

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Merja Lahtinen	Suomi.fi	09.05.2025 08:54:50 UTC+03:00
Antti Lähdesmäki	Suomi.fi	09.05.2025 09:17:04 UTC+03:00
Jori Reijula	Suomi.fi	09.05.2025 09:52:36 UTC+03:00
Mika Kyrö	Suomi.fi	09.05.2025 10:03:58 UTC+03:00
Sanna Rajala	Suomi.fi	09.05.2025 12:20:41 UTC+03:00
Ari Haggren	Suomi.fi	09.05.2025 12:22:26 UTC+03:00
Lotta Ahola	Suomi.fi	09.05.2025 12:41:54 UTC+03:00
Vesa Arvonen	Suomi.fi	09.05.2025 13:44:55 UTC+03:00
Pekka Kataja	Suomi.fi	09.05.2025 15:33:41 UTC+03:00
Ilkka Salminen	Suomi.fi	09.05.2025 15:34:16 UTC+03:00
Ulla Patronen	Suomi.fi	09.05.2025 16:39:01 UTC+03:00
Jorma Poti	Suomi.fi	09.05.2025 21:53:46 UTC+03:00
Arja Paakkanen	Suomi.fi	09.05.2025 23:00:28 UTC+03:00
Sirpa Rintala	Suomi.fi	12.05.2025 12:52:56 UTC+03:00
Sari Jussila	Suomi.fi	12.05.2025 14:57:54 UTC+03:00
Minna Havia-Niemi	Suomi.fi	14.05.2025 08:28:08 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälylys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (195 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

JÄMSÄ

**Tilinpäätös tilikaudelta
1.1.-31.12.2024**

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAKERTOMUS.....	4
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
Kaupunginjohtajan katsaus	4
Jämsän kaupungin hallinto ja organisaatio	7
Yleinen ja oman alueen talouden kehitys	9
Kuntien tilinpäätösarviot 2024	14
Jämsän väestö ja työpaikat.....	15
Hyvinvoinnin edistäminen.....	18
Kaupungin talouden kehitys ja muut huomattavat muutokset	19
Henkilöstö.....	25
Työllisyys.....	29
Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta	33
Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehitykseen vaikuttavista tekijöistä	35
Ympäristöasiat	37
Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat	41
Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	42
Tuloslaskelma ja tunnusluvut	42
Verotulot, valtionosuudet ja rahoitusosan toteutuminen	44
Verotulot	44
Valtionosuudet	46
Rahoitusosan toteutuminen.....	47
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	48
Rahoituslaskelma.....	49
Tase ja sen tunnusluvut.....	52
Kokonaistulot ja -menot	53
Konsernin toiminta ja talous	54
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	54
Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	56
Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	57
Konsernitase ja sen tunnusluvut	58
Talouden tasapainottamistoimenpiteet ja niiden toteuttaminen	59
Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	61
Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoden talousarvioon ja arvio todennäköisestä kehityksestä.....	61
Konserniyhtiöiden toiminta ja talous	62
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	82

Käyttötalouden toteutuminen	82
Konsernipalvelujen toimiala	84
Sivistystoimiala	99
Elinvoimatoimiala	124
Investointisuunnitelma	141
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	150
Tuloslaskelma	150
Rahoituslaskelma	151
Tase	152
Konsernituloslaskelma	153
Konsernin rahoituslaskelma	154
Konsernitase	155
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	157
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	157
Eriytetyt laskelmat	172
LIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	176
Jämsän Vesi liikelaitos	176
Liikelaitosten vaikutus tilikauden tulokseen	192
KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITELAJIT	194
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	195

TOIMINTAKERTOMUS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2024 merkitsi Jämsän kaupungille uuden kuntaorganisaation vakiintumista, kun sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuut olivat siirtyneet hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Kuntia kutsutaan nyt sivistys-, elinvoima- ja hyvinvointikunniksi, mikä korostaa niiden keskeisiä tehtäviä jäljelle jääneissä palveluissa. Tämä muutos on yksi suurimmista hallinnollisista uudistuksista kuntien historiassa, ja sen vaikutukset ovat olleet laajamittaisia.

Vuosi 2024 käynnistyi haastavassa toimintaympäristössä. Euroopassa jatkuva konflikti ja sen mahdollinen laajeneminen asettivat paineita valmiuden ja varautumisen kehittämiseksi paikallishallinnossa. Taloudellisesti inflaatio hidastui ja korot laskivat hieman, mutta julkinen talous kohtasi edelleen haasteita. Vuoden 2023 eduskuntavaalien jälkeen muodostettu hallitus käynnisti ohjelman julkisen talouden tervehdyttämiseksi. Kuntien kannalta keskeisiä olivat valtionosuusuudistus ja normien purkaminen, joiden suuntaviivoja odotettiin vuoden 2024 aikana.

Vuoden 2024 toimintaa leimasi valmistautuminen julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuun vastaanottamiseen Keski-Suomen TE-toimistolta vuoden 2025 alusta. Valtioneuvosto vahvisti Keski-Suomeen kolme eri työllisyysaluetta: Jyväskylän ja Muuramen työllisyysalueen sekä Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen ja Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen. Keski-Suomen eteläisen työllisyysalueen vastuukuntana toimii Jämsä. Vuoden vaihteessa reilut 4 000 työvoimapalveluiden ammattilaista siirtyi liikkeenluovutuksella valtiolta kuntiin tai kuntayhtymiin. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu muodostaa kunnille samalla myös uuden valtionosuustehtävän.

Taloustilanteen puolesta Jämsän kaupunki lähti vuoteen 2024 jännittyneissä tunnelmissa. Taseen alijäämä oli 2,3 milj. € ja talousarvion mukainen alijäämä oli lisäämässä sitä 2,5 milj. €. Kuitenkin heti alkuvuodesta saatiin positiivisia uutisia, kun verotuloennuste näytti 1,5 milj. € paremmalta kuin talousarvio. Lopulta verotulot ylittivät talousarvion 2,0 milj. €. Jännitystä piti etenkin yllä se, onnistutaanko toteuttamaan talousarvioon sisällytettyä, talouden tasapainottamisohjelman mukaista 2,2 milj. € vuositasoista säästötavoitetta. Syksystä alkaen näytti, että onnistutaan, ja että sen lisäksi toimintakulut alittuvat vieläkin enemmän. Lopulta todettu toimintakulujen alitus muutettuun talousarvioon nähden oli jopa 3,9 milj. € (ilman pakollisia varauksia ja korvauksia). Kulujen alituksen lisäksi toimintatuottopuolella onnistuttiin pääsemään 0,9 milj. € muutettua talousarviota parempaan lopputulokseen.

Jämsän taloustilanteen näkökulmasta merkityksellisiä olivat myös kahden oikeusasian käräjäoikeuden tuomioiden mukaiset taloudelliset vaikutukset. Käräjäoikeus tuomitsi molemmat tapaukset Jämsän kannalta epäedullisesti ja näiden takia tilinpäätökseen tehtiin varovaisuuden periaatteen mukainen 2,7 milj. € kuluvaraus. Molemmista päätöksistä on valitettu hovioikeuteen tammikuun 2025 aikana. Tilinpäätöshetkellä ilmaantui vielä 0,3 milj. € korvauslasku. Näistä toimintakuluihin kirjattiin 2,6 milj. € ja loput korkokuluihin. Haasteita vuoteen 2024 aiheutti myös kaupunginjohtajanvaihdos: Kaupunginjohtaja Hanna Helaste irtisanoutui virastaan toukokuussa 2024 ja kaupunginjohtajan sijaisuutta elokuusta 2024 alkaen hoiti konsernipalvelujohtaja Vesa Urtti vuoden loppuun saakka.

Tilivuosi 2024 päättyi lopulta 0,3 milj. euron ylijäämään. Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa todettiin, että Jämsän kaupunki on selvinnyt valtionosuuksien 71,3 %:n laskusta. Edessä on kuitenkin sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimen toimitilojen yhtiöittämisvelvoitteet vuoden 2026 alusta alkaen. Tähän liittyvää sopeuttamistarvetta haarukoitiin syksyn aikana ja taloussuunnitelmavuosille 2026-2028 kirjattiin tähän liittyviä varauksia.

Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset Jämsän palveluihin olivat merkittäviä vuonna 2024. Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmassa esitettiin Jämsän vuodeosaston paikkamäärän puolittamista noin 30:een. Tämä päätös aiheutti huolta palveluiden saatavuudesta, työpaikkojen vähenemisestä ja tyhjenevien kiinteistöjen kustannusvastuusta. Lisäksi palveluiden keskittäminen siirsi kustannuksia suoraan kuntalaisille ja lisäsi kuljetuskustannuksia, mikä herätti kysymyksiä uudistuksen tavoitteiden toteutumisesta kansantalouden ja kansanterveyden näkökulmasta.

Vuoden 2024 aikana säästötoimien rinnalla käynnistettiin keskustelu Jämsän tulevaisuudesta. Taloudellisen harkinnan ohella on tärkeää hahmottaa kaupungin kehityssuuntia ja mahdollisuuksia. Samalla kun resurssitehokkuutta edistetään, voidaan tavoitella myös elinympäristön parantamista – muun muassa uusien asuinalueiden, monipuolisten harrastusmahdollisuuksien sekä elinkeinoelämälle suotuisten kasvuolosuhteiden kehittämistä. Syksyn aikana käynnistettiin minitaloalueiden ideointi- ja kaavoitusprosessi, aluksi Hallin alueelle ja mahdollisesti myöhemmin myös muualle. Valtuustoseminaarissa kuultiin kaupunkimaantieteen asiantuntijan näkemyksiä, joissa korostui kaupungin jatkuvan uudistumisen merkitys. Lisäksi seminaarissa keskityttiin investointisuunnitelmiin, ja keskustelut johtivat talousarvioprosessin loppuvaiheessa esitykseen uuden liikuntahallin rakentamisesta.

Vuoden aikana kävi myös ilmi, että Jämsä sijaitsee strategisesti merkittävän infrastruktuurin äärellä – kaupungin halki kulkee valtakunnallinen sähkönsiirron runkoverkko. Tämä luo erinomaiset edellytykset uusien sähköön perustuvien liiketoimintojen sijoittumiselle alueelle ja vahvistaa Jämsän elinkeinoelämän kehitysnäkymiä.

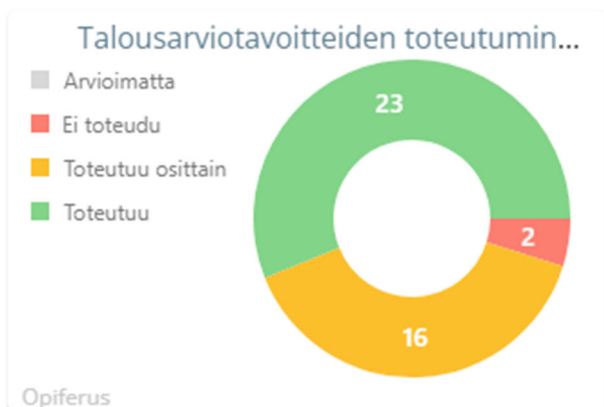
Haasteista huolimatta Jämsässä tapahtui vuonna 2024 paljon myönteistä. Vaikka kaupungin väkiluku laski hieman, maahanmuutto, erityisesti ukrainalaisten osalta, hidasti väestön vähenemistä. Elinkeinoelämässä tapahtui merkittäviä edistysaskeleita: Patria aloitti uusien tuotantotilojen rakentamisen Jämsän Hallissa valmistautuen F-35-hävittäjien eturunkojen ja laskutelineiden luukkujen tuotantoon, joka on suunniteltu alkavaksi vuonna 2026. Tämä hanke tuo merkittäviä työllisyysvaikutuksia alueelle. Kaipolan tehdasalue herätti edelleen kiinnostusta, ja etenkin uudistuvan teollisuuden hankkeiden odotetaan tuovan uusia työpaikkoja alueelle. Matkailusektorilla nähtiin merkittäviä investointeja. Keskimaan suunnittelema huoneistohotellihanke Himokselle eteni.

Valtuuston asettamat tavoitteet saavutettiin oheisen kuvion mukaisesti. Valtuustokausi päättyy vuoden 2025 puolivälissä ja uusi valtuusto aloittaa 1.6.2025. Tärkeimpänä tehtävänä heti syksyllä on uudistaa kaupungin strategia ja määrittää ne konkreettiset askeleet, joilla Jämsän kilpailukykyä parannetaan ja joiden varaan kuntalaiset voivat rakentaa tulevaisuuttaan.

Vuosi 2024 päättyi lopulta sekä toiminnallisesti että taloudellisesti odotuksia paremmin. Valtuuston asettamat tavoitteet saavutettiin pääosin, ja talousarvio ylitettiin positiivisella tuloksella. Tämä on osoitus siitä, että Jämsässä kyetään tekemään vaikeita päätöksiä ja viemään ne käytäntöön. Silti uudet haasteet ovat jo horisontissa – työ jatkuu monimutkaisessa ja nopeasti muuttuvassa ympäristössä. Maailma ympärillämme on yhä arvaamattomampi, ja kriisien lisääntyessä meidän on pidettävä huolta siitä, että luottamus ja toiveikkuus eivät katoa. Organisaatio on ennen kaikkea ihmisensä – ja ihmiset tarvitsevat yhteistä suuntaa, selkeyttä ja uskoa tulevaan. Vain psykologisesti turvallisessa ja rakentavassa ilmapiirissä voimme tehdä parhaat mahdolliset ratkaisut ja viedä Jämsää eteenpäin kestävällä tavalla.

Kiitän kaupungin henkilöstöä hyvästä työstä, sitoutumisesta ja kyvystä joustaa vaativien tilanteiden keskellä. Teidän panoksenne näkyy joka päivä siinä, miten kaupunkimme toimii ja kehittyy. Kiitos myös kaupungin päättäjille ajastanne ja sitoutumisestanne yhteiseen hyvään – ilman yhteistyötä emme olisi tässä. Vuosi oli monella tapaa haastava, mutta saimme aikaan paljon merkittäviä asioita yhdessä. Toivon, että voimme iloita onnistumisista, ottaa opiksi kokemuksista ja katsoa tulevaan rohkeasti. Yhteistyöllä voimme saavuttaa enemmän kuin kukaan yksin.

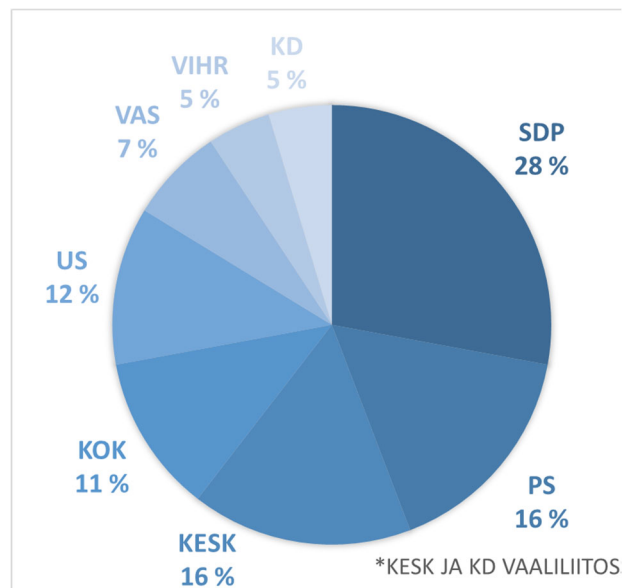
Jori Reijula
kaupunginjohtaja

Jämsän kaupungin hallinto ja organisaatio

Kaupunginvaltuusto

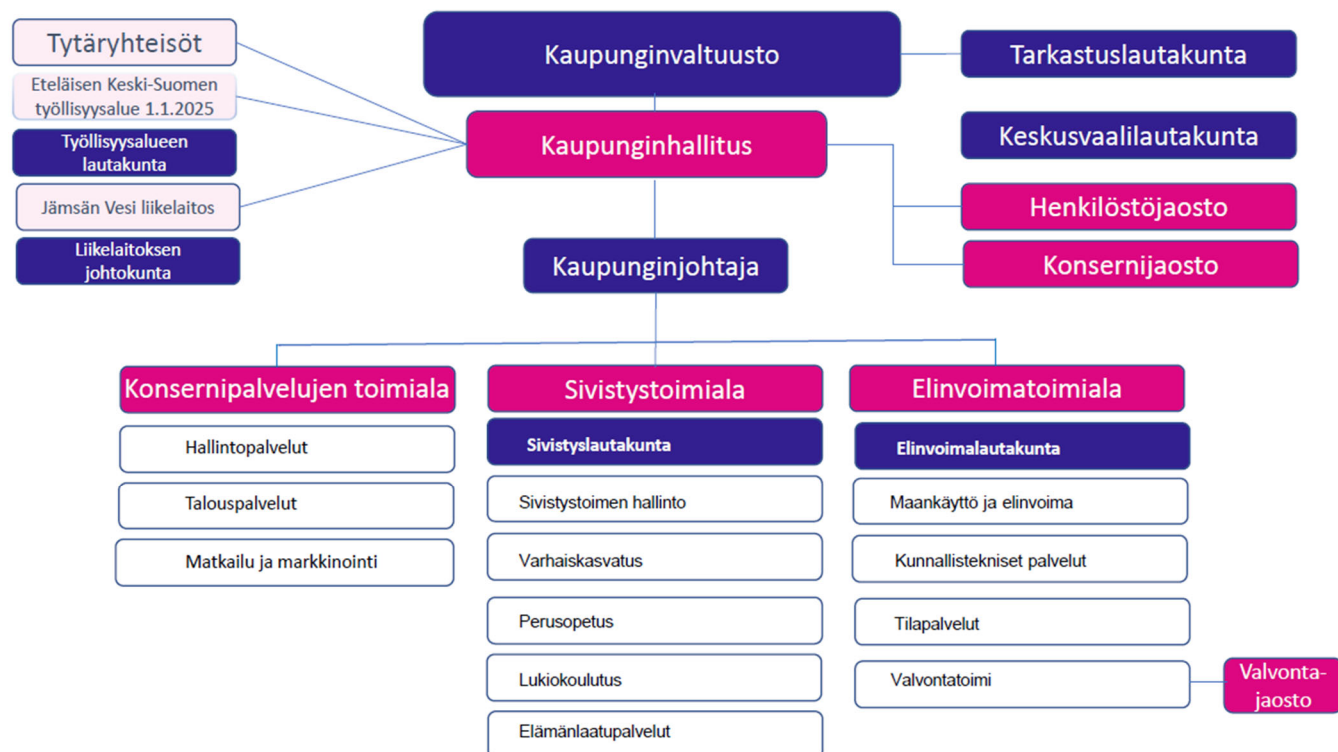
Jämsän kaupungin ylin päättävä elin on kaupunginvaltuusto, johon kuuluu 43 valtuutettua. Kuvio oikealla kuvaa valtuuston kokoonpanoa valtuustoryhmittäin kuntavaalien 2021 jälkeen eli 1.8.2021 alkaen. Valtuuston puheenjohtajana 2024 toimi Matti Similä (KESK). Ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimi Piritta Rantanen (SDP) ja toisena varapuheenjohtajana Jouni Kotiaho (PS). Valtuuston kokoukset ovat yleisölle avoimia ja kokousta voi seurata kaupungin YouTube-kanavalla.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus ja konsernijohto johtavat kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajana on toiminut Jorma Poti (SDP) ja ensimmäisenä varapuheenjohtajana Lotta Ahola (KOK). Toisena varapuheenjohtajana on toiminut Anssi Mennala (KESK).

Jämsän kaupungin organisaatio

Kaupunginvaltuusto 2024**Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue r.p.***valtuutetut*

Himanen Reijo
Jussila Sari
Laitinen Mikko
Lemmetyinen Aki
Niivee Esa
Peltonen Tuula
Rantanen Piritta
Poti Jorma
Patronen Ulla
Rajala Sanna
Rinne kangas Heikki
Silván Tero

varavaltuutetut

Altti Tiina
Heikkilä Kalle
Korpela Markku
Kotilainen Teemu
Kuisma Tarja
Lahtinen Reima
Leppänen Kari
Lindqvist Päivi 27.5. asti
Rikkonen Lasse 7.6. alkaen
Salminen Helena
Sarajärvi Jyri
Sarin Ari
Takanen Pertti

Suomen Keskusta r.p.*valtuutetut*

Kyrö Mika
Lahtinen Merja
Mennala Anssi
Pärnäjärvi Leena
Similä Matti
Sipilä Markku
Uusipaasto Tarja

varavaltuutetut

Erkkilä Ville
Hiekkamäki Lea
Kokko Pauliina
Määttä Yrjö
Pekki Sanna
Ruotsalainen Veli-Erkki
Salmio Risto

Uusi Suunta*valtuutetut*

El Sayed Seija
Kokko Jyrki
Lähdesmäki Antti
Salokorpi Timo
Valkeajärvi Joonas

varavaltuutetut

Hakala Mikko
Kivelä Jukka
Laasonen Hannes
Lappalainen Tapani
Minkkinen Katja

Vihreä Liitto r.p.*valtuutetut*

Ketola Johanna
Tapiainen Tommi

varavaltuutetut

Lampinen Tomi
Peutere-Heikka Saara

Perussuomalaiset r.p.*valtuutetut*

Frisk Joni
Haaparanta Jukka
Kataja Pekka
Koskinen Markos
Kotiaho Jouni
Niittymaa Jyrki
Rintala Sirpa
Ruokolahti Kari

varavaltuutetut

Koskela Eero
Olin Taika 28.10. asti
Paavuori Heikki 19.11. alkaen
Riekkovaara Niko
Sahala Eila
Salminen Ilkka
Salonen Jarkko
Viinijärvi Mira
Äikäs Sami

Kansallinen Kokoomus r.p.*valtuutetut*

Ahola Lotta
Haggrén Ari
Laaksonen Erja
Manninen Antti
Paavisto Heikki

varavaltuutetut

Heinonen Tuomo
Koivumäki Elina
Mäntylä Erkki
Rantala Pekka
Värelä Leo

Vasemmistoliitto r.p.*valtuutetut*

Kankainen Markku
Myllymäki Ella
Paakkanen Arja

varavaltuutetut

Kangas Riitta
Paju Ari
Västinen Emmaliina

Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.*valtuutetut*

Rahkonen Kyösti

varavaltuutetut

Sääksjärvi Timo

Yleinen ja oman alueen talouden kehitys

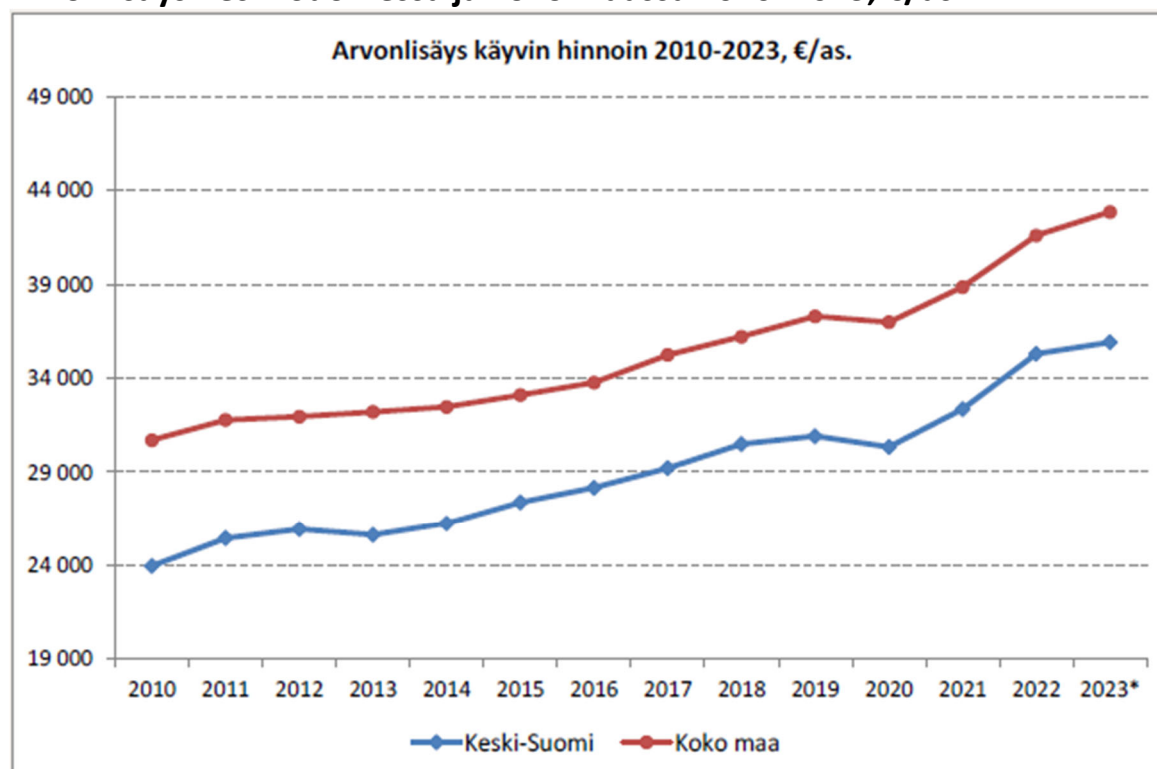
Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja tänä vuonna myös yksityinen kulutus hieman laskee. Kasvua sen sijaan tulee ulkomaankaupasta. Vienti on kasvanut haastavasta ympäristöstä huolimatta. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun ensi vuonna. Kasvua heikentävät kuitenkin julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotukset. Vuonna 2025 BKT kasvaa 1,6 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2024)

Julkisen talouden alijäämä heikkeni 4,2 prosenttiin vuonna 2024 heikon suhdanteen, varautumismenojen kasvun sekä aiempien vuosien nopean inflaation vaikutusten takia. Verotulot kasvoivat edelleen, vaikkakin vaimeasti. Rahoitusasemaa heikensi myös työttömyysvakuutusmaksun merkittävä alentaminen. Suuren alijäämän ja mm. puolustushankintojen rahoituksen takia julkinen velka nousee v. 2024 nopeasti yli 82 prosenttiin. Paikallishallinnon kohdalla alijäämä pysyy noin 1,1 prosentissa vuonna 2024 ja paranee vuonna 2025 0,7 prosenttiin. Kuntahallinnon alijäämä syvenee vuosina 2025–2027 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun määräaikaiset valtionosuusleikkaukset hidastavat kuntien saamia tulonsiirtoja. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2024)

Tilinpäätösarvioiden mukaan Keski-Suomen kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 51 €/asukas. Koko maan vastaava luku oli 192 €/asukas. Toimintakate Keski-Suomessa oli -2 424 €/asukas. Koko Suomen keskiarvo oli -2 602 €/asukas. Valtionosuudet Keski-Suomessa olivat 479 €/asukas ja koko maassa 607 €/asukas. Verotulot Keski-Suomessa olivat 2 373 €/asukas ja koko maassa 2 503 €/asukas. Vuosikate oli 11 % poistoista, kun koko maan keskiarvo on 129 %. Keski-Suomen investoinnit olivat 427 €/asukas - koko Suomen keskiarvo oli 801 €/asukas. Keski-Suomen lainakanta on 2 939 €/asukas - koko Suomen keskiarvo on 3 491 €/asukas. Tilinpäätösarviot eivät anna täysin oikeaa kuvaa lopullisesta tilanteesta ja varsinkin kunnittain em. luvut vaihtelevat erittäin suuresti.

Aluetalouden arvonlisää mittaavat tiedot ulottuvat vuoteen 2023. Vuonna 2023 Keski-Suomessa arvonlisäys käypiin hintoihin kasvoi maltillisesti 1,8 % edellisvuodesta. Keski-Suomen arvonlisäys oli 9,8 mrd. euroa (4,1 % koko maan arvonlisästä). Asukasta kohden laskettuna Keski-Suomi jää selvästi jälkeen koko maasta – vain Äänekosken seutu ylittää koko maan tason. (Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen aluekehitys tilastojen valossa, 2025)

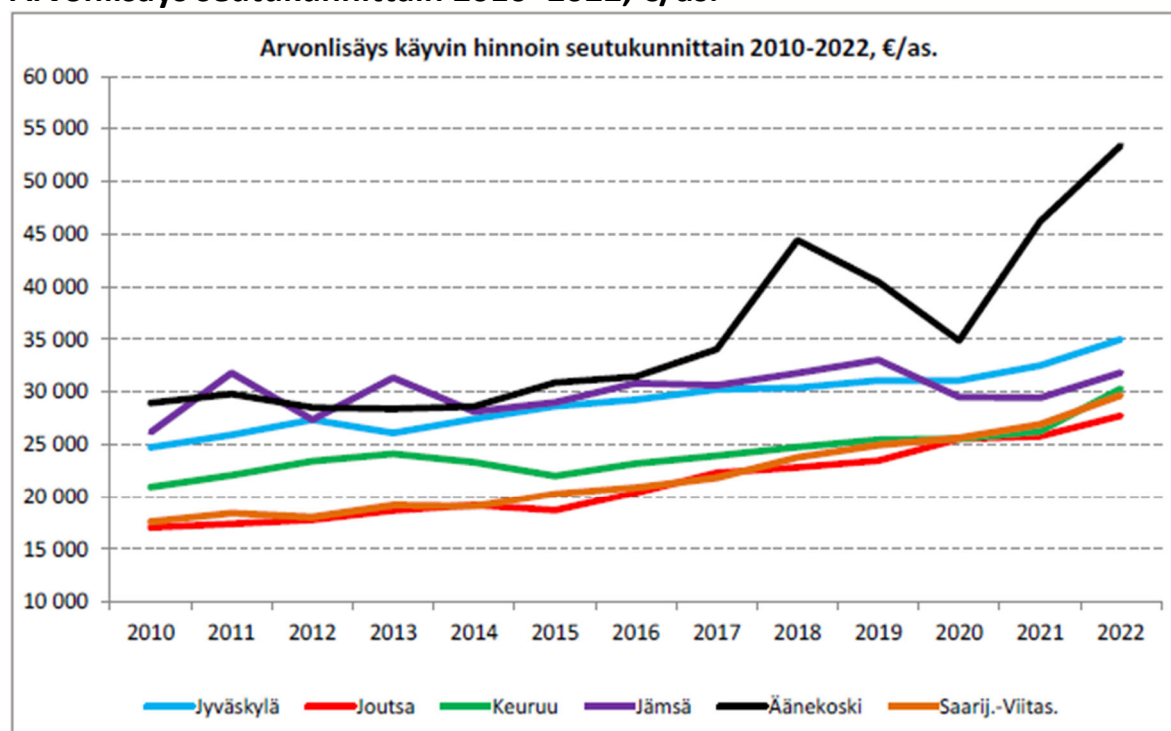
Arvonlisäys Keski-Suomessa ja koko maassa 2010–2023, €/as.

(Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen aluekehitys tilastojen valossa, 2025)

Keski-Suomen arvonlisäys oli kasvussa vuosina 2014-2019. Vuonna 2019 kasvu jo hiukan hidastui, ja kääntyi koronakriisin myötä laskuun vuonna 2020. Vuosina 2021-2023 arvonlisäys on ollut jälleen kasvussa.

Arvonlisäys seutukunnittain 2010–2022, €/as.

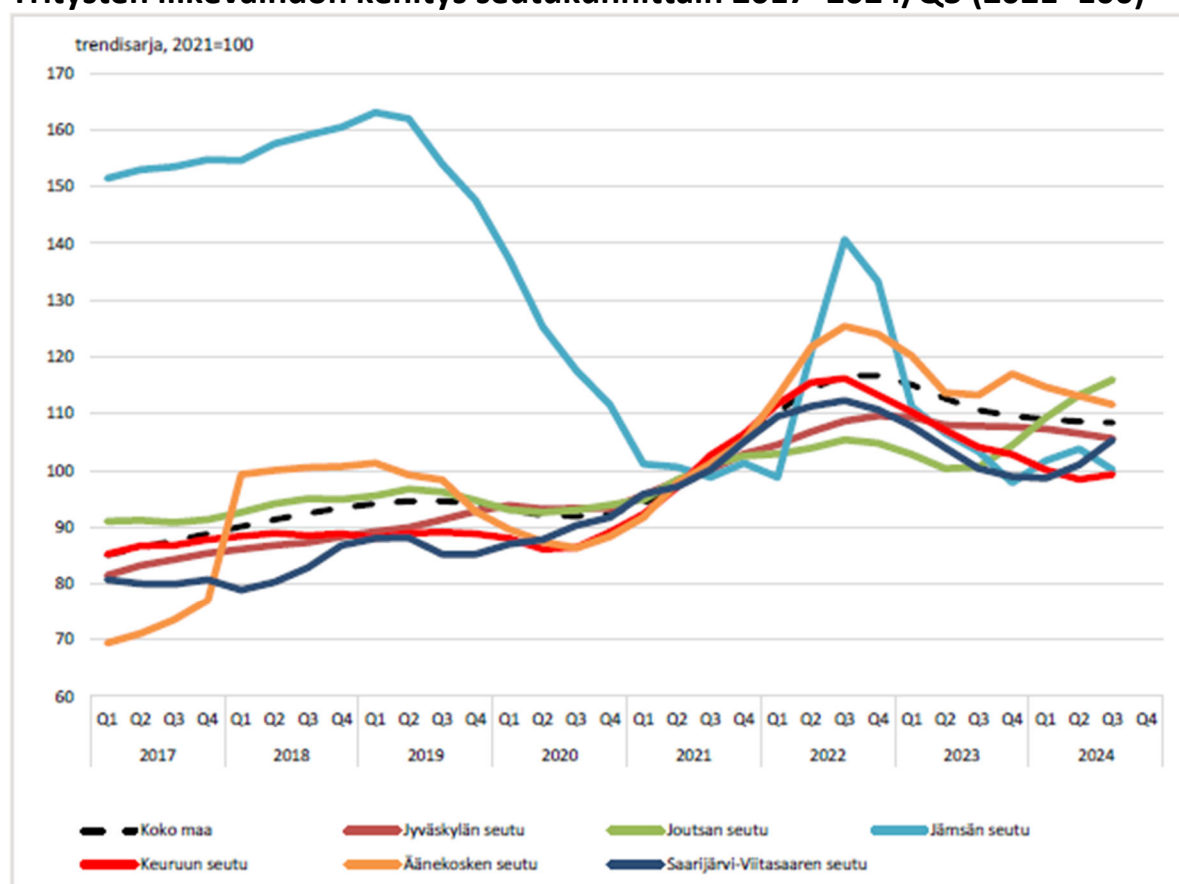

(Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen aluekehitys tilastojen valossa, 2025)

Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli laskussa vuonna 2024 edellisvuoteen verrattuna. Vuoden toisen neljänneksen hienoinen kasvu vaihtui laskuun kolmannella neljänneksellä. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon kehitys vuonna 2024 on ollut heikkoa Joutsan seutua lukuun ottamatta kaikilla muilla seuduilla.

Vaikeasta taloustilanteesta huolimatta Keski-Suomessa yksityisten palvelualojen liikevaihto pysytteli vuoden 2024 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä kasvussa edelliseen vuoteen verrattuna. Sen sijaan rakentamisen alan ja teollisuuden liikevaihtokehitys on ollut heikkoa. (Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen aluekehitys tilastojen valossa, 2025)

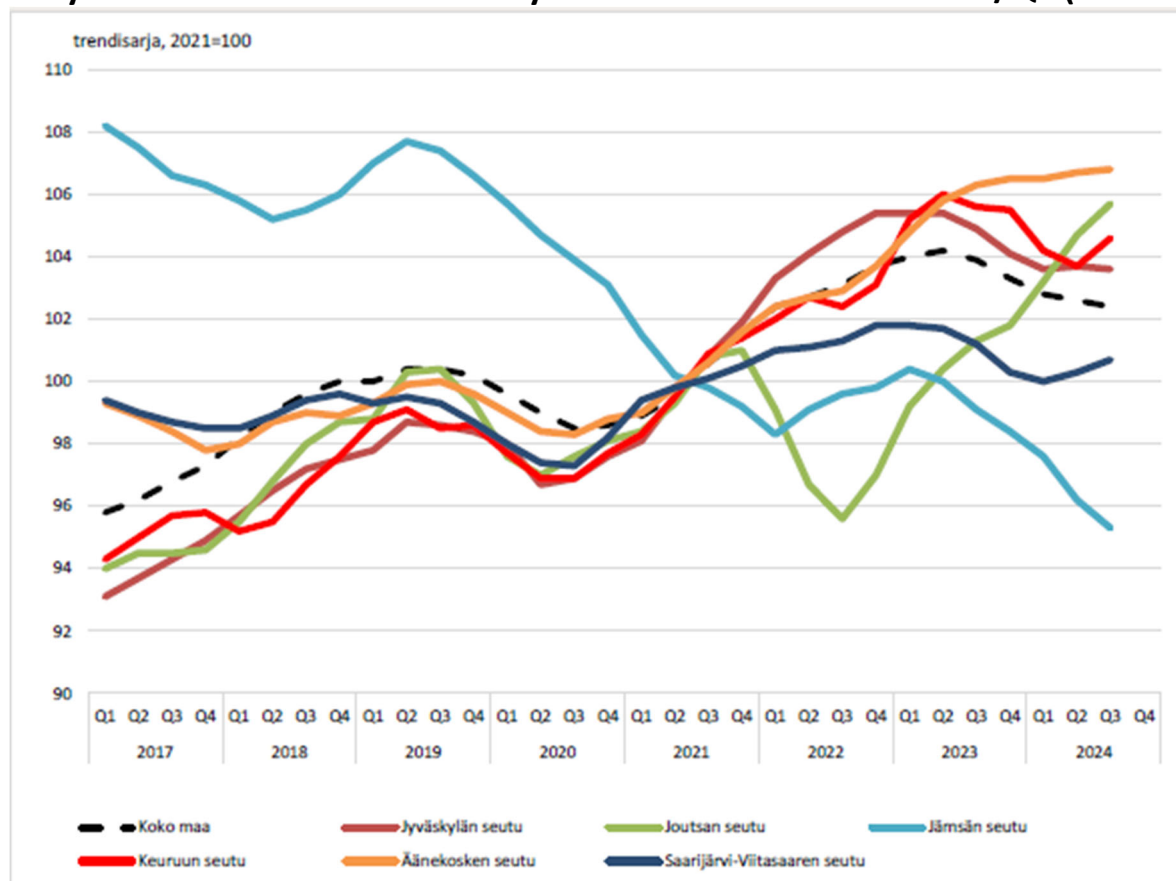
Yritysten liikevaihdon kehitys seutukunnittain 2017–2024/Q3 (2021=100)

(Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen aluekehitys tilastojen valossa, 2025)

Keski-Suomen yritysten henkilöstömäärän kasvu taittui vuoden 2023 lopulla talouden hiipumisen myötä. Vuoden 2024 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä vain Joutsan ja Äänekosken seuduilla yritysten henkilöstömäärä on kasvanut edellisvuodesta. Vuoden 2024 aikana henkilöstömäärä on vähentynyt kaikilla päätoimialoilla, mutta erityisen rajua lasku on ollut rakentamisen alalla.

Yritysten henkilöstömäärän kehitys seutukunnittain 2017–2024/Q3 (2021=100)

(Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen aluekehitys tilastojen valossa, 2025)

Absoluuttisina lukuina edellisten graafien tiedot on esitetty seuraavassa taulukossa Tilastokeskuksen tilastoista poimittuna. Yritysten toimipaikkojen määrä on vähentynyt vuoden 2023 aikana, mutta henkilöstö lisääntynyt.

Jämsän yritysten toimipaikkojen tietojen kehitys 2018 - 2023

	Yritysten toimipaikat (lkm)	Yritysten toimipaikkojen henkilöstö (htv)	Yritysten toimipaikkojen liikevaihto (1 000 euroa)	Yritysten toimipaikkojen liikevaihto/henkilö (1 000 euroa)
Jämsä				
2018	2 243	5 569	1 511 116	271
2019	2 268	5 634	1 460 112	259
2020	2 201	5 458	1 209 239	222
2021	2 286	4 746	1 180 192	249
2022	2 371	4 762	1 265 573	266
2023	2 315	4 812	1 239 139	257

Tilastokeskus, Yritysten toimipaikat kunnittain muuttujina Kunta, Vuosi ja Tiedot

Talouden keskeisiä tunnuslukuja					
VM taloudellinen katsaus 19.12.2024					
Muutos%	2023	2024*	2025*	2026*	2027*
BKT (määrä)	-1,2%	-0,3%	1,6%	1,5%	1,5%
Palkkasumma	5,0%	1,9%	4,0%	4,5%	4,4%
Reaalinen ansiotaso	-2,0%	1,5%	2,3%	1,7%	1,2%
Työlliset, määrä	0,3%	-1,0%	0,2%	1,2%	1,2%
Inflaatio	4,1%	2,2%	2,6%	2,1%	1,9%
%-yksikköä	2022	2023**	2024**	2025**	2026**
Työttömyysaste	7,2%	8,3%	8,4%	7,9%	7,4%
Veroaste (Verot/BKT)	42,5%	42,1%	42,5%	42,4%	42,4%
Julkiset menot/BKT	55,7%	57,4%	56,9%	55,9%	55,1%
Julkisyht. rahoitusjäämä/BKT	-3,0%	-2,5%	-3,5%	-2,9%	-2,5%
Julkinen velka/BKT	77,1%	82,5%	85,0%	86,1%	86,3%
Vaihtotase/BKT	0,4%	-0,1%	-0,4%	-0,3%	-0,4%
Euribor 3kk	3,4%	3,6%	2,4%	2,1%	2,0%
10 vuoden korko, %	3,0%	2,9%	2,8%	2,7%	2,6%
** ennuste					

Kuntien tilinpäätösarviot 2024

Kuntatalouden vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukainen tulos on 1,1 mrd €. Vuoden 2024 hyvä tulos selittyy kuitenkin suurten kaupunkien (Helsinki, Espoo) ylijäämillä, energiayhtiöiden osuuksien myynnillä Mikkeliissä ja vesilaitoksen yhtiöittämisellä Tampereella. Ilman näiden kaupunkien ylijäämiä kuntien tulos jäisi 300 miljoonaan euroon. Heikoimman tuloksen kuntajoukkoon sijoittuu useita isoja ja keskisuuria kaupunkeja. Euromääräisesti heikoimmat tulokset tehtiin Vantaalla, Haminassa ja Lahdessa. Asukaskohtaisissa tarkasteluissa heikoimpaan ääripäähän nousee sen sijaan pienempiä kuntia. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa.

Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 mrd € vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kasvuun.

Vuonna 2024 kuntien ja kuntayhtymien toimintakate kasvoi 1,8 %. Toimintakulut kasvoivat 1,6 % ja toimintatuotot kasvoivat 1,2 %. Verotulot laskivat 3,4 %. Kunnallisverotulot laskivat 3,3 % (vuoden 2023 verohäntien vaikutus) kuntien yhteisöverotulot laskivat 14 % ja kiinteistöverot kasvoivat 6,7 %. Valtionosuudet laskivat 6,6 %.

Tietoja Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien taloudesta vuosina 2015 - 2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 tpa
Vuosikate:										
Mrd. euroa	1,89	2,70	3,27	2,07	1,75	4,07	3,76	3,45	4,23	3,22
Asukasta kohti, €	347	492	596	376	318	740	681	623	760	580
Vuosikate %:a poistoista	91	127	149	94	76	170	157	141	170	129
Vuosikate %:a investoinneista ¹⁾	63	89	112	64	53	119	113	102	116	85
Tilikauden tulos, mrd. € ²⁾	0,14	0,89	1,19	-0,11	-0,16	1,76	1,49	1,17	1,73	1,08
Toim. ja invest. rahavirta, mrd. € ²⁾	-0,89	-0,07	0,47	-1,04	-1,43	0,38	0,27	0,64	0,32	-0,46
Lainakanta:										
Mrd. euroa	15,50	16,09	16,17	16,73	18,40	19,01	19,10	18,76	18,54	18,84
Vuosimuutos, %	5,6	3,8	0,5	3,5	10,0	3,0	0,4	-2,3	0,3	1,6
Asukasta kohti, €	2 841	2 939	2 949	3 048	3 349	3 458	3 465	3 371	3 365	3 380
Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla):										
Kuntien lukumäärä yhteensä	301	297	295	295	295	294	293	293	293	293
Vuosikate negatiivinen	13	14	4	43	65	2	9	16	14	10
Tilikauden tulos negatiivinen	107	94	51	200	223	27	61	93	53	80

¹⁾ %:a poistonalaisten investointien omahankintamenoista = Investointimenot – Maa- ja vesialueiden hankinta – Osakkeiden ja osuuksien hankinta – Rahoitusosuudet investointeihin.

²⁾ Vuosi 2010 sisältää HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. €. Vuosi 2014 sisältää liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja noin 1,7 mrd. €.

Kuntahallinnon alijäämä syvenee 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2025–2027. Kuntahallinnon kulutusmenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Inflaatio on palautunut maltilliselle tasolle, mutta vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2024)

Hintojen nousun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa poikkeuksellisesti vuonna 2025, mikä johtuu TE-palvelu-uudistuksesta. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Työllisyyskehitys vaikuttaa uudistuksen jälkeen entistä enemmän kuntien talouteen, mikä tekee kuntahallinnosta herkemman suhdannevaihteluille. Kuntien tehtävät painottuvat kuitenkin edelleen koulutus- ja sivistyspalveluihin, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannuksia saataisiin pienennettyä samaa tahtia. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2024)

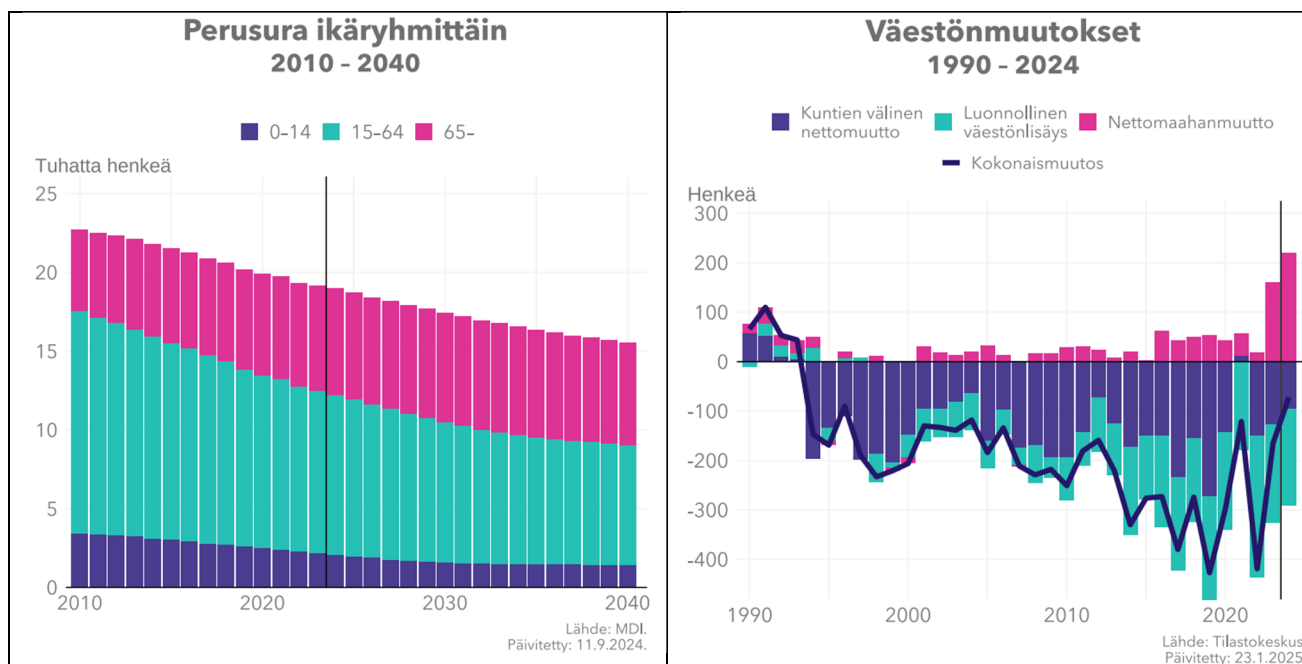
Kulutusmenojen kasvupaineiden lisäksi kuntahallinnon menoja kasvattavat investoinnit. Kuntahallinnon heikkenevä taloustilanne ja kohonneet rahoituskustannukset korostavat kuitenkin investointien tarveharkinnan tärkeyttä. Välttämättömiä investointeja on kuitenkin paljon, sillä kuntien investoinnit kohdistuvat valtaosin rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2024)

Vuonna 2025 kuntien tulonsiirrot valtiolta kasvavat TE-palveluiden järjestämisestä muodostuvan uuden valtionosuustehtävän myötä. Valtionosuuksiin tehdään kuitenkin samanaikaisesti tuntuvia leikkauksia vuosina 2025–2027 muun muassa sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien ja hallituksen päättämän yhden prosenttiyksikön indeksijarrun vuoksi. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2024)

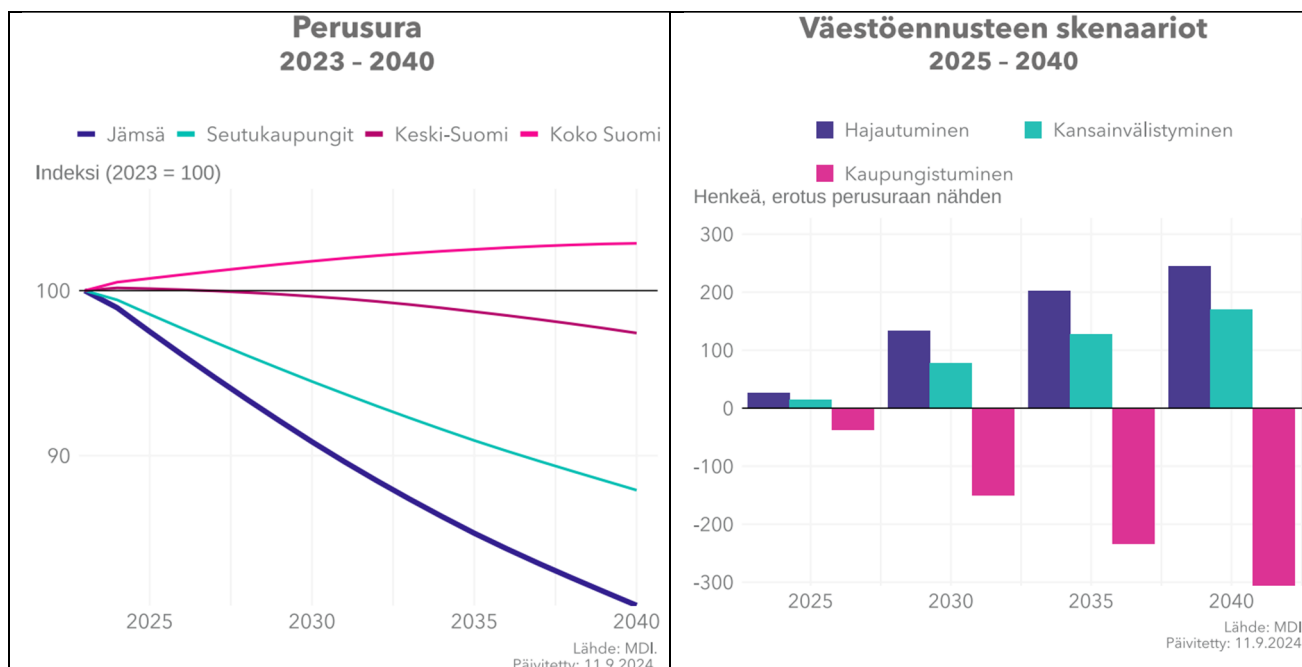
Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde. Kuntien talousnäkymien heikkenemisen ennakoitiin heijastuvan kuntiin veronkorotuspaineina, mutta veroprosenttiaan vuodelle 2025 nostaneita kuntia oli vain noin viidennes kunnista. Keskimääräinen kunnallisvero nousee vuonna 2025 koko Suomessa 7,59 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän kunnallisverotuloja n. 85 milj. euroa vuositasolla. Selvää on, ettei verorahoitus riitä kuntahallinnon kasvaviin menopaineisiin. Kuntien ja kuntayhtymien sopeutustoimet painottunevatkin menojen kasvua hillitseviin toimiin. Tähän viittaa myös se, että syksyn aikana monet kunnat ovat ilmoittaneet yt-neuvotteluista. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2024)

Jämsän väestö ja työpaikat

Jämsän kaupungin väestömäärä on ollut 1970-luvun jälkeen korkeimmillaan n. 27 000 asukasta, minkä jälkeen väestö on vähentynyt suhteellisen jyrkästi 1990-luvun alusta lähtien. Vuoden 2024 lopun ennakkotiedon mukaan Jämsän väkiluku on 19 110 asukasta. Vuoden 2024 väestön kokonaismuutos oli -72 henkeä, mikä koostuu luonnollisesta väestönmuutoksesta -196 henkeä, kuntien välisestä nettomuutosta -96 henkeä ja nettomaahanmuutosta +220. Luonnollinen väestönmuutos on ollut Jämsässä pitkään negatiivinen (syntyvyys on ollut pienempää kuin kuolleisuus) ja kehityssuunnan ennakoidaan jatkuvan väestön ikääntymisen myötä.

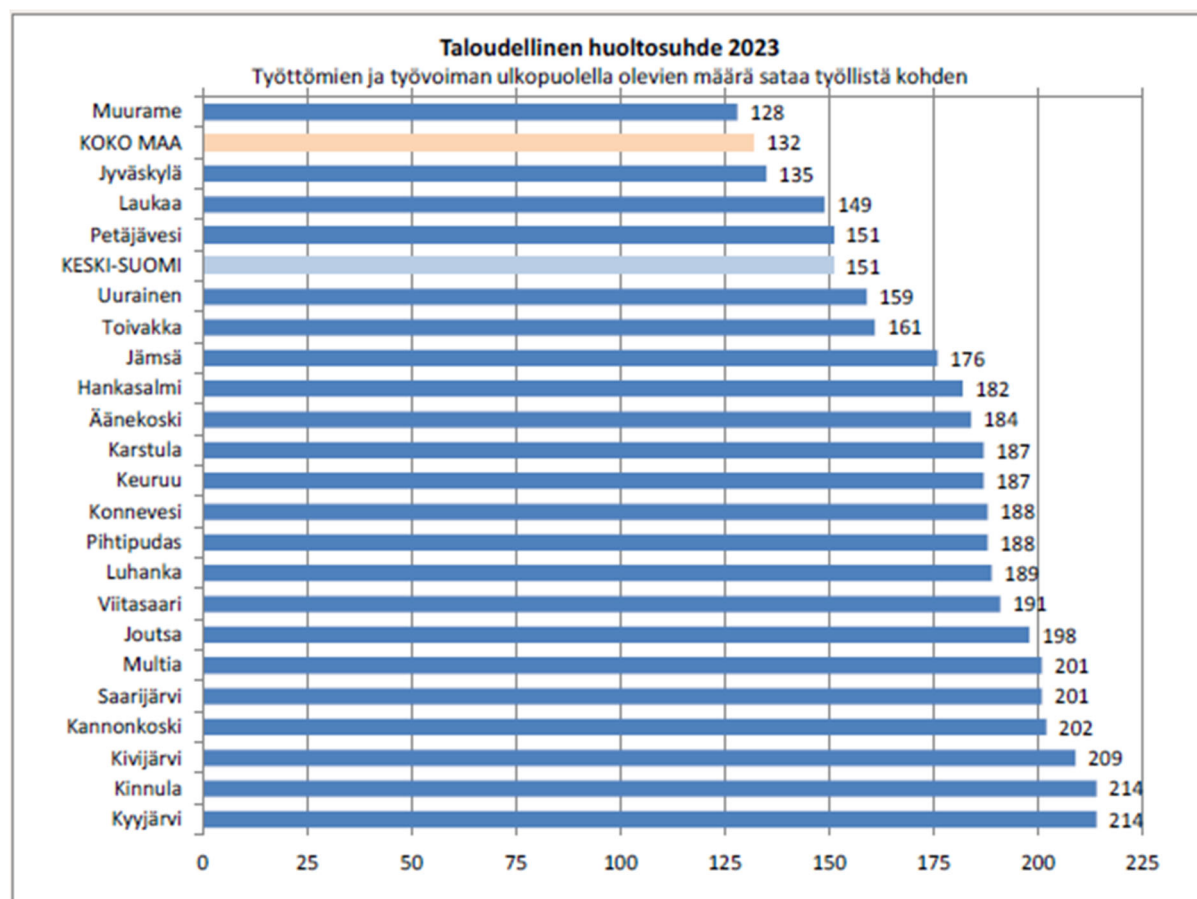

Jämsän väestöennustetta ja vaihtoehtoisia skenaarioita on esitetty MDI:n tuottamassa kuntakortissa. Vaihtoehtoiset skenaariot ovat: **perusura**, joka perustuu pidemmän aikavälin logiikkaan, **kaupungistuminen**, jossa muuttoliike palautuu koronaa edeltävälle uralle, **hajautuminen**, jossa korona-ajan muuttoliike on uusi normaali sekä **kansainvälistyvä Suomi**, jossa maan sisäinen muuttoliike seuraa perusuraa, mutta maiden välinen muutto on nykyistä suurempaa.

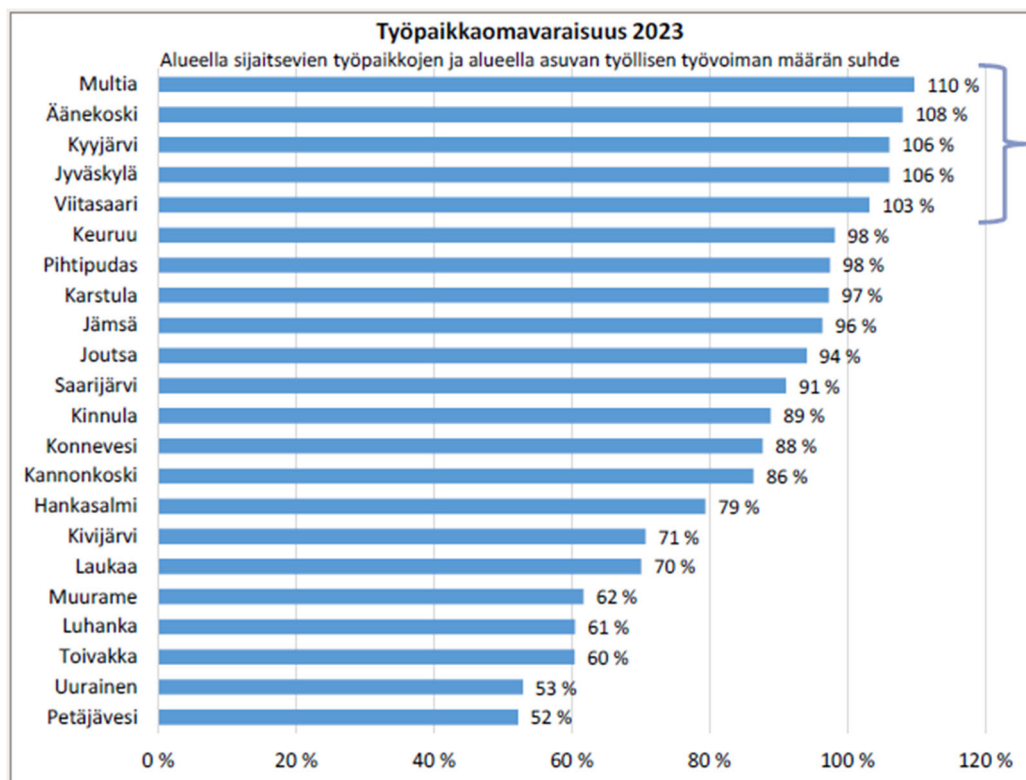

Kaikissa skenaarioissa Jämsän väkiluvun ennakoidaan laskevan erittäin voimakkaasti kuolleisuuden enemmyyden ja kuntien välisen negatiivisen nettomuuton seurauksena. Väestön ikääntymisestä seuraa työikäisen väestön määrän voimakas väheneminen. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaisesti 15–64-vuotiaan väestön määrä tulee supistumaan 10 148:sta (2024) vuoteen 2030 mennessä 9 281 ja vuoteen 2040 mennessä 7 785.

Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Jämsän luku 176 ei ole pahimmasta päästä, mutta haastaa kaupungin taloutta enenevässä määrin. Korkea taloudellinen huoltosuhde heikentää veropohjaa ja lisää julkisia menoja. Paranevalla työllisyydellä on huoltosuhdetta vahvistava vaikutus, kun taas mm. väestön ikääntyminen heikentää sitä.

Jämsä oli pitkään työpaikkaomavarainen, eli työpaikkaomavaraisuus oli 100 % tai yli, mutta 2023 työpaikkaomavaraisuus oli 96,4 %. Työpaikkaomavaraisuuden lasku selittyy mm. Kaipolan tehtaan lakkauttamisella, mikä vähensi paikkakunnalta yli 400 työpaikkaa. Työpaikkojen lukumäärä on vähentynyt vuodesta 2013 (8 241) vuoteen 2023 (6 706) yhteensä 1 535 kpl. Avoimen sektorin osuus työpaikoista on 72,4 %.

Jämsä on jo pitkään elänyt voimakasta rakennemuutosta. Seuraava rakennemuutos tulee koskettamaan sosiaali- ja terveysalaa hyvinvointialueen tulevien ratkaisujen myötä. Uusia työpaikkoja, mutta myös osaavaa työikäistä työvoimaa, tullaan tarvitsemaan Jämsän elinvoimaisuuden varmistamiseksi.

Hyvinvoinnin edistäminen

Jämsän kaupungissa laaditaan valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, joka ohjaa hyvinvoinnin eteen tehtävää poikkihallinnollista työtä. Jämsässä hyvinvointikertomukseen on yhdistetty myös turvallisuusosio. Vuonna 2021 valmistunut ja vuonna 2023 päivitetty hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus pitää sisällään hyvinvoinnillisen ja turvallisuuteen liittyvän hyvinvointikuvauksen lisäksi suunnitelman hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä vuosille 2021-2025. Vuosittaiset hyvinvoinnilliset toimenpiteet kukin toimiala raportoi omissa osuuksissaan tilinpäätöksessä.

Hyvinvoinnin ja turvallisuuden kolme päätavoitetta/painopistettä suunnitelmavuosille 2021-2025 ovat seuraavat:

1. Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointi
2. Jämsäläisten hyvä työ- ja toimintakyky
3. Turvallinen elinympäristö

Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi tavoitellaan erityisesti vanhemmuuden vahvistumista sekä nuorten mielenterveysoireilun, riippuvuuksien ja syrjäytymisen ehkäisemistä.

Hyvän työ- ja toimintakyvyn edistämiseksi tavoitellaan työmahdollisuuksia paikkakunnalla ja lähialueilla sekä aikuisten mielenterveysoireilun pienenemistä. Ikäihmisten hyvinvointia edistetään yksinäisyyttä lieventämällä ja henkistä turvallisuutta lisäämällä. Tavoitteena on myös vahvistaa jämsäläisten omaa vastuuta ja omatoimisuutta sekä edistää osallistavien toimintatapojen käyttöönottoa päätöksenteko- ja palveluprosesseissa (vaikuttavat palvelut).

Kaikissa ikäryhmissä tavoitellaan terveydelle haitallisten elintapojen vähenemistä (ylipainon ennaltaehkäisy, liikunnan määrän lisääntyminen, päihteidenkäytön väheneminen sekä ravitsemus- ja ruokailusuositusten toteutuminen).

Turvallisen elinympäristön osalta tarkempina tavoitteina on fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen väkivallan väheneminen, terveellinen ja turvallinen asuin- sekä elinympäristö, sosiaalisen turvaverkon toimivuus sekä turvallinen liikenneympäristö.

Jämsässä hyvinvoinnin edistämistyön koordinoitavastuu on vuoden 2024 alusta siirtynyt konsernipalveluista sivistystoimeen vapaa-aikapalvelujen tulosityksikköön hyvinvointikoordinaattorille. Kaupungissa kokoontuu hyvinvointityöryhmä noin 7 kertaa vuodessa eri teemojen (mm. eri ikäryhmät) merkeissä.

Hyvinvointijohtamista toteutetaan strategian suunnassa ja sen toteutumista valvoo kaupungin johtoryhmä.

Hyvinvointityöryhmässä on hallintosäännön mukaisesti mukana myös kolme luottamushenkilöedustajaa.

Vuonna 2024 hyvinvointityöryhmä kokoontui 9 kertaa eri teemojen äärellä. Ryhmässä on seurattu hyvinvoinnillisten tavoitteiden ja suunniteltujen toimenpiteiden toteutumista sekä vaihdettu tietoa eri väestöryhmien hyvinvointiin liittyvistä ajankohtaisista asioista. Teemoitettiin kokouksiin (mm. lapset ja lapsiperheet, nuoret, työikäiset, ikäihmiset, elintavat) on kutsuttu perusryhmän lisäksi vierailuvia alustajia muun muassa Keski-Suomen hyvinvointialueelta ja seurakunnalta. Laajennetulla kokoonpanolla eri tahojen havaintojen ja tietojen perusteella on pystytty hahmottamaan kokonaisvaltaisemmin jämsäläisten hyvinvoinnillisia ilmiöitä.

Kaupungin talouden kehitys ja muut huomattavat muutokset

Talous

Vuosi 2024 alkoi tilanteesta, jossa taseeseen kertynyttä alijäämää oli saatu pienennettyä 2,3 milj. euroon. Taseen puskureina olivat kuitenkin ns. konsernirahasto 6,9 milj. € ja investointivarausten jäljellä oleva poistoero 2,6 milj. €. Alkuperäinen talousarvio oli 2,5 milj. € alijäämäinen. Lisätalousarvioissa lisättiin ensinnäkin työllisyysaluevalmistelun kustannukset (436 000 €) ja niitä vastaava valtionrahoitus (436 000 €) talousarvioon. Kunnallisverotuottoja korotettiin 2 135 000 euroa. Pakollisia varauksia ja jo tehtyjä oikeusriitojen sovintosopimusten korvauksia lisättiin talousarvioon 1 175 000 euron edestä. Seppolan paloaseman 860 000 euron myyntivoitto poistettiin talousarviosta, koska myynti siirtyi perusparannuksen jälkeiseen aikaan. Rivitalojen myynnistä saatua myyntivoittoa varten lisättiin 270 000 euroa talousarvioon. Tilapalvelujen ulkoiset vuokratulot oli budjetoitu alakanttiin ja niihin lisättiin 317 344 euroa. Maankäyttösopimuksiin perustuvia tuottoja pienennettiin 250 000 euroa. Vuoden aikana todettiin, että talouden tasapainottamisen säästöt pystytään ylittämään, mutta lisäsäästöjä ei kuitenkaan vähennetty talousarviosta. Tästä syystä virallisen muutetun talousarvion alijäämä päättyi -2,7 milj. € suuruiseksi.

Tilikauden tulosennuste alkoi lisäsäästöjen ansiosta näyttää hyvinkin valoisalta, mutta toisenkin oikeusriidan käräjäoikeuden tuomio vaati tekemään vielä 1,8 milj. euron varauksen tilinpäätökseen. Pakollisten varausten ja oikeusriitojen sovintosopimusten korvausten yhteissumma vuonna 2024 oli 3 074 156,06 euroa. Lopullisesti tilikauden tulos muodostui 0,3 milj. euron suuruiseksi.

Koko emokaupungin toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 0,9 milj. €:lla. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 3,9 milj.€ (ilman pakollisia varauksia ja sovintosopimuksia) ja toimintakate peräti 4,6 milj. €.

Henkilöstökulut laskivat edellisvuodesta peräti 1,2 milj. € eli 3,4 %. Vakinaisten työntekijöiden kuukausipalkat pysyivät täysin samansuuruisina, mutta sijaisten palkkasumma pieneni noin 232 000 euroa ja tuntipalkkaisten noin 69 000 euroa. Tasausmaksu pieneni noin 72 000 euroa ja muut työeläkemaksut noin 44 000 euroa. Sairausvakuutusmaksut pienenivät noin 105 000 euroa ja työttömyysvakuutusmaksut jopa 254 000 euroa. Sopimuskauden 2022-2025 vuoden 2024 kustannusvaikutus oli 2,99 % mikä Jämsän henkilöstökulutasossa teki noin 1,0 milj. €.

Henkilötyövuodet vähenivät edellisestä tilivuodesta 36,8 henkilötyövuodella. Vakinaisten henkilötyövuodet vähenivät 25,5 htv ja määräaikaisten 11,3 htv. Vuonna 2024 kokouspalkkiot olivat 252 750 € ja 2023 yhteensä 282 862 €.

Vuoden 2024 kunnallisverotulot yllättivät suuruudellaan olemalla lopulta 3,0 milj. € suuremmat kuin alkuperäinen talousarvio ja edelliseen vuoteen verrattuna 4,8 milj. € suuremmat. Edellisen vuoden summa sisälsi aikaisempien vuosien verohäntiä 5 milj. €. Vuoden 2023 kunnallisverotulot olivat 32,9 milj. € ja vuoden 2024 yhteensä 37,8 milj.

Kaupungin likvidit varat on pidetty koko vuoden minimissään ja talousarviossa ollutta talousarviolainaa ei nostettu. Kaupungin velkamäärää on siten pystytty edelleen tilikauden aikana vähentämään. Tilikauden tulos vuodelta 2023 on ylijäämäinen noin 0,3 milj. €, joten Jämsän kaupungin taseessa ollut kumulatiivinen alijäämä pienenee -2,0 milj. euroon.

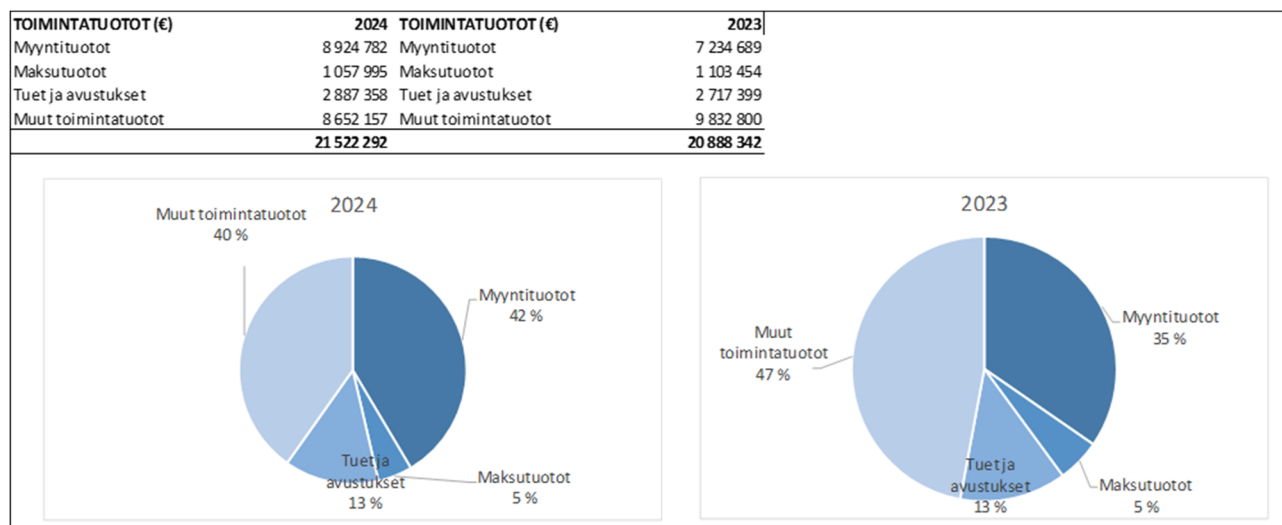
Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen voimaannpanosta annetussa laissa säädetään kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen vuokraamisesta hyvinvointialueen käyttöön 3 + 1 vuoden siirtymäajaksi 1.1.2023 alkaen. Siirtymäkauden ajan kunnan ja hyvinvointialueen välinen vuokra määräytyy annetun asetuksen mukaisesti. Kaupunki on jatkanut toimitilojen vuokraamista hyvinvointialueelle siten, että vuonna 2024 vuokratuottoja kertyi 6,7 milj. €. Hyvinvointialue irtisanoi 16.12.2024 kaikki vuokrasopimuksensa päättyneeseen 31.12.2025 eivätkä siten jatka vuokra-aikaa optiovuodella 1.1.2026-31.12.2026. Vuoden 2025 aikana on tarkoitus neuvotella uudet vuokrasopimukset.

Vuoden 2025 talousarvion laadinta käynnistyi kaupunginhallituksen 17.6. antamien talousarvion laadintaohjeiden ja taloussuunnitelmakauden kehyslaskelman toteamisella. Laaditut kehyslaskelmat olivat osoittaneet taloussuunnitelmakauden (2026-2028) vuosittaisen noin 1,8 milj. € alijäämän. Kaupunginhallitus päätti 7.10. aloittaa yhteistoimintaneuvottelut toiminnan uudelleenorganisoinnin ja tehostamisen saavuttamiseksi. Taloussuunnitelmavuosille jouduttiin sisällyttämään vuosittainen 1,8 milj. € säästöpaketti talouden tasapainon saavuttamiseksi. Tilannetta seurataan vuoden 2026 kehyslaskelman avulla ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään tarvittaessa.

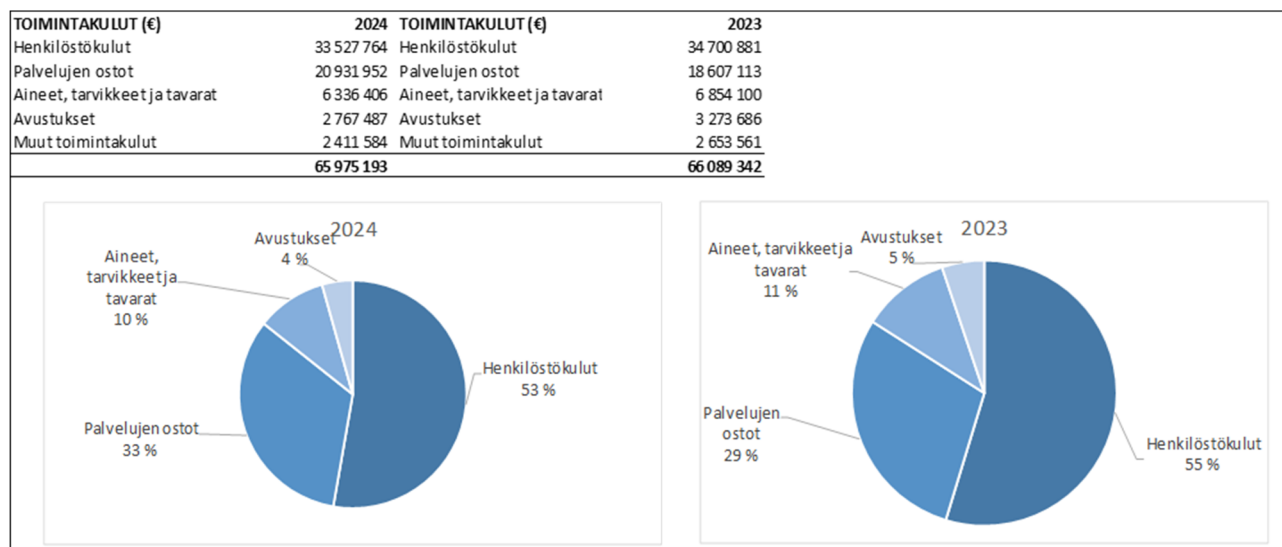
Vertailtavuus edelliseen vuoteen

Edellisvuoden suuren hyvinvointialueuudistuksen ja Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n yhtiöittämisen jälkeen vuosi 2023 ja 2024 ovat täysin vertailukelpoiset keskenään. Vuoden 2025 alusta aloittanut Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue vaikuttaa taas seuraavassa tilinpäätöksessä lukujen vertailtavuuteen.

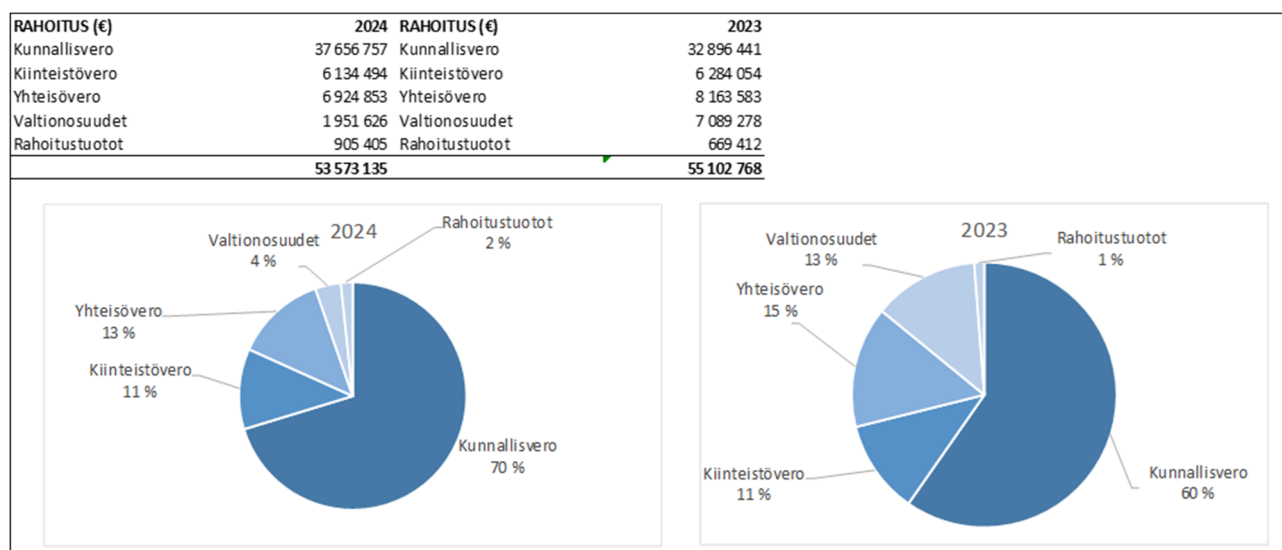
Toimintatuottojen osalta myyntituottojen osuus kasvoi, maksutuotot sekä tuet ja avustukset pysyivät ennallaan ja muiden toimintatuottojen osuus pieneni. Muiden toimintatuottojen osuus on väliaikaisesti suuri hyvinvointialueilta veloittettavien vuokratuottojen takia. Vuonna 2025 ne puolittuvat ja vuonna 2029 niiden osuus häviää melkein kokonaan emokaupungilta.

Palvelujen ostojen osuus kasvoi pakollisten varausten ja oikeusriitojen korvausten takia. Henkilöstökulut muodostavat kuitenkin merkittävimmän osan kaupungin kulurakenteesta.

Kunnallisveron osuus toiminnan rahoituksesta nousi 70 prosenttiin. Valtionosuudet vastasivat vielä 13 %:sta rahoituksesta vuonna 2023, mutta vuonna 2024 enää 4 %.

Tunnuslukuista emokaupungin suhteellinen velkaantuneisuus (%) väheni 52,1:sta 46,4:een. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suomen kuntien tunnusluku liikkuu 100 %:n tienoilla. Suhteellisen velkaantuneisuuden korvasi kriisikuntakriteereissä konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate.

Konsernin laskennallinen lainanhoitokate pysyi erinomaisella tasolla, vaikka laski 2,88:sta 2,81:ään. Tunnusluku kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 1 ja tyydyttävä, kun tunnusluku on 0,8-1,0. Jos tunnusluku on pienempi kuin 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisää lainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Katsaus elinkeinoihin

Vuonna 2024 globaali taloustilanne on vaikuttanut paikalliseen kehitykseen. Ilmailuteollisuus ja puhtaan siirtymän hankkeet ovat nosteessa, pienempien yritysten investointihalukkuus on pysynyt maltillisena. Yrityksiä on kuitenkin perustettu edellisvuosien tapaan pääasiassa palvelualoille. Rakenteellinen työttömyys näyttäytyy edellisvuosien tapaan Jämsän työvoiman ja tarjonnan kohtaanto-ongelmana. Taloudellisesta varovaisuudesta huolimatta, elinkeinoelämässä säilyi positiivinen vire mm. Himoksen ja Patrian investointien myötä.

Teollisuus ja elinkeinoelämä

Puolustusvälineteollisuus on ollut Jämsälle merkittävä kehityksen moottori. Jämsän Halliin syntyy noin 150 uutta työpaikkaa lentokoneiden kokoonpanon ja huollon pariin. Uudet tehtävät edellyttävät erityisosaamista, ja ammatillisella koulutuksella on tärkeä rooli työvoiman kouluttamisessa. Muunto- ja täsmäkoulutukselle on erityisesti tarvetta ilmailu- ja puolustusallalla. Myös siviili-ilmailuun liittyvät yritykset ovat vahvistamassa toimintaansa, ja niiden odotetaan tuovan uutta kasvua Halliin.

PK-teollisuus on selviytynyt globaalin talouden haasteista suhteellisen hyvin. Raaka-aineiden hintataso on tasaantunut, uusia tuoteinnovaatioita on kehitteillä mm. puolustusteollisuuden ja kaksoiskäytön näkökulmasta. Näitä ovat tulevaisuuden liikkumisen ratkaisuina mm. miehittämättömät ilma-alukset. Kevytrakenneteollisuuteen sekä teollisuuden kunnossapitoyrityksiin, mm. pumppuhuoltotoiminnot on syntynyt uusia työpaikkoja.

Metsäteollisuuden muutos jatkuu. Paperiteollisuuden painopaperituotanto on supistumassa, mutta pakkausten etiketteihin liittyvä tarrapaperituotanto on lisääntymässä. Alan työvoiman ikääntyminen edellyttää uusia koulutuspanostuksia. Uudistuva teollisuus, joka keskittyy kestävään kehitykseen ja kiertotalouteen, tulee luomaan uusia työpaikkoja ja vaatii uudenlaista osaamista.

Elintarviketeollisuudella on Jämsässä kasvumahdollisuuksia, mutta alan haasteena on osaavan työvoiman saatavuus. Sijainti logistiikan kannalta on erinomainen, ja alan yritykset panostavat tuotekehitykseen vastatakseen kuluttajien muuttuviin tarpeisiin. Elintarvike- ja entsyymiteollisuuden sivuvirrat tarjoavat mahdollisuuksia biokaasutuotannon kehittämiseksi. Toimialaa tukevaa kylmävarastointitarvetta ja sen toteutusmahdollisuuksia selvitetään. Himoksen kehitys luo markkinaa uudelle elintarviketuotannolle, tuotekehitykselle ja alalle syntyville yrityksille.

Kuluneen vuoden aikana erityisesti energiaintensiiviset avaukset ovat lisääntyneet mm. Kaipolan alueelle ja sähkön runkoverkon, erityisesti Toivilan sähköaseman, ympäristöön. Toteutuessaan uudet investoinnit voivat tuoda uudenlaista tuotantotoimintaa, jotka voivat hyödyntää mm. hukkalämpöä omassa toiminnassaan. Kaipolan alueelle on sijoittunut pienimuotoista it-alan palvelinliiketoimintaa, varastointia ja teollisuutta palvelevaa kunnossapitotoimintaa sekä muoviohjlyn valmistukseen koelaitos.

Rakennusala on kokenut suhdannevaihteluiden vaikutukset, ja uusien rakennushankkeiden määrä on laskenut. Teollisuuden uudet avaukset ja Himoksen investoinnit voivat kuitenkin tukea rakennusalan elpymistä tulevina vuosina. Himokselle valmistuneet investoinnit ja rakenteilla oleva huoneistohotellihanke voivat tuoda uusia urakoita ja pienempiä rakennushankkeita.

Palvelualat ovat kehittyneet tasaisesti, ja uusien yritysten perustamistahti on ollut edellisvuoden tasoa. Sivutoiminen yrittäjäyys on lisääntynyt. Matkailualan investoinnit ovat kasvattaneet jonkin verran palveluiden kysyntää. Vaikka talouden alavireisyys on vaikuttanut ostovoimaan, palvelualojen pitkän aikavälin näkymät ovat myönteiset. Digitalisaatio ja väestön ikääntyminen on palveluliiketoiminnoissa keskeisiä toimintaympäristössä huomioon otettavia asioita.

Työvoiman saatavuus ja TE-palvelu-uudistus

Osaavan työvoiman pula on kasvava haaste. Erityisesti teollisuudessa ja palvelualoilla, kuten ravintola-alalla, työvoimapula on jo merkittävä. TE-palvelu-uudistus tuo uusia mahdollisuuksia työvoiman kohtaanto-ongelman ratkaisemiseen. Jämsän asema työllisyysalueen isäntäkuntana voi avata uusia mahdollisuuksia laajalle työssäkäyntialueelle. Yhteistyön tiivistäminen oppilaitosten, työnantajien ja kaupungin välillä on keskeistä alueen elinvoiman vahvistamiseksi.

Himoksen kehitys ja investoinnit

Himoksen keskusta-alueen viitesuunnitelma valmistui ja sen pohjalta käynnistettiin tarvittavat yleiskaavojen muutokset. Patajoen pohjoispuoleisen alueen yleiskaavojen muutos ja laajennus -hanketta jatkettiin perusselvitysten laadinnalla ja ensimmäisten kaavaluonnoshahmotelmien laadinnalla. Kerkkolan aurinkovoimalan kaavoitus käynnistyi ja Könkkölän ja Kilpakorven aurinkovoimalan kaavoitus eteni perusselvitysten tekemisellä ja kaavaluonnosten valmistelulla. Jämsään rakennettavan uuden sosiaali- ja terveyspalveluita tarjoavan yksikön (nk. SOTE-keskus) kaavoitusta valmisteltiin viitesuunnitelman laadinnalla nk. entisen Seppolan koulun tontille ja lähiympäristöön. Hallissa käynnistettiin vakituista asumista mahdollistavien kaavamuutosten laadinta Kuorevedentien varteen sekä Rantatien päähän, lisäksi Hallissa käynnistettiin Vehkaojantien kaavamuutos.

Yhteenveto

Vaikka vuosi 2024 toi mukanaan taloudellisia haasteita, Jämsän elinkeinoelämässä on edelleen kasvun ja kehityksen mahdollisuuksia. Puolustusvälineiteollisuuden investoinnit, metsäteollisuuden uudistuminen, matkailun kehittyminen ja uusiutuvan energian hankkeet luovat perustaa tulevaisuuden elinvoimalle. Työvoiman saatavuuden varmistaminen ja elinkeinojen kehittäminen yhteistyössä ovat avainasemassa Jämsän kilpailukyyn ja vetovoiman säilyttämisessä.

Hallinto ja toimitilat

Hallintosäännön muutoksista päätettiin kahteen otteeseen (27.5. ja 2.12.) kaupunginvaltuustossa. Muutoksia aiheuttivat talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet, TE-palvelut 2024 -uudistus, maankäyttö- ja rakentamislain muuttuminen rakentamislainsäädännön ja alueidenkäyttölainsäädännön ja toimialojen muutostarpeet. Osana talouden tasapainottamisohjelmaa kaupunginvaltuusto päätti 27.5.2024, että

- Kaupunginvaltuustossa valtuutettujen lukumäärä on kolmekymmentäyksi (31), voimaan 1.6.2025 lukien
- Muiden toimielinten jäsenmäärä, voimaan 1.6.2025 lukien:

Kaupunginhallitus	7
Elinvoimalautakunta	7
Valvontajaosto	5
Sivistyslautakunta	7
Tarkastuslautakunta	7
Henkilöstöjaosto	5
Jämsän Vesi liikelaitos	5

- Konsernijaosto lakkautetaan ja hallintosäännössä sille määrätyt tehtävät siirretään kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluviksi, voimaan 1.6.2025 lukien.

Kaupungin neuvonta sijaitsee Forumissa kirjaston yhteydessä. Hallinto- ja henkilöstöpalvelut, työllisyyspalvelut sekä matkailu ja markkinointi palvelevat Kivikonttorilla. Talouspalvelut sekä Jämsän Vesi liikelaitoksen toimisto ja kaupungin tietohallinto sijaitsevat Jämsänkioskella Virastotalo Koskelon kolmannessa kerroksessa. Elinvoimatoimen hallinto, maankäyttö, yrityspalvelut sekä tilapalvelut toimivat Koskelon toisessa kerroksessa. Elinvoimatoimen kunnallistekniikka palvelee Jämsässä Teollisuuskatu 10:ssä ja valvontatoimi osoitteessa Koskentie 11. Sivistystoimen hallinto on keskitetty Kelhään, Kelhänkatu 3:een.

Henkilöstö

Vuonna 2024 yhä jatkuva työmarkkinoiden muutos, väestön ikääntyminen ja työvoimapula ovat asettaneet henkilöstöjohtamiselle vaatimuksia. Kunnissa työskentelevien ammattilaisten jaksaminen, työhyvinvointi ja työn merkityksellisyyden tukeminen ovat nousseet entistä keskeisemmiksi teemoiksi. Samalla digitaaliset ratkaisut ja automaatio ovat muuttaneet työskentelytapoja ja tuoneet uusia mahdollisuuksia työn sujuvuuden ja tehokkuuden parantamiseen myös Jämsän kaupungissa.

Heikko taloudellinen tilanne on haastanut Jämsän kaupunkia, ja tästä syystä olemme joutuneet käymään yhteistoimintaneuvottelut talouden tasapainottamisohjelman lisäksi. Vuoden aikana lomautimme koulunkäynninohjaajia kesäaikana. Talouden tasapainottaminen on vaatinut tarkkoja resurssien kohdentamispäätöksiä, mutta samalla olemme pyrkineet tukemaan henkilöstön työkykyä ja hyvinvointia. Henkilöstömäärä on Jämsän kaupungissa ollut vähenevä ja pääasiallisena keinona vähentämisessä on ollut eläköitymisien hyödyntäminen.

Eläköityminen luo mahdollisuuksia ja haasteita. Mahdollisuutena on esimerkiksi uusien osaamisien saaminen työyhteisöihin. Tehtävien uudelleen järjestely on myös mahdollisuus. Haasteena on kuntien kilpailukyky yksityisiin työnantajiin verrattuna sekä muut henkilöstöriskit. Seuraavan kymmenen vuoden aikana kaupungin työntekijöitä arvioidaan eläköityvän noin 40 % koko henkilöstöstä. Luvussa mahdolliset työkyvyttömyyseläkkeet ovat vanhuuseläkkeiden lisäksi otettu huomioon. Henkilöstösuunnittelussa on entistä voimakkaammin korostettava ennakointia ja riskien hallintaa.

Jämsän kaupungissa uudistettiin johdon, henkilöstöpalveluiden ja ulkopuolisen asiantuntijan avulla henkilöstö- ja koulutussuunnitelma kesällä 2024 ja vuoden 2025 suunnitelma laadittiin uudistetulla rakenteella. Yhteistyössä se saatiin vastaamaan lain vaateita.

Vuonna 2024 Jämsän kaupunki valmistautui toimimaan Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen vastuukuntana. Tämä tehtävä on ollut merkittävä ja työläskin rakennettava, mutta se tarjoaa samalla mahdollisuuden kehittää alueen työllisyyspalveluita entistä tehokkaammiksi ja vaikuttavammiksi.

Vuoden 2024 palkankorotukset pohjautuivat työehtosopimuksiin ja niihin kuului yleiskorotuksia sekä paikallisia järjestely- ja kehittämisohjelmaeriä. Jälkimmäisten kohdentamisesta neuvoteltiin paikallisesti.

Jämsän kaupungilla valmistui vuonna 2024 uusi työhyvinvoinnin ja työsuojelun toimintaohjelma "Jämsäläistä hyvinvointia!" vuosille 2024–2030. Se on saanut suuntansa kaupungin strategiasta arvoineen (avoimuus, palveluhenkisyys, kestävyys ja yhteistyökykyisyys). Strategia ja sen arvot konkretisoituvat käytännön toiminnaksi myös työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden edistämisessä ja johtamisessa.

Kaupungin strategia antaa henkilöstöpoliittiset päälinjaukset. Strategisena tavoitteenamme on hyvinvoiva ja osaava henkilöstö. Tavoitteenamme on huolehtia, että meillä on oikea määrä osaavaa henkilöstöä oikeassa paikassa. Toisen tavoitteen mukaisesti panostamme työilmapiiriin, työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen ja kolmantena tavoitteenamme meillä on olla rohkeita kehittämään osaamistamme ja työtämme tavoitteellisesti.

Työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toimintaohjelman visiona on "Kestävää työelämää joka päivä" ja missiona "Jokaisen työntekijän työhyvinvointi on yhteinen tehtävämme". Kestävä työhyvinvointi rakentuu yhdessä tekemisen kautta. Yksikään työntekijä ei jää näkemättä tai kuulematta. Koko henkilöstö ylintä johtoa myöten toimii yhdessä työhyvinvointia tukevien työ- ja toimintatapojen mukaisesti työn arjessa.

Työhyvinvointia ja työturvallisuutta johdetaan kohti työn sujuvuutta sekä työntekijöiden ja työyhteisöjen voimavarojen jatkuvaa kehittymistä ajatuksena, että jokaisen työhön kuuluu osana kehittäminen. Pitkäaikaistavoitteena on yhä henkilöstötuottavuuden parantuminen sekä palveluiden laadun myönteinen kehitys.

Ohjelman vieminen arkeen toteutetaan toimialoilla toimialajohdon, tulosaluejohdon ja esihenkilöiden toimesta. Toimialajohtoa ja tulosaluejohtoa on sparrattu kahden työpajan verran ihmislähtöisestä johtamisesta ja erityisesti työn kehittämisestä yhdessä sekä osaamisen kehittämisen merkityksestä osana työtä. Esihenkilöt on sparrattu ohjelmaan henkilökohtaisissa FCG Oy:n asiantuntijoiden järjestämissä valmennuksissa. Osa heistä on aloittanut ohjelman mukaisen työn omissa työyksiköissään. Johdon tärkeä tehtävä on ohjelman mukaisen toiminnan seuranta toimialoillaan. Esihenkilöitä on valmennettu kehittämistä ruokkivaan johtamiseen työpajoissa.

Kehittämispäällikkö Sini Sallinen Kuntaliiton strategiayksiköstä vieraili puhumassa Jämsän kaupunginhallituksen jäsenille, ryhmäpuheenjohtajille ja kaupungin johtoryhmälle työhyvinvointiohjelman lanseeraukseen liittyen kesäkuussa. Luottamushenkilöillä on oma vahva roolinsa henkilöstön hyvinvoinnissa työssä. Niin työyhteisöihin kuin poliittiseen toimintakenttäänkin voi rakentua ryhmäilmiöitä, jotka ohjaavat toimintaa epäolennaisiin seikkoihin. Asiat ovat korjattavissa johtamisen kautta, kun ne on tunnistettu. Tärkeää on kiinnittää huomiota luottamushenkilöiden väliseen yhteistyöhön.

Jämsäläistä hyvinvoimaa! -tavoitteiden saavuttamiseksi tehtyjen toimenpiteiden ja tulosten seurantaa on tehostettu läpi kaupunkiorganisaation. Tähän liittyy muun muassa työhyvinvoinnillisten asioiden käsittely lautakunnissa, toimialajohtajien esitykset henkilöstöjaostolle ja yhteistyötoimikunnalle kerran vuodessa toimialansa työn vaarojen arvioinnin tuloksista ja toimenpiteistä, työpaikkaselvityksistä sekä henkilöstökyselyiden tuloksista ja niitä seuranneista toimenpiteistä. Kaksi ensiksi mainittua toteutuivat jo vuoden 2024 puolella mutta työhyvinvointikyselyn tulosten käsittely jäi vuoden 2025 puolelle.

Jämsäläistä hyvinvoimaa! -ohjelman toteutumista seuraava ensimmäinen henkilöstökysely toteutettiin lokakuussa 2024. Kyselyyn vastasi noin 60 % henkilöstöstä. Kyselyn mukaan työntekijät voivat työssä melko hyvin oman arvionsa mukaan ja työ koetaan mielekkääksi. Jämsän kaupunkia työnantajana suositellaan melko hyvin, mutta siinä on parantamisen varaa (keskiarvo 2,9, maksimi 4). Työnantajamaineen kehittäminen on tärkeää myös rekrytoinneissa onnistumisen näkökulmasta.

Työyhteisöjen koetaan tukevan työhyvinvointia varsin hyvin. Yhteisöissä saa pääosin olla oma itsensä ja tuoda mielipiteensä esille sekä tulla kuulluksi. Näissä kaikissa vastausten keskiarvo oli yli 3 (maksimi 4). Työtehtävien toteuttamiseen on mahdollisuuksia vaikuttaa.

Johtamisen kokemus on melko hyvää vähän parempi koko kaupungin tasolla mutta ei vielä erittäin hyvää. Työntekijöiden ja esihenkilöiden välillä vallitsee varsin hyvä luottamus ja esihenkilöitä on helppo lähestyä asialla kuin asialla. Esihenkilöt kuuntelevat mielipiteitä ja huomioivat ne päätöksenteossa. Esihenkilöt innostavat kehittämään työtä ja asiakaspalvelua mutta siinä on parannettavaa (keskiarvo 2,9/4).

Kehittämiseen kannustamisen lisäksi huomiota on kiinnitettävä kuormituksen määrään: työtä on paljon ja kokemusta kiireestä. Jämsän kaupunki mielletään yhä osaamisen kehittämisen suhteen myönteiseksi työnantajaksi mutta aika osaamisen kehittämiseen koetaan heikentyneen.

Jämsän kaupungissa on toimiva työterveyshuoltoyhteistyö ja siinä on muun muassa kehitetty Jämsän kaupungin henkilöstön työkykyä ja työhyvinvointia tukevia toimia.

Yhteisöllisyyttä, positiivista virettä sekä onnistumisista oppimista on pyritty kehittämään kampanjalla, jotka WPro-työturvallisuusjärjestelmän käyttöönotto on mahdollistanut. Järjestelmässä on yhtenä vaihtoehtona onnistumisista ilmoittaminen ja tätä toiminnetta on hyödynnetty kampanjassa, jossa sai ilmoittaa työyhteisön hyviä tyyppejä. Tässä Kehaise kaveria -kampanjassa palkittiin kolme henkilöä ja valitsijaraati kiinnitti huomiota henkilön hyvään asenteeseen (mm. rohkeus, positiivisuus, auttavaisuus, joustavuus), asiakaspalvelutaitoihin, ammattitaitoon, oman osaamisen jakamisen alttiuteen ja työilmapiirin rakentajuuteen. Palkittuja haettiin myös erilaisista työyhteisöistä ja toimialoilta. Valitsijaraati haluaa nostaa esille sen seikan, että meillä on erilainen tapa tehdä arkityötä ja joillakin on kyky tehdä sitä astetta laadukkaammin. Sitä kuvattiin monien kehuttujen henkilöiden kohdalla.

	Vakinaiset				Määräaikaiset				Koko henkilöstö			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Konsernipalvelut	53	52	52	48	24	31	21	17	77	83	73	65
Sosiaali- ja terveystoimi	159	174	0	0	57	55	0	0	216	229	0	0
Sivistystoimi	398	394	369	368	96	110	101	90	494	504	470	458
Elinvoima	69	67	65	67	12	22	12	9	81	89	77	76
Ateria- ja Puhtauspalvelut	80	75	0	0	26	19	0	0	106	94	0	0
Vesi	9	10	11	11	0	0	0	1	9	10	11	12
Yhteensä	768	772	497	494	215	237	134	117	983	1009	631	611
+/- ed. vuoteen	15	4	-275	-3	23	22	-103	-17	38	26	-378	-20
Muutos 2020 - 2023			-256	-274			-58	-98			-314	-372
Muutos 2009 alkaen			-1026	-1029			-267	-284			-1293	-1313

Henkilötyövuodet toimialoittain	Vakinaiset								Koko henkilöstö			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Konsernipalvelut	51,6	51,5	50	46	36	43,5	33,8	34,1	87,6	95	83,8	80,1
Sosiaali- ja terveystoimi	137,9	145,3			44,1	57,1	0	0	182	202,4	0	0
Sivistystoimi	353,3	330	343,2	330,3	97,6	129,8	109,7	101,1	450,9	459,8	452,9	431,4
Elinvoima	65	65,5	63,9	55	9,8	15,7	16,3	12,5	74,9	81,2	80,2	67,5
Ateria- ja Puhtauspalvelut	74,7	68,8			27,9	28,3	0	0	102,6	97,1	0	0
Vesi	9,2	11	10,5	10,8			0	0,7	9,2	11	10,5	11,5
Yhteensä	691,8	672,1	467,6	442,1	215,4	274,5	159,7	148,4	907,2	946,7	627,3	590,5
+/- ed. vuoteen	5,8	-19,6	204,5	-25,5	23,3	59,1	114,8	-11,3	29,1	39,5	319,3	-36,8
Muutos 2020 - 2023			-	-			-	-			-	-
			218,4	-249,7			-32,4	-67			250,8	-316,7

Toimiala	Terveysperusteiset poissaolot kalenteripv				Kalenteripv/henkilötyövuosi			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Konsernipalvelut	997	833	548	559	11,40	8,80	6,50	7,00
Sosiaali- ja terveystoimi	3 682	4 948			20,20	24,40		
Sivistystoimi	8 251	9 678	7 290	7 560	18,30	21,00	16,10	17,50
Elinvoima	915	1 664	1 342	1 342	12,20	20,50	16,70	19,90
Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut	3 072	2 753			29,90	28,30		
Jämsän Vesi liikelaitos	186	81	188	142	20,30	7,30	17,90	12,40
Kaikki yhteensä	17 103	19 957	9 368	9 603	18,90	21,10	14,90	16,30

Terveysperusteiset poissaolot ovat lisääntyneet noin kalenteripäivän kaikilla toimialoilla vuodesta 2023 vuoteen 2024. Ainoa poikkeus tässä on Jämsän Vesi liikelaitos. Terveysperusteiset poissaolot ovat henkilötyövuotta kohti tarkasteltuna vuonna 2024 yhteensä 16,26 kalenteripäivää. Kasvua edelliseen vuoteen on reilu kalenteripäivä (1,33 /htv). Poissaoloja oli 14,95 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohti vuonna 2023. Vuonna 2022 poissaoloja oli 21,08 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohti.

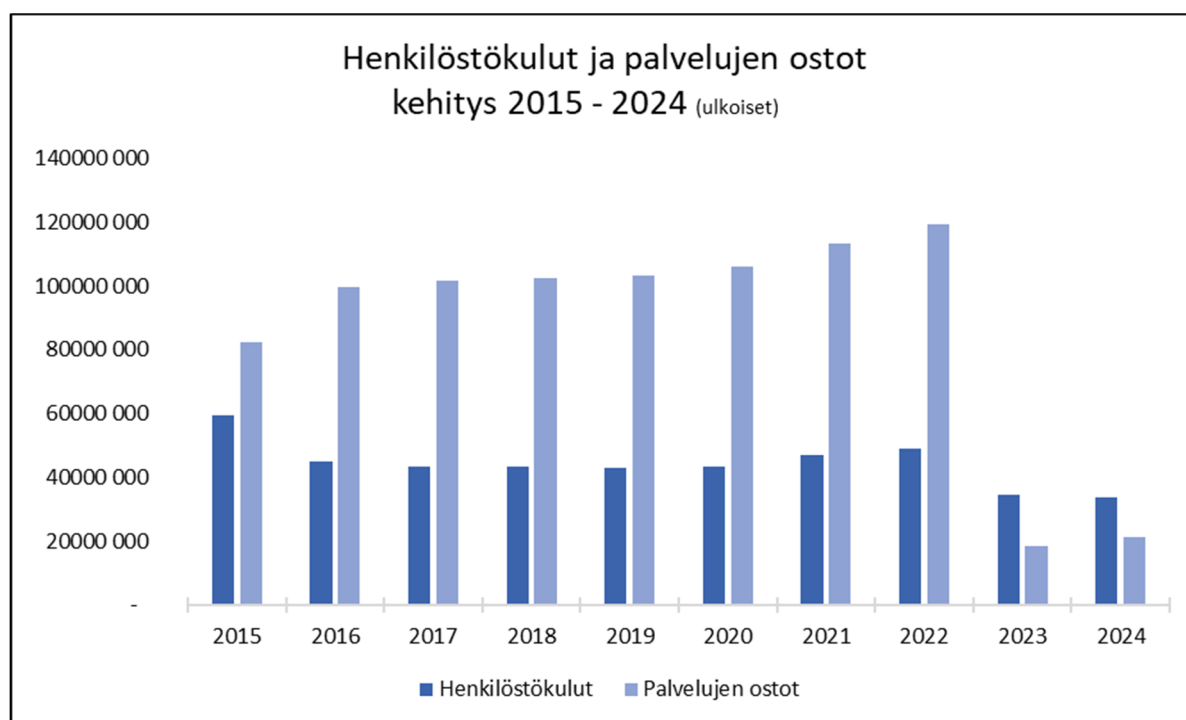
Tarkasteltaessa terveysperusteisia poissaoloja pituuden mukaan luokiteltuna 1–7 päivän poissaolot vähenivät, yli 180 päivää kestäneitä poissaoloja oli saman verran kuin edellisenä vuotena. Vuonna 2024 koko vuoden palvelussuhteessa olleilla *terveysperusteisia poissaoloja ei ollut lainkaan 26,2 prosentilla*. Vuonna 2023 osuus oli 21,4 prosenttia ja vuonna 2022 osuus oli 17,2 prosenttia.

Työpaikka- ja työmatkatapaturmien aiheuttamat sairauspoissaolot ovat vähentyneet huomattavasti vuodesta 2022 vuoteen 2024.

Terveysperusteisia poissaoloja seurataan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa pitkin vuotta. Vuonna 2024 oli havaittavissa taas enemmän hengitystieinfektioita. Työterveyshuollon arvion mukaan henkilöstön ikäjakauma on merkittävä tekijä sairauspoissaoloissa. Eniten poissaoloja on mielenterveydellisistä syistä ja toiseksi eniten tuki- ja liikuntaelinpulmista. Poissaoloja määrällisesti näistä syistä on saman verran kuin edeltävänä vuotena.

Jämsän kaupungissa pyritään vähentämään terveysperusteisia poissaoloja työkykyjohtamista kehittämällä ja työkykyjohtamisen järjestelmiä on rakennettu pitkäjännitteisesti. Keinoina tässä työelämän laadun sekä osaamisen kehittäminen ja ennaltaehkäisevään toimintaan painottuvat työterveyshuoltopalvelut. Vuonna 2024 uudistettiin henkilöstö osallistamalla kaupungin työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toimintaohjelma. Vuonna 2024 esihenkilötyötä ja johtamista on kehitetty työhyvinvointia tukevaksi.

Kaupunki ja liikelaitokset (ulk.)	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	Muutettu TA 2024	TP 2024	TA-TP €	TOT- %
Maksetut palkat	33 934 456	36 194 612	38 587 831	27 733 019	27 530 838	27 370 149	-160 689	99,42%
Jaksotetut palkat	-226 385	-740 264	-187 229	203 503	0	-46 267	-46 267	
Korjauserät	497 537	493 273	679 556	-308 469	-188 650	-322 318	-133 668	170,85%
Palkat yht.	33 663 303	36 441 603	38 095 504	27 628 052	27 342 188	27 001 565	-340 623	98,75%
Henkilösivukulut	9 744 752	10 471 187	11 000 035	7 072 829	6 568 976	6 527 260	-41 716	99,36%
Hlöstökulut yht.	43 408 055	46 912 790	49 095 539	34 700 881	33 911 164	33 528 825	-382 339	98,87%
Muutos ed. v. €	89 936	3 504 735	2 182 749	-14 394 658	-789 717	-1 172 056		
Muutos ed. v. %	0,21%	8,07%	4,65%	-29,32%	-2,28%	-3,38%		

Työllisyys

Vuosi	Jämsä		Tyött.aste	Yli 1v	Osuus %	Alle 25 v.	25v. %	Vajaa-kunt.	Miehet	Naiset	Osuus %
	Työvoima	Työttömät									
2020	8814	1288	14,6	394	30,6	191	14,8	122	783	505	39,2
2021	8539	1157	13,5	411	35,5	130	10,1	143	728	429	37,1
2022	8451	1180	14	357	30,3	121	10,3	161	706	474	40,2
2023	8304	1141	13,7	387	33,9	125	11	123	728	413	36,2
2024	8311	1140	13,7	424	37,2	129	11,3	108	691	449	39,4

Keski-Suomessa oli työ- ja elinkeinoministeriön tilaston mukaan joulukuun 2024 lopussa 578 työtöntä enemmän kuin vuotta aiemmin ja 2 484 henkilöä enemmän kuin kuukausi aiemmin. Marras-joulukuun välinen nousu on tyypillistä kausivaihtelua. Keski-Suomessa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,5 %, Jämsässä luku on 13,7 %. Jämsässä työttömiä työnhakijoita oli joulukuun 2024 lopussa 1 140 (2023 lopussa 1 141). Jämsän työttömyysaste on vuoden 2024 aikana heilahdellut ollen keskimäärin 12,9 % (2023 13,3 %). Pitkäaikaistyöttömien määrän keskiarvo on hieman laskenut ja alle 25-vuotiaiden työttömien määrä hieman noussut.

Työllistäminen

Työllistämisyksikkö

Jämsän kaupungin palkkatuettu työllistäminen on keskitetty työllistämisyksikköön, joka on toiminut vuoden 2016 alusta lähtien. Tavoitteena on ollut panostaa työllistämiseen, jotta Kelalle kuntaosuuksina maksettavat korvaukset pysyisivät kohtuullisina. Kaupunki on työllistänyt ensisijaisesti yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneita. Nuorten kesätyöllistäminen hoidettiin kokonaisuudessaan työllistämisyksikössä ja yhteistyötä tehtiin 4H:n ja sivistystoimen kanssa.

Vuodesta 2015 lähtien kunnan työmarkkinatuen maksuosuus on ollut yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden osalta 50 % ja 1 000 päivää saaneiden osalta 70 %. Vuonna 2024 Jämsässä maksettiin kuntaosuutta keskimäärin 316 (309) henkilöstä, joista 300 päivää saaneita oli keskimäärin 121 (126) henkilöä ja 1 000 päivää saaneita 195 (183). Keskeinen rooli kuntaosuuden vähenemisessä vuosina 2018-2019 on ollut työllistämisyksiköllä, kuntouttavalla työtoiminnalla, ja Jämsän Terveys Oy:n työllistämisellä. Vuosien 2020-2021 aikana Kelan maksuosuus nousi. Osuutta kasvatti mm. yrittäjien väliaikaisen työttömyysturvalain perusteella saama työmarkkinatuki. Vuoden 2022 aikana Kelan maksuosuus laski ja vuoden 2023 kuntaosuus pysyi lähes samansuuruisena. Vuonna 2024 maksuosuus nousi hieman yleisen työmarkkinatilanteen huononemisen myötä.

KELAN kuntaosuudet / vuodet	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Maksuosuus keskim.kk	155 228	140 131	151 635	160 590	147 849	148 152	150 249
Henkilöitä keskim.kk	393	352	354	374	326	309	316
Maksuosuus/vuosi	1 862 741	1 681 569	1 819 624	1 927 082	1 774 188	1 777 828	1 802 983
Budjetti	2 050 000	1 700 000	1 800 000	1 970 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Ylitys/alitus	-187 259	-18 431	19 624	-42 918	-25 812	-22 172	2 983
Muutos edelliseen vuoteen €	-309 831	-181 172	138 028	107 458	-152 894	3 640	25 155
Nousu / lasku - %	-14,30%	-9,73%	8,21%	5,91%	-7,93%	0,21%	1,41%

Työllistämisyksikkö keskittyi yli 300 päivää työttömyysetuutta saaneiden työllistämiseen, velvoitetyöllistämisen järjestämiseen sekä työkyvyn arvioinnin palveluihin. Yksikön toimintaan kuului yksilöllinen asiakastyö, työkyvyn arviointi, työkokeilut ja palkkatuettu työ kaupungin työyksiköissä, Jämsän Terveys Oy:llä, Työvalmennussäätiö Avituksessa, yhdistyksissä ja yrityksissä.

Työllistämismäärärahat sisältyivät työllistämisyksikön palkkamäärärahoihin. Työllistettävien palkkoihin käytettiin 507 841 (467 942) euroa ja palkkatukea saatiin 250 069 (270 711) euroa, joten nettokustannus oli 257 772 (197 231) euroa. Palkkatuella kaupunkikonsernin palvelukseen työllistettiin yhteensä 53 (58) työtöntä. Työllistetyistä 12 oli naisia ja 41 miehiä. 22 (38) palkkatuella työllistetyistä oli velvoitetyöllistettäviä. Velvoitetyöllistettävien määrä laski aikaisempien vuosien määrästä syyskuun 2024 lakimuutoksen vuoksi, jossa velvoitetyöllistäminen lakkautettiin. Palkkatukiuudistuksen myötä myös palkkatukityöllistäminen vaikeutui.

Koululaisten kesätyöllistäminen

Jämsän kaupungin kesätoita haki 181 (177) nuorta, joista työllistettiin 41 (48) nuorta kahden viikon pituiseen kesätyöhön ja 22 (25) nuorta teki pidempiä työllistämiskauskoja. Nuoret työllistyivät mm. kesäsomettajaksi, puistotoihin, päiväkoteihin ja näyttelyvalvojiksi. Kaupunki myönsi 4H-yhdistys ry:lle 10 000 euroa nuorten kesätyöllistämiprojektiin. Kesällä 2024 yhdistys työllisti 97 (99) nuorta eri mittaisiin työjaksoihin pääasiassa puutarha-, myynti-, siivous-, ja ohjaustehtäviin. 4H-yhdistys järjestää myös 4H-yritysten neuvontaa ja ohjausta.

Kesätyösetelillä työllistäminen

Jämsän kaupunki tukee yrityksiä, järjestöjä ja seurakuntaa 250 euron arvoisella kesätyösetelillä, jos he tarjoavat 15-18 -vuotiaalle nuorelle kesätyötä vähintään kahdeksi viikoksi. Palkkauksessa tulee käyttää ao. alan työehtosopimuksen mukaista palkkaa tai maksaa vähintään 365 € (sisältäen lomakorvauksen) kahden viikon työsuhteesta. Sivukulut jäävät työnantajan maksettavaksi. Kesätyösetelillä työllistettiin 118 (119) nuorta 35:een (35:een) eri yritykseen ja 6:een (13) 4H-yritykseen. Viisi (kolme) jo myönnettyä seteliä peruttiin, eikä kesätyö alkanut.

Työllisyyden kuntakokeilu

Jämsän kaupunki on ollut mukana työllisyyden kuntakokeilussa 1.3.2021 lähtien. Jämsä oli kokeilussa mukana Keuruun ja Saarijärven kaupunkien kanssa ja jokainen kokeilukunta vastaa kaikista julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain mukaisten palveluiden järjestämisestä kohderyhmään kuuluville asukkailleen. Kuntakokeilun kohderyhmään kuului Jämsässä noin 1 300 työnhakijaa. Kuntakokeilu päättyi 31.12.2024.

Työllisyyden kuntakokeiluun oli varattu työllistämisyksikön resursseista neljä omavalmentajaa, työkykykoordinaattori ja työllisyyspäällikkö. Tämän lisäksi TE-toimistosta siirtyi Jämsän kaupungin työnjohdon alle 7,5 henkilötyövuotta resurssia, mutta he pysyivät TE-toimiston työntekijöinä ja TE-toimisto vastasi kaikista henkilöstökuluista. Kuntakokeilussa tavoiteltiin työttömille henkilökohtaista ja oikea-aikaista lähipalvelua ja aktivointiasteen nousua.

Kuntakokeilu teki yhteistyötä Jämsän kaupungin yrityspalveluiden ja TE-toimiston yritysneuvojan kanssa. Yhteistyötä on tehty mm. tiedon kulun, rekry-koulutusten ja starttirahahakemusten osalta sekä lisätty tietoa saatavilla olevista palveluista. Yritys- ja työnantajakontaktit ovat lisääntyvät.

Kuntakokeilu teki yhteistyötä myös Gradian kanssa ja kuntakokeilu pääsi vaikuttamaan TE-palveluiden järjestämään koulutukseen Jämsässä. Kuntakokeilun asiakkaille oli matalan kynnyksen palvelu, jossa asiakkaat saavat halutessaan Gradian oppilaanohjauksesta yhteydenoton ja keskustelumahdollisuuden opintoihin liittyvissä kysymyksissä. Tietoa opiskelumahdollisuuksista on jaettu niin ohjaavalle henkilöstölle kuin asiakkaillekin.

Kuntakokeilu teki tiivistä yhteistyötä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Kokeilun henkilöstö tapasi säännöllisesti hyvinvointialueen sosiaaliohjaajia yhteistyön kehittämisen ja tiedonkulun vuoksi. Työllisyyden kuntakokeilun omavalmentajat ja hyvinvointialueen sosiaaliohjaajat tapasivat yhdessä monialaista palvelua tarvitsevia asiakkaita (TYP).

Toimintavuoden aikana TE-palveluissa on tehty useita tietojärjestelmiin ja lakeihin liittyviä muutoksia. Julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain ja työttömyysturvalain muutokset sekä järjestelmämuutokset ovat vaatineet paljon perehtymistä, toimintatapojen kehittämistä ja tiedottamista. Myös henkilöstömuutokset ja työttömyysturvaan liittyvien tehtävien lisäykset ovat lisänneet perehdyttämiseen kuluvaa aikaa.

Kuntakokeilussa tiivistettiin asiakasviestintää tekstiviestein ja sähköpostein tavoitteena lisätä työttömien tietoutta olemassa olevista palveluista ja avoimista työpaikoista. Tietoutta lisättiin myös talous- ja velkaneuvonnasta järjestämällä pop up -tapahtumia.

Kuntakokeilusta on tehty valtakunnallisesti myös tutkimuksia vaikuttavuudesta ja asiakastyytyväisyydestä. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä henkilökohtaiseen ja asiantuntevaan palveluun sekä saavutettavuuteen. Eniten kritiikkiä tulee palvelun hyödyllisyydestä ja palvelumallin mukaisista tehtävistä mm. työnhakuvelvollisuuden asettamisesta. Aktivointiaste on Jämsä-Keuruu-Saarijärvi kuntakokeilussa maan korkeimpia, vaikka se on hieman laskenut hyvinvointialueen aloituksen jälkeen.

Työllisyysalueen valmistelu 2024

TE-palvelut 2024 -uudistus tuli voimaan ja Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Jämsän kaupungissa työllisyysaluetta valmisteltiin vielä alkuvuodesta 2024 Työllisyysaluevalmistelu – TE-uudistuksen toimeenpanon suunnittelu -hankkeessa (toteutusaika 1.6.2023–29.2.2024) ja tämän jälkeen Jämsän kaupungin työnä.

Valmistelussa työskenteli yksi henkilö projektikoordinaattorin tehtävässä 8.2.2024 saakka, vastuuvalmistelijan tehtävässä 9.2.-31.12.2024, työllisyysaluejohtajan tehtävässä 3.6.-31.12.2024 ja viestijän tehtävässä puolikkaalla työajalla 1.4.-31.12.2024.

Eteläisen Keski-Suomen työllisyysaluelautakunta toimi valmistelevana elimenä 1.6.-31.12.2024. Lautakunnassa on edustus kaikista työllisyysalueen kahdeksasta kunnasta.

Eduskunta myönsi kunnille laskennallisen kertakorvauksen TE-palvelu-uudistuksen muutoskulujen kattamiseen. Seuraavassa taulukossa on kuvattu kertakorvauksen määrä Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen kunnissa.

	Kertaerä	Vastuukunta	Työvoiman määrään perustuva erä	Yhteensä
Joutsa	20 000		13 000	33 000
Jämsä	20 000	150 000	65 000	235 000
Keuruu	20 000		29 000	49 000
Luhanka	20 000		2 000	22 000
Multia	20 000		4 000	24 000
Mänttä-Vilppula	20 000		29 000	49 000
Petäjävesi	20 000		13 000	33 000
Toivakka	20 000		8 000	28 000
Rahoitus yhteensä				473 000

Työllisyysalueen kunnat sopivat 2024 tammikuussa, että tästä rahoituksesta katetaan pakolliset muutoskustannukset (valmistelijoiden palkat, järjestelmien rajapintojen rakentamisen kustannukset sekä muut pakolliset kustannukset) ja jäljelle jäävästä osuudesta puolet varataan Jämsän kaupungin valmistelutyön kattamiseen ja puolet kaikkien kuntien oman valmistelutyön kattamiseen. Kuntien oman valmistelutyön osuus sovittiin jaettavan yhteistoimintasopimuksen kustannustenjakoa vastaavalla periaatteella. Valmistelun pakolliset muutoskustannukset olivat yhteensä noin 251 000 euroa, vastuukunnan Jämsän työn osuus noin 110 000 euroa ja kaikkien kuntien oman työn osuus noin 110 000 euroa.

Taulukko: työllisyysaluevalmistelun kustannukset ja rahoitus

Valmistelun kustannukset	
Rahoitus yhteensä	473 000
Toteutuneet henkilöstökustannukset ja muut toimintakulut	-251 532,85
Kuntien työhön jää	221 467,15
Vastuukunnan työ 50 %	-110 733,58
Kuntien omaan valmistelutyöhön jäävä osuus 50 %, yhteensä	-110 733,58
Joutsa	8 387,07
Jämsä	46 544,73
Keuruu	20 294,34
Luhanka	1 329,94
Multia	2 777,08
Mänttä-Vilppula	19 126,48
Petäjävesi	7 876,98
Toivakka	4 396,95
Kustannukset yhteensä	- 473 000,00

Työllisyysaluevalmistelun sisällöt

Työllisyysalueen valmisteluun kuului mm. hallinnollista ja käytännön asioiden valmistelua, talousvalmistelua, henkilöstösuunnittelua, asiakastietojärjestelmien käyttöönoton valmistelua, yleisen avustusjärjestelmän ja Jämsän kaupungin talousjärjestelmien rajapintojen yhteensovittamista, valtakunnalliseen verkostotyöhön osallistumista, monialaisen yhteispalvelun valmistelua, sopimusten valmistelua ja viestinnän suunnittelua. Palveluita valmisteltiin kuuden aihekokonaisuuden alla: työnvälitys ja neuvonta, yritys- ja työnantajapalvelut, valmennuspalvelut, kotoutumisen palvelut, osaamisen kehittämisen palvelut sekä työkyvyn ja monialaisen palvelun palvelut. Palveluiden valmistelussa tehtiin yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Valtiolta työllisyysalueelle siirtyneellä henkilöstöllä oli myös mahdollisuus osallistua palvelusuunnitteluun.

Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto on päättänyt (18.12.2017 § 353) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Toimintakertomuksessa on annettava tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §). Sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla tarkoitetaan tehtävien, toimivallan ja vastuiden määrittelyä sekä ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyjä, joiden tarkoituksena on varmistaa kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus.

Yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ohjeistetaan seuraavasti: "Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon valmistelu on perusteltua vastuuttaa eri tehtäväalueille siten, että lauta- ja johtokunnat ja niiden alainen toimialajohto valmistelevat kunnanhallitukselle selonteossa esitettävät tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä." Jämsän kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on kaupunginvaltuusto hyväksynyt 3.3.2014. Niiden perusteella kaupunginhallitus on antanut täydentävät ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä 19.12.2017. Ohjeistus tulee siten päivittää, mutta niiden mukaista tarkempaa ohjeistusta noudatetaan toistaiseksi.

Sivistys- ja elinvoimatoimialan johto sekä niiden lautakunnat valmistelivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon Opiferus-järjestelmällä. Jämsän Vesi liikelaitos käsitteli oman selontekonsa johtokunnassaan. Seuraavassa on koottu näiden aineistojen pohjalta kaupungin selonteko. Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu olemassa olevan tiedon perusteella puutteita. Sisäisen valvonnan haasteet kohdistuvat aika ajoin muuttuvan sisäisen ohjeistuksen hallintaan.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat jatkuvasti kehittyvä kokonaisuus, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä riskien toteutumista ja varmistaa hyvä hallintotapa. Elinvoimatoimen ja Jämsän Vesi -liikelaitoksen toiminnassa noudatetaan lakeja, säännöksiä, hallintosääntöä ja kaupungin sisäistä ohjeistusta. Toimialalla ja vesilaitoksella sovelletaan ympäristöoikeuden alan lainsäädäntöä, ja muutoksenhakuja on käsitelty vuoden aikana.

Sivistystoimiala noudattaa ylempien toimielinten antamia ohjeita, ja sisäisen valvonnan toteutumista käsitellään sivistyslautakunnassa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Riskien arviointi ja raportointi tapahtuvat talouden osavuosikatsauksen ja toimintakertomuksen yhteydessä, jossa arvioidaan riskien toteutuminen ja hallintatoimenpiteet.

Sisäisen valvonnan kehittämistarpeisiin kuuluu mm. rikosrekisteriotteen näyttämiskäytännön kirjaaminen HR-järjestelmään ja kuntien välisten laskutuskäytänteiden yhtenäistäminen. Kaupunkitasoista perehdytystä ja koulutusta tulee järjestää yhteisistä menettelytavoista, ja sisäisestä valvonnasta olisi hyödyllistä laatia vuosikello. Hankkeiden seuranta on täsmennetty, ja sivistyslautakunta on määritellyt seurantamenettelyjä.

Sisäiseen valvontaan kuuluvat kaikki ne toimenpiteet ja menetelmät, joilla tilivelvolliset ja muut esihenkilöt varmistavat tehokkaan ja tuloksekkaan toiminnan ja palvelutuotannon ml. väärinkäytösten ja virheiden ennaltaehkäisemisen sekä erilaisten riskien tunnistamisen, vaikutuksen ja todennäköisyyden arvioinnin.

Sopimusten hallinta toteutuu asianhallintajärjestelmän kautta. Toimielimet hyväksyvät keskeiset sopimukset. Esihenkilö ja pääkäyttäjät määrittelevät käyttöoikeudet tietojärjestelmiin ja hallintosihteeri yksittäisen käsittelyssä olevan asian osalta asianhallintajärjestelmään. Esihenkilö huolehtii työ- ja virkasuhteen keskeytymisestä ja päättymisestä HR-järjestelmään. Laskujen tarkastajista ja hyväksyjistä tehdään viranhaltijapäätös. Laskujen hyväksyjät vastaavat laskujen oikeellisuudesta. Koulujen rehtorit vastaavat opetushenkilöstön palkanmaksun perusteiden oikeellisuudesta. Tilapalvelujen tulosalueella on käynnissä rakennusten salkuttaminen, mikä parantaa rakennetun omaisuuden hoidon suunnitelmallisuutta. Sisäilmatyöryhmä kokoontuu säännöllisesti ja aina tarvittaessa. Ryhmä koostuu laaja-alaisesti eri asiantuntijoista.

Työturvallisuuden valvonnasta vastaavat tulosityksikköjen esihenkilöt sekä työmailla valvonnasta vastaavat henkilöt. Työturvallisuuskäytäntöjen ohjeistus on hyväksytty elinvoimalautakunnassa 27.10.2022 § 143 ja kaupunginhallituksessa koko konsernia koskien 31.10.2022 § 329. Kunnallistekniset palvelut tulosalueen ja Jämsän Vesi liikelaitoksen henkilöstöllä sekä urakoitsijoiden henkilöstöltä edellytetään jatkuvasti voimassa olevaa Tieturva I - ja työturvallisuuskortteja. Toimialalla noudatetaan työnantajan ohjeistusta työtapaturmien ja vaaratilanteiden ilmoittamisesta. Toimialojen arviointiohjelma koskien työn riskien arviointia ja hallintaa laadittiin uuteen WPro -järjestelmään kevään 2024 aikana.

Omaisuuden hankinta ja luovutus perustuu hallintosäännön määräyksiin ja sitä tehdään kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman ja määrärahojen rajoissa. Hankinnoissa noudatetaan hankintalakia ja kaupunginhallituksen 5.2.2024 § 8 hyväksymää hankintaohjetta.

Tietoturvan ja tietosuojan osalta noudatetaan Jämsän kaupungin tietoturvaohjetta ja tietoturvapoliittikkaa. Tietoja säilytetään, välitetään ja käytetään oikeaoppisesti ja hyvän hallintotavan mukaisesti riittävällä suojauksella. Tietoturvaa ja tietosuojaa kehitetään kaupunkitason ohjauksen mukaisesti. Toimialat tiedottavat avoimesti ja aktiivisesti toiminnastaan ja lautakuntien tekemistä päätöksistä. Myös yksittäisten viranhaltijoiden päätöksistä tiedotetaan aktiivisesti silloin, kun päätöksellä on yleistä merkitystä. Viranhaltijapäätökset julkaistaan, mikäli ne eivät ole salassa pidettäviä. Kaupunkiorganisaatiossa on käytössä turvasähköpostijärjestelmä. Toimialojen johtoryhmissä käsitellään jatkuvuudenhallintaan liittyviä asioita.

Riskienhallinnan järjestäminen

Jämsän kaupungin hallintosäännön 11 luvussa on annettu määräykset Jämsän kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Riskienarviointi valmistellaan osana talousarviota. Riskien toteutuminen arvioidaan vuosittain toisen talouden osavuositarkastuksen (8/2024) ja tilinpäätöksen yhteydessä. Raportoinnin yhteydessä arvioidaan riskien toteutuminen ja hallintatoimenpiteiden onnistuminen. Riskienhallintaa kehitetään osana toiminnan kehittämistä ja se on osa jokapäiväistä työtä.

Kaupunginhallituksen antamissa talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa määritellään riskienhallinnan raportointiaikatauluista. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyen on annettu ohjeistusta myös hankintaohjeessa, laskutusohjeessa, projektien käsittelyohjeessa ja tiedonhallintaan liittyvissä ohjeissa. Jämsän kaupungin ohjeistus on kerätty kattavasti kaupungin intraan ja on siten koko henkilöstön käytössä. Toimialajohtajat ja tulosalue- sekä tulosityksikköesihenkilöt vastaavat alaisensa toiminnan riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimeenpanon toteutuksesta ja toimivuudesta, sekä raportoinnista. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat riskienhallinnan toteuttamisesta omalta osaltaan.

Tehtäväkuvien ajantasaisuus tarkistetaan aina, kun toimialoilla tapahtuu muutoksia ja toimivaltaan liittyvät asiat pyritään ratkaisemaan viipymättä hallintosääntömuutoksin tai toimielinten delegointipäätöksin. Kaupungissa on vaihtuvuutta mm. eläköitymisiin liittyen. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ovat osa perehdyttämistä. Lisäkoulutusta hankitaan henkilöstölle tarpeen mukaan.

Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehitykseen vaikuttavista tekijöistä

Jämsän kaupungin tunnistetut riskit on luokiteltu aikaisemmin talouden tasapainon, toiminnan laadun sekä turvallisuuden ja jatkuvuuden mukaan. Riskien tunnistamisessa on kuitenkin siirrytty yleisesti käytössä olevaan luokitteluun, jonka mukaan riskit jaetaan operatiivisiin, strategisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Riskejä on arvioitu niiden vaikutuksen ja tapahtuman todennäköisyyden perusteella. Talousarvion 2025 laadinnan yhteydessä siirryttiin lopullisesti riskin toteutumisen vaikutuksen ja sen todennäköisyyden arvioinnissa viisiportaiseen arviointiin. Riskin toteutumisen vaikutus: ei vaikutusta (1), vähäinen vaikutus (2), selkeä vaikutus (3), vakava vaikutus (4), erittäin vakava vaikutus (5). Riskin todennäköisyys: hyvin epätodennäköinen (1), epätodennäköinen (2) mahdollinen (3), todennäköinen (4), hyvin todennäköinen (5). Näin arvioidut luvut (vaikutus x todennäköisyys) kerrotaan keskenään, jolloin saadaan tapahtuman riskiluku. Järjestelmätekniikan sekä henkilökunnan omaksumiskyvyn takia tilinpäätöksen 2024 arviointi on toteutettu myös tämän uudistetun tavan mukaisesti (talousarviossa 2024 vielä vanhat painotukset). Riskitasoja on siten päivitetty, mutta myös muutettu vastaamaan uutta asteikkoa.

Operatiivisten riskien hallinta on osa jokapäiväistä toimintaa ja esimiestyötä toimialoilla.

Riskienhallintaprosessi sisältää tunnistamisen, analysoinnin, hallinnan ja dokumentoinnin. Riskienhallintaa kehitetään kaupunkitasoisen ohjeistuksen pohjalta ja riskejä käsitellään toimialojen johtoryhmissä. Sopimusten hallinta muodostaa operatiivisten riskien yhden osa-alueen, jota toteutetaan asiantuntijajärjestelmän kautta. Merkittävimmät sopimukset hyväksyy lautakunnat ja kaupunginhallitus/ kaupunginvaltuusto ja näin ollen muodostavat mahdollisten strategisten riskien ilmaantumisen. Toimialojen arvioissa on nostettu henkilöresurssien riittävyys, ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit, rakennusten ja infran korjausvelka sekä työturvallisuuteen liittyvät uhat.

Koko kaupunkikonsernin kannalta **strategisena riskinä** voidaan pitää riittämätöntä kykyä tunnistaa muuttunut toimintaympäristö ja löytää Jämsän kilpailukykytekijät kovassa kilpailussa. Tästä syystä kaupunginhallitus päätti toteuttaa elinvoimaorganisaation uudistuksen vaikutusarvioinnin ja mahdollisen organisaatiomuutoksen selvityksen sekä tukipalvelujen järjestämistavan selvityksen. Strategian päivitys ja jopa uudistaminen käynnistyy uuden valtuuston aloittaessa.

Taloudelliset riskit ovat toteutuneet vuosien 2022 ja 2024 aikana merkittävällä tavalla. Vuoden 2022 alijäämä oli 7,5 milj. € ja vuonna 2024 valtionosuudet tippuivat 4,0 milj. € ja lisäksi realisoitui oikeusriitojen kustannuksia 3 milj. €.

Jämsän kaupungin **vahinkoriskejä** pienennetään aktiivisella vahinkoriskien torjunnalla ja vahinkovakuutuksilla. Henkilö- ja omaisuusvakuutukset ovat Pohjola Vakuutus Oy:ssä. Kaupungilla on käytössä omaisuusvakuutusten lisäksi toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, oikeusturvavastuuvakuutus, ulkomaan matkavakuutus sekä vapaaehtoiset ja lakisääteiset tapaturmavakuutukset. Omaisuus-, toiminta- ja henkilövakuutukset käydään vuosittain läpi ns. riskienhallintaryhmässä vakuutusmeklarin ja vakuutusyhtiön kanssa.

Suomen Riskienhallintayhdistys ry:n Riskikompassin esittely löytyy osoitteesta <https://riskikompassi.fi>.

Muut epävarmuustekijät

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen käynnistyi syksyllä 2023. Petteri Orpon hallitusohjelman kirjauksen mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Tarkoitus oli, että valmisteltu uusi lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2026. Valtiovarainministeriö tiedotti 22.10.2024, että kuntien valtionosuusuudistus siirtyy vuodelle eteenpäin. Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen mukaan "tarvitsemme lisää tietoa esimerkiksi erilaisten demografisten muuttujien vaikutuksesta palveluiden kustannuksiin kunnissa".

Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuusto hyväksyi 11.6.2024 sosiaali- ja terveystalouden palveluverkon. Sen mukaisesti Jämsässä loppuu Koskenpään terveysasema, Länkipohjan terveysasema ja Jämsänkosken hoitajavastaanotto. Näiden tilojen vuokratuottomenetykset jäävät alle 200 000 € vuodessa eikä merkittäviä alaskirjauksiakaan tule. Uusi SOTE-keskus Jämsän keskusta valmistuneen korkeintaan vuoden 2029 alusta. Sairaalan ja Lukkoilakodin vuokraamista jatketaan sinne saakka emokaupungin lukuun. Kaupunginhallitus hyväksyi 17.2.2025 poistosuunnitelman muutoksen vuosille 2025-2027 kyseisille rakennuksille siltä osin kuin niiden tilat ovat jäämässä tyhjiksi. Sote- ja pela-rakennusten toiminnan yhtiöittävistä rakennuksista tehdään kaupat vuoden 2025 loppupuolella ja paloasemasta sen jälkeen, kun peruseräparannus on valmistunut.

Jämsän Terveys Oy:n sopimus ja Jämsän omistusosuus siirtyi 1.1.2023 Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Yhtiön kanssa käytävät oikeudenkäynnit kuitenkin jatkuvat edelleen. Hinnankorotusmekanismin vuoksi nostetusta kanteesta johtuneisiin vastakanteisiin saatiin Keski-Suomen käräjäoikeuden päätös 4.4.2022, jolloin käräjäoikeus hylkäsi Jämsän Terveys Oy:n nostamat vastakanteet. Yhtiö vaati Jämsän kaupungilta yhteensä noin 15 milj. euron saatavia. Yhtiö valitti päätöksestä Vaasan hovioikeuteen ja hovioikeus antoi päätöksensä marraskuussa 2023 käräjäoikeuden päätöksen mukaisena. Yhtiö haki valituslupaa korkeimmasta oikeudesta, mutta 12.9.2024 korkein oikeus ei myöntänyt sitä. Samana päivänä, kun tuomio tuli hovioikeudesta, yhtiö toimitti uuden haasteen, jossa se vaati 1,6 milj. euron saatavia. Käräjäoikeuden valmisteluistunto oli 17.4.2024. Kokonaisuudesta sovittiin tukipalvelumaksujen ja siirtyneiden vakanssien osuus (n. 325 000 eur) siten, että kaupunki maksaa 175 000 euroa. 20.12.2024 Keski-Suomen käräjäoikeus tuomitsi pandemiakustannusten korvausvelvollisuuden Jämsän Terveys Oy:n hyväksi ja vahvisti em. sovintosopimuksen. Tuomiosta on valitettu hovioikeuteen.

Keski-Suomen hyvinvointialue oli nostanut kanteen Jämsän kaupunkia vastaan liittyen Jämsän kaupungin Keski-Suomen sairaanhoitopiirin jäsenyyden aikaisiin potilasvahinkovakuutusmaksuihin. Korvausvaatimus oli suuruudeltaan noin 1,0 milj. €. Istuntopäivä oli 5.6.2024 ja tuomio saatiin samana päivänä hyvinvointialueen eduksi. Asiaan saatiin valituslupa hovioikeuteen ja valitus jätetty alkuvuonna 2025.

Tilinpäätösvaiheessa helmikuussa 2025 selvisi, että hallinto-oikeus on määrännyt Jämsän kaupungin korvaamaan lastensuojelukustannuksia vuosilta 2021–2022 Utsjoen kunnalle 342 462,50 euroa. Lisäksi hallinto-oikeus ei ole ottanut kantaa, miten kustannusvastuu jatkossa jakautuu Jämsän kaupungin ja hyvinvointialueen kesken, ja sen vuoksi Lapin hyvinvointialue on lähettänyt laskun Jämsän kaupungille vuosien 2023–2024 kustannuksista. Laskuista on reklamoitu ja muutosta tultaneen hakemaan oikeusteitse.

Yleisesti ottaen toimintaympäristön muutos niin Suomessa kuin globaalistikin aiheuttaa epävarmuutta - toisaalta se tuo myös mahdollisuuksia. Väestökehitys ja etenkin nuorten ikäluokkien supistuminen tulee vaikuttamaan merkittävästi kaupungin toimintaan. Väestön rakenne vaikuttaa rahoitus pohjaan valtionosuuksien muodossa ja ylipäänsä valtionosuusjärjestelmän uudistus on kysymysmerkki. Hyvinvointialueen palveluverkkoratkaisut tulevat vaikuttamaan työpaikkojen määrään Jämsässä. Toisaalta matkailu, puolustusteollisuus ja uudistuva teollisuus ovat mahdollisuuksia uuden kasvun toteuttamiseksi.

Ympäristöasiat

Erilaiset nykyajan yhteiskuntaan ja sen yksilöihin kohdistuvat uhkat ovat dynaamisia, toisiinsa nähden erilaisissa vuorovaikutussuhteissa ja yhä useammin perimältään globaaleja. Uhkat tulevat esiin sekä pidempiaikaisen kehityksen myötä, että äkillisinä tapahtumina. Monet uhkista vaikuttavat kuntien kykyyn edistää turvallisen, terveellisen, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista ja ylläpitämistä.

Jämsän kaupunginhallitus on hyväksynyt 12.12.2022 § 381 ympäristöohjelman vuosille 2023–2025. Ohjelma rakentuu kolmen näkökulman varaan: vesistöjen säilymiseen elinvoimaisina ja erinomaisessa kunnossa tuleville sukupolville, ilmastonmuutoksen torjuntaan ja vaikutusten hallintaan sekä luonnon monimuotoisuuden näkökulman huomioimiseen. Ohjelman tavoitteena on saavuttaa ja ylläpitää ympäristöystävällinen ja viihtyisä elinympäristö, ympäristövastuullinen operatiivinen toiminta sekä kestävä luonnonympäristö. Tilinpäätösvuoden 2024 aikana toimialoilla ja konserniyhtiöissä on toteutettu ympäristöohjelman tavoitteiden mukaisia toimenpiteitä seuraavasti:

Ympäristökasvatus, -viestintä ja -koulutus

Vuoden 2024 talousarviossa on toimialalle asetettu ympäristön ja kestävään kehitykseen liittyviä tavoitteita.

Varhaiskasvatuksen tavoitteeksi on asetettu kestävää kehitystä edistävät varhaiskasvatuspalvelut. Jämsän varhaiskasvatus- ja esiopetus suunnitelmien mukaisesti toiminnassa kiinnitetään huomiota mm. ruokahävikin vähentämiseen, jätteiden lajittelun opastamiseen sekä leikkivälineiden ja tavaroiden käsittelyyn. Kestävää kehitystä huomioidaan materiaalien ja välineiden hankinnoissa ja mm. leikkivälineiden kierrättämisessä lapsiryhmissä.

Perusopetuksen tulosalueen tavoitteeksi on asetettu kestävä kehitys ja lukiokoulutuksen osalta ympäristöystävällinen lukio. Kestävä kehitys on ollut osa perusopetuksen laaja-alaisia opintokokonaisuuksia mm. fysiikassa, kemiassa, biologiassa, maantiedossa ja yhteiskuntaopissa.

Kestävä elämäntapa on ollut myös vuonna 2024 koulujen arkea, esim. roskien lajittelu, ruokahävikin vähentäminen, kierrätys, oman ympäristön siisteydestä huolehtiminen, energia-agentit, kierrätysmateriaalien käyttö. Esimerkiksi Länkipohjan koululla on ylläpidetty aiempien Vihreä lippu -projektien kautta saavutettu hyvä taso sekä kehitetty osallisuutta sekä ympäristökasvatustoimintaa.

Lukiossa kestävä kehityksen tiekarttaa on toteutettu ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoiden kanssa ryhmänohjaustunneilla. Lukion ajalle on koottu aiheita, kuten taloudellinen kestävyys, sosiaalinen kestävyys, kulttuurinen kestävyys ja ekologinen kestävyys. Aiheisiin liittyy mm. alkukyselyjä, ryhmätöitä ja keskusteluja. Tavoitteena on ollut ajatusten herättäminen ja toiminnan ohjaaminen kohti kestäviä valintoja elämässä.

Elämänlaatupalveluiden tavoitteeksi on asetettu elämänlaatupalvelujen järjestäminen ja kehittäminen ympäristövastuullisesti ja kestävästi. Tavoitteen mukaisesti kopiointia on vähennetty. Opistojen ja kotouttamisen oppimateriaaleissa on suosittu sähköisiä materiaaleja. Kaksi uutta digitaalista kirjastopalvelua on otettu käyttöön. Kuntien yhteinen e-kirjasto ja elokuvapalvelu tuovat aineistoja suoraan asiakkaiden laitteisiin. Fyysisen kirjastoaineiston lainaus on itsessään kierrätystä ja yhteiskäyttöä. Kirjasto on aloittanut tutustumisen Jyväskylän kirjastopalvelun ympäristökäsikirjaan ja poimii sieltä uusia ideoita Jämsässä toteutettavaksi. Roskapihdit on hankittu asiakkaiden lainattavaksi. Palvelujen ja tilojen järjestämisessä tarvittavia materiaaleja, välineistöä ja kalustoa on kierrätetty elämänlaatupalveluissa tehokkaasti. Välineistöä on myös kunnostettu ja tarpeetonta välineistöä on myyty. Uimahallitoiminnassa on pyritty kokonaisvaltaiseen ympäristövastuulliseen toimintaan mm. ohjeistamalla asiakkaita hygieniasta huolehtimisessa, jolloin allasveden puhdistusjärjestelmässä ei tarvitse käyttää niin paljon kemikaaleja. Jätteiden lajittelu on käytössä kaikissa toimipisteissä. Nuorisotiloilla on ohjattu asiakkaita roskien kierrätykseen ja siisteyteen.

Maankäyttö, viheralueet ja ulkoilureitit

Ympäristö huomioidaan kaikessa maankäytön suunnittelussa. Himos-Jämsä reitistöhankeella ja reitistöjen muulla kehittämisellä pyritään lisäämään luontoliikuntamahdollisuuksia.

Liikenne

Jämsän kaupungin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 20.2.2023 § 4. Elinvoimatoimelle on myönnetty valtionavustusta kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelmasta pyöräpysäköinnin kehittämiseen. Hankkeessa parannettiin pyöräpysäköintiä uimahallilla, Seppolan satamassa ja maauimalassa, maauimalaan toteutettiin pyörän huoltopiste ja Seppolan satamaan sekä uimahallille toteutettiin pumppuasemat. Lisäksi toteutettiin sähköpyöräiden latauspisteet Seppolan satamaan ja uimahallille. Hanke valmistui kesällä 2024.

Sähköautojen latauspisteitä toteutettiin Seppolan satamaan.

Esim. jätekuljetuksia kilpailuttaessa on yhtenä hankintakriteerinä käytetty kaluston päästöluokitusta.

Jätehuolto

Jämsän kaupungin elinvoimalautakunta on kokouksessaan 26.10.2023 § 141 hyväksynyt uudistetut jätehuoltomääräykset, jotka tulivat voimaan 1.1.2024 alkaen. Metsä-Kivelän kaatopaikan jälkitarkkailua on jatkettu myönnettyjen ympäristölupien mukaisesti. Vanhan kaatopaikkapenkan sulkeminen etenee GRK-infran kanssa tehdyn käyttöluovutussopimuksen mukaisesti.

Vuoden 2024 aikana on yleisille alueille asennettu kertakäyttömuovidirektiivin (SUP) mukaisesti noin 30 tupakantumpeille tarkoitettua roska-astiaa. Työ jatkuu vuoden 2025 aikana.

Kiertotalous

Kaupunki hyödyntää rakentamisessa kierrätysraaka-aineita mm. rakennusten purkujätteitä PIMA-asetuksen mukaisesti. Kaupunki tukee toimenpiteillään vihreän teollisuuden ekosysteemin kehittymistä Kaipolan tehdasalueelle. Kiertotalouden edistämistoimia on tehty yhdessä yritysten kanssa mm. Kaipolan teollisen ekosysteemin kehittämisessä ja Green Deal -sopimuksen valmistelussa. Kaupunki on osallistunut kansainväliseen Green Industrial Areas -hankkeeseen, jossa edistetään teollisuusalueiden ja yrityspuistojen vihreää siirtymää. Tuloksena syntyi mittaristo, jonka avulla konkretisoidaan sitä, kuinka kiertotalous voi toteutua teollisuusalueilla. Kokonaisuudessaan vaikutetaan teollisuuden energiankäytön vähentämiseen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen, kilpailukykyä lisäten.

Pietiläntie/Rapakontien saneerauksessa kadun rakennekerroksissa hyödynnettiin Kankarisveden koulun purkamisesta saatua betonimursketta.

Energia

Kaupunki on mukana kuntien energiatehokkuussopimuksessa ja toimii sen mukaisesti. Toimintaa kehitetään jatkuvasti energiankulutuksen vähentämiseksi. Kaupungin kiinteistöjen luokittelu on käynnissä ja energiaselvitys on toteutettu fossiilisten lämmitysjärjestelmä kohteisiin 2024 aikana. Selvityksen pohjalta laadittiin suunnitelma lämmitysjärjestelmän muutokseen ja esitettiin vuoden 2025 investointisuunnitelmassa, mutta toteutuslupaa ei myönnetty.

Katuvalaisimia muutettiin vuoden 2024 aikana ledeiksi 1529 kpl. Kunnallistekniikan työmaakuljetuksissa on käytössä sähköpakettiauto.

Jämsän Aluelämpö Oy on toteuttanut hybridivoimalaitoksen Kaipolaan. Yhtiö käyttää mahdollisuuksien mukaan uusiutuvaa energiaa lämmön tuottamiseen. Kiinteistö Oy Jämsänmäen öljylämpökohteita on muutettu maalämpöön. Kohteista neljä suurinta öljynkuluttajaa on jo toteutettu. Yhteensä 126 asuntoa Jämsänmäen asunnoista lämpiää maalämmöllä, mikä on 20 % koko asuntokannasta.

Teollisen mittakaavan aurinkovoimaloiden ja energian varastointiin liittyvien hankkeiden toteuttamiseen soveltuvista kiinteistöistä on suuri kysyntä, mikä johtuu mm. Finngridin kantaverkon sijoittumisesta Jämsän alueelle. Energiavarastoja tarvitaan tasoittamaan energiantarpeen heilahteluista johtuvia vaihteluja. Könkkölän ja Kilpakorven alueilla sekä Lehmisuon alueella on vireillä kaavoitushankkeita, joilla mahdollistetaan teollisen kokoluokan aurinkovoimaloiden rakentaminen.

Kilpailutukset ja hankinnat

Jämsän kaupungin uusi hankintaohje on hyväksytty 5.2.2024 § 17 kaupunginhallituksessa. Ohjeen mukaisesti vastuullisuus tulee ottaa huomioon hankinnan kaikissa vaiheissa; suunnittelussa, hankinnan vähimmäisvaatimuksissa ja vertailukriteereissä sekä sopimusehdoissa. Ekologisesti kestävien hankintojen kriteerit on määritelty hankintaohjeessa ja ekologisesti kestävien hankintojen toteutumista seurataan vuosittain (kpl/vuosi).

Kunnallistekniset palvelut tulosalueella on vuoden 2024 aikana käytetty ekologista kestävyyttä lisääviä hankintakriteereitä 18 hankinnassa.

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:ssä tehdään ruokalistan suunnittelua 6 viikon kierrolla, mikä mahdollistaa elintarvikehankintojen ennakoinnin ja mahdollisimman tarkan suunnittelun. Valmistettavan ruoan määrä suhteutetaan päivittäiseen asiakasmäärään, ylijäämäruokaa myydään ja myös henkilöstöllä on mahdollisuus ostaa ylijäämäruokaa.

Koneiden ja laitteiden suunnitelmallisella ja oikea-aikaisella käytöllä minimoidaan sähköenergian ja veden hukkaa. Koneet ja laitteet puhdistetaan päivittäin, huolletaan vuosittain ja mahdollisiin poikkeustilanteisiin reagoidaan nopeasti. Ruokakuljetusten ajoreitit suunnitellaan tehokkaiksi. Työnohjauksessa hyödynnetään henkilökohtaisia tabletteja mm. reseptiikassa, tiedonkulussa ja ohjeistuksissa. Kankaiset suojapäähineet ovat käytössä.

Puhtauspalveluiden asiakaskohteissa käytetään kangaspyyherullia käsienkuivaukseen. Käytössä ovat mikrokuituliinat ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavat puhdistusaineet. Puhtaanapidossa käytetään yhdistelmäkoneita ml. yhdistelmäkonerobotit sekä robotti-imurit. Vettä käytetään harkiten, kertakäyttöpyyhkeiden käyttöä vältetään ja ajoreitit työkohteiden välillä suunnitellaan tehokkaiksi.

Vesistöalueet

Jämsän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on päivitetty vuonna 2019. Pohjavesien suojelu otetaan huomioon erilaisten hankkeiden lupaprosesseissa. Jämsän kaupungilla on edustus vesienhoidon yhteistyöryhmässä, jossa tehdään maakunnallista yhteistyötä vesienhoidossa eri toimijoiden kesken. Jämsän kaupunki on Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry:n jäsen ja pyrkii sitä kautta edistämään vesiensuojelua ja vesistöjen kunnostuksia Jämsän alueella. Valvontajaosto myöntää avustuksia pienille vesistöjen kunnostuskohteille, kuten mm. Hangasjärven kunnostukseen.

Ympäristösuojelun valvontaresurssia on vahvistettu vuoden 2024 aikana. Ympäristönsuojelun ympäristötarkastajan virka on täytetty elokuussa 2024. Pohjavesialueiden etuosto-oikeuden käyttäminen huomioidaan kaupungin maapoliittisen ohjelman valmistelussa.

Metsät ja muut luontoalueet

Kaupungin metsäomaisuuden hoidossa on päästy täysipainoisesti noudattamaan vahvistettua metsäsuunnitelmaa. Metsien käsittelytoimenpiteet ovat kohdistuneet kiireellisiin arvioituihin tehtäviin ja taajama-alueiden asumisviihtyvyyttä parantaviin tehtäviin. Metsäsertifiointien vaikutuksesta kaupungin metsäomaisuuden hoitoon on valmisteilla opinnäytetyö Kaakkois-Suomen (XAMK) ammattikorkeakoulussa. Kaupungin metsäalueilla tiedossa olevien liito-oravareviirien seurannassa käynnistettiin säännölliset vuosittaiset selvitykset.

Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Korruptio määritellään vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöksi, joka voi olla erilaisissa ilmenemismuodoissa lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa. Jämsän kaupungin toimintaa ohjaa ”Eettiset pelisäännöt” -ohje, joka ottaa kantaa mm. lahjojen ja vieraanvaraisuuden vastaanottamiseen, viestinnän yhdenmukaisuuteen ja painottaa kunnan vastuullista kumppanuutta toisia yrityksiä ja järjestöjä kohtaan. ”Hyvä hallinto- ja johtamistapa” -ohje tukee kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta varmistaen osaltaan, että kaupungin omaisuutta hoidetaan tarkoituksenmukaisesti ja kaupungin kokonaisuus turvaten. Läpinäkyvyyttä tulee edistää kaikessa toiminnassa ja talouden hoidossa korruption ja lahjonnan ehkäisemiseksi. Jämsän kaupungin toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

Jämsän kaupungissa on hyväksytty yhdenvertaisuussuunnitelma, joka perustuu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakeihin. Seuranta tapahtuu henkilöstökertomuksen osana koko kaupungin tasolla. Yhdenvertaisuuteen on kiinnitettävä huomiota myös palvelujen suunnittelussa ja tarjonnassa ja erityisryhmien tarpeet tulee huomioida.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista, sitä täydentävää asetusta ja kaupungin omaa hankintaohjetta ja muita sääntöjä. Hankinnoissa tulee toimia vastuullisesti ja ihmisoikeuksia edistäen sekä työelämän perusnormeja noudattaen muun muassa lapsityövoiman käytön vähentämiseksi. Hallintoa ja taloutta koskevia menettelytapaohjeita annetaan tarpeen mukaan.

Johtavien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden tulee tehdä sidonnaisuusilmoitukset. Sidonnaisuuksien ilmoittamisella pyritään turvaamaan kunnan asukkaiden luottamus hallinnon riippumattomuuteen ja lisäämään päätöksenteon avoimuutta.

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Kaupunki ja liikelaitokset, ulkoiset (1 000 €)	2024	2023	muutos €	muutos %
TOIMINTATUOTOT	21 522	20 888	634	3,0 %
Valmistus omaan käyttöön	191	280	- 88	-31,7 %
TOIMINTAKULUT	- 65 975	- 66 091	115	-0,2 %
TOIMINTAKATE	- 44 262	- 44 923	661	-1,5 %
VEROTULOT	50 716	47 344	3 372	7,1 %
VALTIONOSUUDET	1 952	7 089	- 5 138	-72,5 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	- 491	- 270	- 221	81,9 %
Korkotuotot	464	421	43	10,2 %
Muut rahoitustuotot	442	249	193	77,6 %
Korkokulut	- 910	- 928	17	-1,9 %
Muut rahoituskulut	- 486	- 11	- 475	4 134,7 %
VUOSIKATE	7 915	9 241	- 1 326	-14,3 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 7 822	- 8 276	453	-5,5 %
POISTOERON MUUTOS	247	247		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	339	1 212	- 873	-72,0 %

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut (%)	32,62	31,61
Vuosikate/Poistot (%)	101,18	111,66
Vuosikate (euroa/asukas)	414,18	481,92
Asukasmäärä	19 110	19 175

Kaupunki ja liikelaitokset, ulkoinen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
TOIMINTATUOTOT	21 050 716	-403 990	20 646 726	21 522 292	875 566	4,24 %
Myyntituotot	8 730 733	77 010	8 807 743	8 924 782	117 039	1,33 %
Maksutuotot	1 056 450		1 056 450	1 057 995	1 545	0,15 %
Tuet ja avustukset	2 473 524	109 000	2 582 524	2 887 358	304 834	11,80 %
Muut toimintatuotot	8 790 009	-590 000	8 200 009	8 652 157	452 148	5,51 %
Valmistus omaan käyttöön	220 400		220 400	191 077	-29 323	-13,30 %
TOIMINTAKULUT	-66 566 103	-1 925 354	-68 491 457	-65 975 194	2 516 264	-3,67 %
Henkilöstökulut	-33 964 952	-323 510	-34 288 462	-33 527 764	760 699	-2,22 %
Palvelujen ostot	-19 581 735	-1 260 905	-20 842 640	-20 931 952	-89 313	0,43 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 622 899	-19 795	-7 642 694	-6 336 406	1 306 288	-17,09 %
Avustukset	-2 996 300		-2 996 300	-2 767 487	228 813	-7,64 %
Muut toimintakulut	-2 400 217	-321 144	-2 721 361	-2 411 584	309 777	-11,38 %
TOIMINTAKATE	-45 294 987	-2 329 344	-47 624 331	-44 261 825	3 362 506	-7,06 %
VEROTULOT	48 658 000	2 135 000	50 793 000	50 716 103	-76 897	-0,15 %
VALTIONOSUUDET	1 719 280		1 719 280	1 951 626	232 346	13,51 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	98 000		98 000	-490 998	-588 998	-601,02 %
Korkotuotot	339 000		339 000	463 882	124 882	36,84 %
Korkot. antolainoista liikelaitoksille	160 000		160 000	263 910	103 910	64,94 %
Muut rahoitustuotot	689 000		689 000	441 523	-247 477	-35,92 %
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	122 000		122 000	73 337	-48 663	-39,89 %
Korkokulut	-925 000		-925 000	-910 354	14 646	-1,58 %
Muut rahoituskulut	-5 000		-5 000	-486 049	-481 049	9 620,98 %
VOOSIKATE	5 180 293	-194 344	4 985 949	7 914 906	2 928 958	58,74 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 939 500		-7 939 500	-7 822 266	117 234	-1,48 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 939 500		-7 939 500	-7 822 266	117 234	-1,48 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 759 207	-194 344	-2 953 551	92 640	3 046 191	-103,14 %
POISTOERON MUUTOS	235 700		235 700	246 611	10 911	4,63 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 523 507	-194 344	-2 717 851	339 251	3 057 102	-112,48 %

Toimintatuotot ja -kulut sekä toimintakate

Kaupunki ja liikelaitos yhteen lukien ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 0,9 milj. euroa suurempina muutettuun talousarvioon nähden. Ulkoiset toimintatuotot nousivat edelliseen tilinpäätökseen verraten noin 0,6 milj. €. Edelliseen tilinpäätökseen verrattuna ulkoiset myyntituotot kasvoivat 1,7 milj. €. Ulkoiset maksutuotot pysyivät viime vuoden tasolla, ja tuet ja avustukset nousivat 2,7 milj. eurosta miltei 2,9 milj. euroon. Muissa toimintatuotoissa tapahtui laskua 1,2 milj. €. Vuokratuotot nousivat hieman viime vuodesta, mutta pysyvien vastaavien luovutusvoitot pienenivät 80 % viime vuodesta, jääden nyt 328 000 euroon.

Ulkoiset toimintakulut olivat tilikaudella 66 milj. €, eli vähän pienemmät kuin edellisellä tilikaudella (66,1 milj. €). Toimintakulut alittuivat noin 2,5 miljoonaa euroa muutettuun talousarvioon nähden. Kaikki pakolliset varaukset ja oikeusriitojen korvaukset eliminoituina alittui muutettu talousarvio peräti 3,9 miljoonalla eurolla. Henkilöstökulut laskivat 1,2 milj. euroa edelliseen tilinpäätökseen nähden. Muutettuun talousarvioonkin verrattuna henkilöstökulut toteutuivat miltei 0,8 milj. euroa pienempinä. Palvelujen ostot nousivat 12,5 % edellisvuodesta 20,9 miljoonaan euroon. Pakolliset varaukset aiheuttivat 2,6 miljoonan lisäyksen nimenomaan palvelujen ostoihin. Avustuksia maksettiin puoli miljoonaa euroa vähemmän kuin 2023. Muut toimintakulut toteutuivat 2,4 miljoonan euron suuruusina, missä on vähennystä edelliseen vuoteen miltei 250 000 euroa.

Toimintakate pieneni edellisestä tilinpäätöksestä noin 1,5 % ja muutettuun talousarvioon verrattuna toimintakate oli 7,1 % pienempi.

Verotulot ja valtionosuudet toteutuivat miltei muutetun talousarvion mukaisesti. Yhteensä näistä kertyi tuloa noin 155 000 euroa budjetoitua enemmän.

Tilinpäätöksen tunnuslukujen laskennassa on käytetty Jämsän asukasluvun ennakkotietoa joulukuun lopussa 2024, joka on 19 110.

Verotulot, valtionosuudet ja rahoitusosan toteutuminen

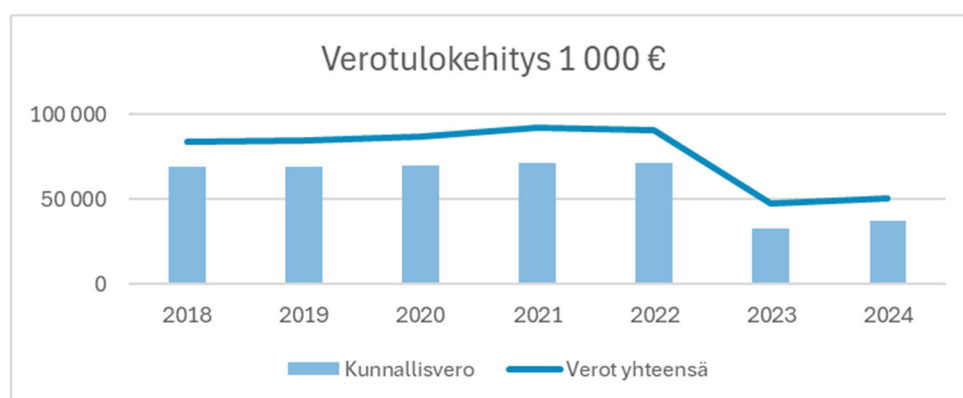
Verotulot

VEROTULOJEN KEHITYS (1 000 €)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kunnallisvero	69 472	69 037	70 253	71 228	71 723	32 896	37 657
Yhteisövero	8 479	9 669	11 485	15 605	13 901	8 164	6 925
Kiinteistövero	6 087	6 157	5 635	5 886	5 481	6 284	6 134
Verot yhteensä	84 038	84 863	87 372	92 720	91 105	47 344	50 716
Muutos € / edelliseen	-1 375	825	2 509	5 438	-1 615	99	3 372
Muutos % edelliseen	-1,80%	1%	3%	6%	-1,80%	0,21%	7,12%

VEROTULOJEN MUUTOS - %	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2024
Kunnallisvero	-0,60%	-0,60%	1,80%	1,40%	0,70%	0,70%	14,47%
Yhteisövero	-10%	-14%	19%	35,90%	-10,90%	-10,90%	-1517,64%
Kiinteistövero	-0,30%	1,10%	-8,50%	4,50%	-6,90%	-6,90%	-238,70%
Muutos yhteensä	-1,86%	-1%	3%	6%	-1,70%	-1,70%	0,21%

VEROJEN MUUTOS LAJEITTAIN (1 000 €)	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2024
Kunnallisvero	-418	-435	1 216	975	495	495	4761
Yhteisövero	-938	1 190	1 816	4 120	-1 705	-1 705	-1239
Kiinteistövero	-20	70	-523	252	-405	-405	-150
Muutos yhteensä	-1 375	825	2 509	5 348	-1 615	-1 615	3372

Kaupungin verotulotilitykset olivat vuonna 2024 yhteensä 50,7milj. €. Alkuperäinen talousarvio oli 48,7 milj. € ja muutettu talousarvio 50,8 milj. €.

Jämsän kaupungin veroprosentit	2024
Tulovero	9,40 %
Kiinteistövero yleinen, rakennukset	1,00 %
Kiinteistövero yleinen, maapohja	1,30 %
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %
Vakituiset asuinrakennukset	0,50 %
Muut asuinrakennukset	1,20 %
Kiinteistövero, voimalaitokset	2,50 %
Rakentamattomat tontit	3,00 %

Kunnallisvero

Koko maan tasolla ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot kasvoivat vuonna 2024 noin 3,6 prosenttia. Palkkasumma kasvoi 2,6 prosenttia, eläkkeet 6,3 prosenttia ja työttömyysetuudet 5,0 prosenttia.

Kunnallisverotulojen ennuste Kuntaliiton verokehikossa vuoden 2024 talousarvion laadinnan aikaan syksyllä 2023 oli ollut 31,7 milj. €. 1,04 prosenttiyksikön korotuksen ja puolen miljoonan euron varmuusmarginaalin jälkeen päädyttiin talousarviossa 34,7 milj. euroon. Vuoden 2024 ennusteissa luku vaihteli 36,5-36,8 milj. euron välillä. Lopullinen toteutunut kunnallisverojen tilitys oli 36,8 milj. €. Kunnallisverotilitysten talousarviota muutettiin toisessa lisätalousarviossa 2,135 milj. € suuremmaksi.

Manner-Suomen kuntien keskimääräinen verotuloilla painotettu tuloveroprosentti vuonna 2024 oli 7,46 % ja aritmeettinen keskiarvo 8,67 %. Vaikka nimellinen tuloveroprosentti on valtakunnallisesti noussut, efektiivinen veroaste on kuitenkin jopa laskenut. Tämä johtuu verotulojen vähennysjärjestelmästä. Keski-Suomen keskimääräinen verotuloilla painotettu tuloveroprosentti vuonna 2024 oli 8,48 %. Jämsän kaupungin efektiivinen veroprosentti vuonna 2024 oli 7,05 %.

Yhteisövero

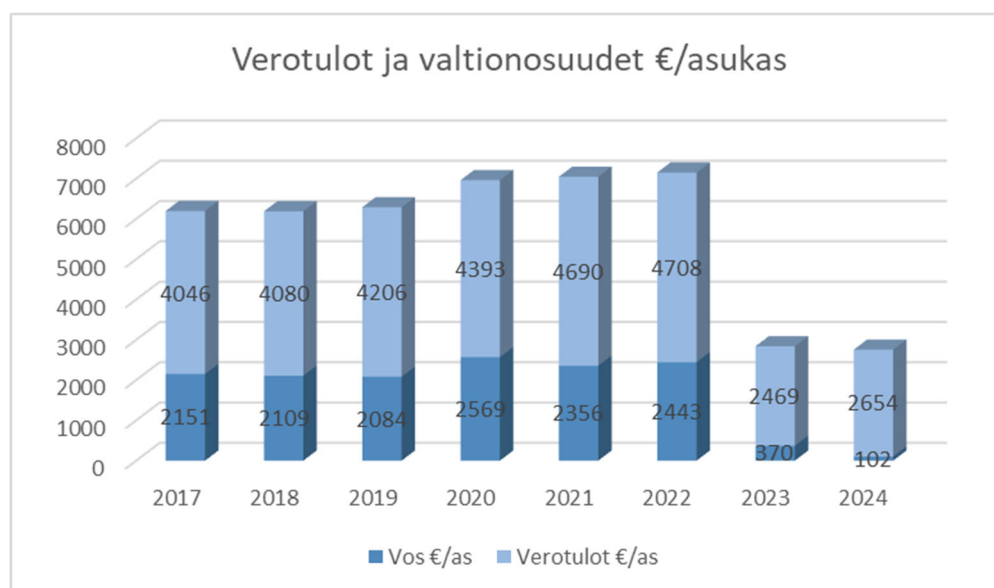
Yhteisöverotulot olivat 6,9 milj. € (talousarvio 7,0 milj. €). Yhteisöveron kuntaryhmän osuus laskettiin 0,2369:een edellisvuoden 0,2391 osuudesta. Yhteisöveron jako-osuuteen vaikuttavat kunnan alueella toimivien yritysten yhteisöveromäärien lisäksi konsernien työntekijämäärät ja metsätalouden hakkuut.

Kiinteistövero

Kiinteistöverotulot olivat 6,1 milj. € (talousarvio 7,0 milj. €). Kiinteistöverotuotto laski 6,3 milj. €:sta 6,1 milj. euroon, vaikka Jämsä korotti kolmea eri kiinteistöveroprosenttia. Verokehikon ennusteen mukaan tuohon 7,0 milj. €:n tasoon päästään vuonna 2025. Verokehikko ei siten ennusta minkäänlaista siirtymää vuoden 2024 tuotosta seuraavalle vuodelle. Keskimääräinen veroprosentti 2024 Suomen kunnissa oli 1,15 % (kiinteistövero yleinen, rakennukset), 0,51 % (vakituiset asuinrakennukset) ja 1,22 % (muut asuinrakennukset).

Vuodelle 2024 maapohjan kiinteistövero korotettiin 1,30 prosenttiin, vakituisten asuinrakennusten veroprosenttia nostettiin 0,50 %:iin ja muiden asuinrakennusten eli vapaa-ajan asuntojen veroa nostettiin 1,20 %:iin. Rakentamattomalle tontille on määrätty 3 %:n vero. Verontilityslain mukaisille yleishyödyllisille yhteisöille on myönnetty täysi verovapaus kiinteistöverosta. Kiinteistörekisteriä on tarkistettu vuodesta 2020 alkaen KPMG:n kanssa.

Valtionosuudet

Valtionosuus koostuu peruspalvelujen valtionosuudesta, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta sekä veromenetysten korvauksesta. Peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy sote-siirtolaskelmista aiheutuneet muutokset ja verotuloihin perustuva valtionosuuksien tase.

Koska hyvinvointialueuudistuksessa linjattiin, että kunnista siirtyvät kustannukset rahoitetaan kunnista siirtyvillä tuloilla, eikä valtio osallistu kustannuksiin lainkaan, kuntien rahoitusjärjestelmästä tuli jakojäännös, joka ei perustu kuntien nykyisiin, vaan poistuneisiin tehtäviin. Sote-tasauseristä tuli monille kunnille tärkein valtionosuusrahoituksen tasoa määrittävä laskentaperuste, minkä vuoksi osa kunnista ei saa valtionosuuksia lakisääteisiin tehtäviin lainkaan ja toisilla sote-erät ovat suuressa roolissa - Jämsällä 2,8 milj. €.

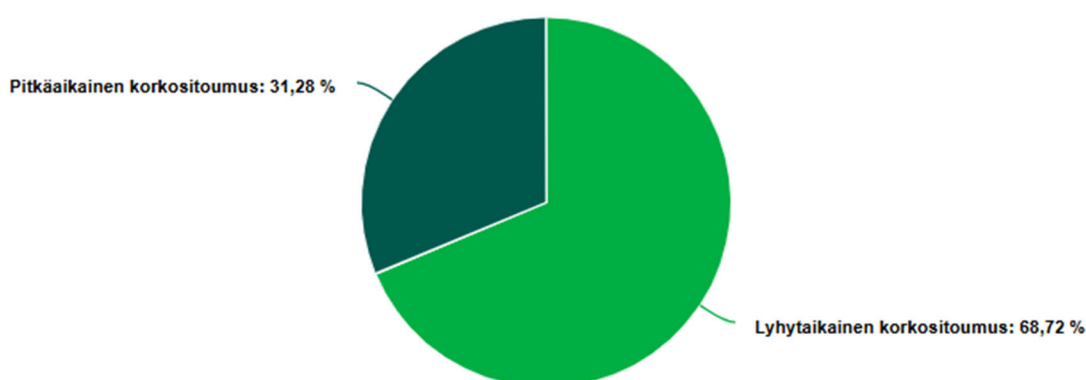
Jämsän valtionosuudet vuonna 2024 olivat yhteensä 1,95 milj. € edellisvuoden 7,1 milj. € sijaan (sis. 1,1 milj. € harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta).

VALTIONOSUUDET		€
Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta ja sote-eriä		-2 657 738
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tase		2 532 216
Kaupungin peruspalvelujen valtionosuus		-125 522
Opetustoimen ja kulttuuritoimen valtionosuus		-1 198 240
Veromenetysten korvaus		3 275 388
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		0
Valtionosuudet yhteensä		1 951 626

Rahoitusosan toteutuminen

Anto- ja ottolainojen korot kirjautuvat kirjanpitoon lainojen korkojen maksupäivien mukaan, mutta tilinpäätöksessä tehdään niiden jakotukset. Vuoden 2024 aikana kaupungilla ei ole ollut korkosuojauksia eikä johdannaissopimuksia. Kaupungin 19,7 milj. euron lainasalkusta 68,7 % on sidottu markkinakorkoihin ja 31,3 % kiinteisiin korkoihin. Korkokulut laskivat hieman edellisvuodesta noin 646 000 euroon. Keskikorko edellisten 12 kuukauden aikana oli 2,82 %. Antolainojen korkotuotot olivat noin 179 000 € ja muita rahoitustuottoja kertyi noin 442 000 €. Jämsän Aluelämpö Oy maksoi 200 000 euroa osinkoa tilikaudelta 2023. Rahoitustuottojen ja -kulujen nettosumma oli noin -491 000 €.

Korkoriskin jakauma (ml. johdannaiset)

Vuosikate

Vuosikate ilmoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on niukimmillaan riittävä ja syntyy nollatulot. Tilinpäätöksessä vuosikate on 7,9 milj. € ja poistot 7,8 milj. € (poistoero huomioiden 7,6 milj. €) eli näin päästiin 0,3 milj. €:n ylijäämään. Vuosikate poistoista on 101,2 %, kun se edellisenä vuonna oli 111,7 %. Vuosikate on 414 €/asukas.

Talouden taso	Vuosikate
Vahvan talouden taso	VK on suurempi kuin pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, uusinvestoinnit ja korvausinvestoinnit.
Tasapainossa oleva kuntatalous	VK = pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja korvausinvestoinnit
Tasapainon alarajalla oleva kuntatalous	VK = suunnitelmapoistot (=korvausinvestoinnit)
Heikkenevä talous	VK = positiivinen, mutta tilikauden tulos on negatiivinen, ilman satunnaisia eriä.
Kriisitalous	VK= negatiivinen

Muut erät

Vuosipoistot on kirjattu suunnitelman mukaisten poistojen mukaan. Jämsän kaupunki on noudattanut poistojen kirjaamisessa kestävän talouden periaatteita. Investointivaroja on tehty Kuoreveden koulun (979 029 €), Länkipohjan koulun (76 604 €) ja Vitikkalan koulun (1 342 885 €) poistojen kattamiseksi ja niitä on tilinpäätöksessä jäljellä suluissa olevat määrät, yhteensä 2,4 milj. €. Tilivuonna 2024 poistoeroja kirjattiin noin 247 000 euroa pienentämään poistoja. Lisäpoistoja ei kirjattu vielä vuonna 2024 hyvinvointialueen käytöstä poistuvista rakennuksista. Vuonna 2025-2027 poistetaan sairaalan sprinklausjärjestelmien ja Lukkoilakodin kirjanpitoarvot.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma on ns. kassavirtalaskelma. Tulorahoituksen korjauseriin kuuluvat mm. pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot sekä toiminnan muihin kuluihin merkityt pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot sekä pakollisten varausten kirjaukset. Korjauserä näyttää, paljonko vuosikatteeseen sisältyy nettona myyntivoittoa tai tappiota ja varausten purkua tilikaudella. Tilikauden aikana tapahtuneet omaisuuden myynnit ja niiden luovutusvoitot ja tappiot on esitetty tilikauden tuloksen muodostumisen yhteydessä jäljempänä. Investoinnit on selostettu jäljempänä toteutumisvertailun yhteydessä.

Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on katettu kaupungin tulorahoituksella. Käänteinen prosenttiluku kertoo investointimenojen pääomarahoituksen osuuden ts. osuuden, joka on katettu omalla pääomalla, lainalla tai käyttöomaisuuden myynnilä. Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli kahden, tyydyttävä kun se on 1–2, ja heikko, kun tunnusluku jää alle yhden. Lainanhoitokate pysyi hyvänä, vaikka se laski 1,89:ään viime tilikauden 2,24:stä.

Rahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Vuosikate	7 915	9 241
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	2 404	-1 563
	10 318	7 678
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 107	-5 254
Rahoitusosuudet investointeihin	129	52
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	339	3 326
	-3 639	-1 876
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 679	5 802
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	22	155
Antolainasaamisten lisäys	-422	-440
Antolainasaamisten vähennys	444	595
Lainakannan muutokset	-4 203	-4 121
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 759	-3 759
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-444	-362
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-842	-1 150
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	51	-476
Vaihto-omaisuuden muutos	22	19
Saamisten muutos	-272	8 859
Korottomien velkojen muutos	-643	-9 552
Rahoituksen rahavirta	-5 022	-5 116
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	8 926	7 269
Rahavarat 1.1.	7 269	6 583
	1 657	685
Rahavarojen muutos	1 657	685

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (1 000 €)	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	15 811	7 408
Investointien tulorahoitus, %	198,96	177,64
Laskennallinen lainanhoitokate	2,31	2,41
Lainanhoitokate	1,89	2,24
Kassan riittävyys, pv	43	35
Asukasmäärä	19 110	19 175
Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$ Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$ Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$ Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$		

Maksuvalmius pysyi kohtuullisen vakaana eikä kassalainaa otettu tilinpäätösvuoden aikana. Kaupungin kassan riittävyys oli 43 päivää (35 pv v. 2023).

Rahoitusasema ja sen muutokset

Rahoitusasemaa kuvaa vieraan ja oman pääoman suhteelliset osuudet koko taseesta sekä erien rakenne. Kaupungin rahoitusasema on erinomainen. Omavaraisuusaste on 69,01 % ja suhteellinen velkaantuneisuus 46,38 %.

Pitkäaikaisten lainojen määrä oli vuonna 2012 huipussaan 44,9 milj. € ja vielä 2017 43,4 milj. €. Lainamäärä on vähentynyt vuodesta 2017 lähtien 23,8 milj. € ollen tilinpäätöshetkellä 19,7 milj. €.

Uusia antolainoja myönnettiin vuoden aikana 2 203 353 €:

- Jämsän Seudun ampujat ry (39 469,16 € ampumaratojen uudistus)
- Jämsän Vanhaintuki ry (40 000 € maksuvalmius lyhytaikainen laina)
- Jämsän Yrityskiinteistöt Oy (1 100 000 € lainojen uudelleen rahoitus ja maksuvalmius)
- Jämsän Yrityskiinteistöt Oy (192 000 € Kuntarahoituksen lainan maksu lyhytaikainen laina)
- Jämsänjokilaakson jäähalliyhtiö Oy (85 000 € joustokaukalon hankinta)
- Kiinteistö Oy Jämsänmäki (450 000 € välirahoitus ARA:n maksatukseen saakka)
- Pro Kotijärvi ry (14 883,40 € Kotijärvet kuntoon hankkeen välirahoitus)
- Jämsänjokilaakson Moottorikelkkakerho ry (10 000 € kelkkauraston hoidon kehittäminen hankeen välirahoitus)
- Kiinteistö Oy Jämsänmäki (272 000 € rivitalot 7 kpl)

Kaupungin omistamat yhtiöt vähensivät antolainojaan maksusuunnitelmien mukaisesti.

PITKÄAIKAISET OTTOLAINAT JA LYHENNYKSET									
	pääoma	1.1.	nosto	lyhennys	31.12.	lis /väh	korot	lainaa €/as	korot €/as
2017	37 712 566	10 000 000		4 263 577	43 448 989	5 736 423	354 810	2 080	17
2018	43 448 989	4 000 000		4 530 910	42 918 078	-530 910	314 086	2 083	15
2019	42 918 078			4 531 553	38 386 525	-4 531 553	313 835	1 873	15
2020	38 386 525	4 000 000		5 176 331	37 210 194	-1 176 331	253 540	1 842	13
2021	37 210 194			4 776 596	32 433 598	-4 776 596	305 000	1 626	15
2022	32 433 598			4 492 148	27 941 450	-4 492 148	160 399	1 444	8
2023	27 941 450			4 492 040	23 449 410	-4 492 040	641 986	1 212	33
2024	23 449 410			3 758 708	19 690 702	-3 758 708	669 761	1 030	35

Antolainat	pääoma	1:01	Uudet	lyhennys	Pääoma 31.12	+/-	Korot	lainaa €/as	korot €/as
	2017	5 914 543	154 000	610 616	5 457 927	-456 616	47 723	261	2
	2018	5 457 927	850 000	347 104	5 960 822	502 896	40 646	289	2
	2019	5 960 822	950 000	1 320 481	5 609 341	-351 481	39 149	278	2
	2020	5 609 341	414 676	597 906	5 426 112	-183 230	35 237	273	2
	2021	5 426 112	1 098 460	528 806	5 995 766	569 654	35 470	301	2
	2022	5 995 766	1 549 300	627 417	6 917 649	921 883	43 301	357	2
	2023	6 917 649	505 000	950 443	6 472 206	-445 443	141 710	334	7
	2024	6 472 206	2 203 353	2 226 313	6 449 245	-22 961	183 340	337	10

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	109 245	113 123
I AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	80	202
1. Aineettomat oikeudet	32	4
2. Muut pitkävaikutteiset menot	47	198
II AINEELLISET HYÖDYKKEET	90 058	93 790
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonorotukset)	18 348	18 160
2. Rakennukset	37 518	41 173
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	31 113	31 215
4. Koneet ja kalusto	1 263	1 473
5. Muut aineelliset hyödykkeet	72	72
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 745	1 697
III SIJOITUKSET	19 108	19 130
1. Osakkeet ja osuudet	12 046	12 046
3. Muut lainasaamiset	6 049	6 071
4. Muut saamiset	1 013	1 013
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 081	11 174
I VAIHTO-OMAISUUS	186	208
1. Aineet ja tarvikkeet	186	208
II SAAMISET	3 969	3 697
Pitkäaikaiset saamiset	26	22
1. Myyntisaamiset	26	22
Lyhytaikaiset saamiset	3 943	3 675
1. Myyntisaamiset	1 440	1 304
2. Lainasaamiset	734	657
3. Muut saamiset	1 013	960
4. Siirtosaamiset	755	754
III RAHOITUSARVOPAPERIT	61	61
1. Osakkeet ja osuudet	61	61
IV RAHAT JA PANKKISAAMISET	8 864	7 207
	2024	2023
VASTAAVAA YHTEENSÄ	122 326	124 297
VASTATTAVAA	2024	2023
OMA PÄÄOMA	82 017	81 678
I PERUSPÄÄOMA	77 031	77 031
III MUUT OMAT RAHASTOT	6 949	6 949
IV EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	- 2 302	- 3 514
V TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	339	1 212
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 399	2 645
1. Poistoero	2 399	2 645
PAKOLLISET VARAUKSET	3 062	330
2. Muut pakolliset varaukset	3 062	330
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	442	391
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	439	378
3. Muut toimeksiantojen pääomat	3	13
VIERAS PÄÄOMA	34 407	39 253
I PITKÄAIKAINEN	17 986	21 409
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 265	19 691
5. Saadut ennakot		
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 721	1 718
II LYHYTAIKAINEN	16 421	17 843
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden ly	3 425	3 759
4. Lainat muilta luotonantajilta	3 650	4 094
6. Ostovelat	3 604	3 433
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	853	771
8. Siirtovelat	4 888	5 787
	2024	2023
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	122 326	124 297

Taseen tunnusluvut	2024	2023
Omavaraisuusaste (%)	69,01	67,84
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	46,38	52,11
Kertynyt yli-/alijäämä (1 000 €)	-1 963	-2 302
Kertynyt yli-/alijäämä (€/asukas)	-103	-120
Lainakanta 31.12. (1 000 €)	23 341	27 544
Lainakanta 31.12. (€/asukas)	1 221	1 436
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (1 000 €)	37 717	42 672
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (€/asukas)	1 974	2 225
Lainasaamiset (1 000 €)	6 049	6 071
Asukasmäärä	19 110	19 175

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot (1 000 €)			kaupunki ja liikelaitos		ulkoiset	
TULOT			MENOT			
Toiminta			Toiminta			
Toimintatuotot	21 522	28,54%	Toimintakulut	65 975	90,48%	
Verotulot	50 716	67,25%	-Valmistus omaan käyttöön	-191	-0,26%	
Valtionosuudet	1 952	2,59%	Korkokulut	646	0,89%	
Korkotuotot	200	0,27%	Muut rahoituskulut	486	0,67%	
Muut rahoitustuotot	442	0,59%	Satunnaiset kulut	0	0,00%	
Satunnaiset tuotot	0	0,00%	Tulorahoituksen korjauserät			
Tulorahoituksen korjauserät			* Pakollisten varausten muutos			
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-328	-0,44%	-Pakollisten varausten lis. (+) tai väh. (-)	-2 732	-3,75%	
			-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0	0,00%	
Investoinnit			Investoinnit			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	129	0,17%	Investointimenot	4 107	5,63%	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	339	0,45%				
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta			
Antolainasaamisten vähennykset	444	0,59%	Antolainasaamisten lisäykset	422	0,58%	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,00%	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 759	5,15%	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00%	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	444	0,61%	
Oman pääoman lisäykset	0	0,00%	Oman pääoman vähennykset	0	0,00%	
Kokonaistulot yhteensä	75 415	100,00%	Kokonaismenot yhteensä	72 916	100,00%	
Täsmäytys:						
Rahavarojen muutos		1 657	Kokonaistulot	75 415		
Muut maksuvalmiuden muutokset		-842	Kokonaismenot	72 916		
Erotus		2 499	Erotus	2 499		

Konsernin toiminta ja talous

Konserniyhtiöt ja kuntayhtymät	Kotipaikka	Omistus
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö Oy Jämsänmäki	Jämsä	100,00 %
Jämsän Yrityskiinteistöt Oy	Jämsä	100,00 %
Jämsän Aluelämpö Oy	Jämsä	100,00 %
Himos-Infra Oy	Jämsä	100,00 %
Jämsek Oy	Jämsä	100,00 %
Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy	Jämsä	99,00 %
Kiinteistö Oy Koskenpään terveystalo	Jämsä	79,60 %
Kiinteistö Oy Jämsänkosken Koivutie 4	Jämsä	59,74 %
Längelmäki Halli Oy (jäähalli)	Jämsä	57,18 %
Kuntayhtymät		
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	8,99 %
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Jyväskylä	17,88 %
Yhteis- ja omistusyhteyshyönteisöt 20 - 50 %	Ei eliminoida saatavia, velkoja, ostoja, myyntejä	
Jämsänjokilaakson Jäähalli Oy	Jämsä	26,64 %
Muut yhteisöt	Ei eliminoida saatavia, velkoja, ostoja, myyntejä	
Jämsänkosken tekojärata	Jämsä	19,20 %

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuus sekä voimavarat turvataan.

Jämsän kaupungin konserniohje on hyväksytty valtuustossa helmikuussa 2023 sisältäen omistajapoliittiset periaatteet. Konserniohjetta täydentää hyvän hallinto- ja johtamistavan toimintaohje. Konserniohjeella ohjeistetaan kaupunginvaltuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapoliittisten linjauksien toteuttaminen ja miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi sekä valvonta on järjestetty. Toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita yhtiöille omistaja asettaa talousarvioprosessin yhteydessä.

Tilikaudella 2024 hallintosääntö määritteli konsernijohtoon: kaupunginhallitus, konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja konsernipalvelujohtaja. Kaupunkikonserniin kuuluvien merkittävimpien tytäryhteisöjen kanssa on vuoden aikana käyty konsernikeskusteluja asiakohtaisesti. Jatkuvassa yhteistyössä ovat olleet Jämsän Aluelämpö Oy, Kiinteistö Oy Jämsänmäki, Jämsän Yrityskiinteistöt Oy, Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy ja Himos-Infra Oy. Keskustelut ja suunnittelu on liittynyt puhtaan siirtymän hankkeisiin, SOTEPE-toimitilojen vuokraamisen yhtiöittämisvelvollisuuteen, keskuskeittiön kiinteiden laitteiden vakuuttamiseen/ omistamiseen ja vesi- ja jäteverkostojen vastuiden täsmentämiseen.

Tilikaudella 2024 siirryttiin emokaupungin osavuositarkastuskäytännössä kvartaaliraportoinnista neljän kuukauden välein tapahtuvaan raportointiin. Tämän siirtymän aikana tytäryhteisöjen tavoitteiden, talouden ja riskien toteutumisen raportointia ei tuotu konsernijohtolle tiedoksi. Käytäntöön palataan tilikaudella 2025. Sen sijaan tytäryhteisöt esittelivät vuoden 2025 talousarvioesityksensä, tavoitteensa ja riskiarviointinsa kaupunginhallitukselle osana konsernin taloussuunnittelua. Tässä yhteydessä on kaupunginhallituksessa otettu kantaa yhtiöiden toimintaan ja talouteen.

Tytäryhteisöjen oleelliset investoinnit ja rahoitusasiat on valmisteltu sääntöjen mukaisesti yhdessä kaupungin talousjohtajan kanssa. Konsernitilien piiriin kuuluvat kaikki merkittävimmät tytäryhteisöt. Kaupunginhallitus päätti 16.12.2024 perustaa tilatyöryhmän suunnittelemaan kaupungin tulevia toimitilahankkeita ja selvittää olemassa olevien tilojen käyttöastetta ja toiminnallisuutta. Tilatyöryhmän tavoitteena on kiinteistöstrategisen suunnitelman laatiminen Jämsän emokaupungin kiinteistöille. Kiinteistöportfolio integroi hallinnan, toimitilat ja organisaation tavoitteet yhdeksi kattavaksi kokonaisuudeksi. Kiinteistöportfolion toimitilaomaisuus luokitellaan yleensä kolmesta kuuteen salkkuun tai koriin niiden tulevien käyttötarpeiden mukaisesti. Kuntakonsernia johdetaan kuntastrategialla sekä sitä toteuttavilla ohjelmilla, ohjeilla ja suunnitelmilla. Tilatyöryhmä linjaa myös kaupunkikonsernin toimitilarakentamista ja ohjeistaa tytäryrityksiä toimitila-asioissa.

Henkilöstömäärät	2020	2021	2022	2023	2024
Jämsän Aluelämpö Oy	6	6	7	7	7
Kiinteistö Oy Jämsänmäki	3,7	4,4	3,4	3,4	4,4
Jämsän Yrityskiinteistöt Oy	0,3	0,6	0,6	0,6	0,6
Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy				91	92
Yhteensä	10	11	11	102	104

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	37 109	40 706
Toimintakulut	-91 708	-95 103
Osuus osakkuusyhteisön voitosta(tappiosta)	0	0
Toimintakate	-54 599	-54 397
Verotulot	50 716	47 344
Valtionosuudet	18 829	23 027
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	74	41
Muut rahoitustuotot	213	227
Korkokulut	-1 065	-978
Muut rahoituskulut	-526	-52
Vuosikate	13 642	15 212
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 680	-12 201
Arvonalentumiset	-715	0
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	1 247	3 011
Tilinpäätössiirrot	3	-3
Tilikauden verot	-111	-25
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	-3	2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 135	2 985
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut (%)	40,5	42,8
Vuosikate/Poistot (%)	110,1	124,7
Vuosikate (€/asukas)	714	793
Asukasmäärä	19 110	19 175

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 642	15 212
Tilikauden verot	-111	-25
Tulorahoituksen korjauserät	2 404	-1 563
	15 935	13 624
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 453	-7 759
Rahoitusosuudet investointeihin	557	260
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	339	3 326
	-6 557	-4 173
Toiminnan ja investointien rahavirta	9 378	9 451
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-422	-440
Antolainasaamisten vähennys	444	8 379
	22	7 939
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 192	370
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 908	-6 150
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 736	-531
	-9 452	-6 311
Oman pääoman muutokset	0	350
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	-467	244
Vaihto-omaisuuden muutos	-246	26
Saamisten muutos	6 367	8 379
Korottomien velkojen muutos	-2 358	-17 034
	3 296	-8 385
Rahoituksen rahavirta	-6 134	-6 407
Rahavarojen muutos	3 243	3 044
Rahavarat 31.12.	16 020	12 532
Rahavarat 1.1.	12 777	9 489
	3 243	3 044
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta (1 000 €)	23 783	13 619
Investointien tulorahoitus (%)	197,8	202,8
Laskennallinen lainanhoitokate	2,81	2,88
Lainanhoitokate	1,84	2,27
Kassan riittävyys (pv)	54	41
Asukasmäärä	19 110	19 175

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	131 346	136 160
Aineettomat hyödykkeet	740	249
Aineettomat oikeudet	32	4
Muut pitkävaikutteiset menot	64	216
Ennakkomaksut	644	29
Aineelliset hyödykkeet	129 413	134 663
Maa- ja vesialueet	20 031	19 839
Rakennukset	72 469	77 784
Kiinteät rakenteet ja laitteet	32 339	32 250
Koneet ja kalusto	2 620	2 859
Muut aineelliset hyödykkeet	129	129
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 826	1 802
Sijoitukset	1 193	1 248
Osakkuusyhteisöosuudet	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	704	715
Muut lainasaamiset	320	364
Muut saamiset	169	169
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	493	722
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 198	18 939
Vaihto-omaisuus	998	751
Saamiset	5 180	5 655
Pitkäaikaiset saamiset	26	22
Lyhytaikaiset saamiset	5 154	5 633
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 129	163
Rahat ja pankkisaamiset	14 892	12 369
VASTAAVAA	154 038	155 821
VASTATTAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	96 955	95 603
Peruspääoma	77 031	77 031
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	14 038	14 042
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	4 750	1 545
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	1 136	2 985
VÄHEMMISTÖOSUUDET	137	119
PAKOLLISET VARAUKSET	3 062	330
Muut pakolliset varaukset	3 062	330
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 303	1 999
VIERAS PÄÄOMA	52 581	57 771
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	28 009	30 811
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 862	5 925

Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 259	6 295
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	13 451	14 740
VASTATTAVAA	154 038	155 821
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste (%)	63,0	61,4
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	49,3	52,0
Kertynyt yli-/alijäämä (1 000 €)	5 885	4 530
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	308,0	236,3
Lainakanta 31.12. (1 000 €)	33 268	37 106
Lainakanta 31.12. (€/asukas)	1 741	1 935
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (1 000 €)	55 112	59 355
Lainat ja vuokravastuut (€/asukas)	2 884	3 095
Lainasaamiset (1 000 €)	320	364
Asukasmäärä	19 110	19 175

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja Muut lainasaamiset

Talouden tasapainottamistoimenpiteet ja niiden toteuttaminen

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kaupungin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta, olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kuntalain 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos 118 § mukaiset erityisen vaikeassa asemassa olevan kunnan kriteerit täyttyvät. Jämsän kaupungissa nämä kriteerit eivät täyty. Tilinpäätöksen 2023 jälkeen kaupungilla on taseessaan kumulatiivista alijäämää 2 302 274,61 €. Tilinpäätöksessä vuodelta 2024 ylijäämää syntyy 339 251,06 €, joten kaupungilla on tilinpäätöksen jälkeen kumulatiivista alijäämää taseessaan 1 963 023,55 €.

Konsernin osalta tilikauden tulos on ylijäämäinen 1 246 749,99 euroa. Tilinpäätössiirtojen jälkeen ylijäämää syntyy tilikaudelta 1 135 739,60 €, kumulatiivista ylijäämää konsernissa on tilinpäätöksen jälkeen 5 885 450,29 €.

Kuntalaki määrittää kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaaville kunnan ja kuntakonsernin tunnusluvuille tavoitearvot. Jos kunnan ja kuntakonsernin kaikki oheisen taulukon tunnusluvut alittuvat kahtena perättäisenä vuonna seurauksena voi olla arviointimenettelyn käynnistyminen. Oheisessa taulukossa verrataan Jämsän kaupunkikonsernin tunnuslukuja kuntalain asettamiin ja Manner-Suomen kuntien vuoden 2023/ 2024 tilinpäätöksistä laskettuihin tunnuslukuihin.

	Jämsän kaupunkikonserni		Manner-Suomi
	TP 2024	TP 2023	
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia	110,1 %	124,7 %	146% (TP 2023)
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti	9,40 %	8,36 %	7,46% (2024)
Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla	2 887	3 095	6 960 (TP 2023)
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	2,81	2,88	2,1 (TP 2023) (lainanhoitokate)

Vuoden 2025 talousarvion laadinta käynnistyi kaupunginhallituksen 17.6. antamilla talousarvion laadintaohjeilla ja kehyslaskelmalla 2025-2028. Laaditut kehyslaskelmat osoittivat taloussuunnittelukauden vuosilla 2026-2028 noin 1,8 milj. € vuosittaisen sopeuttamistarpeen. Sopeutustarve liittyy hyvinvointialueelle vuokrattavien toimitilojen yhtiöittämiskaavoitukseen vuoden 2026 alusta lukien ja se on sisällytetty taloussuunnitelmaan 2025-2028. Sopeutustarvetta vähentää vuosien 2026-2028 aikana kuitenkin se, että emokaupunki jatkaa osittain sairaalan, Lukkoilakodin ja hammashoitolan vuokraamista vielä vuosina 2026-2028 KKV:n ohjeistuksen mukaisesti. Hyvinvointialue rakennuttaa Jämsään uuden SOTE-keskuksen vuoden 2028 loppuun mennessä. Vuoden 2024 talousarvion yhteydessä oli jo hyväksytty talouden tasapainottamisohjelma taloussuunnitelmakaudelle 2024-2027.

Kaupunginhallituksen 17.6. päätökseen sisältyi päätöskohta palata taloussuunnitelmavuosien 2026 - 2028 sopeuttamisen tilanteeseen elokuussa. Kaupunginhallitus päätti 7.10. aloittaa yhteistoimintaneuvottelut toiminnan uudelleenorganisoinnin ja tehostamisen saavuttamiseksi. Neuvotteluissa todettiin yksimielisesti, että

- Palveluverkkojen tarkastelu toteutetaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä
- Tukipalvelujen järjestämistapa selvitetään
- Elinvoimaorganisaatiouudistuksen vaikuttavuusarviointi ja mahdollinen organisaatiomuutoksen selvitys tehdään
- Sivistystoimialalla toteutetaan perusopetuksen ja lukiokoulutuksen johtamisjärjestelyn muuttaminen

Koulunkäynninohjaajien lomautus taloussuunnittelukaudella jäi erimieliseksi ja sittemmin kaupunginhallitus esitti ja kaupunginvaltuusto päätti, että lomautukset poistetaan talouden tasapainottamisohjelmasta.

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain mukaisesti kaupunginhallitus on toimintakertomuksen antamisen yhteydessä tehnyt esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä. Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen, 92 639,80 euroa, käsittelystä seuraavaa:

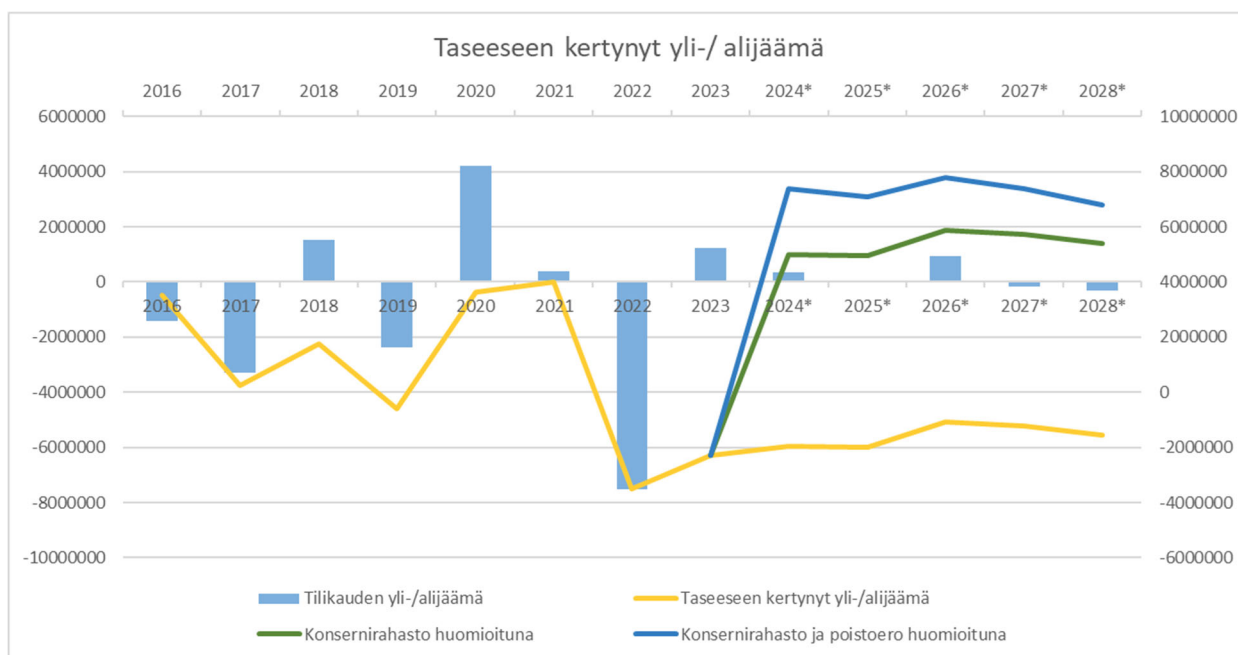
1. tuloutetaan investointivarauxiin liittyviä poistoeroja 246 611,26 euroa
2. ettei konsernirahastoa kartuteta
3. tilikauden ylijäämä, 339 251,06 euroa, siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämätileille.

Siirron jälkeen Jämsän kaupungin kumulatiivinen alijäämä on 1 963 023,55 euroa.

Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoteen talousarvioon ja arvio todennäköisestä kehityksestä

Oheiseen talouden tasapainoa kuvaavaan graafiin on päivitetty tilikauden 2024 tulos ja voimassa olevan taloussuunnitelman 2025-2028 mukaiset tulokset. Keltainen viiva kuvaa talouden tasapainoa ilman taseen puskureita. Vihreä viiva kuvaa talouden tasapainoa konsernirahasto (6,9 milj. €) huomioiden ja sininen viiva, että myös taseessa puskurina oleva poistoero (2,4 milj. €) on huomioitu.

Mahdollisista kertaeristä on huomioitu Esankadun paloaseman noin miljoonan euron myyntivoitto vuodelle 2026. Vuonna 2025 toteutetaan SOTEPE-kiinteistöjen liiketoimintakaupat konserniyhtiöille ja niiden mahdollista myyntivoittoa ei ole vielä arvioitu.

Puheenjohtajiston kanssa käydyissä keskusteluissa oli syksyn 2024 aikana todettu, että vuoden 2021 elinvoimaorganisaation uudistuksen vaikutusarviointi tulisi toteuttaa ja sen pohjalta ratkaista elinvoimatoiminnan organisointi vuonna 2025 alkavalla valtuustokaudella.

Vaikuttavuusarviointi ja vaihtoehtoiset elinvoimatoiminnan organisointitavat selvitettiin alkuvuodesta 2025. Ohjausryhmä päätyi vaikuttavuusarvioinnin ja selvitystyön tulosten perusteella esittämään kaupunginhallitukselle elinvoimatoimintojen uudelleenorganisointia. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 7.4.2025, että kaupunki käynnistää yhteistoimintalain 4 § mukaisen YT-menettelyn. Yhteistoimintaneuvottelut alkoivat 14.4.2025.

Konserniyhtiöiden toiminta ja talous

Kiinteistö Oy Jämsänmäki

Toimitusjohtaja Jussi Aalto

Yhtiön toiminta

Kiinteistö Oy Jämsänmäen pääasiallinen toimiala on vuokra-asuntojen omistaminen ja vuokraaminen. Yhtiö on muodostunut nykyiseen laajuuteensa fuusioiden kautta. Jämsän kaupunki on tukenut sulautuvia yhtiöitä, jotta fuusiot on pystytty toteuttamaan.

Taulukossa alla on yhtiön omistamat asunnot, niiden sijainti ja käyttöaste eriteltynä. Yhtiön asuntomäärä kasvoi jo toisena vuonna peräkkäin, vaikka asuntomäärä onkin muuten ollut laskussa koko 2000-luvun. Kaupunkikonsernissa on tehty järjestelyjä, joissa kaupungin vastuulla olevia asuntoja on yhtiöitetty. Tässä on mukana sekä Jämsän kaupungin suorassa omistuksessa olevia kohteita, että Jämsän Vanhaintuki Ry:n kohteita, jonka lainoista Jämsän kaupungilla on takausvastuut. Riskien hallinnan näkökulmasta näitä järjestelyjä ei olisi näin aktiivisesti lähdetty toteuttamaan, mikäli tosiasialliset riskit yhtiöitettävistä kiinteistöistä eivät olisi jo lähtötilanteessa olleet kaupunkiomistajalla.

Osa järjestelyistä on tehty toiminnan tehostamiseksi, koska Kiinteistö Oy Jämsänmäellä on konsernista paras valmius asuinkohteiden hallintaan. Osa uudelleenjärjestelyistä taas tulee pakon sanelemana, soteuudistuksen seurauksena launneen sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteen vuoksi. Alustavasti on suunniteltu, että tavanomaiset asuinkohteet, joita yhtiöittämisvelvoite koskee, siirtyy vuokratotaloyhtiön omistukseen alkaneen tilikauden aikana. Yhtiön hallitus on kuitenkin arvioinut ja arvioi jatkossakin emoyhtiöltä ostettavia kohteita siten, että niiden hankintaan on myös liiketaloudellinen peruste ja että niille on myös jatkossa kysyntää väestörakenteen muuttuessa. Pienille ja esteettömille asunnoille on edelleen (jopa kasvavaa) kysyntää väkiluvun vähentyessäkin.

Vuosi	Käyttöaste %				Tyhjät asunnot				Asunnot yhteensä			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Seppola	83,90 %	92,30 %	95,60 %	93,40 %	61	29	17	27	378	378	405	405
Jämsänkoski	84,90 %	90,20 %	96,00 %	93,60 %	28	15	7	12	185	176	176	205
Halli	75,80 %	74,30 %	66,70 %	76,80 %	8	8	11	8	33	33	33	33
Läkipohja	100,00 %	92,60 %	85,70 %	92,80 %	0	1	1	1	9	7	7	24
Koskenpää	100,00 %	93,80 %	87,50 %	93,80 %	0	1	1	1	8	8	8	8
Kokonaiskäyttöaste	84,18 %	90,70 %	94,10 %	92,50 %	97	54	37	49	686	640	629	675

Yhtiön rakennuskannassa on merkittävästi korjausvelkaa. Tilanteeseen on päädytty ennen kaikkea paikkakunnan väestönkehityksen vuoksi, joka on aiheuttanut merkittävää vajaakäyttöä käytännössä koko 2000-luvun ajan. Liian alhainen käyttöaste ei ole mahdollistanut peruskorjausten tekemistä tarvittavassa laajuudessa. Jämsän väestönkehitys on ollut koko 2000-luvun negatiivinen. 1992-2022 välillä asukasluku on pudonnut 25 %. Tuoreimmat väestöennusteet näyttävät saman kehityksen jatkuvan. Käyttöaste on ollut kuitenkin viimeiset kolme keskimääräistä parempi, suurelta osin ukrainalaisten asukkaiden vuoksi. On oletettavaa, että näiltä osin tilanne jollain aikavälillä alkaa palautumaan ennalleen, vaikkakin Ukrainan tilanteeseen liittyykin edelleen hyvin suurta epävarmuutta.

Myös keskimääräinen asuntokunnan koko on vuosi vuodelta pienentynyt. Tästä syystä yhtiön asuntokanta ei täysin vastaa nykyiseen kysyntään. Pienet yksöt ovat edelleen melko helposti vuokrattavissa, mutta isompien kaksioden ja kolmioiden osuus asuntokannasta on suhteessa keskimääräiseen asuntokuntaan nähden turhan suuri. Muutokset asumistuen myöntöperusteissa on edelleen heikentänyt isompien asuntojen vuokrattavuutta.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA on avustanut rakennusten purkamisessa, mitä onkin tehty viimeisen kymmenen vuoden ajan merkittävän paljon. Yhdellä pienkerrostalokohteella on ARA:sta purkulupa ja 70 % purkuavustuspäätös ja purkutyo on tarkoitus toteuttaa alkaneen tilikauden aikana.

Hyväksytyn vuokra-asumisen kehittämissuunnitelman mukaisesti yhtiön vuokrattavia asuntoja vähennetään eri toimenpitein siten, että yhtiöllä on suunnitelmakauden jälkeen noin 500 vuokrattavaa asuntoa. Tämä linjaus tulee kuitenkin päivittää tilikauden aikana, koska siinä ei ole huomioitu emoyhtiöltä siirtyneitä ja siirtyviä asuin kohteita.

Tilikauden aikana jatkettiin PTS-suunnitelman mukaisten peruskorjaustoimenpiteiden toteuttamista. Tilikaudella 2023 Jämsän Vanhaintuki Ry:ltä ostettu Terveyskuja 1 -kerrostalo peruskorjattiin ja sen käyttöaste on tilinpäätöshetkellä 100 %. Säterinkulma 3-5 -talojen peruskorjaus käynnistettiin ja työ valmistuu alkukesästä 2025. Huomioitavaa on, että paikkakunnan asuntotarvetta ja markkinaa ei voi katsoa ainoastaan asuntomäärien näkökulmasta. Purkamiselle ja uudisrakentamiselle ja peruskorjaamiselle on saman aikaisesti tilausta. Korjausvelkaiset kohteet, joissa on paljon suuria asuntoja, voidaan joutua purkamaan ja samaan aikaan pienemmille ja esteettömille asunnoille on lisääntyvä kysyntä.

Yhtiöllä oli 31.12.2024 omistuksessaan asuinvuokrataloja (vuokranmääritysyksiköitä) 34 kpl. Lisäksi yhtiöllä on omistuksessa 1 asunto-osake Läkipohjassa (myynnissä). Vuokrattavia asuntoja yhtiöllä on yhteensä 675. Asuntojen huoneistoala on 33 213 m². Lisäksi yhtiöllä on kahdessa kohteessa tiloja vuokrattavana yhdistys- ja harrastustoimintaan. Asunnot sijoittuvat Jämsän, Jämsänkosken, Hallin, Läkipohjan ja Koskenpään taajamiin.

Vuokrankorotuksille on ollut painetta, joskin kahden viimeisimmän tilikauden aikana yhtiön käyttötalous on parantunut huomattavasti pitemmän ajan keskimääräiseen tasoon verrattuna. Viime vuosien korotukset on pidetty maltillisina, koska jo yhtiön nykyinen vuokrataso on suhteessa yksityiseen markkinaan melko korkea. Kiinteistöjen ylläpidon kustannusten nousu taittui tilikaudella 2024, joten vuokria ei korotettu vuodelle 2025.

Tavoitteet ja tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Vuokranmääritysyksiköitä (kpl)	31	31	34
Asuntoja (kpl)	629	630	675
Toimitilat (kpl)	2	2	2
Huoneistoala (m ²)	31 996	32 147	33 213
Yksikköhinnat:			
Vuokra (€/m ² /kk)	9,14	9,2	9,2

KOy Jämsänmäki				2021	2022	2023	2024
Liikevaihto				3 010 000	3 322 000	3 461 000	3 566 000
Tilikauden tulos				87 000	468 000	507 000	384 000
Taseen loppusumma				13 440 000	12 560 000	12 590 000	13 663 000
Lainakanta				10 198 000	9 621 000	8 619 000	9 542 000
Kaupungin myönt. lainat *)				3 082 000	3 261 000	3 092 000	3 276 000
Yhtiön opo/Peruspo				191 000	191 000	191 000	191 000
SVOP/+muut rahastot				1 775 000	1 775 000	2 125 000	2 125 000
Tilikausien vli-/alijäämät				- 562 000	- 340 000	167 000	551 000
Kaupungin rahasijoitus				2 191 000	2 191 000	2 191 000	2 191 000
Muu omistajan po.sijoitus				2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Kaupungin pääomalainat				86 000	86 000	86 000	86 000
Maksetut osingot/pääoman palautus yms.							
Kaupungin kokonaissij. yhtiöön				5 273 000	5 452 000	5 284 000	5 467 000
Kaupungin takaukset				6 884 000	6 041 000	5 285 000	6 104 000

Tavoitteiden toteutuminen

1) Tärkein tavoite on pitää yhtiön käyttöaste riittävällä tasolla, jotta yhtiö pystyy ylläpitämään hallitsemansa asunnot haluttuina vuokrakohteina ja yhtiön varat riittävät rakennusten peruskorjaamiseen ja tulevaisuudessa myös mahdollisien uusien kohteiden rakentamiseen. Tämä tarkoittaa 92-95 %:n kokonaiskäyttöastetta. Negatiivisen väestönkehityksen vuoksi tavoitteeseen on ollut vaikea päästä tehdyistä toimenpiteistä huolimatta.

- Tavoitteeseen on juuri ja juuri päästy. Alueen väestöennusteiden perusteella tilannetta ei kuitenkaan voi pitää stabiilina ja menestyksenkäs kiinteistönpito vaatii jatkossakin määrätietoista rakennuskannan kehittämistä.

2) Vakiinnuttaa yhtiön taloustilanne ja maksuvalmius.

- Viime vuodet ovat olleet pitkäaikaista totuttua tasoa parempia. Yhtiön taloutta rasittaa valitettavasti vielä pitkään aravajärjestelmän perua oleva rakentamisaajan lainakanta (uudelleen rahoitettu 2000-luvulla, Kuntarahoitus). Aravajärjestelmän lainojen takapainotteisuuden myötä rakentamisen lainoja on vielä silloinkin merkittävästi jäljellä kun kohteet ovat jo peruskorjauksissa.

3) Yhtiön kassavirran pitäminen tasapainossa.

- Keskeisin tekijä riittävä käyttöaste. Tilinpäätöshetkellä tilanne juuri ja juuri tasapainossa. Käyttöasteen tulisi olla vähintään nykyisellä tasolla, että toiminnalle on riittävät edellytykset.

- 4) Yhtiön velkamäärää vähennetään pitkällä tähtäyksellä (peruskorjauslainat oma kokonaisuus).
 - Kymmenen vuoden trendi ollut velkamäärän vähentyminen. 2024 velan määrä kuitenkin kasvoi kahden kohteen peruskorjaustöiden myötä.
- 5) Toteuttaa suunnitelmallista kohteiden peruskorjaamista mahdollisuuksien rajoissa.
 Toteutunut hyvin. Terveyskuja 1 peruskorjaus valmistui, ja Säterinkulma 3-5 peruskorjaus käynnistyi.

Riskienhallinta

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Ennakoimattomat ja äkilliset muutokset toimintaympäristössä ja niiden suorat ja epäsuorat vaikutukset	3	3	9
Arviointi	Maailmanpoliittinen tilanne vaikeasti ennustettava. Ei muutosta ainakaan matalamman riskitason suuntaan.			
Toimenpide	Ratkaisut energian säästämiseksi, tehokkaampi energiakulutuksen seuranta/hallinta, hintasuojaukset			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Henkilöriski: Henkilöstön irtisanoutumiset	2	2	4
Arviointi	Henkilöstön vaihtuvuus vähäistä, työpaikan ilmapiiri työssäjaksamista tukeva. Toki pienessä työympäristössä yksittäisten työntekijöiden ratkaisut/muutokset vaikuttavat hetkellisesti voimakkaastikin töiden sujuvaan etenemiseen.			
Toimenpide	1) Henkilöstön työhyvinvointiin panostaminen.			
Toimenpide	2) Varahenkilöiden nimeäminen.			
Toimenpide	3) Rekrytoinnit, sijaistaminen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Rakennusten kuntotason lasku ja korjausvelan kasvu. Vuokrattavuuden heikentyminen.	3	3	9
Arviointi	Tilikaudella jatkettiin peruskorjaustöitä. Suunta on parempaan, mutta korjausvelan määrä niin merkittävä, että nopeaa muutosta nykytilaan ei voida odottaa.			
Toimenpide	1) Korjausvelan määrittely 2) PTS-suunnittelu 3) Rahoitussuunnittelu em. kohdat huomioiden			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Toiminta ei vastaa yhtiölle asetettuja tavoitteita. Asuntomäärä ja asuntojakauma ei vastaa kysyntään. Asuntojen laatu ei vastaa kysyntään.	3	1	3
Arviointi	Yhtiön asuntojakauma ja asuntojen sijoittuminen kaupungin alueelle ei ole optimaalinen kysyntään nähden. Tämä on pitkän aikavälin ongelma.			
Toimenpide	1) Yhteistyön tiivistäminen omistajan kanssa / konsernikeskustelut			
Toimenpide	2) Tavoitteiden arviointi			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Toimintaympäristön muutos: Alueen negatiivinen väestönkehitys	3	3	9
Arviointi	Vääjäämätöntä kehitystä joka vuokratilayhtiön tulee huomioida päätöksenteossaan. Tuoreimmat väestöennusteet eivät anna lupaa odottaa käännettä asuntojen tarpeessa.			
Toimenpide	1) Sopeutuminen, ennakointi			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Yhtiön investointikyky palvelutuotantoon ja sen kehittämiseen ei ole riittävä	3	3	9
Arviointi	Alueen väestötappiosta johtuen rakennuskantaa ei ole voitu peruskorjata niin tehokkaasti mikä olisi tarve. Viime vuodet kuitenkin keskimääräistä parempia.			
Toimenpide	1) Yhtiön taloussuunnittelu ja talouden ennakointi			
Toimenpide	2) Kunnossapidon, korjauksen ja saneeraamisen suunnittelu ja priorisointi			
Toimenpide	3) Markkinointi - jatkuvuuteen ja tilojen käyttöasteen kehitykseen liittyen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Yhtiön ylivelkaantuminen	3	2	6
Arviointi	Aravalaina järjestelmän takapainotteisuuden vuoksi yhtiön lainakanta on turhan suuri kohteiden kuntoon nähden. Uusien investointien priorisointi tästä syystä korostuneen tärkeää (suunnattava panostukset sinne missä vaikuttavuus on paras). Kiinteistöjen salkutus työkaluna.			
Toimenpide	1) Rahoitussuunnittelu. Mahdollinen pääomitus.			
Toimenpide	2) Yhtiön valvonta / konsernikeskustelut			

Jämsän Yrityskiinteistöt Oy

Toimitusjohtaja Jussi Aalto

Yhtiön toiminta

Omistajapoliittisena tavoitteena on pitää käyttöaste korkeana vuokraustoiminnassa ja myydä kiinteistöjä vuokralaisille tai Jämsän alueelle tuleville yrityksille siten, että mahdollistetaan toimitilojen rakentamista uusille yrityksille. Yrityksen toimitilojen myynneissä on aikaisemmin syntynyt tasetappioita, jotka ovat johtuneet lunastussumman ja käyttöomaisuuden poistoerien kohtaamattomuudesta, ongelma on poistumassa tasapoistojen myötä. Tuloverotuksen näkökulmasta rakennusten poistot tehdään kuitenkin vain 7 % menojäännöspoistona, joten jo päättyneellä tilikaudella yhtiö joutui maksamaan tuloveroa negatiivisesta kirjanpidon tuloksesta huolimatta. Tämän epätasapainon tasaamiseksi tarkastellaan vaihtoehtoja, mm soteikiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyvä poistopohjan lisäys.

Tilikauden 2023 aikana yhtiö osti Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gratialta auto- ja metallialan koulutuskäytössä olleen Koulutie 19B -kohteen (n. 4 700 kem²). Tilat on saatu hyvin käyttöön tilikauden 2024 aikana. Tilinpäätöshetkellä kaikki tuotantotilat olivat jo vuokrattuna.

Vuonna 2020 yhtiölle tuli omistajaohjauksen myötä uusi kohde, Vehkaojantie 290 (sotilaskoti). Omistaja sitoutui takaamaan kohteen nettotappion kolmen ensimmäisen toimintavuoden aikana. Tilikausi 2024 oli kohteen osalta edelleen tappiollinen. Kohdetta ei ole teolliseen tuotantokäyttöön rakennettu ja sen käyttö ei ole yhtä tehokasta mitä tavanomaisen avaran hallitilan käyttö on. Kohteen myyntiä valmistellaan ensisijaisesti tiloissa jo toimiville yrityksille.

Tilikauden aikana korkojen nousu taittui, mutta korkokulut kokonaisuudessaan kasvoivat edelleen ja euromääräisesti korkokulu olikin korkein kymmenen edellisen vuoden tarkastelussa. Kiinteistöjen ylläpidon kustannusten voimakas nousu päättyi tilikaudella KYK-indeksin jäädessä ainoastaan 0,1 % positiiviseksi (KYK Q3/2024).

Jämsän Yrityskiinteistöt Oy	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liikevaihto	1 021 000	598 000	862 000	947 000	1 293 000	1 535 000	1 643 000
Tilikauden tulos	-12 000	-375 000	8 000	-48 000	143 000	-1 000	-47 000
Tulovero	0	0	0	0	0	0	-42 000
Taseen loppusumma	7 254 000	6 846 000	6 401 000	6 784 000	8 594 000	8 335 000	7 772 000
Lainakanta	4 902 000	4 843 000	4 063 000	4 244 000	5 834 000	4 787 000	4 700 000
Kaupungin myöntämät lainat	1 050 000	1 236 000	1 038 000	839 000	1 391 000	1 000 000	1 117 000
Yhtiön opo/Peruspo	506 000	131 000	584 000	536 000	679 000	677 000	588 000
SVOP/rahastot	446 000	446 000	446 000	446 000	446 000	446 000	446 000
Tilikausien vli-/alijäämät	-1 400 000	-1 775 000	-1 270 000	-1 263 000	-1 310 000	-1 167 000	-1 168 000
Kaupungin rahasijoitus	1 933 000	1 933 000	1 933 000	1 933 000	1 933 000	1 933 000	1 933 000
Muu omistajan pääsijoitus (sis.ed.)	1 040 000	1 040 000	1 040 000	1 040 000	1 040 000	1 040 000	1 040 000
Kaupungin pääomalainat	446 000	446 000	446 000	446 000	446 000	446 000	446 000
Maksetut osingot/pääoman palautus ym	0	0	0	0	0	0	0
Kaupungin kokonaissijoitus yhtiöön	2 983 000	3 169 000	2 971 000	2 772 000	3 323 000	2 933 000	3 050 000
Kaupungin takaukset	3 951 000	3 556 000	3 420 000	3 965 000	5 004 000	4 527 000	4 087 000

Vuokrattavia rakennuksia on 10 kpl, 39 112 m², jotka sijaitsevat kaikki Jämsän kaupungissa. Rakennukset ovat yhtiön omilla ja vuokratonteilla. Merkittävimmät ovat Jyky Oy:n laajennukset 7 500 m² ja Jalostamontie 1 (Thyssenkrupp Aerospace Finland Oy) 9 440 m², ja laajennuksen myötä myös Juustotie 12, 3 601 m². Tavoitteena on tilojen käyttöasteen pitäminen yli 95 %:ssa, perittävät vuokrat pidetään markkinahintaisina.

Yhtiön muut tilat ovat lähes täynnä, mutta Hallin varuskunta-alueen entinen sotilaskotirakennus (Vehkaojantie 290, 5 600 m²) oli edelleen vajaakäytöllä. Kohde on suuri ja näin ollen se laskee koko yhtiönkin vuokrattuihin neliöihin perustuvaa käyttöastetta melko paljon. Kokonaiskäyttöaste on noin 92 %.

Tilikauden aikana valmisteltiin sote- ja pelastuslaitoksen käytössä olevien kiinteistöjen ja rakennusten yhtiöittämistä. Hyvinvointialueet ovat tuottaneet vuoden 2023 alusta lähtien sote-palveluita kaupungin omistamissa kiinteistöissä. Kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen kaupunki ei voi olla enää vuokranantajana, vaan sote:n käytössä olevia kiinteistöjä koskettaa yhtiöittämisvelvoite. Tämä tuo todennäköisesti myös Jämsän Yrityskiinteistöille uusia kohteita ja vastuita alkaneen tilikauden aikana.

Tavoitteet ja tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Rakennuksia (kpl)	10	10	10
Vuokrattava ala (kem ²)	39 112	39 122	39 122

Tavoitteiden toteutuminen

Suurin osa kohteista on täynnä. Vähäinen määrä vapaata tilaa on Koulutie 19B -kohteessa Jämsänkoskella. Vehkaojantiellä on vielä reilu kolmannes tyhjäkäyttöä.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Seurantatapa
Tilojen käyttöaste	> 99 %	Tilinpäätös

Tilojen käyttöaste kokonaisuudessaan on noin 92 %.

Riskienhallinta

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Toiminta ei vastaa yhtiölle asetettuja tavoitteita	3	1	3
Arviointi	Ei muutosta toimintaympäristössä.			
Toimenpide	1) Yhteistyön tiivistäminen omistajan kanssa / konsernikeskustelut			
Toimenpide	2) Tavoitteiden arviointi			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Toimitusjohtaja on ainoa toimihenkilö	3	2	6
Arviointi	Pieni organisaatorakenne on aina sujuvan toiminnan jatkuvuuden näkökulmasta jonkinlainen riski. Pienissä yhtiöissä näin vain on.			
Toimenpide	1) Konsernikeskustelut, toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan aktiivinen yhteistyö.			
Toimenpide	2) Yhtiön hallituskokoonpanon vaihtuvuus. Koko hallitus saattaa vaihtua kerralla.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Verolainsäädännön/tulkinnan muutokset	3	2	6
Arviointi	Ei muutosta.			
Toimenpide	1) Yhtiön taloussuunnittelu ja talouden ennakointi			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Yhtiöiden toimialan mukainen toiminta ei ota huomioon konsernin emon ja koko konsernin etua.	3	1	3
Arviointi	Emoyhtiöltä tarvitaan kanta ja rahoitus/takaus kaikkiin merkittäviin toimiin. Koko konsernin edun vastainen toiminta yleisesti ottaenkin vieras ajatus, mutta myös päätöksenteon näkökulmasta epätodennäköinen.			
Toimenpide	1) Yhtiön hallitusjäsenien ohjeistus / koulutus.			
Toimenpide	2) Yhtiön valvonta / yhteistyön tiivistäminen omistajan kanssa / konsernikeskustelut			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Yhtiön investointikyky palvelutuotantoon ja sen kehittämiseen ei ole riittävä	2	2	4
Arviointi	Korkokulu noussut. Emoyhtiön takaus päättyi tappiollisen Vehkaojantie 290 -kohteen osalta.			
Toimenpide	1) Yhtiön taloussuunnittelu ja talouden ennakointi			
Toimenpide	2) Kunnossapidon, korjauksen ja saneeraamisen suunnittelu ja priorisointi			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Yhtiön ylivelkaantuminen	3	3	9
Arviointi	Ei muutosta päättyneen tilikauden aikana. Sotekiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyen yhtiön velkamäärä kuitenkin kasvaa merkittävästi.			
Toimenpide	1) Rahoitussuunnittelu. Mahdollinen pääomitus.			
Toimenpide	2) Yhtiön valvonta / konsernikeskustelut			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Äkilliset ja ennakoimattomat kansalliset ja maailmanlaajuiset poikkeustilat.	3	3	9
Arviointi	Maailman poliittinen tilanne on edelleen sekava. Euroopan ja Suomen taloudelliseen asemaan ja turvallisuuteen liittyy tilinpäätöshetkellä totuttua enemmän kysymyksiä. Tulevaisuuden ennakointi ei ole muuttunut ainakaan helpompaan suuntaan.			
Toimenpide	1) Varautuminen, ennakointi, valmiussuunnittelu. 2) Mahdolliset hintasuojaukset (energian hinta, korot).			

Jämsän Aluelämpö Oy

Toimitusjohtaja Hannu Soikkeli

Yhtiön toiminta

Jämsän kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö on perustettu vuonna 1979 ja se työllistää 7 henkilöä. Jämsän Aluelämpö Oy:n toimialana on kaukolämmön tuottaminen ja jakelu. Toiminta-alueena on Jämsän kaupungin alue. Jämsän ja Jämsänkosken kaukolämpöverkot on yhdistetty vuonna 2011. Hallin taajamassa kaukolämpöä tuotetaan pääosin kotimaisilla polttoaineilla. Vuonna 2017 valmistui biolämpölaitos, jolla korvattiin raskasöljykattila. Vuonna 2020 UPM lopetti Kaipolan tehtaan tuotannon, jonka seurauksena yhtiö osti lämmöntuotantoon tontin, johon rakennettiin hybridilämpölaitos. Se mahdollistaa myös lämpöenergian oston uusilta toimijoilta. Tiirinniemen ja Kaipolan keskustan verkostot yhdistettiin 2021 kesällä.

Tavoitteet ja tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Lämmöntuotto (MWh)	121 587	100 000	115 067
Asiakasmäärä	563	564	557
Asiakkaista pientaloja	181	182	183

SELITE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lämmön tuotto MWh	125 425	119 313	115 897	105 182	122 258	119 030	121 587	115 057
Asiakkaat lkm	517	530	537	545	557	562	563	557
Asiakkaista pientaloja	159	168	171	172	175	180	181	183

VUOSI	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liikevaihto	5 760 680	5 756 939	5 330 546	6 298 630	6 713 741	7 484 922	7 956 054
Tilikauden tulos	535 214	506 206	601 237	584 917	-1 549 962	296 299	-108 633
Taseen loppusumma	10 686 383	10 771 649	10 281 833	11 281 028	9 451 456	9 870 219	9 633 666
Yhtiön osakepääoma	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Tilikausien yli-/alijäämä	5 906 788	5 642 001	5 348 207	5 149 444	3 584 399	3 880 629	3 571 996
Oma pääoma	5 842 001	5 548 207	5 349 444	5 634 361	3 784 399	4 080 629	3 771 996
Kaupungin pääomasij.	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000

Jämsänjokilaaksossa myytävä lämpö hankitaan pääosin paikkakunnan paperitehtaalta. Yhtiön tehtävä on toimittaa kaupungille, yrityksille ja sen asukkaille edullista lämmitysenergiaa ja maksaa omistajalle kohtuullista vuosittaista sijoitetun pääoman tuottoa. Vuosi 2024 oli Suomen mittaushistorian lämpimin. Lämmönmyynti kasvoi edellisvuoteen nähden noin 6,29 %. Uutta verkostoa rakennettiin Jämsään Sävelkujalle ja Halliin Mimminkaareen. Yhtiön taloutta on tämän tilikauden aikana heikentänyt suurimmat luottotappiot koko yhtiön olemassaolon aikana.

Tavoitteiden toteutuminen

- 1) Ylläpitää mahdollisuuksien mukaan kannattavaa liiketoimintaa ja pitää yhtiön lämmön myynti vähintään nykyisellä tasolla (noin 100 000 MWh, 562 asiakasta).
 - a) Ei toteutunut vuonna 2024, vuoden lopussa oli 557 asiakasta.
- 2) Varautua lainsäädännön muutoksiin ja kriisitilanteisiin kaupungin lämmöntoimittajana
 - a) On varauduttu vuonna 2024 lainsäädännön muutoksiin ja kriisitilanteisiin kaupungin lämmöntoimittajana.
- 3) Huolehtia yhtiön hoitamien kaupunginosien kaukolämpöratkaisuiden kannattavuudesta ja osallistua tarvittaessa yhteistyössä kaupungin kanssa lämmön tuotannon suunnitteluun
 - a) On toteutunut.
- 4) Pitää kaukolämmön ohjauksen ja valvonnan käyttöjärjestelmät ajanmukaisina.
 - a) On pidetty kaukolämmön ohjauksen ja valvonnan käyttöjärjestelmät ajanmukaisina.

- 5) Turvata kaukolämmön saanti asiakkaille muuttuvassa toimintaympäristössä Kaipolan alueella.
a) On toteutunut, yhtiö on varmistanut Kaipolan lämmönsaannin omalla hybridilämpölaitoksella.
- 6) Yhtiö panostaa kyberturvallisuuteen sekä varavaimien toimivuuteen.
a) On toteutunut.

Riskienhallinta

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Energian hinnannousu	3	3	9
Arviointi	Tuotantokustannukset nousevat.			
Toimenpide	Hintojen tarkistus (1.8.2024 alkaen viimeksi).			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	EU:n päätösten ja maailman muuttuvien tilanteiden kautta tulevat muutokset tulevaisuuden energian rahoittamiseen, hyväksyttävyyteen, tuotantoon ja lupa-asioihin.	2	2	4
Arviointi	Maailma muuttuu ja me sen mukana.			
Toimenpide	Mahdollisimman laajan ennakkotiedon hankkiminen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Henkilösuhteet - Avainhenkilöiden puuttuminen	2	1	2
Arviointi	Vähäinen riski ristiinkouluttamisen/varahenkilöjärjestelmän vuoksi.			
Toimenpide	Ristiin kouluttaminen / Varahenkilöjärjestelmä			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Kiinteistömässän pieneneminen	3	3	9
Arviointi	Kaupunki kuihtuu ja kiinteistömässät pienenevät.			
Toimenpide	Uusien asiakkaiden hankinta			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Kyberhäirintä	2	2	4
Arviointi	Käytämme parhaita asiantuntijoita järjestelmiemme hoitamisessa.			
Toimenpide	Käytetään parhaita alan asiantuntijoita ja laitteita			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Sähkökatkot - Laitokset eivät toimi normaalisti	3	1	3
Arviointi	Omat varavaimajärjestelmät hoitavat sähkökatkot.			
Toimenpide	Varavaiman käyttö/Sähkön varasyöttö			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Taloudellinen riski - ongelma-asiakkaat	1	3	3
Arviointi	Toimitaan lain mukaan, ja pyritään välttämään riskejä.			
Toimenpide	Toimitaan lain mukaan / Pyritään välttämään riskejä			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Tekniset häiriöt laitoksilla	2	1	2
Arviointi	Vaikutus vähäinen toimintojen kahdentamisen ja rinnanajon vuoksi.			
Toimenpide	Toimintojen kahdentaminen / Rinnanajo			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Teollisuuden muutokset Jämsässä	3	2	6
Arviointi	Teemme etukäteissuunnittelua oman toiminnan varmistamiseksi.			
Toimenpide	Etukäteissuunnittelu oman toiminnan varmistamiseksi			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Tietoliikennekatkot - automaatio ei toimi	3	1	3
Arviointi	Paikallissajomahdollisuus.			
Toimenpide	Paikallissajomahdollisuus/miehitys			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Tulipalo - tuotannon katkos	3	1	3
Arviointi	Meillä on varakeskukset ja mahdollisuus varavoiman käyttöön.			
Toimenpide	Varakeskukset / Varavoiman käyttö			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Ylivelkaantuminen	2	1	2
Arviointi	Vähäinen vaikutus, koska toimimme pitkäjänteisesti.			
Toimenpide	Toimitaan pitkäjänteisesti / Suojatut lainat			

Himos-Infra Oy

Toimitusjohtaja Katja Rissanen

Yhtiön toiminta

Yhtiön toimialana on vesihuoltopalvelujen tuottaminen Himoksen matkailukeskuksen alueella. Yhtiö rakennuttaa tai tarvittaessa vuokraa/ostaa kaupungilta/liikelaitokselta tarvitsemansa verkostot laitteineen. Alueen suuria vesihuollon investointeja suunnitellaan yhteistyössä Jämsän Vesi liikelaitoksen ja kaupungin kanssa tarkoituksena saada edullisin lopputulos kokonaisuuden kannalta.

Tavoitteet ja tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Laskutettu vesimäärä m ³	66 177	65 000	61 761
Liittymäsopimusasiakkaat	571	565	578
Vesihuoltoverkoston pituus m	36 044	36 500	36 044
Yksikköhinnat:			
Veden käyttömaksu €/m ³ (sis. alv 25,5 %)		2,82	2,82
Jäteveden käyttömaksu €/m ³ (sis. alv 25,5 %)		4,27	4,27

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liikevaihto	445 154	381 441	524 650	568 136	541 290	479 902
Tilikauden tulos	14 932	7 242	66 923	58 379	34 199	1 625
Taseen loppusumma	2 367 594	2 336 384	2 522 018	2 564 645	2 553 517	2 439 142
Pysyvät vastaavat 31.12.	1 149 781	1 135 687	1 142 479	1 085 034	1 023 615	1 191 919
Yhtiön opo/peruspääoma	2 091 993	2 099 235	2 166 159	2 224 538	2 258 737	2 260 361
SVOP/+muut rahastot	0	0	0	0	0	0
Tilikausien yli-/alijäämät	1 977 060	1 991 992	1 999 235	2 066 159	2 124 538	2 158 737
Kaupungin pääomasijoitus	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000

Yhtiön liittymismaksut ovat siirtokelpoisia, jolloin liittymismaksu on arvonlisäverollinen ja saadut maksut kirjataan tuloksi tuloslaskelmaan. Yhtiön ja Jämsän Vesi liikelaitoksen välisen sopimuksen mukaisesti yhtiö maksaa liikelaitokselle kulloinkin voimassa olevan vesihuoltotaksan mukaista käyttömaksua. Yhtiö on ollut mukana Himos-alueen kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvissä hankkeissa. Vesilaskutus laski vuoden 2023 tasosta noin 7 %. Juuri suurien ja pääosin ennakoimattomien kulutusvaihteluiden vuoksi yhtiö päätti muuttaa 1.1.2024 alkaen perusmaksun kulutusperusteisesta maksusta kiinteäksi vuosimaksuksi. Perusmaksulla katetaan yhtiön kiinteitä, kulutuksesta riippumattomia kustannuksia.

Yhtiön WSP-riskinarviointi on hyväksytty vuoden 2023 alussa. Yhtiölle ei tehdä enää erillistä valvontatutkimusohjelmaa vaan yhtiön toiminta on huomioitu Jämsän Vesiliikelaitokselle vuoden 2023 alussa valmistuneessa valvontatutkimusohjelmassa, joka sisältää mm. jatkuvan valvonnan näytteiden otto vesihuoltoverkostosta ja toimintaohjeistuksen esim. vesihuollon häiriötilanteissa. Vesihuoltoverkoston suunnittelua ja rakentamista valvotaan. Verkostoa ja siihen liittyviä pumppaamoja ja laitteita hoitaa tehtävään koulutettu henkilöstö. Yhtiön vakuutukset ovat ajantasaiset.

SELITE	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liittymäasiakkaat	509	517	540	559	571	578
Vesilaskutus m ³	62 714	53 633	74 981	76 245	66 177	61 761
Putkistot km	35	36	36	36	36	36
Paineenkorotuspumppaamot	2	2	2	2	2	2
Jätevedenpumppaamot	6	6	6	6	6	6
Pysyvien vastaavien arvo TP:ssä	1 149 781	1 135 867	1 142 479	1 085 034	1 023 615	1 191 919

Tavoitteiden toteutuminen

1. Himoksen alueen hankkeisiin osallistuminen ja hankkeiden aikatauluttaminen yhteistyössä kaupungin kanssa.
 - a Vuoden lopulla valmistui kunnallistekniikan suunnittelu Länsikeskuksen alueelle, hankkeeseen toteuttaminen alkoi kesäkuussa.
2. Himoksen alueen vesihuollon kehittäminen yhteistyössä Jämsän kaupungin ja Vesi liikelaitoksen kanssa.
 - a Yhtiö kilpailutti yhteistyössä Jämsän kaupungin kanssa Länsikeskuksen kunnallistekniikan rakentamisen. Rakentamista valvomaan on palkattu ulkopuolinen valvoja.
3. Jämsän Vesi liikelaitokselle maksetaan rakenteista ja laitteista omakustannusperusteinen hinta, veden ja jäteveden käyttömaksun yhtiö maksaa liikelaitokselle laitoksen taksan mukaisesti.
 - a Yhtiö on maksanut Jämsän Vesi liikelaitokselle vedestä ja jätevedestä liikelaitoksen voimassa olevan taksan mukaiset maksut.
4. Pidemmällä aikavälillä yhtiön on pystyttävä itsenäisesti investoimaan alueen vesihuollon tarvitsemat peruskorjausinvestoinnit ja maankäytösopimusten ulkopuolisen vesihuollon uusinvestoinnit.
 - a Yhtiö on vastannut Himos-alueen vesihuoltoverkoston kunnossa- ja ylläpidosta kustannuksellaan.
 - b Yhtiö vastaa Länsikeskuksen alueen kunnallistekniikan suunnittelusta ja toteutuksesta osaltaan, alueella on toteutettu mm. jätevedenpumppaamo.

Riskienhallinta

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Investointien ruuhkautuminen	2	3	6
Arviointi	Talouden tasapainon osalta riski ei ole toteutunut. Talouteen liittyvä riski voi todentua, mikäli useita asemakaavahankkeita toteutetaan samanaikaisesti tai esimerkiksi Ylä-Himoksen alueen rakentuminen, joka edellyttää merkittävää runkoverkoston rakentamista, etenee.			
Toimenpide	Yhtiön taloussuunnittelu, yhteistyö kaavoitus/ kaupunki, rakennushankkeiden aikataulutus yhteistyössä kaupungin kanssa.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Toimitusjohtaja ainoa toimihenkilö	2	3	6
Arviointi	Vuoden aikana on tehty yhteistyötä Jämsän kaupungin kunnallisteknisten palveluiden sekä Jämsän Vesi liikelaitoksen kanssa. Lisäksi on ostettu asiantuntijapalveluita urakan valvontatehtäviin.			
Toimenpide	Yhteistyö Jämsän Vesi liikelaitoksen kanssa			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Vesihuollon häiriöt, veden laadun häiriöt, vesihuollon keskeytyminen	3	1	3
Arviointi	Toimitettavan veden laatu on pysynyt laatuvaatimusten mukaisena ja verkostovedestä on otettu tarvittavat näytteet.			
Toimenpide	Ajantasainen valvontatutkimusohjelma, yhteistyö Jämsän Vesi liikelaitoksen kanssa, koulutus, verkoston kunnon seuranta			

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy

Toimitusjohtaja Mervi Västinen

Yhtiön toiminta

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n toimintaa johtaa hallitus, johon kuuluu viisi (5) jäsentä, joista hyvinvointialueelta 1 henkilö. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n johtajana toimii kaupunginhallituksen valitsema toimitusjohtaja, joka toimii hallituksen kokouksessa esittelijänä ja sihteerinä. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n hallitus kokoontui vuonna 2024, 7 kertaa.

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n hallituksen kokoonpano 1.1.2024- 31.12.2024: Sanna Pekki, puheenjohtaja, Erja Laaksonen, varapuheenjohtaja, Katja Minkkinen, jäsen, Lotta Ahola, jäsen/ Keski-Suomen hyvinvointialueen edustaja, Jussi Aalto, jäsen.

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n yhteistyötoimikunta kokoontui 1 kerran ja työsuojeluryhmä ei kokoontunut vuoden 2024 aikana.

Toimikunnan kokoonpano: Katja Minkkinen, Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n hallituksen edustaja, Mervi Västinen, toimitusjohtaja, Pia Kaunisto, JYTY Jämsä, lm, Salla Ruuhijärvi, JHL Jämsä, lm, Raisa Haverinen, työsuojelupäällikkö, Riitta Kangas, työsuojeluvaltuutettu.

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:llä oli 31.12.2024 yhteensä 92 hlöä. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy on tehnyt yhteistyötä ja ostanut palvelua Jämsän kaupungin palkkahallinnolta sekä ict-yksiköltä. Tilitoimistopalvelut tuottaa Tilitoimisto Pesonen, Jämsän yksikkö.

Pohjola Riskienhallintajärjestelmä on käytössä sekä turvallisuushavaintojen käsittelyä varten, että työsuojelullisten vaarojen tunnistamiseen ja riskien arvioinnin dokumentointiin.

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy toimii itsenäisenä kunnallisena yhtiönä. Yhtiö muodostuu kahdesta liiketoiminta-alueesta; ruokapalveluista ja puhtauspalveluista. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy toimii luotettavana laadukkaiden, kilpailukykyisten ja monipuolisten ruoka- ja puhtauspalvelujen pääasiallisena tuottajana Jämsän seudun julkisella sektorilla. Asiakkaiden kanssa on laadittu palvelusopimukset. Sopimukset ovat kumppanuussopimuksia ja asiakkuudet aitoja ja toimivia kumppanuussuhteita. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy toimii sovittujen laatustandardien mukaisesti ja toiminnan jatkuva parantaminen, arviointi ja uudistumiskyky on vakiintunut käytäntö. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy huolehtii Jämsän alueella ruuan valmistuksesta sekä tilojen puhtaudesta Jämsän kaupungille ja Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

Ateriapalvelujen asiakkaita olivat päiväkodit, koulut, sairaala, palvelutalot, ryhmäkodit, kotipalveluateria-asiakkaat sekä työpaikkaruokailijat. Ruokapalvelukeskus Arinassa valmistimme asiakasryhmillemme aamupaloja, välipaloja, lounaita, päivällisiä, iltapaloja ja kahvituksia sekä tilaustarjoilua. Koulupäivinä valmistimme noin 3000 lounasta. Tuotimme ateriapalveluja myös Jämsän kaupungin yhteistyötahoille mm. kulttuuri- ja urheilutapahtumiin.

Puhtauspalvelut huolehti puhtaudesta mm. päiväkodeissa, kouluissa, ryhmäkodeissa, uimahallissa, kulttuuri- ja urheilutiloissa sekä toimistoissa. Tuotimme puhtauspalvelua myös Fimlab Laboratoriot Oy:n toimitiloihin. Joka viikko puhdistimme noin 69 000m². Siivoustehtävien lisäksi hoidimme ateriapalvelu-, iltavahtimestari- ja viherpalvelutehtäviä. Uimahalli Koskikaran lipunmyynti- ja kahviopalvelu kuului palvelutoimintaamme.

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n organisoinnin ja toimintatapojen kehittämisen painopistealueina oli henkilöstön tarkoituksenmukainen sijoittelu. Henkilömäärä määräytyy asiakkaan tilaustarpeen mukaisesti, arvio tehdään vähintään vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Eläköitymisiä hyödynnetään asiakkaiden ostokäyttäytymisen ja muiden muutosten mukaan, vuosina 2024-2026 eläkeikä täyttyi/ täyttyy 3 henkilöllä.

Ruokalistasuunnittelu perustui eri asiakasryhmien ravitsemussuosituksiin. Jämsän kaikilla kouluilla ja henkilöstöruokaloissa on ollut joka päivä vaihtoehtona kasvisruoka ja erityisruokavaliot on huomioitu. Kasvisruokalistan uudistamiseen ja monipuolistamiseen tähtäävää kehitystyötä jatkettiin. Jamix Menu mobiilisovellus on ollut käytössä ruokalistojen julkaisussa. Asiakkaiden on ollut mahdollista ladata maksutta sovelluskaupasta mobiililaitteelleen Jamix Menu ruokalistasovellus. Sovelluksesta voi katsoa ruokien ainesosaluettelon, ravintoainesisällön ja GDA-arvon (laskennallisesta ruoka-annoksesta saatavien eri ravintoaineiden vertailu viitteellisiin saantisuosituksiin).

Ruokapalvelukeskus Arinassa, Jämsänjoen yhtenäiskoulun, Jämsänkosken yhtenäiskoulun, Jämsän lukion sekä Jokivarren- ja Koivulinnan päiväkodin keittiöillä on ollut käytössä digitaalinen Chefstein-omavalvontajärjestelmä omavalvontaan liittyviin mittauksiin ja hävikkiruoan määrän seurantaan. Pintapuhtausnäytteiden (luminometrimittaus) ottaminen omana toimintana sisältyy Chefstein-omavalvontajärjestelmään. Atop-flow laadunvalvontajärjestelmä on käytössä kaikissa ateriapalvelukohteissa. Ruokapalvelujen elintarvikehankinnat tehtiin Hansel Oy:n kautta lukuun ottamatta leipien hankintaa. Tuore leipä ja leipomotuotteet hankittiin lähituottajilta.

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy on ollut siivousaine-, väline- ja konehankintojen sekä laitospaperihankintojen osalta Sarastia Oy-hankintasopimuksen piirissä. Jämsänkosken yhtenäiskoulun (n. 800 m²:n osalta) Flotex-tekstiililattian pölynindeksimittausta jatkettiin Ramboll Oy:n tuottamana palveluna vuonna 2024, yhteensä 5 kertaa. Puhtauspalveluissa jatkettiin Chefstein-omavalvontajärjestelmän käyttöä Uimahalli Koskikaran pintapuhtausnäytteiden otossa (luminometrimittaus) omavalvonnan tehostamiseksi. Chefstein- järjestelmä otettiin käyttöön laitoshuoltajien harvemmin tehtävien töiden dokumentointiin.

Vakituisella ateria- ja puhtauspalveluhenkilöstöllä on pääosin ateria- ja/tai puhtausalan peruskoulutus. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy:n koulutussuunnitelman mukaiset koulutukset ovat toteutuneet.

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy on pyrkinyt ennaltaehkäisemään tai vähentämään sekä oman toimintansa että muiden toimijoiden ympäristöön kohdistamaa räsitusta:

- oman menekkiseurannan avulla vähentämään hävikkiä
- tiedottamisella/yhteistyöllä sidosryhmien (mm. koulut, laitokset) kanssa vähentämään jätteen määrää, mm. siirtymällä kiinteistöissä käsipaperiliuskoista kangaspyyherullien käyttöön.
- käyttämällä luontoa mahdollisimman vähän kuormittavia hankintoja, työmenetelmiä ja kemikaaleja,
- ruoka- ym. kuljetusten huolellisella logistiikkasuunnittelulla
- myymällä ylijäämäruokaa henkilöstölle, eläkeläisille ja työttömille
- optimoimalla ja järkipäristämällä laitteiden käyttöä

Tavoitteet ja tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Suoritteet/vuosi	1 034 786	1 008 364	964 572
Puhtauspalvelutunnit/vuosi	77 143	77 445	73 218
Aterian keskituotantohinta	4,22	4,36	4,58
Puhtauspalv. hinta €/tunti, koulut ym. pp kohteet, (54,9 %)	23,78	24,63	24,63
Puhtauspalv. hinta €/tunti, koulut, joissa ap ja pp palvelu, (15,30 %)	24,25	25,48	25,48
Puhtauspalv. hinta €/tunti, päiväkodit, joissa ap ja pp palvelu, (29,74 %)	24,98	26,34	26,34

Talouden toteutuminen

Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy,	TA 2024	TP 2024	Ero € Tp-Ta	Tot-%
Myyntituotot				
Yleiset Myyntitilit				
3000 Puhtauspalvelut 24 %, muille	40 785	40 552	-233	99,40%
3001 Ateriapalvelut 14 %, muille	1 938 434	1 991 092	52 658	102,70%
3010 Puhtauspalvelut 24 %, kaupunki	1 815 756	1 812 100	-3 656	99,80%
3011 Ateriapalvelut 14 %, kaupunki	2 451 361	2 419 552	-31 809	98,70%
3012 Muu myynti 24 %, kaupunki	500	58	-442	11,6
3020 Ateriapalvelut, muu myynti 24 %	5 000	4 248	-752	85,00%
3021 Uimahalli Koskikara, myynti 14%	30 000	29 273	-727	97,60%
3030 Uimahalli Koskikara, myynti 24%	56 028	67 960	11 932	121,30%
Liikevaihto	6 337 864	6 364 834	26 970	100,40%
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	30 660	45 560	14 900	148,60%
Aine- ja tarvike- ja tavaraostot yhteensä	-1 589 000	-1 602 065	-13 065	100,80%
Ulkopuoliset palvelut yhteensä	-492 000	-473 050	18 950	96,10%
Materiaalit ja palvelut yhteensä	- 2 081 000	- 2 066 625	14 375	99,30%
Bruttotulos yhteensä	4 287 524	4 343 769	56 245	101,30%
Henkilöstökulut yhteensä	-3 323 454	- 3 173 432	150 021	95,50%
Vapaaehtoiset henkilöstökulut yhteensä	-125 210	-83 429	41 781	66,60%
Toimitilakulut yhteensä	-520 925	-423 333	97 592	81,30%
Muut kone- ja kalustokulut yhteensä	-89 560	-76 906	12 654	85,90%
Matkakulut yhteensä	-18 500	-17 155	1 345	92,70%
Myyntikulut yhteensä	-1 700	-1 520	180	89,40%
Markkinointikulut yhteensä	-600	-593	7	98,80%
Hallintopalvelut yhteensä	-60 750	-70 914	-10 164	116,70%
Muut hallintokulut yhteensä	-49 800	-31 410	18 390	63,10%
Muut liikekulut yhteensä	-2 235	0	2 235	0%
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-957 680	-820 278	137 402	85,70%
Tuloverot yhteensä		-68 365	-68 365	
LIIKEVOITTO (-TAPPIO) YHTEENSÄ	6 390	267 950	261 560	

Tavoitteiden toteutuminen

1. Henkilöstön riittävyys eri kohteissa

- sisäisillä työjärjestelyillä ja ulkopuolelta palkatuilla sijaisilla henkilöstö on riittänyt

2. Kasvisruoan kehittäminen ja tarjonnan laajentaminen suositusten suuntaisesti

- kasvisruoan reseptiikkaa on kehitetty mm. koulutuksista saaduilla tiedoilla
- kasvisruoan tarjontaa on laajennettu varhaiskasvatuksen kohteisiin vuoden 2024 alusta lukien
- kasvisruokaa tarjotaan ka. noin 1,5 pv:nä/ viikko asiakkaillemme

3. Ruokahävikin pienentäminen

- ruokahävikkiä on saatu pienennettyä mm. ruokalistasuunnittelulla ja
- tarkentamalla elintarvikkeiden tilausmääriä ja
- tarkentamalla valmistusmääriä
- lautaselta jääneen ruoan määriä on seurattu määräaikaikaisilla seurannoilla
- yhteistyöllä asiakkaidemme kanssa mm. raportointi ja toimenpide ehdotusten huomiointi

4. Siivoustyöllä tähdätään, että tilat ovat terveelliset, turvalliset ja viihtyisät (oikea siivoustiheys kohteissa)

- siivoustiheys arvioidaan mm. tilan käyttötarpeen/ käytön muuttuessa
- tarvittavat muutokset tehdään asiakkaan kanssa yhteistyössä

5. Uimahallin kahviotoiminnan kehittäminen

- kahviopalveluita on kehitetty mm. laajentamalla kahviossa tarjottavien tuotteiden monipuolisuutta

Riskienhallinta

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Ennakoimaton palvelujen kysynnän väheneminen	3	2	6
Arviointi	Palvelujen ostot vähenivät hiukan kaupungin osalta.			
Toimenpide	Säännöllinen yhteydenpito / asiakaspalaverit palveluntuottajan ja asiakkaan kesken.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Henkilökunnan ammattitaidon taso vaihteleva.	2	2	4
Arviointi	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa oli aika ajoin haasteita.			
Toimenpide	Toimipaikkakoulutusta ja täydennyskoulutusta järjestettävä suunnitelmallisesti.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Konekannan toimimattomuus (Arina).	3	2	6
Arviointi	Riski ei konkretisoitunut.			
Toimenpide	Kohdekohtainen valmiussuunnitelma (käyttöopastuksesta huolehtiminen, koneiden säännölliset huollot).			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Mitoituksen mukaisen henkilöstömäärän alittuminen.	2	2	4
Arviointi	Aika ajoin ennakoimattomat poissaoloista aiheuttivat henkilöstömäärän alittumista.			
Toimenpide	Mitoituksen edellyttämän henkilöstömäärän rekrytointi. Työvoimapula vaikeuttaa rekrytointia.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Oman palveluhinnan nousu, ulkoisista tekijöistä johtuen esim. elintarvikkeiden, sähkön, veden ja tilavuokrien hinnan nousu.	3	2	6
Arviointi	Riski ei konkretisoitunut.			
Toimenpide	Palveluhinnan määrittely tarkoituksenmukaiseen työmäärämitoituksiin perustuen. Hankintojen suunnitelmallinen hallinta. Elinkustannusindeksin määrän seuranta ja ennakointi Ta:ssa.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Palveluprosessi ei toimi suunnitellusti (esim. kausiflunssa, korona ym.).	2	1	2
Arviointi	Aika ajoin ennakoimattomat poissaolot toteutuivat.			
Toimenpide	Prosessi keskusteltava asiakkaan kanssa ja tarkastettava toimintamalli sekä siihen sitouduttava asiakkaan kanssa sovitulla tavalla.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön puute.	2	2	4
Arviointi	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa haasteita oli aika ajoin.			
Toimenpide	Elinvoimainen kaupunki (palveluiden saatavuus), hyvät työolot, kilpailukykyinen palkkarakenne, kouluttautumismahdollisuus esim. oppisopimuskoulutuksella.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Työkyvyn alenema, useita henkilöitä saman aikaisesti räätelöidyissä tehtävissä.	3	3	9
Arviointi	Henkilöstön ikärakenteesta johtuvat työtehtävien uudelleen järjestelyt konkretisoituivat.			
Toimenpide	Työnantajan tarjoamien tukitoimien hyödyntäminen, henkilökohtainen vastuu oman terveyden ylläpidosta, ammatillisen kuntoutumisen hyödyntäminen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Äkillinen ja laajamittainen henkilöstön sairastuminen. Äkillinen ulkoinen kriisitilanne.	3	1	3
Arviointi	Ennakoimattomat epidemiat tai muut kriisit eivät konkretisoituneet.			
Toimenpide	Noudatetaan työnantajan antamia ohjeita (mm. valmiussuunnitelmaa). Huomioidaan henkilöstön työskentely / työvuorojen eriyttäminen mm. Arinassa.			

Jämsek Oy

Jämsek Oy perustettiin vuonna 1994 Jämsän seudun kuntien yhteiseksi elinkeinoyhtiöksi. Jämsek toimi aktiivisesti seudun elinvoiman kehittäjänä ja verkostokumppanina 27 vuotta, joista viimeiset 8 vuotta pelkästään Jämsän kaupungin omistuksessa. Yhtiön toiminta lopetettiin Jämsän kaupunginvaltuuston 2.12.2019 § 60 päätöksellä kaupungin elinvoimatoimialan organisaatiomuutoksen yhteydessä. Päättynyt tilikausi oli yhtiön neljäs lepäävänä yhtiönä.

Kiinteistö Oy Koskenpään Terveystalo

Yhtiö omistaa ja hallitsee Koskenpään kylässä 314 k-m²:n (huoneistoala 277 m²) suuruista liikerakennusta. Jämsän kaupungilla on liikerakennuksessa kaksi huoneistoa. Terveysasema (154 m²) on vuokrattu hyvinvointialueelle, mutta toiminta loppuu vuoden 2026 alussa hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelman mukaisesti. Liiketila (66 m²) on ollut tyhjiillään apteekin lopetettua toiminnan.

Kiinteistö Oy Jämsänkosken Koivutie 4

Kiinteistössä on kaupungin omistuksessa vanha kirjastotila ja vanha apteekki - muut huoneistot ovat yksityisten omistuksessa olevia liikehuoneistoja (2 kpl) ja asuinhuoneistoja (10 kpl). Kaupungin pysyvästi säilytettävä arkistoaineisto on siirretty Seppolasta, entisen kaupungintalon tiloista, Koivutie 4:än uuteen arkistoon. Tilat ja sen varustus soveltuvat erittäin hyvin päätearkistoksi. Vanhan apteekin tilassa toimii J+J Teatterin puvustus ja työväenopiston kudontapiiri.

Längelmäki Halli Oy

Längelmäki Halli Oy:n ja kaupungin välisen sopimuksen mukaisesti halliyhtiö jatkoi pääasiassa vapaaehtois pohjalta jäähallin toimintojen pyörittämistä Läkipohjassa. Loppuvuodesta jouduttiin laitteistoa uusimaan kompressorin rikkouduttua. Halliyhtiön vakuutus korvasi kompressorin uusimisen. Yhtiön rahoitustilanne on korjattu edellisten tilivuosien aikana. Yhtiön vuositointa-avustus kaupungilta oli 31 965 euroa.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Käyttötalouden toteutuminen

Kaupunki, ei liikelaitoksia, ulk ja sis.	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %	TP 2023
TOIMINTATUOTOT	24 384 324	23 980 334	25 482 750	1 502 416	106,27 %	25 815 810
Myyntituotot	6 059 607	6 136 617	7 020 441	883 824	114,40 %	6 223 925
Maksutuotot	1 056 450	1 056 450	1 058 492	2 042	100,19 %	1 103 669
Tuet ja avustukset	2 473 524	2 582 524	2 845 957	263 433	110,20 %	2 709 456
Muut toimintatuotot	14 794 743	14 204 743	14 557 860	353 117	102,49 %	15 778 760
Valmistus omaan käyttöön	205 400	205 400	186 836	-18 564	90,96 %	251 055
TOIMINTAKULUT	-71 323 957	-73 252 311	-72 232 765	1 019 546	98,61 %	-72 577 164
Henkilöstökulut	-33 471 416	-33 794 926	-32 980 630	814 297	97,59 %	-34 250 353
Palvelujen ostot	-20 471 659	-21 735 564	-23 093 652	-1 358 087	106,25 %	-20 979 977
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 252 399	-6 272 194	-5 341 417	930 777	85,16 %	-5 774 410
Avustukset	-2 996 300	-2 996 300	-2 767 487	228 813	92,36 %	-3 273 686
Muut toimintakulut	-8 132 182	-8 453 326	-8 049 578	403 748	95,22 %	-8 298 738
TOIMINTAKATE	-46 734 233	-49 066 577	-46 563 179	2 503 398	94,90 %	-46 510 299
VEROTULOT	48 658 000	50 793 000	50 716 103	-76 897	99,85 %	47 344 078
VALTIONOSUDET	1 719 280	1 719 280	1 951 626	232 346	113,51 %	7 089 278
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	570 000	570 000	-27 217	-597 217	-4,77 %	166 175
Korkotuotot	339 000	339 000	463 882	124 882	136,84 %	420 867
Muut rahoitustuotot	676 000	676 000	427 321	-248 679	63,21 %	234 287
Korkokulut	-440 000	-440 000	-432 372	7 628	98,27 %	-477 512
Muut rahoituskulut	-5 000	-5 000	-486 049	-481 049	9 720,98 %	-11 468
VUOSIKATE	4 213 047	4 015 703	6 077 333	2 061 630	151,34 %	8 089 231
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 517 300	-6 517 300	-6 404 239	113 061	98,27 %	-6 862 863
TILIKAUDEN TULOS	-2 304 253	-2 501 597	-326 905	2 174 692	13,07 %	1 226 368
POISTOERON MUUTOS	235 700	235 700	246 611	10 911	104,63 %	246 611
RAHASTOJEN MUUTOS						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 068 553	-2 265 897	-80 294	2 185 603	3,54 %	1 472 979

Ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	Muutokset 2024	TA+muutokset 2024	Toteutuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Konsernipalvelujen toimiala						
TOIMINTATUOTOT	2 089 195	436 010	2 525 205	2 757 757	232 552	9,21 %
TOIMINTAKULUT	-11 493 962	-1 611 010	-13 104 972	-14 111 073	-1 006 101	7,68 %
TOIMINTAKATE	-9 404 767	-1 175 000	-10 579 767	-11 353 316	-773 549	7,31 %
Kaupunginvaltuusto						
TOIMINTATUOTOT				5	5	
TOIMINTAKULUT	-216 444		-216 444	-221 114	-4 670	2,16 %
TOIMINTAKATE	-216 444		-216 444	-221 109	-4 665	2,16 %
Vaalit						
TOIMINTATUOTOT	115 200		115 200	115 399	199	0,17 %
TOIMINTAKULUT	-214 114		-214 114	-146 628	67 486	-31,52 %
TOIMINTAKATE	-98 914		-98 914	-31 229	67 685	-68,43 %
Tarkastuslautakunta						
TOIMINTATUOTOT				21	21	
TOIMINTAKULUT	-59 052		-59 052	-49 694	9 358	-15,85 %
TOIMINTAKATE	-59 052		-59 052	-49 672	9 379	-15,88 %
Kaupunginhallitus						
TOIMINTATUOTOT	603 860	436 010	1 039 870	932 327	-107 543	-10,34 %
TOIMINTAKULUT	-5 883 747	-1 611 010	-7 494 757	-8 945 678	-1 450 921	19,36 %
TOIMINTAKATE	-5 279 887	-1 175 000	-6 454 887	-8 013 350	-1 558 463	24,14 %

Ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	Muutokset 2024	TA+muutokset 2024	Toteutuma	Poikkeama €	Poikkeama %
Hallintopalvelut						
TOIMINTATUOTOT	1 080 935		1 080 935	1 309 388	228 453	21,13 %
TOIMINTAKULUT	-2 549 219		-2 549 219	-2 404 087	145 132	-5,69 %
TOIMINTAKATE	-1 468 284		-1 468 284	-1 094 699	373 585	-25,44 %
Talouspalvelut						
TOIMINTATUOTOT	279 200		279 200	387 141	107 941	38,66 %
TOIMINTAKULUT	-1 848 206		-1 848 206	-1 691 818	156 388	-8,46 %
TOIMINTAKATE	-1 569 006		-1 569 006	-1 304 677	264 329	-16,85 %
Matkailu ja markkinointi						
TOIMINTATUOTOT	10 000		10 000	13 474	3 474	34,74 %
TOIMINTAKULUT	-723 181		-723 181	-652 054	71 126	-9,84 %
TOIMINTAKATE	-713 181		-713 181	-638 580	74 601	-10,46 %
Sivistystoimiala						
TOIMINTATUOTOT	2 592 029		2 592 029	3 102 423	510 394	19,69 %
TOIMINTAKULUT	-40 646 465		-40 646 465	-40 536 903	109 562	-0,27 %
TOIMINTAKATE	-38 054 436		-38 054 436	-37 434 480	619 956	-1,63 %
Sivistystoimen hallinto						
TOIMINTATUOTOT	240		240	2 090	1 850	770,97 %
TOIMINTAKULUT	-267 839		-267 839	-269 129	-1 290	0,48 %
TOIMINTAKATE	-267 599		-267 599	-267 039	560	-0,21 %
Varhaiskasvatus						
TOIMINTATUOTOT	823 339		823 339	836 650	13 311	1,62 %
TOIMINTAKULUT	-11 914 419		-11 914 419	-12 008 962	-94 543	0,79 %
TOIMINTAKATE	-11 091 080		-11 091 080	-11 172 312	-81 232	0,73 %
Perusopetus						
TOIMINTATUOTOT	1 005 450		1 005 450	937 245	-68 205	-6,78 %
TOIMINTAKULUT	-21 975 306		-21 975 306	-21 890 051	85 255	-0,39 %
TOIMINTAKATE	-20 969 856		-20 969 856	-20 952 806	17 050	-0,08 %
Lukiokoulutus						
TOIMINTATUOTOT	80 000		80 000	95 331	15 331	19,16 %
TOIMINTAKULUT	-2 226 637		-2 226 637	-2 204 947	21 690	-0,97 %
TOIMINTAKATE	-2 146 637		-2 146 637	-2 109 616	37 021	-1,72 %
Elämänlaatupalvelut						
TOIMINTATUOTOT	683 000		683 000	1 231 107	548 107	80,25 %
TOIMINTAKULUT	-4 262 264		-4 262 264	-4 163 814	98 451	-2,31 %
TOIMINTAKATE	-3 579 264		-3 579 264	-2 932 707	646 557	-18,06 %
Elinvoimatoimiala						
TOIMINTATUOTOT	19 703 100	-840 000	18 863 100	19 622 370	759 270	4,03 %
TOIMINTAKULUT	-19 183 530	-317 344	-19 500 874	-17 584 788	1 916 085	-9,83 %
TOIMINTAKATE	724 970	-1 157 344	-432 374	2 224 418	2 656 791	-614,47 %
Maankäyttö ja elinvoima						
TOIMINTATUOTOT	2 400 164		2 400 164	2 392 407	-7 757	-0,32 %
TOIMINTAKULUT	-3 083 459		-3 083 459	-2 310 384	773 075	-25,07 %
TOIMINTAKATE	-683 295		-683 295	82 023	765 318	-112,00 %
Kunnallistekniset palvelut						
TOIMINTATUOTOT	2 078 431	-250 000	1 828 431	2 307 127	478 696	26,18 %
TOIMINTAKULUT	-6 406 821		-6 406 821	-6 268 060	138 761	-2,17 %
TOIMINTAKATE	-4 122 990	-250 000	-4 372 990	-3 774 097	598 893	-13,70 %
Tilapalvelut						
TOIMINTATUOTOT	14 918 405	-590 000	14 328 405	14 648 780	320 375	2,24 %
TOIMINTAKULUT	-9 036 337	-317 344	-9 353 681	-8 514 781	838 900	-8,97 %
TOIMINTAKATE	5 882 068	-907 344	4 974 724	6 133 999	1 159 275	23,30 %
Valvontatoimi						
TOIMINTATUOTOT	306 100		306 100	274 056	-32 044	-10,47 %
TOIMINTAKULUT	-656 913		-656 913	-491 563	165 350	-25,17 %
TOIMINTAKATE	-350 813		-350 813	-217 507	133 306	-38,00 %

Konsernipalvelujen toimiala

Toimialajohtaja: kaupunginjohtaja

Konsernipalvelujen toimialan kokonaisuuteen kuuluvat valtuuston, kaupunginhallituksen ja tarkastuslautakunnan sekä keskusvaalilautakunnan toiminta. Konsernipalvelujen toimialaan kuuluu edellisten toimielinten tulosalueiden lisäksi vielä hallintopalvelut, talouspalvelut sekä matkailu ja markkinointi.

Toimiala- ja tulosaluekohtaiset tavoitteet ja määrärahat

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	2 089 195	2 525 205	2 757 757	232 552	109,21 %
Myyntituotot	1 311 295	1 638 305	1 694 534	56 229	103,43 %
Tuet ja avustukset	715 360	824 360	992 412	168 052	120,39 %
Muut toimintatuotot	62 540	62 540	70 812	8 272	113,23 %
TOIMINTAKULUT	-11 493 962	-13 104 972	-14 111 073	-1 006 101	107,68 %
Henkilöstökulut	-4 908 006	-5 231 516	-4 719 542	511 975	90,21 %
Palvelujen ostot	-3 847 934	-5 111 839	-6 811 146	-1 699 307	133,24 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 300	-87 095	-79 609	7 486	91,41 %
Avustukset	-1 918 200	-1 918 200	-1 865 877	52 323	97,27 %
Muut toimintakulut	-752 522	-756 322	-634 899	121 423	83,95 %
TOIMINTAKATE	-9 404 767	-10 579 767	-11 353 316	-773 549	107,31 %

Konsernipalvelujen toimialalla toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 233 000 eurolla. Talousarvio- tai käyttösuunnitelmavaiheessa ei ole ollut laskelmia siitä paljonko konsernipalvelujen tulosalueet osallistuvat työllisyysalueen valmisteluun. Laskelmat valmistuivat vuoden 2024 henkilöstöressurssien käytön ja ulkopuolelta tulleiden konsultointilaskujen perusteella. Ylitystä selittää siten työllisyysalueen valmistelusta sisäisesti kohdistetut tuotot talouspalvelujen (sis. palkanlaskenta) ja hallintopalvelujen (sis. tietohallinto ja henkilöstöpalvelut) tulosalueille sekä työllistämisen tulosityksikölle. Konsernipalvelujen toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 1 006 100 eurolla. Palvelujen ostot olivat 6 811 100 euroa eli 1 699 300 euroa yli muutetun talousarvion. Muutetussa talousarviossa ei oltu huomioitu vielä ratkaisemattomia oikeusriitoja, joista jouduttiin tilinpäätökseen tekemään yhteensä 2,3 milj. euron pakollinen varaus toimintakuluihin. Tilinpäätöksen toimintakuluja kasvattaa myös hallinto-oikeuden määräämä 342 000 euron korvaus, joka lankesi maksettavaksi tilinpäätösvaiheessa.

Talouden tasapainottamistarpeeseen reagoitiin kuluneen tilikauden aikana tasapainottamisohjelmaa huomattavasti laajemmin ja täten henkilöstökulut alittuivat 512 000 eurolla ollen 4 720 000 euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -osuuden menot olivat 79 600 € (alitusta 7 500 €), avustuksia oli 1 866 000 € (alitusta 52 300 €) ja muut toimintakulut 635 000 € (alitusta 121 400 €). Toimintakate ylitti muutetun talousarvion siten vain 0,8 milj. €, vaikka pakolliset varaukset ja sovintosopimusten korvaukset kurittivat konsernipalveluja 2,8 milj. eurolla.

Toimialan tavoitteet ja niiden toteutuminen

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö				
Tavoite	Sairauspoissaolojen vähentäminen ja poissaolojen seuranta			Ei toteudu
Mittari	Sairauspoissaolojen määrä (pv/htv)	Toteuma 12/2024	Lähtöarvo 12/2023	Tavoite 12/2024
		16	15	13
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Sairauspoissaolot vähän lisääntyneet edellisvuodesta. Työterveyshuoltoyhteistyössä asiaa seurattu pitkin vuotta. Meillä ilmenee työn määrästä johtuvaa kuormitusta sekä henkilöstön korkea keski-ikä vaikuttaa sairastumisiin			
Tavoite	Kuntayhteistyö tukipalveluissa.			Ei toteudu
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Kaupunginhallitus päätti 16.12.2024 aloittaa tukipalvelujen järjestämistavan selvityksen. Selvitys toteutetaan 1.1. - 30.4. välisenä aikana.			
Palveleva kaupunki				
Tavoite	Kaupungin verkkosivustojen kävijämäärien lisääntyminen			Toteutuu osittain
Mittari	Kävijämäärä jamsa.fi-sivustolla	Toteuma 12/2024	Lähtöarvo 12/2023	Tavoite 12/2024
		120 000	200 000	230 000
Mittari	Kävijämäärä himosjamsa.fi-sivustolla	Toteuma 12/2024	Lähtöarvo 12/2023	Tavoite 12/2024
		138 000	130 000	140 000
Tavoitteen toteutumisen arviointi	VisitHimosJamsa.fi sivuston osalta kävijämäärät ovat toteutuneet arvioinnin mukaisesti ja luku ollut vertailukelpoinen. Jamsa.fi -sivustolla lähtöarvo on ollut virheellinen. Sivukävijämäärien mittauskokonaisuuden muutos on osoittanut, että luku on ollut lähtöarvoltaan huomattavasti pienempi, 148 000.			
Tavoite	Matkailijamäärien lisääntyminen			Toteutuu
Mittari	Matkailijamäärä	Toteuma 12/2024	Lähtöarvo 12/2023	Tavoite 12/2024
		281 000	290 000	300 000
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Matkailijamäärät ovat toteutuneet hyvin samansuuntaisesti kuin edellisenä vuonna. Rekisteröimättömän majoituksen osuus (Airbnb, Vrbo) (104 000) on kasvanut suhteessa rekisteröityyn (281 000). Vuonna 2023, rekisteröity majoitus 284 000 ja rekisteröimätön 90 700). Kansainvälisiä matkailijoita vuonna 2024 yhteensä 23 700, vuonna 2023 yhteensä 25 600.			

Palveleva kaupunki, Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö				
Tavoite	Toimintojen uudelleenjärjestäminen			Toteutuu
Mittari	HTV	Toteuma 12/2024		Tavoite 12/2024
		2		5
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Tavoite toteutumassa eli tehtäviä yhdistetty, mutta osa henkilöistä vielä palkkalistoilla. Tavoite toteutuu vuoden 2025 aikana			
Tavoite	Henkilöstön digitaitojen kehittäminen			Toteutuu osittain
Mittari	Henkilöstön koulutusten toteutuminen	Toteuma 12/2024	Lähtöarvo 12/2023	Tavoite 12/2024
		1,7	2	3
Mittari	Käyttöasteen nousu (Eduhouse, Vuolearning)	Toteuma 12/2024	Lähtöarvo 12/2023	Tavoite 12/2024
		32	20	60
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Käyttöaste on noussut mutta tavoite ei saavutettu vielä. Viestintää yhä tehostettu ja henkilöstöä opastettu palvelun käytössä. Osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia selvitetty henkilöstökyselyllä.			
Tavoite	Prosessien kehittäminen digitalisaation avulla sekä robotiikka ja tekoäly			Toteutuu osittain
Mittari	Uusien digitalisaatiomahdollisuuksien tunnistaminen	Toteuma 12/2024		Tavoite 12/2024
		2		3
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Jätehuollon ja vesilaskutuksen laskutusprosesseja on kehitetty robotiikan avulla. Robotit hoitavat laskutustietojen tarkistamisia sekä huolehtivat asiakastietojen oikeellisuudesta siten, että laskutusaineistojen ja niiden siirron virheet saadaan minimoitua. Eri laskutusprosesseissa on useita kehittämisen kohteita, kehittäminen jatkuu edelleen. Tuotoksina manuaalityö vähenee ja samalla saadaan kaikkien laskutuslajien prosesseja kehittyneemmiksi.			
Työtä, koulutusta ja yrittäjyyttä				
Tavoite	TE24-uudistuksen valmistelu ja toteutus			Toteutuu
Mittari	Valmistelu toteutettu onnistuneesti			
Tavoitteen toteutumisen arviointi	TE24-uudistuksen valmistelu ja toteutus onnistui hyvin ja Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025			

Työtä, koulutusta ja yrittäjyyttä, Palveleva kaupunki				
Tavoite	Brändin näkyvyyden parantaminen (brand reach)			Toteutuu osittain
Mittari	Brand reach	Toteuma 12/2024	Lähtöarvo 12/2023	Tavoite 12/2024
		5 728 000	9 000 000	10 000 000
Mittari	Klikkaukset	Toteuma 12/2024	Lähtöarvo 12/2023	Tavoite 12/2024
		233 000	250 000	300 000
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Vuoden 2024 digitaalisen markkinoinnin budjetti on ollut merkittävästi pienempi kuin edellisen vuoden budjetti ja se korreloi suoraan brand reachiin, miten mainos on tavoittanut kohdeyleisönsä, miten se on nähty (volyyymi). Suuremmalla budjetilla on myös tehty vahvemmin brändin näkyvyyteen liittyvää mainontaa. Budjettiin on vaikuttanut talouden tasapainotustoimenpiteet sekä hankerahoituksen pieneneminen.			

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Toimintakate €/as.	- 432,51	- 557,89	- 594,1

Riskienhallinta

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus, erityisesti digiosaaminen	2	2	4
Arviointi	Toimialalla ei ole ollut ongelmia ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa.			
Toimenpide	Esihenkilötyön ja osaamisen kehittäminen sekä hyvän työilmapiirin ylläpitäminen. Kaupungin yhteisen tulevaisuuden rakentaminen. Etä- ja hybridityön kehittäminen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Henkilöstön jaksaminen	3	4	12
Arviointi	Tukipalveluselvitykset ja muutokset tehtävissä ovat heikentäneet ko. henkilöstön jaksamista. Eläköityneiden tilalle ei ole saatu palkata riittävästi uutta työvoimaa. Toimialan tiedonkulkua pitäisi parantaa. Konsernipalvelujen johtoryhmä pitäisi saada koolle säännöllisesti.			
Toimenpide	Tehtävänkuvien ja toimivallan tarkastaminen. Välttämättömät lisärekrytoinnit. Sijaisuuksien varmistaminen. Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen. Henkisen kuormituksen huomioiminen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Imago- ja mainehaitat julkisessa keskustelussa.	3	3	9
Arviointi	On pyritty entistä enemmän viestimään positiivista kuvaa Jämsästä ja jämsäläisistä.			
Toimenpide	Lisätään positiivista viestintää.			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Oikeudellisiin riita-asioihin liittyvät taloudelliset riskit	4	5	20
Arviointi	Tilivuoden aikana Jämsän kaupunki hävisi kaksi (Hyvaks, Jämsän Terveys Oy) käräjäoikeudessa käsiteltyä oikeusriitaa, joista molemmista on valitettu hovioikeuteen. Tilinpäätökseen tehtiin näistä pakolliset kuluvaraukset. Tämän lisäksi hallinto-oikeus tuomitsi yhden tapauksen Jämsän kannalta kielteisesti.			
Toimenpide	Oikeudellisen asiantuntemuksen käyttäminen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Palvelutoimittajan kyvyttömyys tuottaa palvelua sovitusti (sisältö, laatu, aikataulu) ja yritysjärjestelyt	2	3	6
Arviointi	Sopimusten hallintaan ja sopimusosaamiseen on edelleen syytä kiinnittää huomiota. Sopimusten sähköiseen tallentamiseen kiinnitettävä enemmän huomiota. Sopimusten välitarkastelu ja keskustelut toimittajien kanssa olisi tärkeitä. Koko kaupungin hankintatyöryhmä aloitti toimintansa.			
Toimenpide	Palvelutoimittajan taloudellisen tilanteen ja resurssien selvittäminen sopimusta tehdessä sekä seuranta. Varasuunnitelmien tekeminen mahdollisuuksien mukaan.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Poikkeukselliset olosuhteet kuten pandemiat, ilmastonmuutos, luonnonkatastrofit tai geopolitiittinen tilanne aiheuttavat laajasti erilaisia riskejä palvelutuotantoon, kyberturvallisuuteen ja koko yhteiskunnalliseen toimintaan	3	3	9
Arviointi	Riski ei ole toteutunut, vaatii kuitenkin jatkuvaa panostusta tietoturvaan ja tietosuuojaan. Tekoälyn räjähdysmäinen kasvu lisää tietoturva- ja tietosuojariskejä. Geopolitiittinen tilanne on toki aiheuttanut esim. hinnannousua ja muita taloudellisia haasteita aluetalouteen.			
Toimenpide	Turvallisuus- ja varautumissuunnitelmat ajan tasalla. Koulutus ja harjoittelu. Varautumisen resursointi. Tiedottaminen ja viestintä.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Rahoituspohjan kapenemisen (väestörakenne, elinkeinorakenne) huomioimatta jättäminen taloussuunnittelussa ja päätöksenteossa	2	3	6
Arviointi	Realistinen, mutta kuitenkin optimistinen näkymä tulevaisuuteen palvelujen sopeuttamisen suhteen. Pyritään välttämään tarpeetonta palvelujen leikkaamista.			
Toimenpide	Vuorovaikutus luottamushenkilöiden kanssa ja tiedolla johtaminen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Sote- ja pelastuskiinteistöjen tulevaisuus	4	5	20
Arviointi	Yhtiöitettävien rakennusten kaupat tehdään loppuvuodesta 2025 ja paloasema vielä 2026 aikana kaupunkikonsernin tytäryhtiöille. Aikanaan tyhjentyvät rakennukset jäävät vielä vuokrattavaksi emokaupungin lukuun kunnes SOTE-keskus valmistuu.			
Toimenpide	Omistusjärjestelyt			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Työllisyystilanteen merkittävä heikkeneminen ja kaupungin ns. Kela-maksuosuuden nousu	2	2	4
Arviointi	Tilikauden aikana ei merkittävää muutosta tilanteessa.			
Toimenpide	Aktiivinen elinkeino- ja työllisyyspolitiikka. Yhteydenpito yrityksiin ja tarpeiden huomioiminen. Onnistunut TE24-uudistus.			

Kaupunginvaltuusto

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja tässä ominaisuudessa päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisestä kaupungin toiminta-ajatuksen ja strategian pohjalta.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT			5	5	
Muut toimintatuotot			5	5	
TOIMINTAKULUT	-216 444	-216 444	-221 114	-4 670	102,16 %
Henkilöstökulut	-72 861	-72 861	-71 217	1 644	97,74 %
Palvelujen ostot	-92 967	-92 967	-97 442	-4 475	104,81 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-200	-200	-1 416	-1 216	708,00 %
Muut toimintakulut	-50 416	-50 416	-51 038	-622	101,23 %
TOIMINTAKATE	-216 444	-216 444	-221 109	-4 665	102,16 %

Toimintakulujen toteuma kaupunginvaltuuston tulosalueella ylittyi budjetoidusta noin 4 600 € ollen 221 100 €. Palveluiden ostot kaupunginvaltuuston tulosalueella ylittyi budjetoidusta noin 4 500 €, Aineet-tarvikkeet ja tavarat -kulut noin 1 200 € ja muut toimintakulut noin 600 €. Ylitykset tulivat mm. majoitus- ja ravitsemuspalveluista, ict-palveluista ja uudelle valtuustolle hankitusta kirjallisuudesta, jota toimitettiin jo vuoden 2024 puolella. Henkilöstökulut olivat 71 200 € joka oli noin 1 600 € vähemmän kuin budjetissa.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Valtuuston kokoukset	6	6	6
Valtuustoseminaarit	2	2	3
Valtuuston infotilaisuudet / iltakoulut	2	2	6
Valtuustoaloitteet	7	8	10
Kaupungin asukasluku	19 175	18 964	19 110
Toimintakate €/as.	- 10,96	- 11,41	- 11,57

Vaalit

Tulosalueen esimies: konsernipalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii sekä kunta- että valtiollisissa vaaleissa. Keskusvaalilautakunta huolehtii yhdessä vaalikohtaisten vaalilautakuntien ja -toimikuntien kanssa laissa määrättyistä vaalien valmistelu-, järjestely- ja tarkastustehtävistä.

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelystä kunnassa. Kuntavaaleissa se huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta ja tuloslaskennasta. Vaalilautakunnat ja -toimikunnat hoitavat vaalipäivän ja laitosäänestyksen toimittamisen.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	115 200	115 200	115 399	199	100,17 %
Myyntituotot			209	209	
Tuet ja avustukset	115 200	115 200	115 190	-10	99,99 %
TOIMINTAKULUT	-214 114	-214 114	-146 628	67 486	68,48 %
Henkilöstökulut	-185 854	-185 854	-114 131	71 723	61,41 %
Palvelujen ostot	-18 300	-18 300	-14 788	3 512	80,81 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 100	-2 100	-9 184	-7 084	437,32 %
Muut toimintakulut	-7 860	-7 860	-8 526	-666	108,47 %
TOIMINTAKATE	-98 914	-98 914	-31 229	67 685	31,57 %

Vaalit-tulosalueen toimintatuotot olivat 115 400 € ja toimintakulut 146 600 €. Henkilöstökulut olivat 114 100 € joka oli 71 700 € vähemmän kuin oli budjetoitu. Palvelujen ostot olivat 14 800 € ja säästöä talousarvioon nähden oli 3 500 €. Vaalimainostelineiden hankinta siirtyi vuodelle 2024 joka selittää aineet, tarvikkeet ja tavarat -määrärahan ylityksen noin 7 000 eurolla.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Keskusvaalilautakunnan kokoukset	4	4	5
Äänioikeutettujen lukumäärä	16 500	16 700	16 500
Toimintakate €/äänioikeutettu	- 2,28	- 5,92	- 1,63

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta 1.8.2021 - 31.5.2025

Jäsen:

Esa Niivee, puheenjohtaja
 Markku Kankainen, varapuh.johtaja
 Helena Salminen
 Kyösti Rahkonen
 Sirpa Rintala
 Tuula Koponen
 Jyrki Kokko

Varajäsen:

Pertti Takanen
 Lasse Rikkonen
 Marketta Salonen
 Arja Maunula
 Sami Äikäs
 Elina Koivumäki
 Tapani Lappalainen

Toiminnan kuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunnan tehtävänä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lautakunta arvioi myös, onko sisäinen valvonta riittävää ja tutkii tilinpäätöksen sisältämän tiedon oikeellisuuden ja riittävyyden. Tarkastuslautakunta laatii toimikaudelleen arviointisuunnitelman ja sen pohjalta vuosittaisen työohjelmansa ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunta valvoo myös kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan toimikausi on 2021-2024. Lautakunnan tehtävät jatkuvat siihen saakka, kun toimikauden viimeisen tilikauden tilintarkastus on suoritettu.

Kaupungin tilintarkastusyhteisöksi on valtuusto 24.5.2021 (§ 34) valinnut BDO Audiator Oy:n vuosille 2021-2022. Optiot vuosille 2023-2024 päätettiin lunastaa valtuuston päätöksellä 7.11.2022 § 153 BDO Audiator Oy:ltä. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Minna Havia-Niemi.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT			21	21	
Tuet ja avustukset			21	21	
TOIMINTAKULUT	-59 052	-59 052	-49 694	9 358	84,15 %
Henkilöstökulut	-24 081	-24 081	-14 257	9 824	59,20 %
Palvelujen ostot	-34 071	-34 071	-34 859	-789	102,32 %
Muut toimintakulut	-900	-900	-577	323	64,14 %
TOIMINTAKATE	-59 052	-59 052	-49 672	9 379	84,12 %

Tarkastustoimen tulosalueen toimintakulut olivat noin 50 000 €. Toimintakulujen osalta henkilöstökulut alittuivat talousarvioon nähden 9 800 € ja palvelujen ostot ylittivät noin 800 €.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Tarkastuslautakunnan kokoukset	13	13	11
Tilintarkastuspäivät	35	35	41
Toimintakate €/as.	- 2,87	- 3,11	- 2,6

Kaupunginhallitus

Tulosalueen esimies: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen tulosalueella on sellainen toiminta, joka kaupungin kokonaisedun vuoksi on katsottu hyväksi hoitaa tulosalueella, jota johtaa kaupunginjohtaja. Tulosalueen toimintaa ovat maaseututoimi, ympäristöterveydenhuollon palvelut, joukkoliikenne, hankintapalvelut, työllistäminen, henkilöstö- ja konsernijaostot sekä osa kaupungin hankerahoituksella toteutettavasta toiminnasta. Vuoden 2024 lopussa maaseututoimen yhteistoimintasopimus purkautui Keuruun kaupungin päätöksellä. Vuoden 2025 alusta alkaen Jämsä kuuluu Laukaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Hankintapalveluissa materiaalikeskus siirtyi 1.1.2025 alkaen elinvoimatoimeen osaksi varaston toimintoja.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	603 860	1 039 870	932 327	-107 543	89,66 %
Myyntituotot	1 500	328 510	191 414	-137 096	58,27 %
Tuet ja avustukset	599 360	708 360	690 089	-18 271	97,42 %
Muut toimintatuotot	3 000	3 000	50 824	47 824	1 694,14 %
TOIMINTAKULUT	-5 883 747	-7 494 757	-8 945 678	-1 450 921	119,36 %
Henkilöstökulut	-1 875 538	-2 199 048	-1 809 109	389 939	82,27 %
Palvelujen ostot	-1 923 075	-3 186 980	-5 112 117	-1 925 137	160,41 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 350	-40 145	-38 131	2 014	94,98 %
Avustukset	-1 918 200	-1 918 200	-1 865 877	52 323	97,27 %
Muut toimintakulut	-146 584	-150 384	-120 443	29 941	80,09 %
TOIMINTAKATE	-5 279 887	-6 454 887	-8 013 350	-1 558 463	124,14 %

Kaupunginhallitus-tulosalueen toimintatuotot vuonna 2024 olivat noin 932 300 € ja toimintakulut noin 8 945 700 €. Talousarvioon verrattuna tuotot alittuivat noin 108 000 €. Kulut puolestaan ylittivät talousarvion noin 1 451 000 €.

Toimintatuottojen alitukseen vaikutti eniten arvioitua pienemmäksi jäänyt palkkatuki, joka talousarviossa oli 459 000 euroa, mutta toteutuma jäi alle 248 000 euron. Toimintakulujen puolella talousarvion ylitys aiheutui pakollisista varauksista ja erilaisista korvauksista, jotka kirjattiin tilinpäätöksessä suurimmaksi osaksi muihin palveluihin. Näitä varauksia ja korvauksia oli yhteensä miltei 2,8 miljoonaa euroa, eli ilman näitä kirjauksia toimintakulujen talousarvio olisi alittunut yli 1,3 miljoonalla eurolla.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Hallituksen kokoukset	25	25	22
Taloustyöpajat	1	1	0
Hallituksen infotilaisuudet / iltakoulut	2	6	6
Seminaarit			1
Toimintakate €/as.	- 236,45	- 340,38	- 419,33

Hallintopalvelut

Tulosalueen esimies: Konsernipalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus

Hallintopalvelujen tulosalueeseen sisältyy tulossyksikköinä hallintopalvelut, tietohallinto ja henkilöstöpalvelut.

Hallintopalvelut

Hallintopalvelujen tehtäväkokonaisuudesta tiimille kuuluvat kaupungin keskitetyt hallintopalvelut, kaupunginhallituksen, -valtuuston, lautakuntien sekä johtokuntien ja toimikuntien kokousten valmistelu, kaupungin asianhallinnan, tiedonohjauksen, tiedonhallinnan sekä asiakirjahallinnon järjestäminen, kirjaamotoiminnot, arkistot sekä muita eri toimialojen toimistotehtäviä.

Tietohallinto

Digiosaaminen on erittäin tärkeää työelämässä. Teknologia kehittyy nopeasti, ja tekoäly on jo osa arkeamme. Tämä kehitys tarjoaa sekä mahdollisuuksia että uhkia. Henkilöstön osaamisesta on huolehdittava, jotta voimme hyödyntää uusia mahdollisuuksia ja hallita riskejä. Kyberrikollisuus on lisääntynyt huomattavasti, joten tietosuoja- ja tietoturva-asioita on ylläpidettävä tehokkaasti. Jämsän kaupunki osallistui laajalla kokoonpanolla valtakunnalliseen kyberturvallisuusharjoitukseen Taistoon jo neljättä kertaa. Harjoittelu on koettu erittäin tärkeäksi ja hyödylliseksi.

Vuoden 2024 aikana valmistui kaksi VM:n tukemaa digitalisaatiohanketta. Älylomakkeet-hanke toteutettiin yhteistyössä Multian kunnan kanssa, ja Jämsä toimi vastuukuntana. Hankkeen myötä saatiin käyttöön useita verkkolomakkeita, ja kaupungin palveluiden sähköistäminen laajeni. Nyt monet asiat voidaan hoitaa sähköisesti eJamsa-palveluportaalin kautta 24/7. Tietoa saadaan sähköisesti, joten sitä voidaan myös hyödyntää sähköisesti, mikä parantaa työprosesseja. Palveluprosessien sähköistämistä on tehty ja sitä jatketaan integraatioiden ja robotiikan avulla. Digiakatemia-hanke päättyi myös vuonna 2024. Tämä viiden kaupungin yhteishanke, jossa Pori toimi vastuukuntana, koulutti yli 20 osallistujaa ajankohtaisista digiasioista. Jokainen osallistuja toteutti kehittämistehtävän liittyen kaupungin toimintaan.

Kaupunginjohtajan nimeämä työryhmä (Tiuhti) on kokoontunut useita kertoja käsittelemään tietoturvan, tietosuojaan ja tiedonhallintamallin ajankohtaisia asioita. Työryhmän työ on koettu erittäin hyödylliseksi, ja siinä on edustajia kaikilta tulosalueilta. ICT-johtoryhmä aktivoitiin uudelleen, ja siihen kuuluu edustajia kaikilta tulosalueilta. Kokouksissa keskustellaan ajankohtaisista asioista kaupungin kokonaiskuvaa silmällä pitäen.

Perusopetuksen oppilaskoneiden muuttaminen Linux-järjestelmästä Windows-koneiksi aloitettiin. Muutostyötä suunnittelee ja valmistelee työryhmä, joka koostuu opetuksen ja tietohallinnon henkilöstöstä. Suunnitelman mukaan kaikki perusopetuksen oppilaskoneet ovat Windows-koneita vuoden 2025 loppuun mennessä. Tämä koskee myös opettajien koneita, joissa vielä on Linux-järjestelmä. Järjestelmämuutoksen myötä tukipalvelut siirtyvät ulkoiselta palveluntarjoajalta kaupungin tietohallinnolle.

Tiedolla johtamista on kehitetty jo muutama vuosi, ja se jatkuu edelleen tiedon ja tarpeiden kasvaessa. Pyrkimyksenä on, että tarvittavat tunnusluvut olisivat helposti saatavilla ja käytettävissä jokapäiväisessä päätöksenteossa. Power BI -raportointia voidaan jo hyödyntää talouden, palkkahallinnon, koulujen ja päivähoiton tietojen osalta.

Elinvoimatoimialalla on meneillään suuri järjestelmä uudistus, jota tehdään yhteistyössä vesiliikelaitoksen ja tietohallinnon kanssa. Projektin erittäin mittava. Vuonna 2024 otettiin käyttöön paikkatietoalusta, jonne konvertoidaan ja päivitetään monenlaista paikkatietoa. Dataa voidaan hyödyntää eri tarkoituksiin laajasti sitä mukaa, kun kokonaisuus päivittyy. Projektin edetessä paikkatiedon päälle otetaan käyttöön laaja toiminnanohjauskokonaisuus, ja samalla panostetaan tiedon reaaliaikaisuuteen. Pikkuhiljaa pyritään pois nykyisin sirpaleisesta järjestelmäympäristöstä ja saavutetaan paremmin toimintaa palveleva kokonaisuus.

Jämsän kaupungin tietohallinto jatkoi Keski-Suomen hyvinvointialueen ICT-tukipalveluiden tuottamista Jämsän Terveys Oy:n sekä Jokilaakson Terveys Oy:n käyttäjille. Vuoden 2024 aikana toteutettiin Jämsän Terveys Oy:n liikkeenluovutukseen liittyvät ICT-muutokset kolmessa vaiheessa. Jokilaakson Terveys Oy:lle tehdään sama muutostyö vuoden 2025 aikana. Kuhmoisten kunnalle tuotettiin edelleen ICT-palvelut sopimuksen mukaan. TE24-uudistukseen liittyvät ICT-muutokset toteutettiin aikataulussaan, ja toiminta pystyttiin aloittamaan vuoden 2025 alusta suunnitelmien mukaan.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut huolehtii Jämsän kaupungin työnantajavelvoitteista kuten mm. henkilöstön työsuhteasioista ja yhteistoiminnasta sekä koordinoi henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöraportointia sekä vastaa hyvinvointityön vaikutusten seurannasta ja arvioinnista.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	1 080 935	1 080 935	1 309 388	228 453	121,13 %
Myyntituotot	1 079 295	1 079 295	1 127 484	48 189	104,46 %
Tuet ja avustukset	800	800	176 980	176 180	22 122,51 %
Muut toimintatuotot	840	840	4 924	4 084	586,22 %
TOIMINTAKULUT	-2 549 219	-2 549 219	-2 404 087	145 132	94,31 %
Henkilöstökulut	-1 267 702	-1 267 702	-1 300 540	-32 837	102,59 %
Palvelujen ostot	-884 039	-884 039	-773 556	110 483	87,50 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 800	-30 800	-21 588	9 212	70,09 %
Muut toimintakulut	-366 677	-366 677	-308 403	58 275	84,11 %
TOIMINTAKATE	-1 468 284	-1 468 284	-1 094 699	373 585	74,56 %

Hallintopalvelut-tulosalueen toimintatuotot vuonna 2024 olivat 1 309 400 euroa ja toimintakulut 2 404 000 euroa. Talousarvioon nähden tuottoa oli noin 228 000 euroa enemmän ja kulut puolestaan alittivat talousarvion noin 145 000 eurolla.

Hallintopalvelut-tulosyksikön toimintatuotot olivat 85 500 euroa ja toimintakulut 653 500 euroa (alitusta talousarvioon 38 500 euroa). Henkilöstökulut olivat 470 500 euroa ja alittivat talousarvion 11 500 eurolla. Palvelujen ostot olivat 73 100 euroa ja alitusta tuli 25 700 euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -ostot olivat 4 700 euroa ja muut toimintakulut olivat 105 200 euroa.

Tietohallinnon tulosyksikön toimintatuotot olivat 1 207 800 euroa (135 500 euroa enemmän kuin talousarviossa) ja toimintakulut 1 133 700 euroa (alitusta talousarvioon 12 400 euroa). Toimintatuotoissa on mukana VM:n digitukea yhteensä 145 100 euroa. Hanketuet ovat jääneet jaksottamatta aiempien hankevuosien tilinpäätöksissä. Tästä aiheutuu se, että näiden vuosien tuotot ovat olleet pienemmät kuin olisi kuulunut ja nyt 2024 tuotot ovat isommat kuin kuuluisi. Henkilöstökulut olivat 529 600 euroa ja ylittivät talousarvion 800 eurolla. Palvelujen ostot olivat 510 600 euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -ostot olivat 16 100 euroa ja talousarvio alittui 3 200 euroa. Muut toimintakulut olivat 77 300 euroa ja alitusta talousarvioon 9 900 euroa.

Henkilöstöpalvelut-tulosyksikön toimintatuotot olivat 16 000 euroa ja toimintakulut 617 000 euroa (alitusta talousarvioon 94 000 euroa). Henkilöstökulut olivat noin 300 000 euroa ja ne ylittivät talousarvion 43 000 eurolla. Palvelujen ostot olivat noin 190 000 euroa ja alitusta tuli 85 000 euroa. Suurimmat säästöt syntyivät järjestelmien arvioitua edullisemmista kustannuksista, ulkopuolisten asiantuntijoiden palveluita ei käytetty arvioitua määrää ja koulutuksissa hyödynnettiin Eduhousen koulutuksia. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -ostot olivat 700 euroa ja talousarvio alittui 5 200 euroa. Muut toimintakulut olivat 126 000 euroa ja alitusta talousarvioon 48 000 euroa. Säästöä syntyi tilajärjestelyjä tekemällä ja Edenred-etuisuuden arvioitua vähäisemmällä käytöllä.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Toimintakate €/as.	- 70,2	- 77,42	- 57,28

Talouspalvelut

Tulosalueen esimies: konsernipalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus

Talouspalvelujen tulosalue vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman sekä tilinpäätöksen laadinnasta sekä valvoo ja ohjeistaa talouden ja omaisuuden hoitoa, koordinoi kaupungin laskentatoimintaa sekä huolehtii palkkojen sekä laskujen maksusta. Kaupungin vakuutuspalvelut, kirjanpito-, maksuliikenne- ja palkanlaskentapalvelut hoidetaan keskitetysti taloushallinnosta. Rahoitusta, konsernitilin käyttöä ja maksuvalmiutta koordinoidaan koko kaupunkikonsernin tasolla. Taloustiimin tehtävät ovat laajemmat kuin perinteinen taloustoimi, tiimille kuuluvat myös mm. monet laskutukset sekä eri toimialojen taloustehtävissä tukeminen kuten mm. ostolaskujen käsittely. Tulosalue koostuu talouspalvelujen, kirjanpito- ja palkkahallinnon kustannuspaikoista.

Kaupungin talouden ohjausjärjestelmä on keskitetty. Tytäryhteisöt noudattavat konserniohjeen mukaisesti kaupungin antamia ohjeita rahoituksen suunnittelussa ja talouden järjestämisessä. Kaupunkikonsernin riskienhallinta hoidetaan myös keskitetysti talouspalveluista. Palkanlaskentapalveluja on tuotettu sopimusperusteisesti myös Kuhmoisten kunnalle.

Talouspalvelut laskuttaa palveluistaan liikelaitoksia ja konserniyhtiöitä. Myös kaupungin eri toimialoja laskutettiin sisäisesti vielä vuonna 2023. Käytännöstä luovuttiin vuoden 2024 alusta, koska tukipalvelupalveluluokan kustannukset vyörytetään operatiivisille palveluluokille. Sisäisesti laskutettiin työllisyysaluevalmistelua, jonka kustannukset jakautuivat kaikkien työllisyysalueen sopijakuntien kontrolle.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	279 200	279 200	387 141	107 941	138,66 %
Myyntituotot	220 500	220 500	364 336	143 836	165,23 %
Tuet ja avustukset			8 630	8 630	
Muut toimintatuotot	58 700	58 700	14 175	-44 525	24,15 %
TOIMINTAKULUT	-1 848 206	-1 848 206	-1 691 818	156 388	91,54 %
Henkilöstökulut	-1 098 284	-1 098 284	-1 024 234	74 050	93,26 %
Palvelujen ostot	-616 537	-616 537	-550 602	65 935	89,31 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 300	-9 300	-5 308	3 992	57,07 %
Muut toimintakulut	-124 085	-124 085	-111 674	12 411	90,00 %
TOIMINTAKATE	-1 569 006	-1 569 006	-1 304 677	264 329	83,15 %

Talouspalvelujen tulosalueen toimintatuotot vuonna 2024 olivat 387 141 euroa ja toimintakulut 1 691 818 euroa. Talousarvioon nähden tuotot ylittyivät noin 108 000 eurolla. Talousarviossa ei oltu huomioitu työllisyysaluevalmistelun myötä sisäisesti kohdennettavia tuottoja, joita kertyi taloushallintoon 50 000 euroa ja palkanlaskentaan 10 000 euroa. Kulut puolestaan alittivat talousarvion noin 156 000 euroa. Toimintakulujen osalta palvelujen ostot alittuivat noin 66 000 euroa.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Toimintakate €/as.	- 71,12	- 82,74	- 68,27

Matkailu ja markkinointi

Tulosalueen esimies: matkailu- ja markkinointijohtaja

Toiminnan kuvaus

Tulosalue vastaa kaupungin strategisista matkailu-, markkinointi- ja viestintätoimenpiteistä. Tulosalueelta johdetaan ja kehitetään Jämsän kaupungin matkailutoimialaa, sisäistä ja ulkoista markkinointia sekä viestintää. Operatiivisia toimenpiteitä toteutetaan yhdessä eri toimialojen, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.

Matkailutoimialan kehittämistä ja Himos-Jämsän matkailustrategian toteuttamista johtaa yritysedustajista ja virkahenkilöistä koostuva matkailun johtoryhmä. Himos-Jämsän matkailustrategiassa on määritelty alueen merkittävimmät matkailun kehittämisen teemat ja kasvun tavoitteet vuosille 2022 - 2026. Yrityslähtöiset, tulosalueelta valmistellut ja toteutetut matkailun kehittämishankkeet ovat linjassa matkailustrategian kanssa.

Luontomatkailijan tarpeisiin vastaava infra ja informaatio on matkailustrategiasta johdettu kehittämisen kokonaisuus. Lulu - lumovoimaa luonnosta hanke johdetaan tulosalueelta, ja se pohjautuu aiempaan luontomatkailun kehittämistyöhön. Elinvoimapuolen reitistöinfran kehittämishanke tukee lumovoimaa luonnosta -hankkeen luontomatkailijan palveluiden, löydettävyyden ja digitalisaation konseptia ja päinvastoin. Ympärivuotinen kasvu, vastuullisuus ja kilpailukyky ovat läpileikkaavia teemoja.

Laajempaa, kansainvälisyyteen ja yhteiseen markkinointiin liittyvää yhteistyötä toteutettiin Visit Jyväskylä Region (VJR) kanssa sopimuksen mukaisesti. Kansainvälisiä matkanjärjestäjävierailuja sekä vaikuttajavierailuja toteutui Himos-Jämsän alueella kolme molempia sekä mediavierailuja viisi. Kestävää kansainvälistä saavutettavuutta Keski-Suomeen -hanke aloitti toimintansa. Hankkeen päätavoitteena on edistää matkailualueen kansainvälistä, hiilineutraalia saavutettavuutta sekä sisäisen liikkuvuuden parantamista. Fokuksena erityisesti luonto- ja hyvinvointimatkailu.

Kaupunkikonsernin markkinointi- ja viestintätoimenpiteiden ohjeistus, prosessien kehittäminen sekä vakiinnuttaminen osaksi toimialojen kanssa tehtävää yhteistyötä, on ollut keskeinen kehittämisen teema tulosalueella. Jämsän kaupungin markkinointistrategiatyö valmistui lokakuussa. Markkinointistrategia kokoa yhteen kaupungin visioon tähtäävät tavoitteet, joita eri toimialojen omat strategiset ohjelmat ja toimintasuunnitelmat täydentävät. Koko kaupungin yhteinen markkinointistrategia sisältää asukas- ja matkailumarkkinoinnin lisäksi myös sijoittumismarkkinoinnin ja koulutusmarkkinoinnin. Strategiatyö toteutettiin toimialojen kanssa yhteisissä työpajaoissa. Loppuvuodesta toteutettiin yhdessä Sasu-hankkeen (Sujuvan asumisen palvelut) kanssa asukasmarkkinoinnin monikanavainen pilottikampanja sekä koulutusmarkkinoinnin vahvempi yhteistyöprosessi Gradian ja Jämsän lukion kanssa.

Jämsä-brändin tunnettuuden lisäämiseen liittyviä toimenpiteitä toteutettiin monikanavaisella markkinoinnilla ja viestinnällä, paikallisella ja valtakunnallisella näkyvyydellä, digitaalisella markkinoinnilla, tapahtuma- ja messumarkkinoinnilla. Jamsa.fi sekä visithimosjamsa.fi -sivustot ovat laajoja kokonaisuuksia ja sivustojen kehittämistyötä tehdään jatkuvasti ja mm. sivustojen analytiikkaa on kehitetty Bislenz-tietojärjestelmän avulla. Jämsä-brändi -kysely toteutettiin ja se sai hyvän palautteen tunnettuudesta.

Viestinnässä toteutetaan lähtökohtaisesti konsernitason viestintää, joka luo pohjan ja ohjeistuksen toimialojen viestinnälle. Viestinnän oleellista työkenttää ovat kaupungin nettisivuston, intran ja somealustojen koordinointi ja kehittäminen sekä päätös- ja kriisiviestintä. Viestintä on osallistunut Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen valmistelutyöhön ja suunnitteluprosessiin osana Jämsän vastuukunnan roolia. Konsernin viestintätoimenpiteiden tueksi valmistui mediapankki sekä intrasivusto uudistettiin.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	10 000	10 000	13 474	3 474	134,74 %
Myyntituotot	10 000	10 000	11 091	1 091	110,91 %
Tuet ja avustukset			1 500	1 500	
Muut toimintatuotot			883	883	
TOIMINTAKULUT	-723 181	-723 181	-652 054	71 126	90,16 %
Henkilöstökulut	-383 686	-383 686	-386 053	-2 367	100,62 %
Palvelujen ostot	-278 945	-278 945	-227 781	51 164	81,66 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 550	-4 550	-3 983	567	87,53 %
Muut toimintakulut	-56 000	-56 000	-34 238	21 762	61,14 %
TOIMINTAKATE	-713 181	-713 181	-638 580	74 601	89,54 %

Talouden toteuma tulosalueella on alittanut budjetoidun 74 600 eurolla. ICT-palveluissa mm. uudistunut intra-kokonaisuus oli edullisempi ratkaisu kuin oli budjettiin arvioitu. Markkinoinnin ostopalveluja on käytetty vähemmän (messut, mainokset ja digitaalinen markkinointi) ja mm. ralliyhteistyötä toteutettiin pienessä mittakaavassa (some, lehtimainos). Henkilöstön koulutusta on toteutettu paljon Eduhouse-lisenssin kautta. Matkailuinfon siirtyminen kirjastolta Kivikonttorille on tuonut säästöä vuokra- ja kiinteistökuluissa.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Toimintakate €/asukas	- 38,94	- 37,61	- 33,42

Sivistystoimiala

Toimialajohtaja: sivistystoimenjohtaja

Sivistyslautakunta

Jäsenet

Jyrki Niittymaa, puheenjohtaja
Heikki Paavisto, varapuheenjohtaja
Aki Lemmetyinen
Tiina Altti
Saara Peutere-Heikka
Lea Hiekkamäki
Veli-Erkki Ruotsalainen
Taika Olin/Mira Viinijärvi 28.10.2024
Timo Salokorpi

Varajäsenet

Ilkka Salminen
Leo Väreä
Ari Sarin
Päivi Lindqvist
Leila Seppälä
Pauliina Kokko
Ville Erkkilä
Sahala Eila
Katja Minkkinen

Sivistyslautakunnan kokouksia oli yhteensä 12. Käsiteltyjä asioita oli yhteensä 136 pykälää.

Yleistä

Tulevaisuuden osaamista kaikille.

Hyvinvoiva jämsäläinen laadukkailla palveluilla, mielekkäällä tekemisellä, osallisuudella ja terveillä elämäntavoilla.

Sivistystoimiala on ollut v. 2024 kaupungin keskeinen hyvinvointipalveluja järjestävä, tuottava ja niille toimintaedellytyksiä varmentava toimiala.

Ikäluokkien kehitys ja palvelutarve sekä asiakasmäärät on arvioitu kunkin tulosalueen kohdalla. Lasten ja nuorten ikäluokkien pieneneminen vaikuttaa palvelutarpeisiin ja edellyttää ennakoivaa henkilöstösuunnittelua. Tämä on ollut vallitseva toimintapa toimialalla jo pitkään.

Tulosalueiden toimintavuosi toteutui pääsääntöisesti tavoitteiden mukaisesti niin talouden kuin toiminnan osalta.

Ammatillinen koulutus

Ammattiopisto Grian ja kaupungin lukuvuoden 2024-2025 yhteiset painopistealueet sovittiin. Työskentelyä on jatkettu työryhmissä. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Grian ja kaupungin välinen yhteistyöryhmän aloitti toimintansa.

Uudistuksista on kooste hallinnon tulosalueen osuudessa ja niitä on kuvattu tulosalueiden kohdalla.

Korkeakouluyhteistyö

Paikallisia korkeakouluopintoja koordinoi ja suunnittelee työryhmä, joka kokoontui neljä kertaa vuodessa. Työryhmässä on mukana myös Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun edustajat.

Talousohjelmasta

Talousohjelman toteutumista on kuvattu tulosalueiden kohdalla

Sivistystoimialan hanketoiminta on kuvattu kunkin tulosalueen kohdalla. Hankkeiden lukumäärä vuonna 2024 oli 20. Avustusten suuruus vaihteli 500 € - 206 000 €. Avustusten käyttö v. 2024 omarahoitusosuus ml. oli noin 795 000 €. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi ensimmäisen kerran yhtenä kokonaisuutena avustuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024-2027 kuitenkin niin, että kunkin vuoden avustusmääräraha vahvistetaan erikseen. Jämsän kaupungille myönnettiin kokonaisuudessaan 618 000 €, josta vuoden 2024 oli yhteensä 206 000 €.

Henkilöstöresurssien toteutuminen, ikä- ja sukupuolijakauma, kouluttautuminen, terveysperusteiset poissalot

Sivistyslautakunta on käsitellyt kokonaisuuden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Toimialan henkilöstövoimavarat (henkilötyövuodet) ovat toteutuneet pääpiirteittäin arvioidun mukaisesti.

Henkilöstökertomus pitää sisällään asiakokonaisuuden. Työsuojelun- ja työhyvinvoinnin toimintaohjelman käsittelystä, työpaikkaselvitysten, työn vaarojen arvioinnista ja työhyvinvoinnista on raportoitu sivistyslautakunnalle.

Maksut ja taksat

Talousohjelman mukaisesti taksat korotettiin. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset on kuvattu varhaiskasvatuksen tulosalueen kohdalla.

Sisäinen valvonta ja riskien arviointi

Sivistyslautakunta on käsitellyt toimialatasoisen sisäisen valvonnan kuvauksen ja arvioinnin sekä riskien arvioinnin toteutumisen ja raportoinnin toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

VÄESTÖN KOULUTUSTASO										
	tot 2009	tot 2019*	tot 2021	tot 2022	ta 2023**	tot 2023*	ta 2024**	ts 2025**	ts 2026**	ts 2027
15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	19408	17 574	17 333	17 058		16 977				
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa yhteensä	7297	5 157	4813	4 620		4 572				
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa %	38	29,3	27,8	27,1	27	26,9	27,5	25,9	25	24,5
Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä	12111	12 417	12 520	12438		12405				
Suorittaneita %	62	70,7	72,2	72,9	73	73,1	72,5	74,1	75	75,5
Toinen aste yhteensä	8034	8 167	8194	8107		8069				
Toinen aste % 15-vuotta täyttäneestä	41	46,5	47,3	47,5		47,5				
väestöstä										
Korke a-aste yhteensä	4077	4 076	4124	4120		4114				
Korke a-aste %15-vuotta täyttäneestä	21	23,2	23,8	24,2		24,2	24,7	24,7	24,9	24,9
väestöstä										
*) Tilastokeskuksen tietokanta 23.9.2024			Tilastokeskuksen tietokanta							
seuraava päivitys 20.9.2025										
***) luvut ko. vuosien talousarviosta										

Toimiala- ja tulosaluekohtaiset tavoitteet ja määrärahat

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	2 592 029	2 592 029	3 102 423	510 394	119,69 %
Myyntituotot	704 850	704 850	776 848	71 998	110,21 %
Maksutuotot	615 250	615 250	681 161	65 911	110,71 %
Tuet ja avustukset	932 200	932 200	1 244 063	311 863	133,45 %
Muut toimintatuotot	339 729	339 729	400 351	60 622	117,84 %
TOIMINTAKULUT	-40 646 465	-40 646 465	-40 536 903	109 562	99,73 %
Henkilöstökulut	-23 930 984	-23 930 984	-23 990 053	-59 069	100,25 %
Palvelujen ostot	-9 247 550	-9 247 550	-9 493 171	-245 621	102,66 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-939 301	-939 301	-821 580	117 721	87,47 %
Avustukset	-751 000	-751 000	-568 118	182 882	75,65 %
Muut toimintakulut	-5 777 630	-5 777 630	-5 663 982	113 648	98,03 %
TOIMINTAKATE	-38 054 436	-38 054 436	-37 434 480	619 956	98,37 %

Sivistystoimialan toimintatuotot vuonna 2024 olivat noin 3 102 000 € ja toimintakulut noin 40 540 000 €. Talousarvioon nähden tuotot ylittyivät noin 510 000 €. Kulut puolestaan alittuivat talousarviosta noin 109 000 €. Toimintakatteen alitus on 620 000 €.

Myyntituottoja on 72 000 € arvioitua enemmän. Varhaiskasvatuspalveluja on myyty arvioitua enemmän muille kunnille ja elämänlaatupalveluissa on valtionosuustuntien ulkopuolista opetuksen myyntiä ollut arvioitua enemmän ja toisaalta kotikuntakorvaustuloja on kertynyt arvioitua vähemmän. Maksutuottoja on kertynyt 66 000 € arvioitua enemmän varhaiskasvatuksessa, iltapäivätoiminnassa ja lukiokoulutuksessa. Avustuksia on noin 312 000 arvioitua enemmän: yhtäältä kotouttamisen kotikuntakorvaukset olivat epähuomiossa jääneet talousarvion valmistevaiheessa budjetoimatta ja toisaalta muita avustuksia kertyi arvioitua vähemmän. Muita tuottoja on kertynyt noin 60 000 € enemmän mm. vuokratuottoja.

Toimintakuluissa henkilöstökulut ylittyivät 60 000 €, mikä henkilöstökulujen kokoluokkaan (ta: 23 931 000 €) nähden on vähäinen. Palvelujen ostoissa ylitys on noin 250 000 €. Muilta kunnilta ostettavat palvelut ovat ylittyneet noin 380 000 € johtuen mm. lastensuojelun sijoituksista ja kotikuntakorvauksista. Talousarvion valmisteluvaiheessa matkustus- ja kuljetuspalveluissa oli jäänyt indeksitarkastus epähuomiossa tekemättä. Majoitus- ja puhtauspalvelut puolestaan alittuivat noin 55 000 €:lla. Ict-palveluissa alitus oli noin 220 000 €:lla, joista sisäisten palveluiden osuus noin 133 000 €. Ulkoisten ict-palveluiden osalta kustannusten korotukset eivät toteutuneet arvioidulla tavalla.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa alitus on lähes kautta linjan noin 118 000 €. Kaupungin taloustilanne on vaikuttanut määrärahojen käyttöön. Myönnettyissä avustuksissa alitukset olivat 183 000 €; tästä elämänlaatupalveluiden osuus oli 8 000 €. Lapsia oli ennakoitua vähemmän kotihoidon tuella. Elämänlaatupalveluissa avustuksia haettiin vähemmän. Muissa toimintakuluissa ovat sekä sisäiset että ulkoiset vuokrat. Muut toimintakulut alittuivat 114 000 €:lla. Sisäisten vuokrien alitus oli noin 98 000 €.

Toimialan tavoitteet ja niiden toteutuminen

Hyvinvointia ja turvallisuutta, Ympäristövastuuta			
Tavoite	Ympäristövastuullinen sivistystoimiala		Toteutuu osittain
Mittari	Ruokahävikin pienentäminen: v. 2024 valmistellaan ja sovitaan Ateria- ja puhtauspalvelu Oy:n kanssa mittari. Saadaan lähtöarvo		
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Tavoite on toteutunut osittain. Mittarin valmistelu osoittautui haasteelliseksi. Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy on toimittanut perusopetuksen ja lukiokoulutuksen ruokahävikkitiedot otantana viikoilla 44 ja 50. Yhden otantaviikon aikana kaikilta kouluilta kertyi hävikkiä yhteensä noin 150 kg. Keskimääräinen hävikki lautaselta bioastiaan oli otantaviikoilla 14 grammaa päivässä. Pitkälle meneviä johtopäätöksiä ei kahden viikon seurannasta voida tehdä vaan jatkossa seurantaviikoilta saatavien tietojen seuranta systematisoidaan. Koulut lisäävät toimia hävikin vähentämiseksi mm. seurantatietoja hyödyntämällä esim. konkretisoinnin keinoin.		
Työtä, koulutusta ja yrittäjyyttä, Hyvinvointia ja turvallisuutta, Palveleva kaupunki			
Tavoite	Kehittyvät ja talouden suhteen kestävästi järjestetyt sivistyspalvelut		Toteutuu
Mittari	€/asukas, toimiala	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		- 1 958,89	- 2 043
Mittari	€/opiskelija, lukio	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		- 8 052	- 8 100
Mittari	€/oppilas, perusopetus	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		- 12 770	- 13 272
Mittari	€ / varhaiskasvatuksessa oleva lapsi	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		- 20 997,73	- 23 203
Mittari	€/asukas, elämänlaatupalvelut	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		- 153,51	- 192
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Tavoite on toteutunut. Määritellyt mittarit €/x alittuvat toimialalla ja tulosalueilla. Nämä johtuvat mm. varhaiskasvatuksessa osallistumisasteen kasvusta (lapsia arvioitua enemmän), perusopetuksessa oppilasmäärän oltua aavistuksen arvioitua suurempi, lukiokoulutuksessa menojen alituksesta ja elämänlaatupalveluissa tulojen toteutumisesta arvioitua suurempina. Talousohjelma on pääsääntöisesti toteutunut joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta.		

Työtä, koulutusta ja yrittäjyyttä, Hyvinvointia ja turvallisuutta, Palveleva kaupunki, Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö

Tavoite	Hyvinvoiva jämsäläinen laadukkailla palveluilla, mielekkäällä tekemisellä, osallisuudella, terveillä elämäntavoilla		Toteutuu osittain
Mittari	Kirjaston kävijämäärät	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		146 000	115 000
Mittari	Toimintakate €/asukas	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		1 959	- 2 043
Mittari	Varhaiskasvatus 1-5 vuotiaiden osallistumisaste	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		82	75
Mittari	Väestön koulutustaso		
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Tavoite on toteutunut, kun asiaa arvioidaan päätettyjen mittareiden perusteella. Talouden toteuman osalta on hienoista tulosalueittaista vaihtelua. Toimintaa on toteutettu talousohjelman mukaisesti: joskaan kaikki toimenpiteet eivät ole toteutuneet täysin suunnitellulla tavalla. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste muodostui arvioitua korkeammaksi. Kirjaston kävijämäärä oli samalla tasolla kuin tp 2023 ylittäen talousarviossa esitetyn arvion. Viimeisin tilastokeskuksen tieto on vuotta 2023 koskeva. Tutkinon suorittaneiden osuus on hivenen kasvanut ts. tutkinon suorittamattomien vähentynyt v. 2022 nähden mutta peruste löytyy luontaisesta väestömuutoksesta. Toisen asteen tutkinon ja korkea-asteen tutkinon suorittaneiden suhteellinen osuus tutkinon suorittaneita on pysynyt v. 2022 verrattuna samana.		

Työtä, koulutusta ja yrittäjyyttä, Palveleva kaupunki

Tavoite	Kaupungin elinvoimaisuuden vahvistaminen sivistystoimialan palvelujen, yhteistyön ja verkostomaisen toiminnan kautta.		Toteutuu
Mittari	Uusi mittari		
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Tavoite on toteutunut pääosin. Kaupunginhallitus on tehnyt ammatillisen koulutuksen yhteistyörakenneselvityksestä esityksensä Jyväskylän kaupungille ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymälle. Kaupungin ja kuntayhtymän Gradian yhteistyön kehittämisen kärjet on päätetty lukuvuoden 2024-2025 osalta. Näiden osalta työryhmät ovat aloittaneet toimintansa. Kuntayhtymän ja kaupungin välinen yhteistyöryhmä aloitti toimintansa. Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeilusta annettiin lausunto. YT-neuvottelutuloksen johdosta innovaatiokasvatusta ei edistetä. Kasvatuksessa ja opetuksessa on jatkettu yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Varhaiskasvatuksessa on tehty seutuyhteistyötä (asiakaspaikkojen myynti ja osto). Valmisteltiin perusopetuksen koulutusmatkailun tuotteiden uudistamista. Lukiokoulutuksessa jatkettiin seudun muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa ja aloitettiin koulutusyhteistyö Himos-Yhtiöiden kanssa. Liikennepuistotoiminnan operaattorina aloitti Jämsän Yrittäjät ry. Yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa jatkettiin mm. kotoutumispalveluiden valmistelussa. Raitin tapahtumatuotanto on ollut vilkasta (noin 100 tapahtumaa) ja se on tavoittanut runsaasti yleisöä. Korkeakouluyhteistyö jatkui mm. korkeakouluviikko.		

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Toimintakate €/asukas	- 1 996,59	- 2 006,67	- 1 958,89

Riskienhallinta

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	1. Talousohjelman toteutuminen Talousarvio; tulo- ja menoarvion pitävyys. Edellisten valmistelun aikataulu, siihen käytettävissä oleva aika, tehtävän laajuus ja vaikutukset eivät ole tasapainossa. Kaikki ei ole ennakoitavissa.	2	3	6
Arviointi	Arviointihetkellä talousarvion toteutuminen on hallittua ja toimintakate on jäämässä alle arvion. Henkilöstökustannusten toteuma on hallittu. Talouden toteumaa on seurattu säännöllisesti. Talousohjelma on toteutunut pääsääntöisesti. Osavuosikatsauksessa raportoitu poikkeamat, joihin on ollut perusteltu syy esimerkiksi palvelutarve ei ole vähentynyt suunnitellusti varhaiskasvatuksessa. Toimialan taloustehtävien hoito on järjestetty.			
Toimenpide	Talousarvio: seuranta, arviointi, johtopäätökset ja toimenpiteet; toimiva sisäinen yhteistyö sekä toimiva, proaktiivinen yhteistyö talouspalvelun ja kaupunginjohtajan sekä sivistyslautakunnan kanssa. Talousarvioaikatauluun vaikuttaminen. Toimialan talousasiantuntijuuden järjestäminen Hankehaut: aktiivinen seuranta ja arviointi, mitä avustuksia haetaan. Talouden riskin vaikutukset arvioidaan tasoon 2, koska riski voidaan hallinta rahalla.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	2. Ammattitaitoisen (muodollisesti ja tosiasiallisesti kelpoinen) henkilöstön saatavuus ja sitoutuminen.	3	4	12
Arviointi	Varhaiskasvatuksessa on henkilöstön saatavuudessa (kelpoiset opettajat ja sosionomit) on edelleen haasteita. Sijaisuuksien hoitaminen on pystytty huolehtimaan. Määräaikaaisesti tehtäviä hoitavilla on pitkä työkokemus ja osa pätevytyymässä tehtäviin. Kaupunki on hakeutunut laajempaan hankkeeseen, jossa tuetaan varhaiskasvatuksen opettajaopintojen suorittamista työn ohessa. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta hakijamäärät ovat kasvaneet. Rekrytoinnit ovat helpottuneet. Elämänlaatupalveluissa hakijoita on pääsääntöisesti ollut riittävästi avoimiin tehtäviin. Henkilöstön vaihtuvuus on yleisesti ottaen ollut vähäistä pl. eläköitymiset. Henkilöstökyselyn mukaan työhyvinvoinnin tulos on melko hyvä. Vaihtelua kuitenkin ilmenee eri osa-alueilla, tulosalueilla ja tulosalueiden sisällä. Toimialalla on annettu ohjeet tulosten käsittelemiseksi sekä työyhteisöissä valittujen toimenpiteiden seuraamiseksi ja raportoimiseksi.			
Toimenpide	Työnantajamaineesta huolta pitäminen, työ- ja virkaehtosopimusten paikallisesti sovittavien erien kohdentaminen, osaamisen vahvistaminen, työnohjaus, työmäärän suhteuttaminen ja hallinnollisten tehtävien keventäminen käytettävissä olevaan työvoimaresurssiin.			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	3. Arjen turvallisuus, puutteet varautumisesta	3	4	12
Arviointi	Osaamisen vahvistamiseksi 1) avikki-toimintamallin jalkauttaminen etenee ja laajenee elämänlaatupalveluihin, 2) on osallistuttu harjoituksiin. Turvallisuussuunnitelmia on päivitetty / päivitetään ja sovitun, muutetun käytänteen mukaisesti ovat jatkossa lukuvuosisuunnitelman liitteenä. Valmiussuunnitelman päivitystyö on loppusuoralla. Kuulutussjärjestelmät on uusittu Kuoreveden yhtenäiskoululla ja Jämsän lukiolla. Raitin osalta harjoittelutoimintaa tulossa. Raitilla (ml. nuorisotilat) ja Jämsänkosken omatoimikirjastossa tapahtuneeseen häiriökäytökseen on puututtu monin keinoin (sanktiot mm. omatoimikirjaston aukiolon rajaaminen, viestintä, valvonta). Raitin vesivuodot aiheuttavat huolta ja asiassa on säännöllinen seuranta ja vuoropuhelu vuokranantajan kanssa. Korjaussuunnitelma on vuokranantajalla valmistelussa. Asia on sisäilmatyöryhmän seurannassa.			
Toimenpide	Osaamisen vahvistaminen, alueelliset ja kaupunkitasoiset harjoitukset, yksikötason harjoitukset, yksikötason harjoitukset, harjoitusten ja kouluttautumisen soveltaminen ohjeiksi ja menettelytavoiksi, varautumishankintojen tekeminen, digitaidot (digiturvallisuus)			

Sivistystoimen hallinto

Tulosalueen esimies: sivistystoimenjohtaja

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimialan hallinto johtaa, kehittää ja tukee toimialan tulosalueiden toimintaa, sen kehittämistä ja johtamista. Hallintopalvelun keskeinen yhteistyötaho on sivistyslautakunta, jonka päätöksenteon onnistumiseen hallintopalvelut luovat edellytyksiä. Hallintopalvelu tuottaa hallinto- ja talouspalveluja ja toimii tiiviissä yhteistyössä toimialan sisällä sekä kaupungin konsernipalveluiden, muiden toimialojen ja Ateria- ja puhtauspalvelu Oy:n kanssa.

Strategisten tavoitteiden mukainen toiminta ja toimeenpannut uudistukset on pääosin koottu alla olevaan taulukkoon. Strategisten tavoitteiden mukaista toimintaa ja toimeenpantuja uudistuksia on kuvattu tarkemmin tulosalueiden kohdalla. Sivistyslautakunnan kanssa tehty yhteistyö ja sivistyslautakunnan johdolle osoittama tuki ovat olleet merkittävässä roolissa niin uudistuksia kuin talousohjelmaa tehtäessä.

- Talousohjelman toimeenpano	- Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelu ja päätöksenteko - Valmiussuunnittelun jatkaminen ja harjoitustoiminta
- Edunvalvonta / ammatillinen koulutus - Ammatillisen koulutuksen yhteistyörakenne -selvitys - Ammattiopisto Gradian ja kaupungin yhteistyön painopistealueet lv. 2024-2025 - Koulutuskuntayhtymä Gradian ja kaupungin välisen yhteistyöryhmän toiminnan käynnistyminen - Lausunto toiminnanohjausjärjestelmäkokeilusta	- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuperusteet 1.8.2024 alkaen
Uuden päiväkodin suunnittelun jatkaminen	-Varhaiskasvatuksessa annettavan tuen resurssia uudistettiin 1.8.2024 alkaen, - Varhaiskasvatussuunnitelman päivitys -Perusopetuksen tuntijakomuutos 1.8.2024 ja 18.2025 alkaen -Perusopetuksen opetussuunnitelmamuutokset 1.8.2024 ja 1.8.2025 alkaen. - Hyvinvoinnin vuosikello - Perusopetukseen ja valmistavaan opetukseen laadittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyötä ohjaava opas sekä koulukohtaisten suunnitelmien lomakepohjat. -Lukiokoulutuksen opetussuunnitelmamuutos
Koulutusmatkailutuotteiden hinnoittelumuutoksien valmistelu - päätöksenteko 1/2025	Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen johtamisjärjestelmän uudistuksen valmistelu / päätöksenteko 1 /2025
- Kotouttamispalveluiden valmistelu; kotoutumiskoulutukset ja monikielinen yhteiskuntaorientaatio, kotoutumisohjelma	Cineast-elokuvapalvelu ja kuntien yhteinen e-kirjastopalvelun käyttöönotto
Työvalmennussäätiö Avituksen nuorten palveluiden kotiuttamisen valmistelu; kotiuttamisen toteutuminen 1.1.2025 alkaen	

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	240	240	2 090	1 850	870,97 %
Myyntituotot			1 333	1 333	
Tuet ja avustukset			517	517	
Muut toimintatuotot	240	240	240		100,00 %
TOIMINTAKULUT	-267 839	-267 839	-269 129	-1 290	100,48 %
Henkilöstökulut	-193 014	-193 014	-219 149	-26 135	113,54 %
Palvelujen ostot	-59 148	-59 148	-24 070	35 078	40,69 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 600	-3 600	-1 236	2 364	34,34 %
Muut toimintakulut	-12 077	-12 077	-24 674	-12 597	204,31 %
TOIMINTAKATE	-267 599	-267 599	-267 039	560	99,79 %

Toteuma on talousarvion mukainen. Tiliryhmien välillä on vaihtelua: henkilöstökuluissa ja muissa toimintakululuissa on ylitystä yhtäältä talousarvion valmistelussa johtuneesta virheestä ja toisaalta epätarkoituksenmukaisesta kustannusten kohdentumisesta sisäisissä erissä. Palvelujen ostot ja hankinnat alittuvat.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Toimintakate €/asukas	- 14,78	- 14,11	- 13,97

Varhaiskasvatus

Tulosalueen esimies: varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus

Vuonna 2024 syntyi Jämsässä 82 lasta, mikä on 19 lasta vähemmän kuin vuonna 2023. Vuosittainen vaihtelu syntyvissä ikäluokissa on ollut suurta vuodesta 2013 alkaen, mutta näyttää tasaantuvan noin sadan lapsen molemmin puolin viimeisten vuosien aikana.

Varhaiskasvatukseen osallistui keskimäärin 82 % 1-5 vuotiaiden lasten ikäryhmästä, mikä on yli talousarviotavoitteen (75 %). Ikäluokkien vaihtelu (syntyvät lapset, alle 3-vuotiaiden määrä ja osallistuminen) sekä perheiden valinnat lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseksi tekevät palveluntarpeen ml. perheille maksettavien tukien ennakoinnista haastavaa. Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä vaihtelee toimintavuoden aikana; uusia lapsia tulee varhaiskasvatukseen ympäri vuoden. Varhaiskasvatuksen palvelutarve on vähentynyt syntyvien ikäluokkien pienentymisen myötä, mutta toisaalta 1-5 vuotiaiden osallistumisaste on noussut pidemmällä aikavälillä. Esioppilaista osallistui täydentävään varhaiskasvatukseen 88 %:a.

Varhaiskasvatuksessa oli vuoden aikana noin 30 lasta, joiden koti- tai äidinkieli on muu kuin suomi. Tilapäisen suojelun piirissä olevia lapsia oli alle kymmenen. Lapset ovat tavanomaisissa ryhmissä ja lisäresursointi toteutui kevätkaudella kolmen, syksyllä yhden avustajan työpanoksella.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin ja tuloarajoihin tehtiin indeksitarkistukset 1.8.2024. Korkein perittävä maksu nousi 311 euroon. Tuloarajojen nousun myötä asiakasmaksutuottojen arvioitiin vähenevän noin 18 % verrattuna vuoteen 2023. Osallistumisasteen kasvun myötä asiakasmaksutuottoja kertyi kuitenkin noin kuusi (6) prosenttia yli arvioidun. Tammikuussa 2024 varhaiskasvatuksessa olevista lapsista 62 % ei peritty lainkaan asiakasmaksua, joulukuussa 0-maksuisia lapsia oli 71 %. Tuloarajojen muutosten (nousu) myötä 0-maksuluokkaisten osuus on kasvanut niin Jämsässä kuin valtakunnallisestikin. Ennen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutosta 1.3.2023 0-maksuisia oli 44 % varhaiskasvatuksessa olevista lapsista.

Varhaiskasvatuksessa annettavan tuen resurssia uudistettiin 1.8.2024 alkaen. Sivistyslautakunnan 23.5.2024 tekemän päätöksen mukaisesti luovutettiin Hallin, Jokivarren ja Koivulinnan päiväkodeissa toimineista kiinteistä vahvemman kasvun ja oppimisen tuen ryhmistä. Vastaava resurssi, kolme (3) lastenhoitajaa ja kolme (3) pienennettyä ryhmäkokoa jaettiin jokaiselle varhaiskasvatusalueille käytettäväksi toimintavuositain määriteltyihin yksiköihin. Jämsän varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin ja se hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 29.8.2024.

Kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on edelleen haasteita. Myös muihin tehtäviin tarvittavien sijaisten, erityisesti lyhytaikaisten, saatavuus on vaikeutunut jonkin verran. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto selvitti valtakunnallisen valvontaohjelman mukaisesti kelpoisen henkilöstön määrää Jämsässä keväällä ja syksyllä 2024. Kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien osuus oli jonkin verran parantunut syyskaudella kevääseen verrattuna. Selvityksen tulokset käsiteltiin sivistyslautakunnassa 28.11.2024.

Oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä on lisätty muun muassa Jyväskylän yliopiston kanssa niin, että Jokivarren päiväkodit toimii kehittäjäpäiväkotiverkostossa ja yhtenä harjoittelupäiväkotina varhaiskasvatuksen opiskelijoille. Jyväskylän ammattikorkeakoulu aloitti syksyllä 2022 lähihoitajasta sosionomiksi -polkuopinnot. Sosionomitutkintoa on suorittamassa neljä (4) toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevaa varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa/ avustajaa.

Uuden päiväkodin suunnittelutyö on jatkunut. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 16.9.2024 päiväkodin sijoituspaikaksi Lääkärinkujan. Päiväkodin toiminnan aloitus siirtyi vuodelle eteenpäin. Uusi ajankohta 1.8.2026 ja siihen siirtyvät nykyisten Palomäen ja Viiskulman päiväkotien toiminnot.

Varhaiskasvatustalakiin (540/2018) tehtiin muutoksia 1.1.2024 alkaen. Muutokset koskivat kunnan velvollisuutta järjestää varhaiskasvatusta myös lastensuojelulain avohuollon tukitoimena tai sijaishuoltoon sijoitetun tai jälkihuollossa olevan lapselle (6 § Velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta lapselle asumisen ja oleskelun perusteella). Lapsen kotikunta on velvollinen korvaamaan varhaiskasvatusta järjestävälle kunnalle järjestämisestä aiheutuvat kustannukset (60 § rahoitus ja avustukset). Lisäksi muutettiin luvun 13 varhaiskasvatuksen tietovarantoa koskevaa sääntelyä pykälien 68, 70 ja 72 osalta. Muutoksissa säädetään kunnan velvollisuudesta tallentaa tiedot varhaiskasvatuksessa annettavan tuen tai tukipalvelujen päätösmääristä varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardaan.

Talousohjelman mukaiset lapsiryhmien vähennykset Hallissa ja Jämsänkoskella eivät toteutuneet täysimääräisinä johtuen 1-5 vuotiaiden lasten osallistumisasteen kasvusta ennakoidusta. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteiset selvitystyöt kiinteistökannan mahdollisesta vähentämisestä, tilojen käytön tehostamisesta ja toimintojen sijoittumisesta Hallin/Kuoreveden sekä Jämsänkosken alueilla aloitettiin syksyllä 2024. Selvitystyötä tehdään yhdessä tilapalvelujen kanssa ja se jatkuu keväällä 2025.

Varhaiskasvatuksen hanketoiminta

Kaupungin saama valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen koronapandemian vaikutusten tasoittamiseksi käytettiin loppuun vuonna 2024. Avustusta käytettiin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa lapsiryhmien avustajaresurssin lisäyksen tarpeen mukaisesti vuoden 2024 aikana yhteensä 32 000 euroa. Luku sisältää hankkeen omarahoitusosuuden 5 %.

Varhaiskasvatuksessa jatkui varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvon kehittämishanke 2023 - 2024. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää hankeavustus oli yhteensä 94 000 euroa sisältäen 20 % omarahoitusosuuden. Hankkeessa vahvistettiin erityisesti varhaiserityiskasvatusta ja perhepäivähoitajien pedagogista osaamista.

Esi- ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämiseen saatiin rahoitusta yhdessä perusopetuksen kanssa vuosille 2023 - 2024. Esiopetuksen osuus avustuksesta oli 68 000 euroa sisältäen 20 % omarahoitusosuuden. Hankerahoituksella on saatu lisähenkilöstöä esiopetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä haettiin valtion erityisavustusta varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024 - 2027. Jämsän kaupungille myönnettiin avustusta kokonaisuudessaan 619 000 euroa, josta maksettiin vuonna 2024 yhteensä 206 000 euroa. Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osuus avustuksesta on 30 prosenttia eli 77 000 euroa sisältäen 20 %:n omarahoitusosuuden. Avustus on käytettävissä lukuvuoden 2024 -2025 aikana. Avustusta jatketaan varhaiserityiskasvatukseen ja perhepäivähoitajien pedagogisen osaamisen vahvistamista toimintakaudella 2024 - 2025.

Syntyneet vv. 2017-2024

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Syntyneet koko Jämsä	119	129	82	105	116	79	101	82

Jämsän kaupungin alueella asuvien 1-5 -vuotiaiden lasten määrä ja heistä prosentuaalinen osuus varhaiskasvatuksessa olevista

	TP 2022	% varhaiskasvatuksessa	TP 2023	% varhaiskasvatuksessa	TA 2024	% varhaiskasvatuksessa	TP 2024	% varhaiskasvatuksessa
Lapset 1-5 v	579	75 % (435)	501	75 % (378)	459	75 % (344)	483	79 % (381)

Palvelutarve; painotetut keskiarvot

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Laskennallinen varhaiskasvatuspaikkojen määrä (huom. 1.8.2020 alle 3v päiväkodissa vie 1,75 paikkaa)	715	695	665	646	651
Lapsia varhaiskasvatuksessa yhteensä	608	587	556	478	532
Lapsia 1-5 v. varhaiskasvatuksessa	451	435	420	358	406
Lapsia esiopetuksessa	157	152	136	120	126
Lapsia perheille maksettavilla tuilla (kotihoitontuki, yksityisen hoidon tuki, osittainen ja joustava hoitoraha)	170	166	144	140	122
Lapsia vuorohoidossa	60	50	50	50	51

Varhaiskasvatuksen lapsimääriä laskettaessa on 1–5-vuotiaiden lasten osallistumisasteeksi laskettu aiempina vuosina 75 % ikäryhmästä. Vuonna 2024 painotetun keskiarvon mukaan osallistumisaste on 82 % ikäryhmästä. Alle 3-vuotias vie ryhmästä 1,75 paikkaa. Lapsimäärissä on myös eroja vuoden aikana määrien ollessa suurempia vuoden alkupuoliskolla. Tämä on huomioitu ennusteissa laskemalla lasten määrä painotettuna keskiarvona vuodesta 2020.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	823 339	823 339	836 650	13 311	101,62 %
Myyntituotot	45 000	45 000	159 905	114 905	355,34 %
Maksutuotot	300 750	300 750	317 851	17 101	105,69 %
Tuet ja avustukset	358 700	358 700	218 901	-139 799	61,03 %
Muut toimintatuotot	118 889	118 889	139 992	21 103	117,75 %
TOIMINTAKULUT	-11 914 419	-11 914 419	-12 008 962	-94 543	100,79 %
Henkilöstökulut	-8 239 100	-8 239 100	-8 487 443	-248 343	103,01 %
Palvelujen ostot	-1 909 681	-1 909 681	-1 938 123	-28 441	101,49 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-102 341	-102 341	-74 595	27 746	72,89 %
Avustukset	-580 000	-580 000	-404 746	175 254	69,78 %
Muut toimintakulut	-1 083 297	-1 083 297	-1 104 055	-20 758	101,92 %
TOIMINTAKATE	-11 091 080	-11 091 080	-11 172 312	-81 232	100,73 %

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot olivat 836 650 euroa (toteumaprosentti 102 %) ja ylittyivät kokonaisuutena 13 300 euroa verrattuna lisätalousarviolla tarkistettuun talousarvioon. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin ja tulorajoihin tehtiin indeksitarkistukset 1.8.2024 alkaen. Asiakasmaksut ylittyivät 17 000 euroa arvioidusta; tämä johtui palveluntarpeen kasvusta. Myönnettyjä uusia erityisavustuksia saatiin arvioitua vähemmän; avustuksen suuruus oli 61 800 euroa. Varhaiskasvatuksen myyntituottoja muille kunnille myytävistä palveluista kertyi 159 900 euroa, mikä on 115 000 euroa enemmän kuin oli arvioitu. Myytyjen palvelujen määrä on kasvanut erityisesti lastensuojelun sijoittamien lasten osalta.

Toimintakulut olivat 12,00 milj. € (toteumaprosentti 101 %) ja ylittyivät 93 000 euroa verrattuna talousarvioon. Henkilöstökulut ylittyivät 246 800 euroa (toteumaprosentti 103 %), ylitys johtui henkilöstösivukulujen ennakoitua suuremmasta toteumasta (ylitys 227 500 euroa). Perheille maksettavat avustukset (kotihoidontuki, yksityisen hoidon tuki, joustava ja osittainen hoitoraha) alittuivat 175 000 euroa. Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten osallistumisaste oli arvioitua suurempi ja avustusten piirissä olleiden lasten määrä arvioitua pienempi. Palvelujen ostot ylittyivät yhteensä 28 000 euroa. Muilta kunnilta ostetut varhaiskasvatuspalvelut, erityisesti lastensuojelun sijoitettujen lasten osalta, kasvoivat ennakoitua enemmän ja ylittyivät 134 000 euroa. Ateriapalvelut alittuivat 55 000 euroa, puhtauspalvelut ylittyivät 22 000 euroa, kuljetuspalvelut alittuivat 38 000 euroa. Muut toimintakulut ylittyivät 21 000 euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakate oli 11,17 milj. € (toteumaprosentti 101 %). Kokoluokkaan nähden ylitystä voidaan pitää vähäisenä.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Toimintakate €/asukas	571,68	- 584,85	- 584,63
Toimintakate €/hoitolapsi	19 715,82	- 23 203,1	- 20 997,73

Perusopetus

Tulosalueen esimies: johtava rehtori

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen tulosalueen tehtävänä on järjestää perusopetuslain mukaista opetusta (POL 2§). Perusopetuksen järjestäminen on kaupungin keskeinen ja lakisääteinen peruspalvelutehtävä. Perusopetukseen sisältyy erityisopetus- ja opiskeluhoillon palvelut. Jämsän kaupungin strategian mukaisesti perusopetus omalta osaltaan huolehtii lasten ja nuorten hyvinvoinnista sekä sujuvasta arjesta. Perusopetus on mukana rakentamassa elinvoimaista, hyvinvoivaa ja aktiivista Jämsää.

Oppilasmäärä lukuvuonna 2024-2025 (31.12.2024) on yhteensä 1 593 oppilasta. Toteuma on hiukan yli talousarviossa laaditun ennusteen, 1 580 oppilasta. Lukuvuonna 2023-2024 perusopetuksen oppilasmäärä oli 1 673. Iltapäivätoiminnassa oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 97 oppilasta. Perusopetuksen yhteydessä on valmistavaa opetusta Jämsänjoen ja Jämsänkosken yhtenäiskouluissa. Valmistavassa opetuksessa oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 10 oppilasta.

Oppilasennusteen mukaan lv. 2025-2026 Jämsän kaupungin perusopetuksessa opiskelee yhteensä 1 504 oppilasta. Oppilasmäärä laskee lv. 2031-2032 mennessä 951 oppilaaseen. Yleisopetuksen sarjaisuus vähenee lukuvuoden 2024-2025 tasosta seuraavan kolmen lukuvuoden aikana yhteensä 10 ryhmällä ja ennustejakson aikana 21 ryhmällä. Lukuvuodesta 2023-2024 yleisopetusryhmien määrä lukuvuoteen 2024-2025 väheni kuudella. Sarjaisuuksien vähenemisellä on suora vaikutus perusopetuksen henkilöstösuunnitteluun. Kouluverkko on Jämsän kaupunginvaltuuston 17.4.2019 § 17 tekemän päätöksen mukainen. Koskenpään ja Länkipohjan koulujen lakkauttamisprosessit keskeytettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 17.06.2024.

Koulukuljetuspalvelujen osalta noudatettiin 1.8.2021 alkanutta sopimuskautta. Sen viimeinen optiovuosi on käytössä lukuvuonna 2025-2026.

Lukuvuoden 2023-2024 teemana oli suvaitsevaisuus, lukeminen ja lukutaito. Lukuvuoden 2024-2025 teemana on liikkumisen ja hyvinvoinnin lisääminen. Syyslukukauden alussa 5.- ja 8.-luokan oppilaat tekivät liikkumista ja toimintakykyä mittaavat MOVE-testit. Tulokset antavat aihetta lisätä arkiliikuntaa sekä koulussa että vapaa-ajalla. Koulupäivän aikaisen liikkumisen lisäämiseksi kouluihin on nimetty asiasta vastaavat opettajat. Myös digitaalisten laitteiden, erityisesti matkapuhelimien, käytöstä koulupäivän aikana on laadittu uudet ohjeet.

Sivistyslautakunta hyväksyi kokouksessaan 22.02.2024 hyvinvoinnin vuosikellon. Kyseessä on opiskeluhuollollinen työväline pitäen sisällään eri luokka-asteille (1-9) ikätasoiset tuntisuunnitelmat kymmenestä eri teemasta. Tavoitteena on tukea ja vahvistaa koulun hyvinvointi- ja tunnetaitokasvatusta Jämsän perusopetuksen kouluissa läpi oppilaan peruskouluajan aina ensimmäiseltä viimeiselle vuosiluokalle asti. Perusopetukseen ja valmistavaan opetukseen laadittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyötä ohjaava opas sekä koulukohtaisten suunnitelmien lomakepohjat. Hyvinvoinnin vuosikellon ja tasa-arvoa ja yhdenvertaisuustyötä ohjaavien asiakirjojen valmistelu- ja suunnittelutyö toteutettiin osana opiskeluhuoltohanketta.

Tuntijako- ja opetussuunnitelmamuutokset päätettiin:

1.8.2024 alkaen yksi (1) vuosiviikkotunti B1-kieli (ruotsi) yhdeksännelle luokalle ja opetussuunnitelma vuosiluokkia 3-6, 7 ja 8-9; B1-kieli (ruotsi)

1.8.2025 alkaen tuntijako, jossa vuosiviikkotuntien lisäys vuosiluokille 1-6 yhteensä kolme (3) matematiikka sekä äidinkieli ja kirjallisuus; samalla vastaavat opetussuunnitelmamuutokset. Valtakunnallisen muutoksen yhteydessä toteutettiin talousohjelman edellyttämä tuntijakomuutos siirtymäsäännöksellä. Näin varmistetaan, etteivät nykyisten oppilaiden valtakunnalliset minimimäärät yhteisiä aineita ja valinnaisia aineita alitu perusopetuksen aikana. Tuntijakomuutosten yhteisvaikutus aiempi minimituntimäärä 229 ja muutoksen jälkeen 228.

Hyvinvointialueiden toiminnan alkamisen 1.1.2023 myötä koulukuraattorit ja –psykologit ovat siirtyneet osaksi hyvinvointialueen organisaatiota. Opiskeluterveydenhuollon palvelut siirtyivät hyvinvointialueen tuottamiksi 1.8.2024. Opiskeluhooltohenkilöstön työ on painottunut yksilötyöhön. Opiskeluhoollon työntekijät ovat osallistuneet koulujen opiskeluhooltoryhmien kokouksiin. Jämsän kaupunki tuottaa kehitysvammaisten koulujen loma-ajan palvelut Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa laaditus sopimuksen mukaisesti.

Jämsän perusopetus on ollut mukana yrityskylätoiminnassa. Yrityskylätoiminta on suunnattu erityisesti 6. ja 9.-luokkalaisille oppilaille. Toiminnan sisällöt ovat osa yrittäjyyskasvatusta. Yrityskylä tarjoaa nuorille tietoa ja kokemuksia taloudesta, työelämästä ja yrittäjyydestä sekä opettajille välineitä opetuksen tueksi. Keski-Suomen Yrityskylä koulutti perusopetuksen opettajia Yrityskylän oppimiskokonaisuuteen.

Talousohjelman mukaiset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteiset selvitystyöt kiinteistökannan mahdollisesta vähentämisestä, tilojen käytön tehostamisesta ja toimintojen sijoittumisesta Hallin/Kuoreveden sekä Jämsänkosken alueilla aloitettiin syksyllä 2024. Selvitystyötä tehdään yhdessä tilapalvelujen kanssa ja se jatkuu keväällä 2025.

Talousohjelman mukaisesti koulunkäynninohjaajat lomautettiin kesällä 2024 noin kuukauden ajaksi, hankintoja vähennettiin ja taksoja korotettiin (iltapäivätoiminta ja tilavuokrat). Syksyn 2024 yhteistoimintaneuvottelutuloksesta johtuen ohjaajien lomautuksista 2025-2027 luovuttiin. Yhteistoimintaneuvotteluissa päästiin yksimieliseen lopputulokseen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen johtamisjärjestelymuutoksesta. Toimeenpano käynnistyy v. 2025.

Perusopetuksen hanketoiminta

Kaupunki saama valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen koronapandemian vaikutusten tasoittamiseksi käytettiin loppuun vuonna 2024. Valtionavustuksen parannettiin lasten kehityksen ja oppimisen edistämistä sekä tuen toteuttamista perusopetuslain ja koulujen lukuvuosisuunnitelmien mukaisesti. Perusopetuksen saamaa avustusta on käytetty erityisopettajien ja opinto-ohjaajien resurssointiin yhtenäiskoulualueen tarpeiden mukaisesti vuoden 2024 aikana yhteensä 48 000 euroa. Luvussa on mukana hankkeen omarahoitusosuus 5 %.

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä haettiin valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024-2027. Jämsän kaupungille myönnettiin kokonaisuudessaan 618 000 €, josta vuonna 2024 maksettiin yhteensä 206 000 €. Jämsän kaupungin saama erityisavustus vuodelle jaettiin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kesken lapsi/oppilasmäärän mukaisesti siten, että perusopetus osuus v. 2024 avustuksesta on ollut 70 % eli 180 000 €, sisältäen 20 %: omarahoitusosuuden. Avustus on käytettävissä lukuvuoden 2024-2025 aikana. Perusopetuksen osuus jaettiin edelleen yhtenäiskoulualueittain oppilasmäärän mukaan. Tuen avulla on palkattu resurssiopettajia ja näin on pystytty jakamaan opetusryhmiä joustavammin ja kohdentamaan tarvittavat tukitoimet oppilaille paremmin.

Yhteisöllinen opiskeluhoollon vahvistaminen ja kehittäminen

avustus 33 000 euroa, hankkeen omarahoitus 30 %:a, joten hankkeen kokonaiskustannukset ovat 47 000 euroa. Hanke on mahdollistanut edelleen yhteisöllisen oppilashuollon koordinaattorin palkkaamisen. Koordinaattorin tehtävänä on ollut muun muassa hyvinvoinnin vuosikellon vuosiluokittain laadittujen tehtäväkokonaisuuksien tuominen käytännön toimiksi ja oppilaiden koulupoissaolojen ennaltaehkäisy.

Harrastamisen Suomen malli

- 1.8.2023 – 31.7.2024, avustus 22 000 euroa. Erityisavustuksen omarahoitusosuus oli vähintään 25 %, joten hankkeenkokonaiskustannus oli vähintään 29 000 €. Hankkeeseen käytettiin yhteensä 30 000 euroa.

- 1.8.2024-31.7.2025 avustus 30 000 euroa. Hankkeessa on 30 %:n omarahoitus eli hankkeen kokonaiskustannukset ovat 43 000 euroa. Vuoden loppuun mennessä avustusta on käytetty yhteensä 33 000 euroa. Kerhoja on ollut 15. Kerhojen teemoina on ollut muun muassa liikunta, musiikki, luova toiminta, kuvataiteet, mediataidot ja askartelu. Kerhot ovat kokoontuneet koulujen tiloissa tai piha-alueilla heti koulupäivän jälkeen. Harrastamisen Suomen mallin avustuksella on maksettu myös oppilaiden ylimääräisiä koulukuljetuksia iltapäivisin.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	1 005 450	1 005 450	937 245	-68 205	93,22 %
Myyntituotot	376 550	376 550	284 466	-92 084	75,55 %
Maksutuotot	50 500	50 500	63 245	12 745	125,24 %
Tuet ja avustukset	423 900	423 900	400 637	-23 263	94,51 %
Muut toimintatuotot	154 500	154 500	188 896	34 396	122,26 %
TOIMINTAKULUT	-21 975 306	-21 975 306	-21 890 051	85 255	99,61 %
Henkilöstökulut	-11 992 431	-11 992 431	-11 780 338	212 093	98,23 %
Palvelujen ostot	-6 155 923	-6 155 923	-6 482 761	-326 838	105,31 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-587 080	-587 080	-497 257	89 823	84,70 %
Avustukset			-220	-220	
Muut toimintakulut	-3 239 872	-3 239 872	-3 129 475	110 397	96,59 %
TOIMINTAKATE	-20 969 856	-20 969 856	-20 952 806	17 050	99,92 %

Kotikuntakorvauksia tuli arvioitua vähemmän, joten myyntituotot alittuivat 125 000 eurolla. Iltapäivätoiminnan maksutuotot ylittivät noin 13 000 eurolla. Talousohjelman mukaisesti iltapäivätoiminnan maksuja korotettiin 1.8.2024 alkaen. Tuet ja avustukset jäivät noin 23 000 euroa ennakoitua pienemmiksi. Muut toimintatuotot ylittivät 34 000 eurolla. Muihin toimintatuottoihin kuuluu vuokratuotot ja sisäiset luontaisedut. Talousohjelman mukaisesti tilavuokria korotettiin 1.8.2024 alkaen. Kokonaisuudessaan perusopetuksen toimintatuotot alittuivat 68 000 eurolla.

Henkilöstökulut alittuivat 210 000 eurolla. Tämä johtui eläkemaksujen ennakoitua pienemmästä määrästä. Palvelujen ostot ylittivät noin 330 000 eurolla johtuen lähinnä muille kunnille maksetuista kotikuntakorvauksista, ylitys 245 000 euroa sekä matkustus- ja kuljetuspalveluista 192 000 euroa. Talousarviovalmistelussa indeksikorotukset olivat jääneet epähuomiossa pois. Myös ateriapalvelujen ostot ylittivät 28 000 euroa. Vastaavasti puhtauspalveluiden ostot alittuivat 25 000 eurolla, ICT-palvelut 47 000 euroa ja koulutus- ja kulttuuripalvelut 14 000 eurolla.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa talousarvio alittui 90 000 eurolla. Säästöä syntyi erityisesti toimisto- ja koulutarvikkeissa 32 000 euroa ja kalustossa 26 000 euroa. Talousohjelman mukaisesti hankintoja on vähennetty. Muut toimintakulut alittuivat 110 000 eurolla. Tähän tiliryhmään kuuluu huoneistojen vuokrat, laitevuokrat sekä välittömät ja välilliset verot.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Oppilasmäärä	1 698	1 634	1 641
Toimintakate €/oppilas	- 12 501	- 13 272	- 12 770
Toimintakate €/asukas	- 1 107	- 1 106	- 1 096

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Oppilasmäärä	1 839	1 763	1 746	1 698	1 634	1 641

Oppilasennuste	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Juokslahti	53	44	41	40	40	35	34	32
Kaipola	101	98	89	88	81	78	70	66
Koskenpää	31	30	23	23	22	20	22	17
Läkipohja	27	23	22	18	20	18	16	16
Jämsänkosken yhtenäiskoulu 1-6 sisältää pienluokat	285	255	233	222	195	179	167	157
Jämsänjoen yhtenäiskoulu 1-6 sisältää pienluokat	396	378	336	307	303	269	269	238
Kuoreveden koulu 1-6	73	67	63	53	48	52	51	49
Alakoulut yhteensä	966	889	798	739	696	637	612	558
Jämsänkosken yhtenäiskoulu 7-9 sisältää pienluokat	198	199	197	188	181	169	159	134
Jämsänjoen yhtenäiskoulu 7-9 sisältää pienluokat	367	361	343	311	281	262	239	239
Kuoreveden koulu 7-9	62	67	59	60	50	46	40	40
Yläkoulut yhteensä	627	615	584	539	492	457	418	393
Perusopetus yhteensä	1593	1504	1382	1278	1188	1094	1030	951

Ennustevuosilla 2025-2032 on vähennetty oppilasmäärien kaksinkertainen kirjaus pienluokkien osalta.

Lukiokoulutus

Tulosalueen esimies: johtava rehtori

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja (LL 2 §, 1 mom.). Laki vahvistaa yleissivistystä ja edistää nykyistä laajempien opintojaksojen ja oppiainerajat ylittävien opintojen järjestämistä. Laki velvoittaa antamaan erityisopetusta ja opinto-ohjauksen velvoitteet ovat lisääntyneet.

Vuonna 2010 lukiolaisia oli 353, vuonna 2023 keskimäärin 241 ja vuonna 2024 keskimäärin 262. Syksyllä 2023 lukion aloitti 70 uutta opiskelijaa. Kahden tutkinnon opiskelijoita oli vuoden lopussa 24. Heidän pääkoulunsa on Ammattiopisto Gradia. Urheiluvalmennuksessa on 28 lukion opiskelijaa.

Laki oppivelvollisuudesta astui voimaan 1.1.2021 ja sen myötä oppivelvollisuus laajentui 18 ikävuoteen asti. Maksuttomuus jatkuu lukio-opintojen loppuun saakka, kuitenkin enintään sen vuoden loppuun, kun opiskelija täyttää 20 vuotta. Maksuttomuuden piirissä olevien opiskelijoiden kannettavat tietokoneet on hankittu kolmen vuoden leasing-sopimuksella kaupungin tietohallinnon kautta. Oppimateriaalien osalta lukio on mukana Hansel Oy:n puitesopimuksessa. Vuoden 2024 lopussa maksuttomuuden piirissä oli 256 lukion opiskelijaa. Vuonna 2024 valmistui yhteensä 56 ylioppilasta, joista kaksoistutkintoja oli kahdeksan (8).

Lukion opiskelijamäärä pysyy lähivuosina suunnilleen nykytasolla. Tällä hetkellä lukio on osittain neli- ja kolmisarjainen ja muuttuu lukuvuodesta 2026-2027 alkaen kokonaan kolmisarjaiseksi. Ennusteen mukaan lukio on kolmisarjainen ainakin vuosikymmenen loppuun saakka. Näin voidaan mahdollistaa myös kahden tutkinnon opinnot Gradia Jämsän opiskelijoille.

Kaikki opiskelijat noudattavat 1.8.2021 käyttöön otettua opetussuunnitelmaa. Uudessa opetussuunnitelmassa vahvistetaan sekä oppiaineiden tavoitteiden ja keskeisten sisältöjen hallintaa, että laaja-alaista osaamista. Opintokokonaisuuksia voi muodostaa yhden oppiaineen sisällä tai ne voivat olla oppiainerajat ylittäviä opintokokonaisuuksia.

Lukuvuoden 2023-2024 teemana oli suvaitsevaisuus, lukeminen ja lukutaito. Lukuvuonna 2024-2025 teemana on ollut keskittyminen. Se kattaa laajasti eri tavoitteita, kuten pitkäjänteisen työskentelyn, hyvän työrauhan ja opiskelutaitojen kehittymisen.

Lukion ensimmäisen ja kolmannen vuoden opiskelijoille tehtiin opiskelijakyselyt keväällä 2024. Kyselyn tulokset on julkaistu lukion Pedanet-sivuilla. Kaikki lukion opiskelijat osallistuvat ensimmäisen lukuvuoden syksyllä lukiseulaan, minkä perusteella saadaan alustava tieto lukemisen ja kirjoittamisen taidoista. Lukiseulan ja opiskelussa havaittujen haasteiden perusteella opiskelija voidaan kutsua varsinaiseen lukitestiin. Testin tulosten perusteella opiskelijalle laaditaan tarvittaessa henkilökohtainen lukioaikainen suunnitelma tarvittavista erityisjärjestelystä. Näitä erityisjärjestelyjä voidaan anoa myöhemmin myös ylioppilastutkinnon kokeisiin.

Hyvinvointialueiden toiminnan alkamisen 1.1.2023 myötä koulukuraattorit ja –psykologit siirtyivät osaksi hyvinvointialueen organisaatiota. Lukiossa on ollut mitoituksen mukaiset psykologi- ja kuraattoripalvelut. Psykologin ja kuraattorin toiminta on painottunut yksilötyöhön. Opiskeluterveydenhuollon palvelut siirtyivät hyvinvointialueen tuottamiksi 1.8.2024. Opiskeluhoollon työtekijät ovat osallistuneet lukion opiskeluhoolloryhmän kokouksiin ja tarvittaessa henkilöstökokouksiin.

Seudullinen toisen asteen johtoryhmä kokoontui neljä (4) kertaa vuodessa, samoin opinto-ohjaajien ryhmä. Lukiolaki velvoittaa myös korkeakouluysteistyöhön. Yhteistyökumppaneina ovat olleet Jyväskylän avoin yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Lukion toisen opiskelijat osallistuivat Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän avoimen yliopiston järjestämälle korkeakouluviikolle.

Yhteistyössä Himos-Yhtiöiden kanssa toteutettiin ensimmäistä kertaa rinneharjoittelijakurssi. Opintojakson kesto on 30 tuntia ja sisältäen viisi tuntia teoriaa ja 25 tuntia käytännön harjoittelua. Lisäksi opintojakso sisältää vapaaehtoisen 10 tunnin harjoittelujakson rinteessä. Harjoittelun tehdessään opiskelija saa todistuksen, jolla on mahdollista hakea töihin Himoksen hiihtokouluun apuopettajaksi.

Talousohjelmaa on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden opetus on toteutettu pakollisten opintojen osalta kolmisarjaisena. Itsenäisenä suoritettujen opintojen määrä on lisääntynyt, keskimääräistä ryhmäkoko on kasvatettu ja oppimateriaalien kierrätyksestä on lisätty.

Lukiokoulutuksen hanketoiminta

Opetushallitus on myöntänyt lukiolle Erasmus+ yleissivistävän koulutuksen akkreditoinnin vuoden 2027 loppuun asti. Tämä mahdollistaa kansainvälisyystoiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen ja kehittämisen. Akkreditoinnin myötä lukiolle myönnetään säännöllisesti vuosittaista tukea sekä opiskelijoiden että opetushenkilökunnan liikkuvuuksiin seuraavien kolmen vuoden ajan. Akkreditoinnin aikana Jämsän lukiokoulutus kehittää, vahvistaa ja lisää kansainvälistä toimintaa. Erasmus+ -liikkuvuuksien tavoitteena on lujittaa opettamisen ja oppimisen eurooppalaista ulottuvuutta, parantaa opetuksen ja oppimisen laatua yleissivistävässä koulutuksessa sekä edistää eurooppalaisen koulutusalueen luomista.

Toimintakaudelle 2023-2024 avustusta saatiin 36 000 euroa ja toimintakaudelle 2024-2025 saatiin 20 000 euroa. Avustukset ovat mahdollistaneet ryhmäliikkuvuuksia, opiskelijoiden yksilöliikkuvuuksia ja henkilöstön koulutuksia. Toimintaa oli pääasiassa syyslukukaudella ja tulee olemaan kevätlukukaudella 2025. Vuoden 2024 aikana avustusta käytettiin yhteensä 7 000 euroa.

Korona-vaikutusten lieventämiseen (oppimisen tuki ja hyvinvointivajeen korjaaminen) on ollut käytettävissä 38 000 euron suuruinen avustus. Hankkeessa on 5 %:n omavastuu, joten hanke on 40 000 euron suuruinen. Avustuksen turvin voitiin lisätä lukiokoulutuksen erityisopetusresurssia lukuvuonna 2023-2024, antaa tukiopetusta ja pienentää ryhmäkokoja. Syksyllä 2024 avustusta käytettiin lukion koulunuorisotyöhön. Vuoden 2024 aikana avustusta käytettiin yhteensä 24 300 euroa omavastuun kanssa.

Lukuvuonna 2023-2024 lukiolla on työskennellyt Jämsänkosken yhtenäiskoulun kanssa yhteinen nuoriso-ohjaaja ja lukuvuonna 2024-2025 lukion osa oma osa-aikainen nuoriso-ohjaaja.

Yhteishankkeina toteutettu Muuramen kunnan hallinnoimaa Kestävän kehityksen tiekartta -hanketta päättyi 31.5.2024. Hankkeessa kehitettiin lukion toimintakulttuuria ilmasto- ja kestävyysosaamista ja pedagogiikkaa vahvistamaan arjen kestävyyskasvatusta. Hanke sai avustusta 45 000 euroa ja omavastuu oli 10 %. Hankkeessa työskenteli sivutoimisesti kaksi lukion opettajaa.

Muuramen kunta hallinnoi myös Muuramen, Laukaan ja Jämsän lukion yhteisessä Laatua ja hyvinvointia lukioihin -hanketta. Tavoitteina oli laadukkaan oppimisen edellytysten parantaminen, tiedolla johtamisen ja tietoperustaisuuden kehittäminen sekä opiskelijoiden ja henkilöstön osallisuutta ja hyvinvointia mahdollistavan toimintakulttuurin vahvistaminen. Hanke sai avustusta yhteensä noin 77 000 euroa ja siinä oli 10 %:n omavastuu. Hankkeessa työskenteli sivutoimisesti kolme lukion opettajaa.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	80 000	80 000	95 331	15 331	119,16 %
Maksutuotot	4 000	4 000	34 407	30 407	860,16 %
Tuet ja avustukset	75 000	75 000	36 496	-38 504	48,66 %
Muut toimintatuotot	1 000	1 000	24 429	23 429	2 442,88 %
TOIMINTAKULUT	-2 226 637	-2 226 637	-2 204 947	21 690	99,03 %
Henkilöstökulut	-1 399 664	-1 399 664	-1 419 988	-20 324	101,45 %
Palvelujen ostot	-391 603	-391 603	-350 617	40 986	89,53 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-78 200	-78 200	-75 352	2 848	96,36 %
Avustukset			-100	-100	
Muut toimintakulut	-357 170	-357 170	-358 890	-1 720	100,48 %
TOIMINTAKATE	-2 146 637	-2 146 637	-2 109 616	37 021	98,28 %

Lukiokoulutuksen maksutuotot ylittyivät 30 000 eurolla johtuen ennakoitua suuremmasta kahden tutkinnon opiskelijoiden määrästä. Ammattiopisto Gradialta on laskutettu lukiossa suoritetuista opinnoista, ylioppilaskokeiden ennakotarkastuksista ja käytetyistä oppimateriaaleista. Lisäksi on laskutettu Kristillisen Kansanopiston opiskelijoiden lukio-opintojen hyväksiluvusta.

Tukia ja avustuksia saatiin 38 500 euroa ennakoitua vähemmän. Muuramen kuntaa laskutettiin noin 22 000 euroa Muuramen hallinnoimien hankkeiden kuluja. Yhteensä toimintatuotot ylittyivät noin 15 000 eurolla.

Henkilöstökulut ylittyivät 20 000 eurolla. Ylitystä oli sekä vakituisten että sijaisten henkilöstökuluissa.

Palveluiden ostot alittuivat noin 41 000 euroa. Suurimmat alitukset olivat ravitsemispalveluissa, matkustus- ja kuljetuspalveluissa sekä sisäisissä ict-palveluissa.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa on alitus noin 3 000 euroa. Suurin alitus oli kirjallisuudessa johtuen oppimateriaalien kierrätyksestä ja suurin ylitys kalustossa, koska hajalle menneitä dataprojektoreita jouduttiin uusimaan.

Kokonaisuudessaan lukiokoulutuksen toimintakate alittui noin 37 000 eurolla.

Tunnusluvut

opiskelijaennuste												
lv	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
lukio	263	254	238	258	279	267	249	228	212	195	183	160

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Opiskelijamäärä	263	229	214	241	265	263
€ / asukas	- 93,44	- 92,38	-100,91	-109,39	-115	-110
€ / opiskelija	- 7066	- 8133	-9059	-8704	-8100	-8052

Elämänlaatupalvelut

Tulosalueen esimies: kirjastopalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus

Elämänlaatupalvelut koostuvat opisto-, kirjasto- ja vapaa-aikapalveluista. Yleiset kotoutumispalvelut on sisällytetty opistopalveluiden tulosityksikköön. Kaupungin hyvinvoinnin edistämistyön koordinointi on vapaa-aikapalveluiden tulosityksikössä.

Elämänlaatupalveluilla on keskeinen merkitys jämsäläisten hyvinvointiin, yhteisöllisyyteen ja kaupungin elinvoimaisuuteen. Järjestämme ja tuotamme elämänlaatupalveluja ja luomme niille toimintaedellytyksiä. Kannustamme jämsäläisiä harrastamiseen, itsensä kehittämiseen sekä terveelliseen ja vastuulliseen elämäntapaan. Kaupunkistrategian mukaisesti olemme tärkeä osa palvelevaa kaupunkia. Teemme yhdessä, kohtaamme ja osallistamme. Olemme vahvoja verkostoitujia, kuuntelemme asiakkaita. Uudistamme palveluja ja hyödynnämme digitaalisuutta.

Elämänlaatupalveluiden toiminta ulottui vuonna 2024 ympäri laajaa kaupunkia, mutta yhtenä palveluiden ja tapahtumien keskuksena oli Raitti, jossa toimittiin yhdessä ja yhteistyössä kaupungin neuvonnan kanssa. Kaupunkilaiset ovat ottaneet Raitin omakseen; kirjaston ovien kävijälaskureiden mukaan tilassa kävi vuoden aikana 112 000 asiakasta (edellisenä vuotena 106 000). Lisäksi käyntiä tuli nuorisotilojen ovesta.

Raitin tiloissa on ilmennyt vuoden aikana toistuvia vesivuotoja. Niistä on viestitty vuokranantajalle aktiivisesti. Vuokranantaja on tehnyt korjauksia ja suunnitelmia jatkotoimenpiteistä. Sisäilmatyöryhmä kokoontui kaksi kertaa tarkastelemaan Raitin olosuhteita. Asian arviointia (mm. mittaukset) ja seurantaa jatketaan.

Talousohjelman vuoden 2024 toimenpiteiden toteuttaminen

Työväenopiston ja musiikkiopiston tuntimäärien vähentäminen: Kalenterivuoden 2024 toteutuneet opetustunnit olivat työväenopistossa 5 200 (v. 2023 7 200). Musiikkiopistossa toteutuneet opetustunnit olivat 9 760 (v. 2023 10 358).	-Kirjastoautopalvelun lakkauttaminen ja auton myynti, on toteutunut. Myyntihinta jäi alle talousarvioon arvioidusta -Galleria Kivipankin myynti: Kaupunki vuokraa rakennuksen 1.3.2025 alkaen Kivipankki ry:lle. -Vinnin tilan asunnon vuokraus, on toteutunut vapaa-ajanasunnoksi vuokraamisena
Avituksen nuorten palvelujen kotiuttaminen: on toteutunut	Liikennepuistotoiminnan lakkauttaminen: Jämsän Yrittäjät ry operoi liikennepuistotoimintaa ja Maaumalan välinelainaamotoimintaa kesällä 2024.
Uimahalli Koskikaran aukioloajan muutos: uimahalli on kiinni maanantaisin. Toimenpiteellä ei saavuteta säästötavoitetta kokonaan. Alkuperäisessä toimenpiteessä sunnuntailisien vaikutus olisi ollut merkittävä	Hankintojen vähentäminen ja taksojen korottaminen kautta linjan

Sivistyslautakunta on tilinpäätöksen yhteydessä käsitellyt ja hyväksynyt osaltaan seuraavat toimintakertomukset:

- Tammenlehvän perinnetoimikunta, kokoontumia kolme (3) kertaa,
- nuorisovaltuusto, kokoontumisia 12
- vammaisneuvosto, kokoontumisia neljä (4) kertaa

Näissä kertomuksissa on kuvattu tarkemmin toimintaa.

Elämänlaatupalveluiden hanketoiminta

Opetushallituksen myöntämä 8 600 €:n avustus työväenopiston opintoseteleihin. Niillä annetaan alennuksia työttömien, alhaisen pohjakoulutuksen omaavien, senioreiden ja eläkeläisten kurssimaksuihin. Avustus on suosittu, ja alennukset hyödynnetään etenkin seniorikursseilla hyvin. Avustusta myönnettiin 336 henkilölle.	Avin myöntämä 5 600 € avustus Jämsän Ääni hankkeeseen. Hankkeessa järjestettiin moniäänistä tapahtumasarjaa pääkirjastossa ja tuotiin esiin puhetaidon merkitystä.
Tunkelon säätiön myöntämä 2 500 € avustus kirjastopalveluihin Läkipohjan lasten ja nuorten toiminnan edistämiseen. Avustuksella toteutui kirjavinkkauksia, vierailu pääkirjastoon, kirjailijavierailu sekä lastenteatteriesitys.	Nuorten rinnalla koulussa 2023-2024 –hanke jatkui kevään 2024 (AVIn avustus 70 000 €). Hankkeessa vahvistettiin ja tuettiin perusopetuksen kouluissa sekä lukiossa tehtävää nuorisotyötä. Uusi koulunuorisotyöhanke, Koulunuorisotyön kehittäminen Jämsässä 2024-2026, aloitettiin lokakuussa 2024 (AVIn avustus 30 000 €). Hanke jatkuu vuonna 2025. Koulunuorisotyöhankkeita on toteutettu vapaa-aikapalvelujen hankkeina. Henkilöresurssi on ollut v. 2024 1,5 henkilötyövuotta.
Avin myöntämät avustukset vapaa-aikapalveluihin lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan toteuttamiseen (kaudelle 2023-2024 5 500 € ja kaudelle 2024-2025 4 100 €). Hankkeessa on järjestetty kerhotoimintaa kaudella 2023-2024 11 kerhossa (osallistujia 198) ja leiritoimintaa viisi leiriviikkoa (89 osallistujaa).	

Opistopalvelut ja kotoutumispalvelut 2024

Jämsän työväenopisto järjestää vapaan sivistystyön opintoja kaikenikäisille kuntalaisille. Jämsänjokilaakson musiikkiopisto järjestää tutkintotavoitteista taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaisia opintoja Jämsässä ja Kuhmoisissa.

Jämsän työväenopistossa opiskelee noin 1 500 opiskelijaa. Vuosittain järjestetään noin 150 kurssia. Työväenopiston kursseille osallistuminen lisää osallisuuden kokemusta sekä vähentää yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Vuosittain vaihtuva kurssiohjelma sekä yleisöluennot suunnitellaan yhdessä elämänlaatupalvelujen muiden tulosityksiköiden kanssa.

Jämsänjokilaakson musiikkiopistossa opiskelee 350 opiskelijaa. Musiikkiopistossa opiskelee kaikenikäisiä opiskelijoita. Muskariryhmissä pienimmät opiskelijat ovat vauvoja ja aikuisopiskelijoissa vanhimmat ovat noin 80-vuotiaita. Musiikkiopisto tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen ja yhdistysten kanssa sekä oppilaitosyhteistyötä muun muassa Jämsän Kristillisen Kansanopiston sekä Jämsän lukion kanssa. Vuosittain järjestetään useita konsertteja myös kouluissa, päiväkodeissa ja palvelutaloissa.

Kotoutumispalvelut ovat olleet osa opistopalveluja vuodesta 2022 alkaen. Kaupungin moniammatillinen kotoryhmä kokoontui neljä kertaa vuoden 2024 aikana. Jämsässä asui Tilastokeskuksen tietojen mukaan 455 ulkomaan kansalaista vuoden 2023 lopussa. Kotoutujia Jämsässä oli vuonna 2024 noin 300. Mukana luvussa on sekä TE-palvelujen asiakkaat sekä työvoiman ulkopuolella olleet kotoutujat. Kotoutumistyö painottui neuvontaan, kotouttamissuunnitelmien laadintaan, moniammatilliseen yhteistyöhön muun muassa vastaanottokeskuksen sekä sosiaali- ja asumispalvelujen kanssa ja palvelujen koordinointiin.

Syksyllä valmisteltiin KOTO2024-lakiuudistuksen mukanaan tuomia muutoksia. Kotoutumisen edistämisen velvoitteet siirtyivät TE-palveluilta kunnille vuoden 2025 alussa. Jämsän työväenopisto järjestää jatkossa kotoutumiskoulutukset sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation koulutukset. Kotoutumiskorvausten varmistamiseksi Jämsän kaupungin kotoutumishjelma eli kotoutumisen alkuvaiheen palveluja kuvaava asiakirja laadittiin syksyn aikana ja se hyväksyttiin kaupunginhallituksessa. Sittenkin muutetussa kotoutumislaita tämä kuntien velvoite ohjelman tekemiseen poistui.

Työväenopisto järjesti nuorten maahanmuuttajien suomen kielen ja kotoutumisen koulutusta. Koulutuksen kohderyhmänä ovat 15-19 vuotiaat maahanmuuttajat, jotka eivät vielä olleet saaneet kotikuntaoikeutta ja eivät täten olleet työllisyyden kuntakokeilun tai suomalaisen oppivelvollisuuden piirissä. Valtio korvaa koulutuksen kustannukset kokonaisuudessaan takautuvasti koulutuksen järjestäjälle.

Paikallisia korkeakouluopintoja koordinoi ja suunnittelee Jämsässä työryhmä, joka kokoontui neljä kertaa vuodessa. Työryhmässä on mukana myös Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun edustajat.

Jämsänlaakson Setlementti ry järjesti kesätoimintaa ja -tapahtumia Vinnillä. Kulttuuripalveluista myönnettiin avustusta toiminnan järjestämiseen.

Kirjastopalvelut 2024

Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin aineistoihin ja edistää lukemista ja kirjallisuutta. Kirjasto on myös tapahtumien, opiskelun, harrastamisen ja kansalaiskeskustelun paikka kaikenikäisille.

Kirjaston kaikkien toimipisteiden (pääkirjasto sekä Jämsänkosken, Kuoreveden ja Länkipohjan omatoimikirjastot) fyysisten kävijöiden määrä ylitti talousarviossa määritellyn tavoiteluvun (115 000) selvästi, kävijämäärän ollessa 146 000 kävijää eli samaa tasoa kuin vuonna 2023. Toteutuneessa lainausten määrässä kaupungin asukasta kohti (12,31) ei päästy aivan talousarviossa esitettyyn lukuun (13,00). Lainauserätykset vähenivät miltei kaikissa aineistotyypeissä kaunokirjoista videotallenteisiin. Kirjastoautopalvelun lakkautus talousohjelman mukaisesti 15.3.2024 voi olla yksi syy pudotukseen.

Jämsänkosken omatoimikirjaston järjestyshäiriöihin puututtiin lyhentämällä kahteen otteeseen aukioloa iltaisin.

Tapahtumatoiminta ja kouluyhteistyö olivat vilkasta. Kirjasto oli Raitilla pääkirjaston tiloissa mukana järjestäjänä, toteuttajana tai tilan tarjoajana sadassa tilaisuudessa. Presidentinvaalien aikaan järjestettiin vaalit, jossa äänestettiin kirjaston pehmoeläimille presidentti. Virtas-viikkoihin kirjasto osallistui järjestämällä paikalliset kirjamesut ja kouluille rap-lyriikkapajan. Jämsän muistiyhdistys ry jatkoi viikoittaisen digiopastusklubin pittoa. Palvelulupausta toteutettiin satutunneista toisen asteen tiedonhaun opastukseen kattavasti. Lukukoira ja -kani huolehtivat osaltaan lukemisen edistämisestä. Cineast-elokuvapalvelu tuli asiakkaiden käyttöön helmikuussa. Kuntien yhteinen e-kirjasto avasi ovensa huhtikuussa. Keski-kirjastojen strategia 2025-28 valmistui.

Asiakaskysely toteutettiin 18.3.-7.4 ja siihen saatiin 260 vastausta. Kirjasto sai kyselyssä palvelustaan pääosin kiitettävän arvion.

Vapaa-aikapalvelut 2024

Galleria Kivipankissa järjestettiin seitsemän näyttelyä 17 viikon aikana sekä yksi konsertti. Kävijämäärä oli noin 1 600. Pälämäen museo oli avoinna heinäkuun ja ryhmille tilauksesta. Kävijöitä oli 150. Vuoden aikana siirrettiin aineistoa ja esineistöä virastotalo Koskelon uuteen kotiseutuarkistoon.

Kalendaariset juhlat järjestettiin. Näitä ovat itsenäisyyspäivän juhla ja kansallisen veteraanipäivän juhla. Jälkimmäinen järjestettiin yhteistyössä Tammenlehvän Jämsän perinnetoimikunnan kanssa.

Liikunta- ja nuorisopalvelut järjestivät ohjattua toimintaa, tapahtumia ja leirejä itsenäisesti sekä yhteistyössä järjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Uimahallin asiakasmäärätavoite 55 000 asiakasta ylitettiin asiakasmäärän ollessa noin hieman yli 57 000.

Nuorisotilatyötä toteutettiin Nuorten Raitilla, Köpiksellä Jämsänkoskella sekä Kuutissa Kuorevedellä. Osallistuttiin myös vapaaehtoisvoimin ylläpidettävän Länkipohjan nuorisotilan vuokratukustannuksiin. Nuorten moottoripajatoimintaa ylläpidettiin yhteistyössä seurakunnan ja 4H-yhdistyksen kanssa. Koulunuorisotyötä järjestettiin yhtenäiskouluilla ja lukiolla. Dokumentaatiojärjestelmän mukaan nuorisopalvelujen toimintaan osallistuneita oli yhteensä hieman yli 15 000

Työvalmennussäätiö Avitukselta ostettiin nuorten työllistämiseen ja elämänhallintaan liittyvät yksilövalmennus-, nuorten starttipaja- ja etsivän nuorisotyön palvelut. Etsivät tapasivat nuoria viranomaisverkostoissa, toimistolla, ulkoilun merkeissä ja nuorten kotona. Keskeistä kohdennetussa nuorisotyössä on nuoren yksilöllinen kannattelu, läsnäolo, toivon ylläpitäminen ja tarpeiden kuunteleminen.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn ja fyysisen toimintakyvyn Move-mittausten tuloksia käsiteltiin ja toimenpiteitä suunniteltiin eri työryhmissä. Tuloksista pidettiin myös vanhempainillat kaikilla kolmella yhtenäiskoululla. Sivistyslautakunta hyväksyi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman. Hyvinvointityöryhmä kokoontui yhdeksän kertaa. Hyvinvoinnin alueellisen kuntaverkoston tapaaminen toteutettiin alkuvuodesta Jämsän isännöimänä. Järjestötapaamisia toteutui neljä.

Vapaa-aikapalveluissa avustuksia myönnettiin 59 eri taholle, yhteensä 163 000 €.

Myönnetyt palkinnot ja stipendit:

- Jämsän kaupungin vuoden 2023 urheilijapalkinto myönnettiin suunnistaja Inka Nurmiselle.
- Jämsän kaupungin vuoden 2024 liikuntatekopalkinto myönnettiin aktiiviselle liikuntatoimija Ville Hentilälle vapaaehtoistyöstä niin lasten kuin aikuisten liikuttajana.
- Viljo Järvisen kulttuuripalkinto 2024 myönnettiin Jämsänkosken Kotiseutuyhdistys ry:lle.
- Nuorten kulttuuri-, taide- ja liikuntastipendejä myönnettiin 24 nuorelle.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	683 000	683 000	1 231 107	548 107	180,25 %
Myyntituotot	283 300	283 300	331 143	47 843	116,89 %
Maksutuotot	260 000	260 000	265 658	5 658	102,18 %
Tuet ja avustukset	74 600	74 600	587 512	512 912	787,55 %
Muut toimintatuotot	65 100	65 100	46 794	-18 306	71,88 %
TOIMINTAKULUT	-4 262 264	-4 262 264	-4 163 814	98 451	97,69 %
Henkilöstökulut	-2 106 775	-2 106 775	-2 083 134	23 641	98,88 %
Palvelujen ostot	-731 195	-731 195	-697 601	33 595	95,41 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-168 080	-168 080	-173 140	-5 060	103,01 %
Avustukset	-171 000	-171 000	-163 051	7 949	95,35 %
Muut toimintakulut	-1 085 214	-1 085 214	-1 046 887	38 327	96,47 %
TOIMINTAKATE	-3 579 264	-3 579 264	-2 932 707	646 557	81,94 %

Elämänlaatupalveluiden toimintatuotot olivat 1,2 milj. € (toteumaprosentti 180 %). Tuottojen suuri kertymä selittyy kotouttamisen kuntakorvausten suuresta määrästä (522 000 euroa), jota ei epähuomioissa huomioitu talousarviota valmisteltaessa. Maksutuotot (266 000 €, toteumaprosentti 102 %) toteutuivat talousarvion mukaisesti pienellä ylityksellä. Myös myyntituotoissa (331 000 €) talousarvio ylittyi (toteumaprosentti 117 %, euromääräinen ylitys 48 000 €). Merkittävämpänä syynä työväenopiston suomen kielen myyntipalvelu vastaanottokeskukselle vuoden puolivälissä.

Elämänlaatupalveluiden toimintakulut olivat 4,2 milj. € (toteumaprosentti 98 %). Henkilöstökulujen toteuma oli 2,1 milj. €, 99 % talousarviosta, alittuen 24 000 eurolla. Palveluiden ostoihin määritelty summa alittui 34 000 € (95 % talousarviosta). Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa ylitettiin talousarvio 5 000 eurolla (toteumaprosentti 103 %), merkittävämpänä syynä olivat heti vuoden 2025 alussa käynnistyneet kotoutumiskoulutukset ja niitä varten tehdyt oppikirjahankinnat (n. 70 oppilasta).

Avustuksia myönnettiin 163 000 €, mikä oli 95 % talousarviosta, eli 8 000 € talousarviossa esitettyä vähemmän. Avustuksia haettiin edellisvuotta vähemmän johtuen mm. Galleria Kivipankin näyttelytoiminnan loppumisesta. Lisäksi joidenkin avustusta saaneiden kohteiden toteutuneet kulut olivat arvoitua pienemmät. Avustukset maksetaan toteutuneiden kulujen perusteella enintään avustuspäätöksen summan mukaisena.

Opistopalveluiden toimintakate oli noin 5,1 milj. € (toteumaprosentti talousarvioon nähden 53 %; ta 2024 1,1 milj. €) Selittävänä tekijänä olivat kotouttamisen kuntakorvaukset (0,6 milj.€). Kirjastopalveluiden toimintakate oli samoin 1,0 milj. € (toteumaprosentti 96 % talousarviosta, joka oli noin 1,1 milj. €) ja vapaa-aikapalveluiden 1,3 milj. € (toteumaprosentti 93 % talousarviosta, joka oli kaikkiaan 1,4 milj. €). Kotouttamispalveluiden toimintakate oli 0,4 milj. €. Elämänlaatupalveluiden toimintakate oli 2,9 milj. € (toteumaprosentti 82 % talousarviosta, joka oli kaikkiaan 3,6 milj. €).

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Toimintakate €/asukas	- 193,74	- 188,74	- 153,46

	TA 2023	TA + Lta 2023	TP 2023	TA 2024	TA + Lta 2024	TP 2024
Musiikkiopiston opiskelijamäärä	370	370	361	360	360	350
Työväenopiston opiskelijamäärä	1 700	1 700	1 700	1 400	1 400	1 550
Kirjaston kävijämäärä (fyysinen)	110000	110000	145000	115 000	115 000	146 000
Lainaus/asukas	14,2	14,2	13,06	13,00	13,00	12,31
Uimahallin asiakasmäärä	55 000	55 000	62755	55 000	55 000	57 301

Elinvoimatoimiala

Toimialajohtaja: elinvoimajohtaja

Elinvoimalautakunta

Jäsenet

Seija El Sayed, pj.
Mika Kyrö, vpj.
Heikki Rinnekangas, jäsen
Mikko Laitinen, jäsen
Sari Jussila, jäsen
Leena Pärnäjärvi, jäsen
Pekka Kataja, jäsen
Markos Koskinen, jäsen
Erja Laaksonen, jäsen
Anssi Mennala, kh:n edustaja

Varajäsenet

Joonas Valkeajärvi
Risto Salmio
Markku Korpela
Kari Leppänen
Tiina Altti
Sanna Pekki
Eila Sahala
Sami Äikäs
Tuula Koponen

Toiminnan kuvaus

Elinvoimatoimen perustehtävänä on kaupungin yhdyskunnan perusrakenteen ylläpitäminen ja kehittäminen, asukkaiden arjen sujuvuus sekä elinvoiman vahvistaminen. Kunnallistekniikan keinoin ja menetelmin toimialalta luodaan taajamaluonteisen yhdyskunnan perusrakenne, joka on välttämätön kaikelle toiminnalle: kaupungin ja hyvinvointialueen palvelutuotannolle, elinkeinoelämän toiminnalle, kansalaisten asumiselle, liikkumiselle, vapaa-ajan vietoille ja virkistäytymiselle. Kaavoituksella tähdätään tulevaisuuteen ja ohjataan eri toimintojen sijoittumista loogisesti ja toiminnallisesti parhaalla tavalla toisiinsa nähden. Toimialalta hoidetaan kaupungin omaisuutta: metsiä, maaomaisuutta, rakennuksia sekä kunnallisteknisiä infrastruktuuria. Elinvoimatoimen palvelutehtävään kuuluvat myös jätehuolto, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tehtävät, yritysneuvonta, elinvoimaa vahvistava hanketoiminta sekä edunvalvonta- ja aluekehittämistyö.

Toimialan johtoryhmä kokoontuu viikoittain. Johtoryhmään kuuluvat elinvoimajohtajan lisäksi elinvoiman tulosalue-esimiehet, vesihuoltopäällikkö sekä johtoryhmän sihteerinä hallintosihteerit. Kahden viikon välein johtoryhmä kokoontuu laajennettuna (elinvoiman konsernijohtoryhmä), jolloin kokoonpanoa täydennetään johtavalla rakennustarkastajalla, kiinteistömestarilla, kaavoituksesta vastaavalla maankäyttöinsinöörillä, yrityspalvelupäälliköllä, KOY Jämsänmäen, Jämsän Yrityskiinteistöt Oy:n sekä Jämsän Aluelämpö Oy:n toimitusjohtajilla.

Elinvoimatoimialalla on toimintaa kehitetty ympäristövastuullisempaan suuntaan mm. uusimalla merkittävä määrä valaistusta led-valaisimilla, puistotoimeen hankittiin sähköruohonleikkuri ja Kankarisveden koulun purkubetonia on hyödynnetty kadunsaneerauskohteessa. Pääosin kunnallistekniikan rakentamisessa käytettävien kone- ja kuljetuspalveluiden sekä jätteen kuljetuksen hankinnoissa on kriteereinä käytetty kaluston päästöluokitusta. Seppolan satamaan ja uimahallille on toteutettu sähköpyörien latausasema, lisäksi Seppolan satamaan on toteutettu kaksi sähköautojen latauspaikkaa. Pyörien pysäköintipaikkoja ja huoltopisteitä on toteutettu Seppolan satamaan, uimahallille ja maauimalan liikuntapuiston alueelle. Lisäksi käynnissä on uusiutuvan energiaan ja sähköenergian varastointiin liittyvää kaavoitusta ja maankäytön suunnittelua. Hulevesiin liittyen on käynnissä kaupunkivesihanke.

Syksyn aikana käyttöön otetulla paikkatietojärjestelmällä parannetaan erityisesti elinvoimatoimen tiedonhallintaa. Lisäksi järjestelmä helpottaa tiedon saatavuutta ja vähentää töiden henkilöriippuvuutta. Liikuntapaikkojen varauksessa ja laskutuksessa käytössä olevan Timmi-ohjelmiston käyttöä laajennetaan koskemaan myös venepaikkojen varausta ja laskutusta, erillisiä laskuja ei enää lähetetä.

Toimialan toimintaa ohjaava lainsäädäntö on monelta osin muuttumassa. Jätelain muutoksista johtuen on kaupungin vastuulle siirtynyt jo lisätehtäviä, uusimpana tehtävänä on biojätteen erilliskeräyksen järjestäminen 1.6.2024 alkaen. Kaupungin rakennusjärjestyksen päivitys on käynnissä, koska rakentamista koskevat maankäyttö- ja rakennuslain pykälät on kumottu ja ne korvaa 1.1.2025 alkaen rakentamislaki. Loppuosa maankäyttö- ja rakennuslaista on nimetty alueidenkäyttölaiksi. Lähivuosina on tulossa muutoksia myös mm. katujen kunnossapitoon liittyvään lainsäädäntöön ja vesihuoltolakiin.

Elinvoimatoimen henkilöstössä on tapahtunut useita muutoksia kauden aikana. Uusia vakituisia työntekijöitä on toimialalla kauden aikana aloittanut yhteensä 7. Elinvoimajohtajan tehtävää on hoidettu sijaisjärjestelyin elokuun alusta alkaen.

F35-hävittäjähankinnan myötä Patrian Hallin tehtaalle odotetaan yli sataa uutta työpaikkaa. Toimiala tukee Patriaa osaavan työvoiman ja asumisen kysymysten ratkaisemisessa. Himoksen alueen kehittyminen etenee. Toimialalta on tuettu Keskimään hotellihankkeen toteutumista mm. kunnallistekniikan rakentamisen ja maankäytön suunnittelun keinoin. Himoksen keskusta-alueen viitesuunnitelmaa ja alueen kehittymistä edistetään kaavoituksella.

Toimialalta toteutettiin 2024 aikana yhteensä seitsemää hanketta, joiden kokonaisbudjetti oli 3,303 milj. €. Himos-Jämsän ulkoilureitistön rakentaminen sekä Saavutettavampi Himos -hankkeiden toimenpiteet ovat käynnistyneet vuoden 2024 aikana. Edunvalvontaa on tehty toimialalta erityisesti väyläverkon kehittämiseksi.

Elinvoimalautakunnalla oli vuoden aikana 11 kokousta, yhteensä 174 pykälää.

Toimialalla sovelletaan mm. ympäristöoikeuden alan lainsäädäntöä, joka on luonteeltaan joustavaa. Toimialalla on 2024 käsitelty muutoksenhakuja 4 kpl, jotka ovat liittyneet pääosin joustavien normien tulkintaan ratkaisutilanteessa.

Elinvoimaneuvottelukunta on kaupunginhallituksen alainen elinkeinoelämän sekä elinvoimatyöhön liittyvien yhteistyötahojen vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on mm. edistää yritystoiminnan edellytyksiä Jämsässä. Neuvottelukunta kokoontui 2024 aikana neljä kertaa.

Selvitykset tilikauden 2024 keskeisistä tapahtumista esitetään tulosaluekohtaisissa teksteissä.

Toimiala- ja tulosaluekohtaiset tavoitteet ja määrärahat

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	19 703 100	18 863 100	19 622 370	759 270	104,03 %
Myyntituotot	4 043 462	3 793 462	4 549 059	755 597	119,92 %
Maksutuotot	441 200	441 200	377 331	-63 869	85,52 %
Tuet ja avustukset	825 964	825 964	609 482	-216 482	73,79 %
Muut toimintatuotot	14 392 474	13 802 474	14 086 497	284 023	102,06 %
Valmistus omaan käyttöön	205 400	205 400	186 836	-18 564	90,96 %
TOIMINTAKULUT	-19 183 530	-19 500 874	-17 584 788	1 916 085	90,17 %
Henkilöstökulut	-4 632 426	-4 632 426	-4 271 036	361 390	92,20 %
Palvelujen ostot	-7 376 175	-7 376 175	-6 789 335	586 841	92,04 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 245 798	-5 245 798	-4 440 228	805 570	84,64 %
Avustukset	-327 100	-327 100	-333 493	-6 393	101,95 %
Muut toimintakulut	-1 602 030	-1 919 374	-1 750 697	168 677	91,21 %
TOIMINTAKATE	724 970	-432 374	2 224 418	2 656 791	-514,47 %

Elinvoimatoimen toimintatuotot ylittivät 760 146 eurolla (104,03 %) talousarvion (TA + lta 2024). Toimintatuotot kertyivät hankkeiden rahoituksista, maa- ja metsäomaisuuden myynneistä, vuokratuotoista sekä erilaisista taksoista ja maksuista. Elinvoimatoimen toimintakulut alittivat noin 1,9 milj. eurolla (90,17 %) muutetun talousarvion 2024. Toimintatuotoissa merkittävimmät poikkeamat talousarvioon verrattuna johtuivat jätehuollossa 1.6.2024 käynnistyneestä biojätteen erilliskeräyksestä sekä metsäomaisuuden myynnistä. Toimintakulujen osalta toimialalla on noudatettu tiukkaa talouskuria, mikä näkyy kaikilla tulosalueilla toimintakulujen alittumisena. Merkittävät poikkeamat on esitetty tulosalueiden toimintakertomuksissa. Toimialan toimintakate parani -432 374 €:sta tiukan talouskurin sekä toimintatuottojen myötä 2 225 294 euroon.

Toimialan tavoitteet ja niiden toteutuminen

Hyvinvointia ja turvallisuutta			
Tavoite	Rakennusten ja liikenneväylien ja vesihuoltoverkostojen korjausvelan vähentäminen		Toteutuu
Mittari	Korjaussuunnitelmien toteutuminen		
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Neljä rakennusta purettiin vuoden aikana. Kunnallistekniikan saneeraus valmistui Tiitolanmäen alueella sekä Pietiläntie/ Rapakonttiellä. Virkatien ja Talvialantien saneeraus käynnistyi. Varastotien saneerausurakka kilpailutettiin, urakka valmistuu alkukesästä 2025. Saneeraussuunnitelmien laatiminen on käynnissä Kääpälän alueella.		
Tavoite	Luontoliikunnan toimintaympäristön kehittäminen: Jämsäpuisto, Jämsänjoen rantareitti, aistipolku ja reitistöt		Toteutuu
Mittari	Ulkopuolinen rahoitus luontoliikunnan toimintaympäristön kehittämiseen	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		252 032	200 000
Mittari	Liikuntapaikkojen, reittien ja yleisten alueiden ylläpidon ja hoidon mitoittaminen kaupungin resursseihin		
Tavoitteen toteutumisen arviointi	HimosJämsä ulkoilureitistön rakentamiseen on saatu avustuspäätös ja toteutus on käynnistynyt mm. Pukinvuoren alueella. Reitistöestari on aloittanut tehtävässään elokuun alussa. Palveluverkon supistamista on tehty mm. leikkikenttien lakkauttamisella.		

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö			
Tavoite	Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö		Toteutuu osittain
Mittari	Kaikilla toimialan avainhenkilöillä on pätevä sijainen		
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Toimialalla on toteutettu useita rekrytointeja vuoden aikana ja tilanne on helpottanut mm. valvontatoimissa ympäristötarkastajan aloittaessa tehtävässään. Kesän aikana on tapahtunut äkillisiä henkilöstömuutoksia eikä vakansseja ole kaikilta osin vielä saatu täytettyä. Elinvoimajohtajan tehtävää on hoidettu sijaisjärjestelyin elokuun alusta lähtien.		
Palveleva kaupunki			
Tavoite	Toimialan hallinnon avoimuus, palveluprosessien sujuvuus ja päätöksenteon lainmukaisuus.		Toteutuu
Mittari	Oikaisuvaatimukset	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		4	4
Mittari	Osallisuutta vahvistavat toimintamallit		
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Toimialalla on käsitelty vuoden loppuun mennessä neljä oikaisuvaatimusta. Osallisuusohjelman ja maapoliittisen ohjelman laatiminen on käynnissä. Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen on käynnissä. Rakennusjärjestyksen laatiminen on käynnissä.		
Työtä, koulutusta ja yrittäjyyttä			
Tavoite	Jämsän yritysekosysteemin kehittyminen		Toteutuu osittain
Mittari	Uusien yritysten lukumäärä	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		82	80
Mittari	Erilaisten toimenpiteiden seurauksena syntyneet uudet tai säilytetyt työpaikat	Toteuma 12/2024	Tavoite 12/2024
		28	45
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Uusien yritysten määrä on kehittynyt yli tavoitteen. Yritysneuvonnan myötävaikutuksella syntyneet uudet työpaikat jäivät tavoitteesta.		

Ympäristövastuuta		
Tavoite	Ympäristöohjelman toimeenpanon eteneminen	Toteutuu
Mittari	Energiatehokkuutta edistävät toimenpiteet	
Mittari	Toimenpiteet vesien hyvän tilan saavuttamiseksi	
Tavoitteen toteutumisen arviointi	Katu- ja tievalaistusta on saneerattu energiaa säästävillä led-valaisimilla kolmessa erillisessä urakassa. Valaisimia on urakoissa vaihdettu yhteensä 1529 kappaletta. Sähköpyörien latauspisteitä on rakennettu Seppolan satamaan sekä uimahallille. Seppolan satamaan toteutettiin myös kaksi sähköautojen latauspistettä. Hulevesiin liittyen toteutetaan kaupunkivesi-hanketta. Hankintaohjeessa on ympäristövastuullisuuskriteerit.	

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Toimintakate €/asukas	3,53	- 22,8	116,45

Riskienhallinta

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Henkilöstöressurssien riittävyys	3	3	9
Arviointi	Vuoden aikana on toteutettu useita rekrytointeja, uusia täytettyjä vakansseja ovat olleet ympäristötarkastajan ja reitistöestarin tehtävät. Muut rekrytoinnit ovat kohdistuneet eri syistä vapautuneisiin vakansseihin. Henkilöstössä on tapahtunut äkillisiä muutoksia, eikä sijaista ole omasta organisaatiosta löytynyt. Tehtävänkuvia on tarkasteltu ja niihin on tehty muutoksia. Elokuun alusta alkaen on elinvoimajohtajan tehtävää hoidettu sijaisjärjestelyin. Sähköisten järjestelmien käyttöönottoa on valmisteltu mm. venepaikkojen osalta. Uuden paikkatietoalustan käyttöönotolla pyritään osaltaan ratkaisemaan ohuesta henkilöorganisaatiosta aiheutuvia sijaistushaasteita.			
Toimenpide	Täyttöluvat. Rekrytointeihin panostaminen. Tehtävänkuvien ja toimivallan tarkistaminen. Sijaisuuksien varmistaminen, tiimien perustaminen. Sähköisten työvälineiden käyttöönotto ja hyödyntäminen. Etätöön johtaminen ja henkisen kuormituksen huomiointi esimiestyössä. Henkilöstön yhteiskäyttö.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Poikkeavien sääolosuhteiden ja ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit	2	4	8
Arviointi	Elinvoimatoimen valmiussuunnitelmaa on päivitetty. Lisäksi on laadittu alustava tulvariskiarviointi.			
Toimenpide	Ilmastonmuutoksen huomioiminen suunnittelussa. Verkostojen oikea mitoittaminen ja tulvareitit. Henkilöstön ammattitaito, asianmukainen kalusto. Valmiussuunnittelu ja varautuminen sään ääriolosuhteisiin.			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Talouden tasapaino	Rakennusten ja infran korjausvelka	3	3	9
Arviointi	Katujen saneerausta on toteutettu pääasiassa v. 2023 laaditun katujen kuntoarvio ja saneerausohjelman mukaisesti. Siltojen tarkastukset on edellisen kerran toteutettu v. 2021, tarkastusten perusteella tehdään siltoihin tarvittavat toimenpiteet vuosittain. Vuoden 2024 aikana puretaan rakennuksia neljässä kohteessa. Tilatyöryhmän toiminta on käynnistymässä vuoden 2025 aikana.			
Toimenpide	Kunnossapidon, korjauksien ja saneerauksien suunnittelu ja priorisointi. Suunitelmallisuus. Riittävä resursointi. Käyttämättömien rakennusten purkaminen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Työturvallisuuteen kohdistuvat riskit	3	2	6
Arviointi	Ei raportoitavia työtapaturmia. Valmiussuunnitelma on päivitetty.			
Toimenpide	Työmaakohtaiset turvallisuusasiakirjat. Henkilökohtaiset turvavarusteet. Selkeät ohjeistukset. Valmiussuunnittelu, valmiusharjoitukset.			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat jatkuvasti kehittyvä kokonaisuus. Ennakointi ja hyvän hallintotavan noudattaminen vähentävät riskien toteutumisen mahdollisuutta. Elinvoimatoimen tulosalue- ja tulosityksiköesimiehet sekä työnjohto seuraavat, että päätökset tehdään lain, säädösten, hallintosäännön sekä muiden ohjeiden mukaisesti. Mahdollisiin epäkohtiin puututaan Jämsän kaupungilla käytössä olevien toimintaohjeiden mukaisesti ja tarvittavat korjaukset tehdään.

Maankäyttö ja elinvoima

Tulosalueen esimies: maankäyttöinsinööri 2

Toiminnan kuvaus

Maankäyttö ja elinvoima -tulosalue

Maankäyttö ja elinvoima -tulosalue vastaa yhdyskuntatoimen hallinnosta, kaupungin yrityspalveluista, strategisesta maankäytöstä, kaavoituksesta, kiinteistönmuodostuksesta, maapolitiikasta, kartaston ja paikkatietoaineiston ylläpidosta, mittauspalveluista sekä kaupungin metsäomaisuuden hoidosta.

Tulosalueelle sijoittuvat elinvoiman, kaavoituksen ja tonttipalveluiden tulosityksiköt.

Viranhaltijapäätöksiä tehtiin tulosalueella yhteensä 101, joista:

- Elinvoimajohtaja: 11 kpl
- Maankäyttöinsinööri 1: 10 kpl
- Maankäyttöinsinööri 2: 70 kpl
- Maanmittausinsinööri: 8 kpl
- Yrityspalvelupäällikkö: 2 kpl

Elinvoima

Elinvoima-tulosityksikössä huolehditaan yhdyskuntatoimen hallinnon, vesihuollon hankesuunnittelun, asuntotoimen ja yrityspalveluiden järjestämisestä. Tulosityksiköstä maksetaan ja laskutetaan toimialan yleiskulut sekä hoidetaan kunnan asuntoviranomaisen tehtävät.

Tulosityksikössä on osallistuttu seuraaviin hankkeisiin:

- HimosJämsä -ulkoilureitistön rakentaminen (1/2024-5/2026)
- Jämsänjokilaakson kaupunkivedet -hanke
- Saavutettavampi Himos (pysäköinnin ja liikennöinnin kehittäminen -hanke)
- Paikallista Markkinoille -tiedonvälityshanke

Hankkeet liittyvät äkillisen rakennemuutoksen vaikutusten torjuntaan ja korjaamiseen Jämsä-paketin toimenpiteinä.

Tulosityksikössä on valmisteltu myös rahoitushakemukset uusille hankkeille:

- TULE - Tulevaisuuden liikkumisen ja ilmailun teknologiapuisto Jämsän Halliin -hanke
- Asemanseudun kehittäminen: Sujuvampaa liikkumista ja elinvoimaa Jämsään -hanke
- Yrityskiihdyttämö: innovaatioita ja kestäväää kasvua -hanke

Hankkeet valmisteltiin loppuvuodesta 2024 ja ohjattiin kaupunginhallituksen käsittelyyn tammikuussa 2025. Keski-Suomen liiton AKKE-rahoituksen osalta vaarana oli sitomattomien varojen palautuminen Työ- ja elinkeinoministeriöön. Hankkeiden kokonaiskustannukset olivat 1 764 666 €, josta kaupungin omarahoitusosuus oli 447 382 €.

Yrityspalvelut

Yrityspalvelut-tulosityksikkö vastaa Jämsän kaupungin elinvoimaohjelman mukaisesta kehittämistyöstä. Se tarjoaa neuvontaa yrityksen perustajille ja toimiville yrityksille, välittää yritysten kasvu- ja kehittämispalveluja sekä osallistuu kaupungin edunvalvonta-, verkosto- ja aluekehittämistyöhön. Yrityspalvelut järjestää myös kasvu- ja kehittämisteemoihin liittyviä info- ja tiedotustilaisuuksia yrittäjille. Vuoden 2024 aikana toteutettuja hankkeita olivat:

- Ketterien kokeilujen yhteisöalusta työlle, yrittämiselle ja oppimiselle -kehittämishanke ja -investointihanke
- Elinvoiman hallinnon hankkeet: TIKKA - tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta kasvua -hanke, SASU - Sujuvan asumisen palvelut tukemassa yrittämistä, työtä ja sijoittautumista -hanke

Paikallista Markkinoille -tiedonvälityshanke käynnistyi kesäkuussa 2024. Hankkeen tavoitteena on edistää lähiruokatuotantoa ja paikallisten raaka-aineiden jalostusta tarjoamalla käytännönläheistä ja kattavaa tietoa tuottajille, yrittäjille ja muille toimijoille. Hanke keskittyy lähiruoan kasvavien mahdollisuuksien hyödyntämiseen ja matkailun tarjoamien uusien markkinoiden hyödyntämiseen. Hanke toteutetaan ajalla 1.4.2024 – 31.10.2025, ja sen suunnittelusta ja hallinnoinnista vastaa Jämsän kaupungin elinvoimatoimi.

Kaavoitus

Kaavoituksen tulosityksikkö vastaa maankäytön suunnittelusta ja kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamisesta. Tavoitteena on toimiva ja taloudellinen kaupunkirakenne, riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta, kaupunkikuvan korkea laatu sekä viihtyisä ja turvallinen ympäristö.

Merkittäviä kaavoitushankkeita vuonna 2024 olivat:

- Himoksen keskusta-alueen viitesuunnitelma
- Tampere-Jyväskylä-rautatien molemmin puolin sijaitsevan peltoalueen yleiskaavan ja asemakaavan muutos
- Jämsänkoscilla Lehmisuo-Toijala -alueen Kerkkolan aurinkovoimalan osayleiskaava
- Himoksella Patalahden pohjoispuolen osayleiskaavan muutos ja laajennus
- Seppolan taajaman korttelin 24 ja maaumalan alueen asemakaavan muutos
- Hallin taajaman asemakaavan muutokset Rantatien päässä ja Kuorevedentien varrella

Tonttipalvelut

Tonttipalvelut-tulosityksikkö vastaa kaupungin maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistörekisterin pitämisestä asemakaavoitetulla alueella, kartta-aineistojen ja paikkatietojen ajantasaisuudesta sekä metsäomaisuuden hoidosta. Kiinteistömuodostuksen kautta mahdollistetaan rakentaminen asemakaava-alueilla.

Vuonna 2024 rekisteröityjä kiinteistön luovutuksia tehtiin Jämsän kaupungin alueella yhteensä 415 kappaletta, mikä on 25 % vähemmän kuin huippuvuonna 2021. Rakennustonttien kysyntä on jatkunut heikkona rakennusalan heikosta suhdanteesta johtuen.

Kaupungin metsäomaisuuden suunnitelmallisella ja pitkäjänteisellä hoidolla varmistetaan metsien ja niiden kasvuolosuhteiden pysyminen kunnossa. Vuonna 2024 pystykaupalla myytyjen leimikoiden pinta-ala oli yhteensä 216,7 ha. Hankintahakkuina toteutettiin harvennushakkuita Koskenpään ja Länkipohjan taajama-alueilla. Taimikon- ja nuoren metsänhoitotoimenpiteitä hankittiin avoimen kilpailutuksen perusteella noin 80 hehtaarin suuruiselta alueelta. Oikea-aikaisilla metsänkäsittelytoimenpiteillä varmistetaan kaupungin metsien hyvä kasvu- ja tuottokyky.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	2 400 164	2 400 164	2 392 407	-7 757	99,68 %
Myyntituotot	502 000	502 000	855 943	353 943	170,51 %
Maksutuotot	102 000	102 000	87 191	-14 809	85,48 %
Tuet ja avustukset	811 664	811 664	589 092	-222 572	72,58 %
Muut toimintatuotot	984 500	984 500	860 181	-124 319	87,37 %
TOIMINTAKULUT	-3 083 459	-3 083 459	-2 310 384	773 075	74,93 %
Henkilöstökulut	-1 393 082	-1 393 082	-1 223 830	169 252	87,85 %
Palvelujen ostot	-1 409 014	-1 409 014	-876 546	532 469	62,21 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82 250	-82 250	-83 004	-754	100,92 %
Avustukset	-2 000	-2 000		2 000	
Muut toimintakulut	-197 113	-197 113	-127 005	70 108	64,43 %
TOIMINTAKATE	-683 295	-683 295	82 023	765 318	-12,00 %

Maankäyttö ja elinvoima -tulosalueen toimintatuotot ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti, vaikka tulokertymien sisäinen jakauma poikkeaa talousarvioon suunnitellusta. Metsän myynnistä saadut tulot ylittyivät merkittävästi, mutta kiinteistöjen myynnit eivät toteutuneet suunnitellusti heikon taloussuhdanteen vuoksi. Henkilöstökuluihin ja palveluiden ostoihin varattua määrärahaa säästy, ja tulosalueen toimintakate jäi positiiviseksi.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
KTJ-rekisteröinnit	30	50	40
Uudet kiinteistöt	22	20	22
Kiinteistöjen ostot/myynnit	19	20	16
Rakennusmittaukset	217	150	172
Hyväksytyt asemakaavat, ha	16	5	0,3
Uudet yritykset (prh)	84	85	82
Yritysneuvonnassa valmisteltujen yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden kokonaismäärä (€)	1 009 000	1 200 000	555 699
Yritysneuvonnan kautta syntyneet työpaikat	30	55	28
Lautakunnan kokouksia	11	12	11
Lautakunnan pykälä	178	180	174
Viranhaltijapäätöksiä	96	150	101
Toimintakate €/as.	- 9,16	- 36,03	4,29

Yritysneuvonnassa valmisteltujen yritysten investointi- ja kehittämistukien kokonaismäärä on pysynyt tavanomaisella tasolla. Vuonna 2023 luvut olivat korkeammat, koska mukana oli yksi suurempi investointihanke, joka nosti kyseisen vuoden lukua.

Kunnallistekniset palvelut

Tulosalueen esimies: kaupungininsinööri

Toiminnan kuvaus

Kunnallistekniset palvelut -tulosalue vastaa liikenneväylien, puistojen, venesatamien sekä ulkoliikuntapaikkojen suunnittelusta, rakentamisesta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta asetettujen tulostavoitteiden ja talousarviomäärärahojen rajoissa. Lisäksi tulosalue vastaa jätehuollon järjestämisestä. Tulosalueella on Kunnallistekninen suunnittelu ja rakentaminen, Jätehuolto, Liikenneväylät, Puistot ja liikuntapaikat sekä Varasto -tulosyksiköt.

Vuoden aikana tulosalueella toteutettiin pyöräpysäköinnin kehittämishanke, hankkeeseen saatiin valtionavustusta kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelmasta 27 636 euroa. Hankkeessa toteutettiin pyöräpysäköintiä, pyörän huoltopisteitä ja sähköpyörän latausasemia, maauimalan, Seppolan sataman ja uimahallin alueille. Tulosalueelta toteutetaan kahta investointihanketta: Himos-Jämsä reitistöhanke ja Saavutettavampi Himos-hanketta, hankkeisiin on saatu rahoitus Keski-Suomen liitolta.

Tulosalueelta on osallistuttu Tampere-Jyväskylä ratahankkeen hankeryhmän kokouksiin.

Tulosalueen henkilöstössä tapahtui monia muutoksia vuoden aikana. Muutoksista ja pitkäaikaisesta poissaolosta aiheutui erilaisia sijaisjärjestelyjä, kuormitusta muulle henkilöstölle ja asiantuntijapalvelujen ostojen kasvua. Uusina työntekijöinä aloittivat tekninen sihteeri, reitistömestari ja projekti-insinööri. Kaupunkiorganisaation sisäisenä siirtona aloitti maaliskuussa työt jätehuollon palveluneuvoja, lisäksi jätehuollon tulosityksikössä työskenteli vuoden loppuun asti määräaikainen jäterekisterin hoitaja. Puistoalueilla työskenteli kausityöntekijöiden lisäksi työllistettyjä ja koululaisia. Vakituisen henkilöstön määrä tulosalueella on 31.

Talvikaudet olivat edelleen varsin runsaslumisia, sää vaihtelevaa ja kunnossapitoa työllistävää. Katujen talvikunnossapitopalveluiden hankinnassa hyödynnettiin sopimuksen optio talvikaudelle 2024-2025. Talvikunnossapidon sopimuksen indeksikorotus oli 6,3 %. Tulosalueella on toteutettu toimenpiteitä energiansäästämiseksi, katu- ja puistovalaistausta on saneerattu energiaa säästävillä led-valaisimilla.

Viranhaltijapäätöksiä tulosalueella tehtiin yhteensä 511 kpl, joista katumestarin päätöksiä 4, kaupunginpuutarhurin 3, ympäristöinsinöörin päätöksiä 387 ja kaupungininsinöörin päätöksiä 117.

Kunnallistekninen suunnittelu ja rakennuttaminen

Tulosityksikkö vastaa tulosalueen hankintojen kilpailuttamisesta. Talousarvion investointiosassa nimettyjen investointien sekä erillisten työohjelmakohteiden hankintoihin liittyvien kilpailutusten lisäksi vuoden aikana kilpailutettiin mm. useita jätehuollon järjestämiseen liittyviä hankintoja. Ympäristövastuullisia hankintakriteereitä käytettiin 18 kilpailutuksessa. Vuoden aikana käynnissä on ollut uuden maanlajitysalueen suunnittelu ja Patajoen kanavan lupahakemukseen liittyvät hankkeet. Osa keskustan jouluvaloista uusittiin joulukuussa.

Tulosityksikön henkilöstö osallistui myös mm. Himos-Jämsä reitistö- ja Saavutettavampi Himos- hankkeisiin liittyviin toteutuksiin. Tulosityksikkö vastaa myös investointien rakennuttamisesta ja erillisten työohjelmakohteiden rakentamisesta. Vuonna 2024 valmistui Tiitolanmäen katu- ja kunnallistekniikan saneeraus, lisäksi katu- ja kunnallistekniikan saneeraus käynnistyi mm. Virkatiellä ja Talvialantiellä (Lukkoilantien ja Talvialan sataman välinen osuus). Kohteisiin rakennettiin myös hulevesiviemäröintiä. Kuolemanjärven purkuojaa putkitettiin Haapanantiellä. Erillisinä urakkakohteina olivat Länsi-Himoksentien alittavan rummun uusiminen, Varastotien sekä Pietiläntie/Rapakontien saneeraukset. Pietiläntie/Rapakontien saneerauksessa kadun rakennekerroksissa hyödynnettiin Kankarisveden koulun purkamisesta saatua betonimursketta.

Maankäyttösopimukseen perustuvasta Länsikeskuksen kunnallistekniikan rakentamisesta laadittiin suunnitelmat ja rakentaminen kilpailutettiin, rakentaminen käynnistyi heinäkuussa. Rakennushanke valmistuu vuoden 2025 aikana. Vitikkalan silta ja osa Koskentiestä sai uuden päällysteen, lisäksi asfaltointia tehtiin muutamissa pienemmissä kohteissa. Opintien ja Koskenväylän risteysalueen turvallisuutta parannettiin. Kääpälän alueen kunnallistekniikan saneerauksen suunnittelu käynnistettiin. Lisäksi toteutettiin käytöstä poistuneen maanlajitysalueen maisemointi. Tulosityksikössä on laadittu Jämsän kaupungin hankintaohje, joka tuli voimaan helmikuussa.

Jätehuolto

Vuoden 2024 aikana jätehuollossa tapahtunut merkittävin muutos oli biojätteen erilliskeräyksen siirtyminen kaupungin jätehuollon vastuulle kesäkuun alussa. Sitä ennen kilpailutettiin biojätteen kuljetusurakka. Lisäksi kilpailutuksella valittiin palveluntuottaja haja-asutusalueen jätteenkuljetusurakkaan vuosille 2024–2027.

Polttokelpoisen jätteen hyödyntämisurakan palveluntuottajan Fortum Waste Solutions Oy:n kanssa päädyttiin käyttämään optiovuodet. Polttokelpoisen jätteen siirtokuljetusurakan palveluntuottaja päädyttiin kilpailuttamaan aiemman sopimuksen optiovuoden osalta, koska ko. urakan palveluntuottaja ei ollut halukas jatkamaan urakkaa.

Vuonna 2024 haettiin tuottajavastuuyhteisön (Suomen Pakkaustuottajat Oy ja Sumi Oy) kunnille maksama korvaus pakkausjätteen (lasi-, kartonki-, muovi- ja metallipakkaukset) erilliskeräyksen järjestämisestä. Korvaus hyvitetään asiakkaille vuoden 2025 syksyllä.

Tekstiilijätteen keräys ja lajittelu jatkui yhteistyössä työvalmennussäätiö Avituksen kanssa, lajiteltujen tekstiilijätteiden toimitus edelleen Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n toimipisteeseen.

Jäteneuvontatilaisuuksia järjestettiin 6 kertaa. Biojäteinformaatiotilaisuuksia järjestettiin Hallissa, Länkipohjassa, Koskenpäällä sekä pääkirjastossa. Biojäteinformaatiotilaisuuksiin osallistui noin 60 henkilöä. Paunun koulu parkkipaikalla toteutettiin kesäkuussa vaarallisen jätteen ja sähkö- ja elektroniikkaromun mobiilikeräyskeräys.

Jätetaksaa on päivitetty tarpeellisilta osin vuoden mittaan. Uudistetut jätehuoltomääräykset tulivat voimaan 1.1.2024.

Kaatopaikat

Metsä-Kivelän jätteenkäsittelyalue on vuokrattu GRK Suomi Oy:lle. Jämsän kaupungilla on vastuu jatkossakin kaupungin toiminnasta syntyneestä vanhasta jätepenkasta ja siitä aiheutuvista kustannuksista. Velvoitetarkkailu on järjestetty lupaehtojen mukaisesti.

Vierelän kaatopaikan velvoitetarkkailu suoritetaan kahdesti vuodessa.

Liikenneväylät

Kaupungin hoidossa olevat liikenneväylät pidettiin liikenteen tarpeen edellyttämässä kunnossa. Katualueilla jatkettiin liikennemerkkiuudistuksen mukaisten liikennemerkkien asentamista. Valaistuksen saneerausta jatkettiin kaikkiaan kolmella erillisellä urakalla. Valaisimet korvattiin vähemmän energiaa käyttävillä led-valaisimilla ja keskuksia sekä ohjauslaitteita uusittiin.

Konekeskukselle hankittiin toinen pyöräkuormaaja.

Kunnossapitoavustukset yksityisteille on myönnetty elinvoimalautakunnan vahvistamien soveltamisohjeiden mukaisesti, kaupungin säästöohjelmasta johtuen myönnettyt avustukset pienenivät. Ainoa peruskorjausavustus, 17 165 euroa, myönnettiin Edesniemi-Sydänmaa -yksityistielle.

Puistot ja liikuntapaikat

Puistot ja liikuntapaikat tulosityksikössä aloitti uudessa tehtävässä reitistömestari. Vuoden 2025 alusta tulosityksikkö jaetaan kahdeksi erilliseksi tulosityksiköksi. Kaupunginpuutarhuri toimii jatkossa Puistot-tulosityksikön esihenkilönä ja reitistömestari vastaa Ulkoliikuntapaikat-tulosityksiköstä.

Kaupungin viheralueilla laskettiin nurmihoidon tasoa ja niittoaloja vähennettiin. Vieraslajitorjuntaa tehtiin keskittyen jättipalsamin, lupiinin ja jättiukonputken hävittämiseen. Torjuntatyöt tueksi otettiin käyttöön vieraslajitorjunta-mobiilipeli, jossa mobiilipelin ladanneiden kuntalaisten toimesta torjuttiin lupiinia ja jättipalsamia. Lisäksi lampaat torjuivat jättipalsamia tervaleppämetsässä.

Raivausryhmä kunnosti alueita Koskenpäältä Jämsään ja aina Länkipohjaan asti. Myös Wanhan Witosen melontareittiä kunnostettiin. Leikkikenttiä poistettiin käytöstä 4 ja Keskisen leikkikenttä saneerattiin. Leikkivälineiden ja liikuntapaikkojen ilkeältä teetäti siivousta ja maalaustöitä. Laitureita kunnostettiin eri puolilla Jämsää. Puistoille hankittiin sähköpyörä helpottamaan liikkumista kaupunkikeskustan työmaiden välillä.

Tulosityksikössä työskenteli vakituisten henkilöstön lisäksi kausityöntekijöitä 8, työllistettyjä kuusi ja lisäksi oli myös koululaisia kesätoissa. Liikuntapaikoilla otettiin myös testikäyttöön kävijälaskurit mittaamaan latujen käyttöastetta.

Torimyynti jatkui edellisvuosien tapaan Jämsän Äijän aukiolla keskiviikkoisin ja lauantaisin, toripäiviä oli yhteensä 103. Kertamaksun maksaneita myyjiä oli torilla vuoden aikana 130 ja vuosisaikkamaksun maksaneita myyjiä 440. Toripäivien lisäksi oli muutamia isompia markkinoita. Seppolan satamaan valmistunutta matkaparkkia käytti yhteensä 123 varaajaa.

Varasto

Varasto on palvellut Jämsän Vesi liikelaitoksen ja kaupungin kunnallistekniikan kunnossapito- ja investointikohteita. Syksyn aikana käynnistettiin kaupungin materiaalikeskuksen toimintojen siirtäminen Teollisuuskadun tukikohdan tiloihin.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	2 078 431	1 828 431	2 307 127	478 696	126,18 %
Myyntituotot	2 002 331	1 752 331	2 041 487	289 156	116,50 %
Maksutuotot	4 000	4 000	20 549	16 549	513,72 %
Tuet ja avustukset	5 800	5 800	11 642	5 842	200,73 %
Muut toimintatuotot	66 300	66 300	233 448	167 148	352,11 %
Valmistus omaan käyttöön	205 400	205 400	186 836	-18 564	90,96 %
TOIMINTAKULUT	-6 406 821	-6 406 821	-6 268 060	138 761	97,83 %
Henkilöstökulut	-1 786 701	-1 786 701	-1 695 530	91 171	94,90 %
Palvelujen ostot	-2 863 920	-2 863 920	-3 015 656	-151 737	105,30 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 054 900	-1 054 900	-850 927	203 973	80,66 %
Avustukset	-325 100	-325 100	-333 493	-8 393	102,58 %
Muut toimintakulut	-376 200	-376 200	-372 454	3 746	99,00 %
TOIMINTAKATE	-4 122 990	-4 372 990	-3 774 097	598 893	86,30 %

Tulosalueen toimintatuotot olivat noin 2,3 milj. €, tuotot ylittävät talousarvion noin 480 000 eurolla, talousarvio on toteutunut 126 prosenttisesti tuottojen osalta. Toimintakulut olivat noin 6,3 milj. euroa eli 98 prosenttia talousarviosta. Toimintatuottojen ylitys johtuu pääasiassa jätehuollon biojätteen erilliskeräyksen alkamisesta 1.6.2024, tuottoja tuli noin 400 000 euroa enemmän kuin talousarvioon oli arvioitu, myös toimintakulut on jätehuollossa ylittyneet noin 200 000 euroa.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Katuja ja kaavateitä km	193	194	193
Kevyen liikenteen väylät ja raitit	96	96	96
Puistot ha	67	67	67
Leikkikentät ja leikkipaikat kpl	41	39	37
Toripäiviä kpl	103	104	103
Venepaikat kpl	837	810	670
Uimarannat kpl	9	9	9
Myönnetyt kunnossapitoavustukset, km	535	510	530
Työkoneet, käyttötunnit	5 979	5 100	5 748
Ajoneuvot, ajokilometrit	128 600	125 000	117 393
Varastoluovutukset, kpl	693	300	434
Toimintakate €/as.	- 218,01	- 230,59	- 197,49
Jätehuolto			
Jätekertymä t/v	3 001,5	4 000	3 044,45
Biojäte t/v (1.6.2024-)			455,82
Asiakasrekisterin kattavuus, %	98	98	98
Perusmaksu, €/v alv 0 % (taloyhtiöt 5 asuntoa tai enemmän)	16,1	17,4	17,4
Perusmaksu €/v alv 0 %, (pientalot ja alle 5 asunnon yhtiöt)			33,6

Katujen osalta jäi rakentaminen keskeneräiseksi Haapanantien, Golflien, Haiskankujan ja Uskolanpolun osalta. Venepaikoista on ilmoitettu vuokrattuna ollut määrä 670 paikkaa. Varastoluovutukset ilmoitettu kappaleittain vuoteen 2023 asti, vuodesta 2024 alkaen lähetteittäin.

Tilapalvelut

Tulosalueen esimies: tilapalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus

Tilahallinto ja rakennuttaminen

Tulosyksikkö toimii omistajan edustajana kaupungin kiinteistöjen ylläpidossa, vuokrauksessa ja rakennuttamistehtävissä. Tärkeimpinä vastuualueina ovat omistajastrategian toteuttaminen, olemassa olevien kiinteistöjen kehittäminen, vuokrattavien tilojen omistajan edunvalvonta sekä vuokrasopimusten laatiminen ja kiinteistöjen rakennuttamistehtävät uudis- sekä korjausrakentamisessa.

Kiinteistöhuolto ja kunnossapito

Tulosyksikkö toimii kaupungin omistamien kiinteistöjen kiinteistöhuollon ja kunnossapidon edunvalvojana ja toteuttajana, korjaustöiden vastuullisena toimeenpanijana sekä sovittujen tilausten, urakoiden ja ylläpidon valvojana. Kiinteistöhuolto vastaa, että kaupungin omistamat tilat ovat terveelliset, viihtyisät, turvalliset, lain ja asetettujen määräysten mukaiset. Kiinteistöjen huolto, kunnostus ja ylläpito ovat suunnitelmallista, pitkällä aikajaksolla rakennusten toiminnallisen käytön ylläpitoa sekä suunnitelmallista korjaustöiden suunnittelemista ja toteutusta.

Vuonna 2024 oli rakentamisen ja urakoinnan osalta taantuman aikaa. Kiinteistöjen ylläpitoon, korjaustoimenpiteisiin ja purkutöihin on urakoitsijoita löytynyt hyvin. Rakennustarvikkeiden ja urakoiden hinnat ovat olleet maltillisia yleisen taloudellisen epävarmuuden vuoksi. Rakentamisen markkinat ovat olleet pääosin odottavat ja lainan korkotaso on laskenut asteittain alaspäin 2024 aikana.

Keski-Suomen Hyvaksin vuokraus jatkui Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveystilojen osalta pääasiassa sopimuksen mukaan, mutta Särkänkujan, Rantakujan sekä Laaksotie 18 A-E vuokrasopimus päättyi syyskuun lopussa 2024 rakennusten tavallisen vuokra-asumisen vuoksi. Nämä rakennukset siirtyivät kiinteistökaupan myötä vuoden 2024 lopussa Kiinteistö Oy Jämsänmäelle. Ulkoisten vuokrien tarkistus suoritettiin elinkustannusindeksin nousua vastaavasti. Sisäisiä vuokria perittiin omakustannusperusteisesti.

Investoinnit ovat toteutuneet vuoden 2024 aikana suunnitelmien mukaan pois lukien Keskustan päiväkoti, jonka käyttöönotto siirtyi vuodelle eteenpäin rakennuksen sijoituspaikan vaihtumisen vuoksi sekä sähköautojen latauspisteiden rakentamisen haastavan laite- ja järjestelmähankinnan vuoksi. Jokivarren päiväkodin aurinkokatos on hankittu, sairaalan ylläpitokorjauksia on tehty esiintyneiden tarpeiden mukaan, Kankarisveden koulun kaukolämpöjärjestelmän muutostyö on tehty ja Jämsän paloaseman peruskorjauksen ja laajennuksen suunnittelutyö toteutui vuonna 2024. Rakennusurakoiden aloitus siirtyi vuodelle 2025.

Keski-Suomen hyvinvointialueella vuokralla olleet Rantakujan ja Särkänkuja rivitalot sekä Laaksotie 18 A-E rakennukset siirtyivät syyskuun lopussa takaisin kaupungin ylläpidettäväksi perusteena, että rakennuksissa on tavallista vuokra-asumista eikä näin ollen kuulu hyvinvointialueen toimintaan. Jämsän kaupunki myi em. kiinteistöt vuoden lopussa Kiinteistö Oy Jämsänmäki Oy:lle.

Käyttämättömien rakennusten purkutöitä toteutettiin käyttötaloudesta vuoden 2024 aikana Lääkärinkujalla kolme erillistä rakennusta, omakotitalo Säterintie 8:ssa ja kaksi pientä kappaletta Jämsänkoskella yhteensä 161 000 euron (alv 0 %) arvosta.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	14 918 405	14 328 405	14 648 780	320 375	102,24 %
Myyntituotot	1 535 531	1 535 531	1 651 628	116 097	107,56 %
Maksutuotot	36 200	36 200		-36 200	
Tuet ja avustukset	5 000	5 000	5 413	413	108,25 %
Muut toimintatuotot	13 341 674	12 751 674	12 991 739	240 065	101,88 %
TOIMINTAKULUT	-9 036 337	-9 353 681	-8 514 781	838 900	91,03 %
Henkilöstökulut	-1 022 298	-1 022 298	-1 009 473	12 825	98,75 %
Palvelujen ostot	-2 914 218	-2 914 218	-2 778 544	135 674	95,34 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 101 548	-4 101 548	-3 501 572	599 976	85,37 %
Muut toimintakulut	-998 273	-1 315 617	-1 225 193	90 424	93,13 %
TOIMINTAKATE	5 882 068	4 974 724	6 133 999	1 159 275	123,30 %

Tilapalveluiden toimintatuotot vuonna 2024 olivat noin 14,65 milj. € eli n. 102,2 prosenttia talousarviosta ja toimintakulut olivat noin 8,5 milj.€ eli n. 91 prosenttia talousarviosta. Kokonaisuudessaan talousarvio alitettiin noin 840 000 eurolla ja suurimmat alitukset olivat energian ja sähkön ostoissa n. 600 t€ sekä palvelujen ostoissa n. 150 t€ korjaus- ja rakennustoimien osalla.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Rakennuksia, kpl	90	87	78
Rakennusten ka-m ²	110 300	109 354	106 346
Huoneistot, kpl	12	9	9
Huoneistot, ha-m ²	1 898	226	1 898
Kiinteistönhuoltopalvelu ka-m ²	122 897	122 897	118 943
Kiinteistönhuolto- ja erikoisammattimiespalvelut €/h	45	45	45
Toimintakate €/as.	242,33	262,32	321,03

Tunnuslukutaulukon rakennusten kappalemäärät ja pinta-alat vastaavat KETS 2017 - 2025 sopimuksen lukuja.

Valvontatoimi

Tulosalueen esimies: ympäristöpäällikkö

Valvontajaosto

Jäsenet:

Risto Salmio, puheenjohtaja

Joonas Valkeajärvi, varapuheenjohtaja

Kari Ruokolahti

Tarja Kuisma

Elina Koivumäki

Sanna Rajala, kaupunginhallituksen edustaja

Varajäsenet:

Markku Sipilä

Tomi Lampinen

Arja Paakkanen

Leila Vuohisaari

Heikki Paavisto

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta valvoo rakentamista ja kaavojen toteuttamista maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyllä tavalla. Lupamenettelyllä pyritään huolehtimaan yleisen edun vaatimusten täyttymisestä sekä rakennuksen soveltumisesta rakennettuun ympäristöön ja maisemaan. Lisäksi rakennuksen tulee täyttää käyttötarkoituksen edellyttämät rakenteiden lujuuden ja vakauden, paloturvallisuuden, hygienian, terveyden ja ympäristön, käyttöturvallisuuden, meluntorjunnan sekä energiatalouden ja lämmöneristyksen perusvaatimukset. Rakennusvalvonta valvoo myös osaltaan rakennusten ja rakennetun ympäristön hoitoa ja kunnossapitoa sekä maa-ainesten ottoa.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu ylläpitää ja kehittää kunnan ympäristönsuojelua puhtaan, viihtyisän ja terveellisen ympäristön tarjoamiseksi asukkaille. Ympäristönsuojelu pyrkii lupa-, valvonta- ja neuvontamenettelyin vaikuttamaan siihen, että kuntalaisten ja yritysten toiminta aiheuttaisi mahdollisimman vähän ympäristöhaittoja, ja että mahdolliset haitat olisivat kohtuullisin keinoin ja kustannuksin torjuttavissa. Ympäristönsuojelun toiminnan tavoitteena on järjestää toimialaan kuuluvat palvelut mahdollisimman laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti.

Toiminta vuonna 2024

Kertomusvuonna rakentamisen lupien ja ilmoitusten kokonaismäärä laski hieman edellisten vuosien tasolta. Asiaan vaikutti varmaankin 1.1.2025 voimaan tullut rakentamislain uudistus, joka vapautti pienet piha- ja talousrakennukset lupatarpeesta. Näiden pienien rakennusten lupamäärät vähenivät etenkin loppuvuodesta. Rakentamisen pääpaino oli lomarakentamisessa ja talousrakennuksissa. Himoksen alueelle luvitettiin lomarakennuksia suunnilleen edellisten vuosien tapaan. Himokselle myönnettiin myös rakennuslupa Keskimään huoneistohotellin rakentamiselle. Uusien asuinrakennuksien lupia myönnettiin hiukan edellisvuotta vähemmän, laajennus ja muutostöiden lupamäärät olivat suunnilleen edellisen vuoden tasolla, samoin maalämpölupien määrä. Suunnitellut laaja-alaiset aurinkovoimalahankkeet ovat työllistäneet hankesuunnitelmien osalta. Kiinteistöveroselvitystyötä suoritettiin kahden henkilön voimin maastotöinä. Seitsemän kuukauden aikana saatiin maastotöillä selvitettyä ja mitattua noin 2000 rakennusta, jotka puuttuivat rakennus- ja huoneistorekisteristä. Rakennus- ja huoneistorekisteriä täydennettiin kyseisten rakennusten osalta. Kiinteistöselvitystyötä on tarkoitus jatkaa samalla tavalla vuonna 2025.

Rakennusvalvonnassa on valmistauduttu loppuvuoden aikana tulevan rakentamislain muutokseen 1.1.2025 alkaen. Tähän on haettu koulutusta eri foorumeista.

Kertomusvuonna kaikki rakentamisen luvat käsiteltiin ja arkistoitii sähköisesti Lupapiste-palvelun kautta. Vanhojen paperiarkistojen digitointityötä jatkettiin omana työnä. Asiakkaille toimitettavat vanhojen kohteiden dokumentit on toimitettu Lupapiste-kauppaa hyödyntäen. Digitoitujen lupien massavienti vuosilta 2016 - 2018 toteutettiin Lupapiste-kauppaan. Digitointityö jatkuu edelleen.

Vuonna 2024 ympäristönsuojelussa oli vakavaa resurssivajetta ja kaikkien lupa-asioiden sekä muiden asioiden käsittely viivästyi huomattavasti. Tilanne helpottui osin elokuussa, kun uusi ympäristötarkastaja aloitti virassaan. Ympäristönsuojelumääräyksistä pyydettiin lausunnot ja määräykset olivat nähtävillä loppuvuodesta. Ympäristöpäällikkö jatkaa edelleen jäsenenä vesienhoidon yhteistyöryhmässä ja on myös KYKY-ryhmän (kestävän elämäntavan yhteistyöryhmä) jäsen. Muuta sidosryhmäyhteistyötä ovat osallistuminen NEVALA- hankkeeseen ja Keski-Suomen liiton koordinoimaan NACAO- hankkeeseen. Ympäristönsuojelu jatkoi sinilevätarkkailua Tiirinniemen valtakunnallisella tarkkailupisteellä edellisvuosien tapaan.

Maa-aines- ja ympäristölupia käsiteltiin tavanomainen määrä. YSL:n mukaisten ilmoitusten ja maastoliikennelain mukaisien lupien määrä oli myös tavanomaisissa lukemissa.

Maa-ainestenottoaikoilla suoritettiin valvontakäyntejä vuonna 2024 yhteensä noin 65 kertaa. Lupamääräysten rikkomuksia ja puutteita havaittiin edellisvuosien tason mukainen määrä. Vanhentuvien maa-aineslupien ja -vakuuksien sekä puuttuvien ottomääräilmoitusten ja pohjavesimittaustietojen valvontatoimet teettivät runsaasti ylimääräistä työtä. Muutama isompi ottoalueen maisemointityö saatiin vietyä loppuun.

Valvontajaostolla oli vuoden aikana 5 kokousta, yhteensä 33 pykälää. Johtavan rakennustarkastajan päätöksiä 298 pykälää. Ympäristöpäällikön päätöksiä 26 pykälää. Ympäristötarkastajan päätöksiä 5 pykälää. Hallintosihteerin päätöksiä 10 pykälää.

Talousarvion toteutuminen

	TA 2024	TA+lta 2024	TP 2024	ero € tp-lta	tot %
TOIMINTATUOTOT	306 100	306 100	274 056	-32 044	89,53 %
Myyntituotot	3 600	3 600		-3 600	
Maksutuotot	299 000	299 000	269 592	-29 408	90,16 %
Tuet ja avustukset	3 500	3 500	3 335	-165	95,28 %
Muut toimintatuotot			1 129	1 129	
TOIMINTAKULUT	-656 913	-656 913	-491 563	165 350	74,83 %
Henkilöstökulut	-430 345	-430 345	-342 202	88 143	79,52 %
Palvelujen ostot	-189 024	-189 024	-118 589	70 435	62,74 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 100	-7 100	-4 725	2 375	66,55 %
Muut toimintakulut	-30 444	-30 444	-26 046	4 398	85,55 %
TOIMINTAKATE	-350 813	-350 813	-217 507	133 306	62,00 %

Valvontatoimen toimintatuotot vuonna 2024 olivat 274 056 euroa ja toimintakulut 491 563 euroa.

Talousarvioon nähden tuotot alittuivat 32 044 eurolla. Kulut puolestaan alittivat talousarvion 165 350 eurolla. Toimintakulujen osalta henkilöstökulut alittuivat 88 143 euroa ja palvelujen ostot 70 435 euroa.

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Rakentamisen luvat ja ilmoitukset	401	500	298
Katselmukset	1 140	1 100	850
Ympäristöluvut ja meluilmoitukset, rekisteröinnit YSL 116 §	17	15	30
Uudet maa-ainesluvut, jatkoluvat ja yhteisluvat yht.	4	8	5
Ympäristönsuojelun valvonta- ja neuvontakäynnit	40	40	20
YSL:n mukaiset määräaikaistarkastukset	4	8	0
Toimintakate €/as	- 11,63	- 18,5	- 11,38

Investointisuunnitelma

INVESTOINNIT JÄMSÄN KAUPUNKI

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
Investoinnit Jämsän kaupunki			
Menot	-7 430 500 €	-3 598 288 €	48 %
Tulot	2 021 000 €	139 547 €	7 %
Netto	-5 409 500 €	-3 458 741 €	64 %

INVESTOINNIT JÄMSÄN KAUPUNKI + JÄMSÄN VESI LIIKELAITOS

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
Investoinnit			
Menot	-8 245 500 €	-4 107 084 €	50 %
Tulot	2 021 000 €	139 547 €	7 %
Netto	-6 224 500 €	-3 967 537 €	64 %

INVESTOINNEITTAIN MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT			
Sivistyspalvelujen ohjelmistot			
Menot	-11 000 €		
Netto	-11 000 €		
Elinvoimatoimen hallinnon ohjelmat			
Menot	-200 000 €	-11 175 €	6 %
Netto	-200 000 €	-11 175 €	6 %
Hallintopalvelujen ohjelmistot			
Menot	-100 000 €	-21 063 €	21 %
Netto	-100 000 €	-21 063 €	21 %
	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT			
Menot	-311 000 €	-32 238 €	10 %
Tulot	0 €	0 €	0 %
Netto	-311 000 €	-32 238 €	10 %

Sivistyspalvelujen ohjelmistot

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän hankintapäätös tehty, valmistelun investointikulut eivät toteutuneet.

Elinvoiman hallinnon ohjelmat

Elinvoimatoimen tietojärjestelmähankinnan käynnistäminen viivästyi, koska alkuvuodesta 2024 kävi ilmi, että hankintaa ei ole mahdollista toteuttaa yhteishankintayksikön kautta. Heinäkuussa 2024 on tehty päätös tietojärjestelmäalustan suorahankinnasta. Tietojärjestelmäalustan päälle toteutettavien toiminnallisten osakokonaisuuksien hankkimiseksi selvitetään mahdollisuutta osallistua Järvenpään kaupungin johdolla kilpailutettavaan kuntien yhteishankintaan. Hankinnan viivästymisestä johtuen ko. investointia varten vuodelle 2024 varattua määrärahaa joudutaan siirtämään noin 150 000 euroa vuosille 2025 ja 2026.

Hallintopalvelujen ohjelmistot

Dynasty sähköinen arkisto -ohjelma hankittu; arkiston testikannasta aineiston siirto jo onnistuu ja tuotantokannan siirrot saadaan 2025 käyntiin.

INVESTOINNEITTAIN MAA- JA VESIALUEET

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
MAA- JA VESIALUEET			
Maa- ja vesialueet			
Menot	-700 000 €	-198 047 €	28 %
Tulot	1 230 000 €	10 511 €	1 %
Netto	530 000 €	-187 536 €	-35 %

Toteutunut maa-alueiden hankinta:

- Ostettu kiinteistö 182-436-1-140 KOSKI (Säterintie 8), Kauppahinta 48 000, 00 € / Khall 11.03.2024 § 55
- Ostettu kiinteistö 182-430-2-95 Haiskankuja (Katualue), kauppahinta 4 126,00 € / Khall 04.02.2019 § 30
- Otettu vastaan lahjoituksena kiinteistöt 182-423-14-80 Vanhala, 182-423-14-77 Tyynelä, 182-423-14-76 Mansikkamäki ja 182-423-14-75 Marjala / Khall 20.05.2024 § 117
- Ostettu kiinteistö 182-423-3-543 Kaista (Katualue), kauppahinta 163,00 € / Maankäyttöinsinööri 2, 57/2024 §
- Ostettu takaisin tontti 182-202-1028-1, kauppahinta 145 238,00 € / Khall 19.02.2024 § 33 ja Khall 08.04.2024 § 79
- Ostettu 1090 neliönmetrin suuruinen määräala 182-410-3-130-M501 (Katualue), Kauppahinta 545,00 € / Maankäyttöinsinööri 2, 70/2024 §

Toteutunut maa-alueiden luovutus:

- Vuokratontin lunastus, tontti 182-4-190-9, kauppahinta 1 175,30 € / Maankäyttöinsinööri 2, 2/2024 §
- Vuokratontin lunastus, määräala kiinteistöstä 182-454-2-362 Korpi, kauppahinta 1 142,50 € / Maankäyttöinsinööri 2, 4/2024 §
- Vuokratontin lunastus, kiinteistö 182-434-1-484 Kovelotie 3, kauppahinta 3 250,80 € / Maankäyttöinsinööri 2, 14/2024 §
- Tontinosan myynti, määräala kiinteistöstä 182-420-3-138 Vuorihartus, kauppahinta 2 585,00 € / Maankäyttöinsinööri 2, 19/2024 §
- Vuokratontin lunastus, tontti 182-5-524-1, kauppahinta 3 597,25 € / Maankäyttöinsinööri 2, 28/2024 §
- Haja-asutusalueen rakennuspaikan myynti / määräala kiinteistöstä 182-406-7-7 Vinni, kauppahinta 12 500,00 € / Khall 19.02.2024 § 35
- Lisäalueen luovutus, määräala kiinteistöstä 182-413-1-296 Vuoritsalo, kauppahinta 2 400,00 €, Khall 20.11.2023 § 283
- Vuokratontin lunastus, tontti 182-4-234-7, kauppahinta 1 607,00 € / Maankäyttöinsinööri 2, 59/2024 §
- Vuokratontin lunastus, tontti 182-3-129-5, kauppahinta 38 375,00 € / Maankäyttöinsinööri 2, 58/2024 §
- Valtion perintö saadun omakotikiinteistön myynti / 1,5 hehtaarin suuruinen määräala 182-452-9-4-M601 (Syväjärvi), kauppahinta 27 600,00 € / Maankäyttöinsinööri 2 60/2024 §

INVESTOINNEITTAIN RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
RAKENNUKSET			
Jokivarren päiväkoti, aurinkokatokset			
Menot	-10 000 €		
Netto	-10 000 €		
Viiskulman elementtipäiväkoti			
Menot	-50 000 €	-3 198 €	6 %
Netto	-50 000 €	-3 198 €	6 %
Sairaalan peruskorjaus			
Menot	-250 000 €		
Netto	-250 000 €		
Kankarisveden koulun kaukolämpöjärj.			
Menot	-50 000 €	-49 387 €	99 %
Netto	-50 000 €	-49 387 €	99 %
Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen			
Menot	-25 000 €		
Netto	-25 000 €		
Jämsän paloasema			
Menot	-1 450 000 €	-116 607 €	8 %
Netto	-1 450 000 €	-116 607 €	8 %
	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
RAKENNUKSET			
Menot	-1 835 000 €	-169 191 €	9 %
Tulot	0 €	0 €	0 %
Netto	-1 835 000 €	-169 191 €	9 %

Jokivarren päiväkoti, aurinkokatokset

Jokivarren päiväkotiin on tilattu ja toimitettu aurinkokatos vuonna 2024. Hinta on ollut 8 288,50 € / Alv 0 %. Kokonaiskustannus jäi alle investointirajan, toteutunut sivistyksen käyttötalouteen.

Viiskulman elementtipäiväkoti

Suunnittelutyöryhmä on aloittanut työskentelyn ja työryhmän kokouksia on pidetty seitsemän. Päiväkodin toimittaja on kilpailutettu ja saatu 5 tarjousta. Kaupunginvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 16.9.2024 päiväkodin sijainnin. Sijainnin muutos siirtää investointia ja valmistumista vuodelle eteenpäin, käyttöönotto 1.8.2026. Päiväkodin toimittajasta järjestetään uusi kilpailutus keväällä 2025.

Sairaalan peruskorjaus

Sairaalan rakennuksiin ei ole tehty investoinnin puolelta talo- ja rakennustekniikkakorjauksia, vaan tarvittavat korjaukset on kirjattu käyttötalouden puolelle.

Kankarisveden koulun kaukolämpöjärjestelmä

Kaukolämpölinjan muutostyö on tehty kesällä 2024.

Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen

Kiinteistöjen pihaan ei rakennettu sähköautojen latauspisteitä vuoden 2024 aikana. Latauspisteiden selvitystyötä tehtiin kesän 2024 jälkeen, mutta kaupungille toimivaa järjestelmää ei löydetty erilaisten laite- ja järjestelmävariaatioiden vuoksi. Selvitystyötä jatketaan vuoden 2025 aikana.

Jämsän paloasema

Jämsän paloaseman peruskorjauksen ja laajennuksen ARK-, RAK, LVIA- ja SÄH-suunnitelmien kilpailutus järjestettiin toukokuussa 2024 ja suunnittelutyö alkoi kesäkuussa ja valmistui joulukuun alussa suunnitellun aikataulun mukaisesti. Paloaseman rakennustöiden aloitus siirtyi vuodelle 2025.

INVESTOINNEITTAIN KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET			
Liikenneväylät, yleiset			
Menot	-1 800 000 €	-1 793 648 €	100 %
Tulot		27 636 €	
Netto	-1 800 000 €	-1 766 012 €	98 %
Siltojen peruskorjaus			
Menot	-150 000 €	-143 991 €	96 %
Netto	-150 000 €	-143 991 €	96 %
Peikkorinteen asemakaavan kunnallistek			
Menot	-200 000 €	-93 563 €	47 %
Netto	-200 000 €	-93 563 €	47 %
Haiskankujan rakentaminen			
Menot	-90 000 €	-1 708 €	2 %
Netto	-90 000 €	-1 708 €	2 %
Länsi-Himoksen P-kehittäminen ja Uskolan polku			
Menot	-930 000 €	-20 870 €	2 %
Tulot	651 000 €	14 000 €	2 %
Netto	-279 000 €	-6 870 €	2 %
Länsikeskuksen kunnallistekniikka			
Menot	-250 000 €	-224 699 €	90 %
Netto	-250 000 €	-224 699 €	90 %
Hulevesiviemärin rakentaminen			
Menot	-100 000 €	-239 863 €	240 %
Netto	-100 000 €	-239 863 €	240 %
Hulevesiviemärin saneeraus			
Menot	-100 000 €		
Netto	-100 000 €		
	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET			
Menot	-3 620 000 €	-2 518 342 €	70 %
Tulot	651 000 €	41 636 €	6 %
Netto	-2 969 000 €	-2 476 706 €	83 %

Liikenneväylät, yleiset

Tiitolanmäen alueella kunnallistekniikan saneeraus valmistui. Virkatien ja Talvialantien Lukkoilantien ja Talvialan sataman välisen osuuden saneeraus käynnistettiin. Kääpälän alueelle käynnistettiin katusuunnitelmien laadinta. Varastotielle laadittiin katusuunnitelma ja kadunsaneeraustyöt käynnistyivät syksyllä. Pietiläntiestä ja Rapakontiestä saneerattiin Vaivaroistentien ja asemakaavan rajan välinen osuus, katurakenteessa hyödynnettiin Kankarisveden koulun purkamisesta saatua betonimursketta. Koskenväylän ja Opintien risteysalueen turvallisuutta parannettiin. Pyöräpysäköinnin kehittämiseen myönnettyä valtionavustusta hyödynnettiin rakentamalla pyöräpysäköintiä, pyörän huoltopisteitä ja sähköpyörien latausasemia uimahallille, maauimalan alueella ja Seppolan satamaan. Käytöstä poistunut maanlajitysalue maisemoitiin. Asfaltointiurakassa toteutettiin Koskentien osan ja Vitikkalan sillan päällystystyöt ja muutamia pienempiä kohteita. Katu- ja tievalaistusta saneerattiin kolmessa eri urakassa yhteensä 1529 valaisinpisteessä.

Siltojen peruskorjaus

Toteutettiin Paununtien alikulkukäytävän ja Vitikkalan sillan liikuntasaumalaitteen kunnostaminen.

Peikkorinteen asemakaavan kunnallistekniikka

Haapanantien saneerausta jatkettiin ja kohteeseen rakennettiin valaistus. Lisäksi jatkettiin Kuolemajärven purkuojan putkitusta.

Haiskankujan rakentaminen

Haiskankujan liittymäalue on osin toteutettu vuoden aikana. Haiskankujan aluetta jouduttiin käyttämään muuhun rakentamiseen liittyen kiertotienä, jonka vuoksi Haiskankujan rakentaminen ei edennyt.

Länsi-Himoksen P-kehittäminen ja Uskolanpolku

Saavutettavampi Himos -hankkeeseen on saatu Keski-Suomen liitolta avustuspäätös, hankkeeseen laadittu toteutussuunnitelmat. Pysäköintialueiden ja jalankulku- ja pyöräväylän rakentaminen toteutetaan vuoden 2025 aikana.

Länsikeskuksen kunnallistekniikka

Länsikeskuksen kunnallistekniikan rakentaminen käynnistyi heinäkuussa, hanke jatkuu vuoden 2025 puolelle ja hanke valmistuu syksyllä 2025.

Hulevesiviemärien rakentaminen

Hulevesiviemäriä on rakennettu mm. kadunsaneerauskohteiden yhteydessä Talvialantiellä ja Virkatiellä. Lisäksi uusittiin Länsi-Himoksien alittavan rumpu.

Hulevesiviemärien saneeraus

Hulevesiviemäreiden saneerausta ei toteutettu vuoden aikana.

INVESTOINNEITTAIN PUISTOT, LEIKKI- JA LIIKUNTAPAIKAT

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
PUISTOT, LEIKKI- JA LIIKUNTAPAIKAT			
Puistot ja leikkipaikat, yleiset			
Menot	-70 000 €	-21 379 €	31 %
Netto	-70 000 €	-21 379 €	31 %
Jämsäpuisto (maauimalan alue)			
Menot	-300 000 €	-213 156 €	71 %
Netto	-300 000 €	-213 156 €	71 %
Kaipolan koulun lähiliikuntapaikka			
Menot		-2 349 €	
Tulot		8 000 €	
Netto		5 651 €	
Kuoreveden koulun lähiliikuntapaikka			
Menot	-80 000 €	-85 577 €	107 %
Netto	-80 000 €	-85 577 €	107 %
Särkijärven lähiliikuntapaikka			
Menot		-5 575 €	
Tulot		8 400 €	
Netto		2 825 €	
Liikuntapaikkojen valaistuksen uusiminen			
Menot	-40 000 €	-33 637 €	84 %
Netto	-40 000 €	-33 637 €	84 %
Paunun urheilukentän ajanottotorni			
Menot	-50 000 €	-55 691 €	111 %
Tulot		13 000 €	
Netto	-50 000 €	-42 691 €	85 %
Satamat ja venerannat			
Menot	-50 000 €	-28 792 €	58 %
Netto	-50 000 €	-28 792 €	58 %
Liikuntareitistöt			
Menot	-200 000 €	-82 987 €	41 %
Tulot	140 000 €	58 000 €	41 %
Netto	-60 000 €	-24 987 €	42 %
	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
Puistot, leikki- ja liikuntapaikat			
Menot	-790 000 €	-529 141 €	67 %
Tulot	140 000 €	87 400 €	62 %
Netto	-650 000 €	-441 741 €	68 %

Puistot ja leikkipaikat, yleiset

Uudistettiin Keskisen alueen leikkikenttä.

Jämsäpuisto

Seppolan satama-alueelle on toteutettu laiturirannan kunnostustyö ja satamaan on asennettu uusi laituri. Lisäksi alueelle on toteutettu pyöräpysäköintipaikkoja, sähköpyörien akkujen latausasema ja kaksi sähköautojen latauspistettä. Jämsäpuistossa on Kaksoislammenpuiston puistosuunnitelman laatiminen käynnissä.

Kaipolan koulun lähiliikuntapaikka

Kaipolan koulun lähiliikuntapaikka viimeisteltiin.

Kuoreveden koulun lähiliikuntapaikka

Koulun lähiliikuntapaikka valmistui.

Särkijärven lähiliikuntapaikka

Särkijärven uimarannalla on jatkettu väylien kunnostustyötä. Rakentamiseen on myönnetty lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen tarkoitettua avustusta.

Liikuntapaikkojen valaistuksen uusiminen

Himoksen ja Myllymäen kuntoratojen valaistuskeskukset uusittiin.

Paunun urheilukentän ajanottotorni

Ajanottotorni kunnostettiin.

Satamat ja venerannat

Talvialan sataman alueelle toteutettiin veneenlaskuluiska.

Liikuntareitistöt

Himos-Jämsä reitistöhankeessa, johon avustusta on saatu Keski-Suomen liitolta, parannettiin Pukinvuoren alueella opastusta, uusittiin laavu ja alueelle rakennettiin maisemalava. Kansanopiston rannassa sijaitseva laavu uusittiin.

INVESTOINNEITTAIN KONEET JA KALUSTO

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
KONEET JA KALUSTO			
Kuoreveden koulun kuulusjärjestelmä			
Menot	-20 000 €	-19 212 €	96 %
Netto	-20 000 €	-19 212 €	96 %
Lukion keskusradiojärjestelmä			
Menot	-20 000 €	-13 941 €	70 %
Netto	-20 000 €	-13 941 €	70 %
Vitikkalan koulun astianpesulinjasto			
Menot	-59 500 €	-57 945 €	97 %
Netto	-59 500 €	-57 945 €	97 %
Ruohonleikkuri (puistot)			
Menot	-45 000 €	-42 900 €	95 %
Netto	-45 000 €	-42 900 €	95 %
Kausityökalut, kiinteistöhuolto			
Menot	-30 000 €	-17 331 €	58 %
Netto	-30 000 €	-17 331 €	58 %
	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
KONEET JA KALUSTO			
Menot	-174 500 €	-151 329 €	87 %
Tulot	0 €	0 €	0 %
Netto	-174 500 €	-151 329 €	87 %

Kuoreveden koulun kuulusjärjestelmä

Koulun kuulusjärjestelmä on uusittu.

Lukion keskusradiojärjestelmä

Lukion keskusradiojärjestelmä on uusittu.

Vitikkalan koulun astianpesulinjasto

Astianpesulinjasto uusittiin kesä-heinäkuun aikana 2024.

Ruohonleikkuri (puistot)

Puistoille on hankittu sähkökäyttöinen ruohonleikkuri.

Kausityökalut, kiinteistöhuolto

Tarvittavat kausityökalut hankittiin vuoden 2024 aikana mm. kaksi uutta päältä ajettavaa ruohonleikkuria.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

Kaupunki ja liikelaitokset	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
TOIMINTATUOTOT	21 522 291,52	20 888 341,50
Myyntituotot	8 924 782,37	7 234 688,64
Maksutuotot	1 057 994,54	1 103 454,31
Tuet ja avustukset	2 887 357,59	2 717 398,88
Muut toimintatuotot	8 652 157,02	9 832 799,67
Valmistus omaan käyttöön	191 077,25	279 569,07
TOIMINTAKULUT	-65 975 193,87	-66 090 515,01
Henkilöstökulut	-33 527 763,61	-34 700 881,20
Palkat ja palkkiot	-27 000 534,29	-27 628 052,70
Henkilösivukulut	-6 527 229,32	-7 072 828,50
Eläkekulut	-5 742 820,31	-5 894 376,82
Muut henkilösivukulut	-784 409,01	-1 178 451,68
Palvelujen ostot	-20 931 952,46	-18 607 113,04
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 336 406,49	-6 854 100,28
Avustukset	-2 767 487,36	-3 273 686,09
Muut toimintakulut	-2 411 583,95	-2 654 734,40
TOIMINTAKATE	-44 261 825,10	-44 922 604,44
VEROTULOT	50 716 103,34	47 344 077,51
VALTIONOSUDET	1 951 626,00	7 089 278,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-490 998,12	-269 885,51
Korkotuotot	463 882,27	420 867,47
Muut rahoitustuotot	441 523,03	248 544,69
Korkokulut	-910 354,19	-927 819,80
Muut rahoituskulut	-486 049,23	-11 477,87
VUOSIKATE	7 914 906,12	9 240 865,56
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 822 266,32	-8 275 653,80
TILIKAUDEN TULOS	92 639,80	965 211,76
Poistoeron vähennys (+)	246 611,26	246 611,26
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	339 251,06	1 211 823,02

Rahoituslaskelma

Kaupunki ja liikelaitokset

Toiminnan rahavirta	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Vuosikate	7 914 906,12	9 240 865,56
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	2 403 571,30	-1 563 452,25
	10 318 477,42	7 677 413,31
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 107 084,11	-5 254 142,89
Rahoitusosuudet investointeihin	129 036,00	52 200,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	338 633,66	3 326 234,55
	-3 639 414,45	-1 875 708,34
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 679 062,97	5 801 704,97
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	22 313,24	154 733,20
Antolainasaamisten lisäys	-421 635,00	-440 000,00
Antolainasaamisten vähennys	443 948,24	594 733,20
Lainakannan muutokset	-4 202 535,93	-4 120 409,09
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 758 708,00	-3 758 708,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-443 827,93	-361 701,09
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-841 809,10	-1 150 669,61
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	51 159,43	-476 179,90
Vaihto-omaisuuden muutos	21 872,65	18 804,04
Saamisten muutos	-271 604,41	8 858 826,48
Korottomien velkojen muutos	-643 236,77	-9 552 120,23
Rahoituksen rahavirta	-5 022 031,79	-5 116 345,50
Rahavarojen muutos	1 657 031,18	685 359,47
Rahavarat 31.12.	8 925 781,89	7 268 750,71
Rahavarat 1.1.	7 268 750,71	6 583 391,24
	1 657 031,18	685 359,47

Tase

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	109 245 461,68	113 122 504,53
I AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	79 591,41	202 285,29
1. Aineettomat oikeudet	32 238,00	4 085,24
2. Muut pitkävaikutteiset menot	47 353,41	198 200,05
II AINEELLISET HYÖDYKKEET	90 058 134,06	93 790 169,79
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvонkorotukset)	18 347 675,57	18 160 139,97
2. Rakennukset	37 517 741,44	41 172 707,66
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	31 113 119,40	31 215 278,48
4. Koneet ja kalusto	1 263 309,64	1 473 053,10
5. Muut aineelliset hyödykkeet	71 708,06	71 708,06
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 744 579,95	1 697 282,52
III SIJOITUKSET	19 107 736,21	19 130 049,45
1. Osakkeet ja osuudet	12 046 302,14	12 046 302,14
3. Muut lainasaamiset	6 048 541,97	6 070 855,21
4. Muut saamiset	1 012 892,10	1 012 892,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 081 031,51	11 174 268,57
I VAIHTO-OMAISUUS	186 439,56	208 312,21
1. Aineet ja tarvikkeet	186 439,56	208 312,21
II SAAMISET	3 968 810,06	3 697 205,65
Pitkäaikaiset saamiset	26 299,92	22 087,40
1. Myyntisaamiset	26 299,92	22 087,40
Lyhytaikaiset saamiset	3 942 510,14	3 675 118,25
1. Myyntisaamiset	1 440 184,87	1 303 838,12
2. Lainasaamiset	734 282,57	657 075,34
3. Muut saamiset	1 012 769,90	960 244,89
4. Siirtosaamiset	755 272,80	753 959,90
III RAHOITUSARVOPAPERIT	61 473,00	61 473,00
1. Osakkeet ja osuudet	61 473,00	61 473,00
IV RAHAT JA PANKKISAAMISET	8 864 308,89	7 207 277,71
	2024	2023
VASTAAVAA YHTEENSÄ	122 326 493,19	124 296 773,10
	2024	2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	82 017 066,50	81 677 815,44
I PERUSPÄÄOMA	77 030 848,82	77 030 848,82
III MUUT OMAT RAHASTOT	6 949 241,23	6 949 241,23
IV EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2 302 274,61	-3 514 097,63
V TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	339 251,06	1 211 823,02
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 398 518,46	2 645 129,72
1. Poistoero	2 398 518,46	2 645 129,72
PAKOLLISET VARAUKSET	3 061 693,56	330 000,00
2. Muut pakolliset varaukset	3 061 693,56	330 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	442 238,23	391 078,80
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	439 238,23	378 462,11
3. Muut toimeksiantojen pääomat	3 000,00	12 616,69
VIERAS PÄÄOMA	34 406 976,44	39 252 749,14
I PITKÄAIKAINEN	17 986 464,31	21 409 270,12
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 265 346,00	19 690 702,00
5. Saadut ennakot	0,00	380,27
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 721 118,31	1 718 187,85
II LYHYTAIKAINEN	16 420 512,13	17 843 479,02
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden ly	3 425 356,00	3 758 708,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	3 650 286,96	4 094 114,89
6. Ostovelat	3 604 214,26	3 433 161,14
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	853 125,51	770 716,77
8. Siirtovelat	4 887 529,40	5 786 778,22
	2024	2023
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	122 326 493,19	124 296 773,10

Konsernituloslaskelma

	2024	2023
Toimintatuotot	37 109 477,10	40 706 009,34
Toimintakulut	-91 708 068,48	-95 103 015,74
Osuus osakkuusyhteisön voitosta(tappiosta)	0,00	0,00
Toimintakate	-54 598 591,38	-54 397 006,40
Verotulot	50 716 103,34	47 344 077,51
Valtionosuudet	18 828 650,26	23 026 748,67
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	73 792,98	41 440,53
Muut rahoitustuotot	212 881,86	226 918,13
Korkokulut	-1 064 820,98	-978 221,11
Muut rahoituskulut	-525 869,32	-52 382,60
Vuosikate	13 642 146,76	15 211 574,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 680 196,77	-12 200 679,02
Arvonalentumiset	-715 200,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden tulos	1 246 749,99	3 010 895,19
Tilinpäätössiirrot	2 713,69	-2 717,84
Tilikauden verot	-111 193,37	-24 694,14
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	-2 530,71	1 996,67
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 135 739,60	2 985 479,88

Konsernin rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 642 146,76	15 211 574,21
Tilikauden verot	-111 193,37	-24 694,14
Tulorahoituksen korjauserät	2 403 571,30	-1 563 452,25
	15 934 524,69	13 623 427,82
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 452 521,73	-7 759 236,05
Rahoitusosuudet investointeihin	556 649,00	260 200,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	338 633,66	3 326 234,55
Investoinnit netto	-6 557 239,07	-4 172 801,50
Toiminnan ja investointien rahavirta	9 377 285,62	9 450 626,32
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-421 635,00	-440 000,00
Antolainasaamisten vähennys	443 948,24	8 378 648,72
	22 313,24	7 938 648,72
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 191 667,97	370 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 907 533,68	-6 149 809,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 735 757,42	-530 813,76
	-9 451 623,13	-6 310 622,76
Oman pääoman muutokset	0,00	350 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	-467 020,98	243 737,84
Vaihto-omaisuuden muutos	-246 375,16	26 430,96
Saamisten muutos	6 367 015,17	8 378 648,72
Korottomien velkojen muutos	-2 358 288,97	-17 033 833,95
	3 295 330,06	-8 385 016,44
Rahoituksen rahavirta	-6 133 979,83	-6 406 990,48
Rahavarojen muutos	3 243 305,79	3 043 635,84
Rahavarat 31.12.	16 020 171,81	12 532 468,21
Rahavarat 1.1.	12 776 866,02	9 488 832,37
	3 243 305,79	3 043 635,84

Konsernitase

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	131 346 345,85	136 160 389,85
Aineettomat hyödykkeet	739 872,34	249 324,84
Aineettomat oikeudet	32 315,24	4 085,24
Muut pitkävaikutteiset menot	63 527,56	216 265,26
Ennakkomaksut	644 029,54	28 974,34
Aineelliset hyödykkeet	129 413 467,25	134 663 334,28
Maa- ja vesialueet	20 031 333,38	19 839 120,52
Rakennukset	72 468 548,59	77 783 747,38
Kiinteät rakenteet ja laitteet	32 338 681,84	32 249 574,42
Koneet ja kalusto	2 620 344,90	2 859 344,14
Muut aineelliset hyödykkeet	128 939,44	129 458,82
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 825 619,10	1 802 089,00
Sijoitukset	1 193 006,26	1 247 730,73
Osakkuusyhteisöosuudet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	703 865,87	714 593,87
Muut lainasaamiset	319 934,62	363 931,09
Muut saamiset	169 205,77	169 205,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	493 257,07	722 269,94
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 197 897,49	18 938 660,61
Vaihto-omaisuus	997 743,90	751 368,74
Saamiset	5 179 981,78	5 654 823,66
Pitkäaikaiset saamiset	26 299,92	22 087,40
Lyhytaikaiset saamiset	5 153 681,86	5 632 736,26
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 128 593,00	163 073,00
Rahat ja pankkisaamiset	14 891 578,81	12 369 395,21
VASTAAVAA	154 037 500,41	155 821 320,40

VASTATTAVAA	2024	2023
OMA PÄÄOMA	96 954 125,11	95 602 708,70
Peruspääoma	77 030 848,82	77 030 848,82
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	14 037 826,00	14 041 537,88
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	4 749 710,70	1 544 842,12
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	1 135 739,59	2 985 479,88
VÄHEMMISTÖOSUUDET	137 488,49	118 730,53
PAKOLLISET VARAUKSET	3 061 693,56	330 000,00
Muut pakolliset varaukset	3 061 693,56	330 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 302 782,74	1 998 816,59
VIERAS PÄÄOMA	52 581 410,51	57 771 064,58
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	28 009 255,89	30 810 953,17
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 861 943,27	5 925 305,51
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 259 163,44	6 294 662,26
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	13 451 047,91	14 740 143,64
VASTATTAVAA	154 037 500,41	155 821 320,40

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaan. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle. Palkat on jaksotettu.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Vuotta 1991 aikaisemmin hankittujen kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo on vuoden 1991 kirjanpitoarvo vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Vuoden 2024 tilinpäätökseen ei kirjattu pysyvien vastaavien lisäpoistoja.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä. Varastot on inventoitu 31.12.2024.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on taseessa merkitty hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos, ei muutosta

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin, ei muutosta

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Luvussa "Vertailtavuus edelliseen vuoteen" on luvuin ja graafein esitetty tuottojen ja kulujen sekä toiminnan rahoituksen osalta muutokset vuosien 2024 ja 2023 osalta. Vuosien 2024 aikana ei tehty/tapahtunut mitään organisatorisia muutoksia. Merkittävimmät muutokset koskivat veroprosenttien nostoja (kunnallisvero, maapohjan vero, vakituisen asunnon vero, muu asuinrakennus), valtionosuuden merkittävää pienenemistä ja käräjäoikeudessa hävittyjen oikeusriitojen johdosta tehtyjä pakollisia varauksia ja maksettuja korvauksia. Toimintakuluihin kirjattiin yhteensä 2 775 411,96 euron edestä varauksia ja korvauksia. Korkokuluihin kirjattiin 473 744,10 euroa. Yhteensä siten 3 249 156,06 euroa.

Konsernin 2024 raportit tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä tase eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2023 vastaavien raporttien kanssa. Vuodelle 2024 on korjattu Gradian konsernisaldot, kun vuodelle 2023 on Gradian emon saldot - tämä on aiheuttanut eron vertailtavuuteen, kun tilinpäätöksessä ei ole vertailuvuoden lukuja muutettu vastaavasti.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, ei korjauksia

Liitetieto 41: Vertailuvuoden 2023 alv-palautusvastuu korjattu 1 528 314 € --> 1 073 299 €

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernirakenteen muutokset

Vähäisten keskinäisten tapahtumien vuoksi Kiinteistö Oy Jämsänmäen tytäryhtiö Asunto Oy Länkipohjan Rantatietä ei ole yhdistetty vuoden 2023 konsernitilinpäätökseen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskeiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Tytäryhtiöiden 192 406 euron kiinteistöveroja ei konsernissa ole eliminoitu (162 542 euroa v. 2023).

Konsernitili on rahoissa ja pankkisaamisissa vain emoyhtiöllä, tytäryhtiöillä joko saamisissa tai veloissa.

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoimisessa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöt ovat viime vuosina tehneet aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoja, joten uutta poistoeroa ei ole syntynyt. Ennen vuotta 2015 muodostunut poistoero on kirjattu rakennusten arvon vähennykseksi ja edellisten tilikausien tulokseen. Poisto-oikaisusta on vähennetty myytyjen kiinteistöjen jäljellä ollut poisto-oikaisu. Kiinteistö Oy Jämsänkosken Koivutie 4:n poisto-oikaisu tehty koko rakennuksen jäljellä olevasta arvosta.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Konsernipalvelut	2 302 994	4 205 882	1 924 662	3 834 831
Sivistystoimi	5 357 445	5 995 394	2 813 399	3 454 832
Elinvoima	24 363 814	26 236 962	11 699 006	9 330 907
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>32 024 253</i>	<i>36 438 237</i>	<i>16 437 067</i>	<i>16 620 570</i>
Vesi-liikelaitos	5 085 224	4 267 772	5 085 224	4 267 772
<i>Yhteensä</i>	<i>37 109 478</i>	<i>40 706 010</i>	<i>21 522 291</i>	<i>20 888 342</i>

7. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2024	2023
Kunnan tulovero	37 656 757	32 896 441
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 924 853	8 163 583
Kiinteistövero	6 134 494	6 284 054
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>50 716 103</i>	<i>47 344 078</i>

8. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	16 751 502,26	20 968 053,67	-125 522,00	5 030 579,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus (+/-)	2 532 216,00	69 372,00	2 532 216,00	69 368,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		1 100 000,00		1 100 000,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 198 240,00	-1 275 076,00	-1 198 240,00	-1 275 072,00
Verotulomenetysten korvaus	3 275 388,00	3 333 771,00	3 275 388,00	3 333 771,00
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>18 828 650,26</i>	<i>23 026 748,67</i>	<i>1 951 626,00</i>	<i>7 089 278,00</i>

9. Palvelujen ostot eriteltynä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	590 619	1 089 686
Muiden palvelujen ostot	11 020 816	18 096 773
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>11 611 435</i>	<i>19 186 460</i>

10. Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä, ei ole

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Pysyvien vastaavien poistot on laskettu kaupunginvaltuustossa 29.12.2008 vahvistetun poistosuunnitelman mukaan. Poistomenetelmät, poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit ovat seuraavat:

Pääryhmittely	Poistotapa	Poistoaika	
Aineettomat hyödykkeet			
<i>Aineettomat oikeudet</i>	tasapoisto	5 vuotta	
Muut pitkävaikutteiset menot			
<i>Tietokoneohjelmistot</i>	tasapoisto	3 - 5 vuotta	
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>	tasapoisto	3 - 5 vuotta	
Ennakkomaksut	ei tehdä poistoja		
Aineelliset hyödykkeet			
<i>Maa- ja vesialueet</i>	ei tehdä poistoja		
Rakennukset ja rakennelmat			
<i>Asuinrakennukset</i>	tasapoisto	30 - 50 vuotta	
<i>Talous- ja vapaa-ajan rakennukset</i>	tasapoisto	15 - 20 vuotta	(eriytetty)
<i>Hallinto-, liike- ja laitusrakennukset</i>	tasapoisto	30 - 50 vuotta	
<i>Teollisuus- ja tuotantorakennukset</i>	tasapoisto	20 - 30 vuotta	(eriytetty)
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet ja puistot	tasapoisto	15 vuotta	
Laiturit, uimalat ja sillat	tasapoisto	10 vuotta	
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	10 - 30 vuotta	
Urheilu- ja ulkoilurakenteet	tasapoisto	15 - 30 vuotta	
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	2015 loppuun vuoden 1990 arvoille	
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	30 vuotta	vuodesta -91 alkaen
Viemäriverkosto	tasapoisto	2015 loppuun vuoden 1990 arvoille	
Viemäriverkosto	tasapoisto	30 vuotta	vuodesta -91 alkaen
Vesi- ja viemärikoneet	tasapoisto	15 vuotta	
Ulkovalaistusjohdot ja laitteet	tasapoisto	15 vuotta	
Muut kiinteät koneet ja laitteet	10 - 15 vuotta	10 - 15 vuotta	
Koneet ja kalusto		vuotta	
Raskaat koneet ja kalusto	tasapoisto	10 - 15 vuotta	
Kevyet koneet ja kalusto	tasapoisto	5 - 10 vuotta	
(sis. sairaalan kaluston ja laitteet, röntgenlaitteet yläraja)			
Alukset ja veneet	tasapoisto	8 - 15 vuotta	
Kuljetusvälineet ja autot	tasapoisto	5 - 10 vuotta	
Atk-laitteet	tasapoisto	3 vuotta	
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 - 5 vuotta	
Muut aineelliset hyödykkeet			

Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei tehdä poistoja
Muut hyödykkeet	ei tehdä poistoja
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	ei tehdä poistoja
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei tehdä poistoja
Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi. Poistoryhmittelystä ja ajoista (mm. muut kuin sumu-alarajat) poikkeamat vahvistettuun poistosuunnitelmaan. Pääsääntöisesti poistoajaksi valitaan vaihteluvälin lyhin mahdollinen poisto aika. Mikäli poikkeustapauksessa valmistuneelle tai siirtyneelle omaisuudelle valitaan jokin muu poisto aika, päätöksen siihen tekee kaupunginhallitus. Vesi-liikelaitokselta kaupungille siirretyn hulevesiverkoston poisto aika 10 vuotta. Jatkossa hulevesiverkosto kuuluu viemäriverkostoon, jonka poisto aika 30 vuotta.	

12. Pakollisten varausten muutokset tuotoissa ja kuluissa

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset 1.1.2024	330 000	330 830	330 000	330 000
hva-muutos 1.1.2023		-830		
Muut pakolliset varaukset 1.1.2024	330 000			
Lisäykset tilikaudella	2 731 694		2 731 694	
Muut pakolliset varaukset 31.12.	3 061 694	330 000	3 061 694	330 000
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0	346 624		
hva-muutos 1.1.2023		-346 624		
	3 061 694	330 000	3 061 694	330 000

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	56 122	771 794	56 122	771 794
Rakennusten myyntivoitot	272 000	0	272 000	
Muut myyntivoitot	0	804 454	0	804 454
Myyntivoitot yhteensä	328 122	1 576 249	328 122	1 576 249
Muut toimintakulut				
Muut myyntitappiot	0	-12 797	0	-12 797
Myyntitappiot yhteensä	0	-12 797	0	-12 797

14. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyviä erä ei ole ollut.

15. Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka saatu osuuksina muissa yhteisöissä

Osinkotuottojen ja arvopapereiden myyntivoittojen erittely

	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	290 246	86 588
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	73 337	73 337
Yhteensä	363 583	159 925

16. Erittely poistoeron muutoksista

Ei ole.

Tasetta koskevat liitetiedot

17. Lainan liikkeeseenlaskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset,
ei ole

18. Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät, ei ole tehty arvonkorotuksia.

19. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
	Aineet- tomat oikeudet	Aineettomat hyödykkeet Muut pit- kävaikut. menot	Ennako- maksut	Aineettomat hyödykkeet yhtensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 085,24	198 200,05	0,00	202 285,29
Lisäykset tilikauden aikana	32 238,00			32 238,00
Tilikauden poisto	-4 085,24	-150 846,64		-154 931,88
Poistamaton hankintameno 31.12.	32 238,00	47 353,41	0,00	79 591,41
Kirjanpitoarvo 31.12.	32 238,00	47 353,41	0,00	79 591,41

	Aineelliset hyödykkeet						Aineelliset hyödykkeet yhteensä
	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödyk.	Ennako- maksut ja keskener.	
Poistamaton hankintameno 1.1.	18 160 139,97	41 172 707,66	31 215 278,48	1 473 053,10	71 708,06	1 697 282,52	93 790 169,79
Lisäykset tilikauden aikana	198 047,00			151 328,74		3 725 470,37	4 074 846,11
Rahoitusosuudet tilikaudella						-129 036,00	-129 036,00
Vähennykset tilikauden aikana	-10 511,40						-10 511,40
Siirrot erien välillä		49 386,71	3 404 590,15	95 160,08		-3 549 136,94	0,00
Tilikauden poisto		-3 704 352,93	-3 506 749,23	-456 232,28			-7 667 334,44
Poistamaton hankintameno 31.12.	18 347 675,57	37 517 741,44	31 113 119,40	1 263 309,64	71 708,06	1 744 579,95	90 058 134,06
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 347 675,57	37 517 741,44	31 113 119,40	1 263 309,64	71 708,06	1 744 579,95	90 058 134,06

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.	93 992 455,08
Lisäykset tilikauden aikana	4 107 084,11
Rahoitusosuudet tilikaudella	-129 036,00
Vähennykset tilikauden aikana	-10 511,40
Tilikauden poisto	-7 822 266,32
Poistamaton hankintameno 31.12.	90 137 725,47
Kirjanpitoarvo 31.12.	90 137 725,47

Maa- ja vesialueet erittely				
	Kaupunki		Konserni	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	112 337,12	112 337,12	474 674,15	474 674,15
Muut maa- ja vesialueet	18 235 338,45	18 047 802,85	19 556 659,23	19 364 446,37
Maa- ja vesialueet yhteensä	18 347 675,57	18 160 139,97	20 031 333,38	19 839 120,52

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet osakk. ja omistus-yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 957 236,88	13 455,04	2 546 093,63	529 516,59	12 046 302,14
Hankintameno 31.12.	8 957 236,88	13 455,04	2 546 093,63	529 516,59	12 046 302,14
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 957 236,88	13 455,04	2 546 093,63	529 516,59	12 046 302,14

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset						Kaikki yhteensä
	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset osakk. ja omistusyht.	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	0,00	5 706 924,05	0,00	0,00	1 376 823,37	7 083 747,42	19 130 049,56
Lisäykset		1 372 000,00				1 372 000,00	1 372 000,00
Vähennykset		-1 350 316,70			-43 996,54	-1 394 313,24	-1 394 313,24
Hankintameno 31.12.	0,00	5 728 607,35	0,00	0,00	1 332 826,83	7 061 434,18	19 107 736,32
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	5 728 607,35	0,00	0,00	1 332 826,83	7 061 434,18	19 107 736,32

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20. Tytäryhteisöt

21. Kuntayhtymät

22. Yhteisyhteisöt

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Jämsänmäki *)	Jämsä	100,00 %	100,00 %	2 687	10 796	384
Jämsän Yrityskiinteistöt Oy	Jämsä	100,00 %	100,00 %	571	6 166	-107
Jämsän Aluelämpö Oy	Jämsä	100,00 %	100,00 %	3 772	5 862	-109
Himos-Infra Oy	Jämsä	100,00 %	100,00 %	2 260	179	2
Kiinteistö Oy Koskenpään terveystalo	Jämsä	79,60 %	79,60 %	257	0	0
Kiinteistö Oy Jämsänkosken Koivutie 4	Jämsä	59,74 %	59,74 %	689	2	0
Längelmäki Halli Oy	Jämsä	57,18 %	57,18 %	30	3	-4
Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut Oy	Jämsä	99,00 %	99,00 %	1872	908	265
Tytäryhteisöt			Yhteensä	12 138	23 916	431
Kuntayhtymät						
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Jyväskylä	17,88 %	17,88 %	16 965	4 513	926
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	8,99 %	8,99 %	92	134	27
Kuntayhtymät			Yhteensä	17 057	4 647	953
Osakkuusyhteisöt						
Osakkuusyhteisöt			Yhteensä	0	0	0
Yhdistelemättömät yhteisöt						
Jämsek Oy	Jämsä	100,00 %	100,00 %	0	0	0
- lepäävä yhtiö, ei tilinpäätöstietoja saatavilla						
Jämsänjokilaakson Jäähalli	Jämsä	26,64 %	26,64 %			
- ei olennainen, ei liiketoimintaa						
			Yhteensä	29 196	28 563	1 384

*) Kiint. Oy Jämsänmäen omistamaa As Oy Länkipohjan rantatietä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen toiminnan vähäisyyden vuoksi

23. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä

Saamisten erittely				
	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		164 834		55 623
Lainasaamiset	5 728 607	641 643	5 706 924	601 075
Muut saamiset	894 959		894 959	
Yhteensä	6 623 566	806 476	6 601 883	656 699
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Siirtosaamiset		308 000		297 521
Yhteensä	0	308 000	0	297 521
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Yhteensä	0	0	0	0
Saamiset yhteensä	6 623 566	1 114 476	6 601 883	954 219

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	233 973	270 314	190 000	232 230
Eu-tuet				
Tuet, avustukset ja muut	187 112	223 827	121 000	120 408
projektisaamiset				
Muut tulojäämät	502 292	465 968	444 274	401 322
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	923 377	960 109	755 274	753 960

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely		
	Kaupunki	
	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	77 030 849	77 030 849
Peruspääoma 31.12.	77 030 849	77 030 849
Konsernirahasto 1.1.	6 949 241	6 949 241
Konsernirahasto 31.12.	6 949 241	6 949 241
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-2 302 275	-3 514 098
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-2 302 275	-3 514 098
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	339 251	1 211 823
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>82 017 067</i>	<i>81 677 815</i>

Oman pääoman erittely		
	Konserni	
	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	77 030 849	77 030 849
Peruspääoma 31.12.	77 030 849	77 030 849
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0
Konsernirahasto 1.1.	6 949 241	6 949 241
Konsernirahasto 31.12.	6 949 241	6 949 241
Muut omat rahastot 1.1.	7 092 296	7 088 703
Siirrot rahastoon	24	1 500 000
Siirrot rahastosta	-3 737	-1 496 408
Muut omat rahastot 31.12.	7 088 585	7 092 296
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4 530 322	2 064 607
Edellisten tilikausien oikaisu / muutokset	219 389	-519 765
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 749 711	1 544 842
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 135 740	2 985 480
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>96 954 125</i>	<i>95 602 708</i>

26. Erittely poistoerosta, ei verotussyistä tehtyjä poistoja

27. Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		Kaupunki	
		2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		3 150 894	4 428 138
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>		<i>3 150 894</i>	<i>4 428 138</i>

28. Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat, ei ole

29. Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuut	330 000	330 000	330 000	330 000
Muut pakolliset varaukset	2 731 694	0	2 731 694	0
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>3 061 694</i>	<i>330 000</i>	<i>3 061 694</i>	<i>330 000</i>

30. Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- ja omistusyhteisöille

Vieras pääoma				
	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		625 733		646 517
Muut velat	30 077		30 077	
<i>Yhteensä</i>	<i>30 077</i>	<i>625 733</i>	<i>30 077</i>	<i>646 517</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		120		79
Muut velat	30 579		30 579	
<i>Yhteensä</i>	<i>30 579</i>	<i>120</i>	<i>30 579</i>	<i>79</i>
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
<i>Yhteensä</i>		<i>0</i>		<i>0</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>60 656</i>	<i>625 852</i>	<i>60 656</i>	<i>646 596</i>

31. Shekkilimiitti, ei ole

32. Muiden velkojen erittely; liittymismaksut ja muut velat

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat				
Liittymismaksut (pa)	5 857 643	5 916 375	1 660 462	1 657 531
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>5 857 643</i>	<i>5 916 375</i>	<i>1 660 462</i>	<i>1 657 531</i>

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	5 352 835	5 483 123	3 889 290	3 944 607
Muiden palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	879 575	1 064 112	674 733	791 815
Korkojaksotukset	100 635	81 970	43 651	66 968
Verot, v.os ja projektijaksotukset	226 550	322 747	0	0
Muut menojäämät	-680 319	1 522 506	279 855	983 390
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>5 879 276</i>	<i>8 474 458</i>	<i>4 887 529</i>	<i>5 786 780</i>

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34. Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan,
ei ole

35. Vakuudet, jotka kunta on muuten kuin edellä kohdassa 34 tarkoitetulla tavalla antanut puolestaan, ei ole.

36. Vakuudet, jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta;
annettu vain takausvastuita, joista erittely liitetieto 39

37. Muut, kuin kohdissa 34-36 kohdissa kunnan antamat vakuudet
annettu vain takausvakuuksia, joista erittely liitetieto 40.

38. Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut				
	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut				
KSP Asunnot Oy, Seppolan pt, sop. voimassa 30.9.2035 asti	3 653 493	3 301 386	3 653 493	3 301 386
KSP Asunnot Oy, Linnamäentie 21, sop. voimassa 31.5.2035 asti	1 159 388	1 166 834	1 159 388	1 166 834
KSP Asunnot Oy, Lukkoilantie 5, sop. voimassa 31.3.2036 asti	1 468 004	1 496 731	1 468 004	1 496 731
Kuntayhtymien vuokravastuut yhteensä	7 267 819	6 834 323		
<i>Vuokravastuut yhteensä</i>	<i>13 548 703</i>	<i>12 799 274</i>	<i>6 280 884</i>	<i>5 964 951</i>
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	548 792	1 059 141	48 471	563 564
<i>Leasingvastuut yhteensä</i>	<i>9 192 731</i>	<i>9 450 066</i>	<i>8 992 483</i>	<i>9 163 450</i>
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	653 840	783 223	550 858	615 688
<i>Yhteensä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus</i>	<i>1 202 632</i>	<i>1 842 364</i>	<i>599 329</i>	<i>1 179 251</i>
<i>Yhteensä vastuut</i>	<i>22 741 434</i>	<i>22 249 340</i>	<i>15 273 367</i>	<i>15 128 401</i>
Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaista vastuuta.				

39. Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset		
	Kaupunki	
	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	20 947 900	22 127 400
Jäljellä oleva pääoma	10 657 965	10 190 785

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset muiden puolesta *)				
Alkuperäinen pääoma	3 906 447	3 907 124	3 906 447	3 890 000
Jäljellä oleva pääoma	1 422 179	1 422 856	1 422 179	1 506 772

40. Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	165 780 753	160 499 409
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	117 899	127 761

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Konserni	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Metsä-Kivelä, jälkihoitovakuus	105 000	105 000	105 000	105 000
Metsä-Kivelä, laajennusalue (GRK:n vastavakuus)	540 000	540 000	540 000	540 000
Metsä-Kivelä, käsittelykenttä (GRK:n vastavakuus)	619 000	619 000	619 000	619 000
Kylpylän alueen asemakaavan muutos ja laajennus	1 350 000	1 350 000	1 350 000	1 350 000
Maankäyttösopimuksia kunnalle aiheuttavat velvoitteet yht.	6 127 574	5 122 632	6 127 574	5 122 632
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>8 741 574</i>	<i>7 736 632</i>	<i>8 741 574</i>	<i>7 736 632</i>
Arvonlisäveron palautusvastuu *)	1 710 879	2 874 941	694 575	1 073 299
*) Vertailuvuoden 2023 Kaupungin alv-palautusvastuuta korjattu! Alkuperäinen tieto 1 528 314 €				

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2024	2023
Konsernipalvelut	65	73
Sivistystoimi	458	470
Elinvoima	76	77
Liikelaithokset	12	11
Yhteensä	611	631

*) sisältää myös osa-aikaiset työsuhteet

43. Henkilöstökulut, jotka aktivoitu taseeseen

Ulkoinen Jämsän kaupunki			
Tuloslaskelma = käyttötalous	käyttötalous	investoinnit	yhteensä
Maksetut palkat ja palkkiot	26 686 581	22 766	26 709 347
Henkilöstökulujen korjauserät	-323 095		-323 095
Palkat ja palkkiot	26 363 486	22 766	26 386 252
Eläkekulut	5 602 472		5 602 472
Muut henkilösivukulut	767 499		767 499
Henkilöstösivukulut yhteensä	6 369 971	0	6 369 971
Henkilöstökulut yhteensä	32 733 457	22 766	32 756 223
Jämsän Vesi liikelaitos			
Tuloslaskelma = käyttötalous	käyttötalous	investoinnit	yhteensä
Palkat ja palkkiot	637 301	2 520	639 821
Henkilöstökulujen korjauserät	-253		-253
Palkat ja palkkiot	637 048	2 520	639 568
Eläkekulut	140 349		140 349
Muut henkilösivukulut	16 910		16 910
Henkilöstösivukulut yhteensä	157 258	0	157 258
Henkilöstökulut yhteensä	794 306	2 520	796 826
Kaupunki ja vesiliikelaithos yhteensä			
Tuloslaskelma = käyttötalous	käyttötalous	investoinnit	yhteensä
Palkat ja palkkiot	27 323 882	25 286	27 349 168
Henkilöstökulujen korjauserät	-323 348		-323 348
Palkat ja palkkiot	27 000 534	25 286	27 025 820
Eläkekulut	5 742 820	0	5 742 820
Muut henkilösivukulut	784 409	0	784 409
Henkilöstösivukulut yhteensä	6 527 229	0	6 527 229
Henkilöstökulut yhteensä	33 527 764	25 286	33 553 050

44. Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2024	2023
Jämsän Kokoomus ry	3 024	3 637
Jämsän Perussuomalaiset ry	4 051	4 876
Jämsän Seudun Vasemmistoliitto ry	1 073	1 231
Jämsänkosken Vasemmistoliitto ry	112	249
Jämsän Sosiaalidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry	7 563	8 607
Suomen Kristillisdemokraattien Keski-Suomen piiri	255	277
Suomen Keskusta	5 243	5 858
Vihreät ry	1 037	1 079
Mänttä-Vilppulan Sos.dem. Kunnallisjärjestö ry	40	
Yhteensä	22 396	25 813

45. Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2024	2023
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	20 121	30 771
Muut palkkiot	5 704	
BDO Oy		
Muut palkkiot	38 225	0
Yhteensä	64 050	30 771

46. Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Kaupunginjohtajasopimus: Mahdolliset ristiriitatilanteet ratkaistaan ensisijaisesti osapuolten välisillä neuvotteluilla. Jos kaupungin ja kaupunginjohtajan välillä syntyy laaja erimielisyys ja se johtaa luottamuspuolaan, menetellään voimassaolevan kuntalain 43 §:n mukaisesti. Jos luottamuspuolaan vuoksi on käynnistetty kuntalain 43 §:n mukainen irtisanomismenettely, kaupunginjohtajalla on oikeus kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 40 §:n 2 momentin kohdan 3 tarkoittaman irtisanomisajan palkan lisäksi saada korvauksena 6 kuukauden palkkaa vastaava määrä erokorvauksena vapaaehtoisesta irtisanoutumisestaan. Virkasuhteen täytyy tällöin olla ollut kestoltaan vähintään 3 vuotta. Muussa tapauksessa irtisanomisaika on KVTES: n mukainen, kuitenkin siten, että irtisanomisaika on aina vähintään kaksi kuukautta kummallakin osapuolella.

Eriytetyt laskelmat

Jämsän kaupunki Palkkahallinto

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023
Liikevaihto		115 068,67	116 548,86
Liiketoiminnan muut tuotot		265,78	367,51
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-133,74		-270,45
Palvelujen ostot	-16 510,97	-16 644,71	-18 407,47
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-49 297,05		-47 776,61
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-12 954,11		-12 914,67
Muut henkilösivukulut	-1 433,08	-63 684,24	-2 046,41
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelmanmukaiset poistot		-969,02	-3 750,18
Liiketoiminnan muut kulut		-5 067,28	-4 691,82
Liikelylijäämä (-alijäämä)		28 969,21	27 058,76
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		28 969,21	27 058,76
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		28 969,21	27 058,76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		28 969,21	27 058,76

Kustannukset on kohdistettu laskelmalle henkilöstömäärien suhteessa. Pienten ulkoisten asiakkaiden palkanlaskenta kuitenkin työllistää suhteellisesti enemmän kuin kaupungin oma palkanlaskenta. Koska kustannuksissa ei nyt pystytä huomioimaan tätä eroa työllistävyudessa, näyttää liikelylijäämä suuremmalta kuin mitä se tosiasiaassa on. Molempien vuosien kustannuksiin on nyt otettu mukaan myös sisäiset erät, joten vertailuvuoden laskelmakin on tilinpäätöksestä 2023 hieman muuttunut.

Jämsän kaupunki
Tietohallinto

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Liikevaihto		386 252,00		608 799,75
Liiketoiminnan muut tuotot		595,34		8 428,39
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-5 876,29		-8 056,04	
Palvelujen ostot	-161 177,21	-167 053,50	-288 185,24	-296 241,28
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-138 992,17		-204 480,47	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-38 803,08		-53 990,33	
Muut henkilösivukulut	-4 027,26	-181 822,51	-8 665,67	-267 136,47
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelmanmukaiset poistot		-7 861,85		-7 446,21
Liiketoiminnan muut kulut		-28 135,07		-34 883,23
Liikelylijäämä (-alijäämä)		1 974,41		11 520,94
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		1 974,41		11 520,94
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		1 974,41		11 520,94
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 974,41		11 520,94

Jämsän kaupunki myy tietohallinnon palveluja muille kunnille, yhtiöille ja hyvinvointialueelle. Kustannukset on tuotu laskelmalle eriytettävän liikevaihdon suhteessa. Laskelmaa on korjattu molemmilta vuosilta siten, että kustannuksissa huomioidaan nyt myös sisäiset erät. Lisäksi hankerahoituksen alainen, ulkoisiin asiakkaisiin liittyvätön toiminta on poistettu sekä tuotoista että kuluista molemmilta vuosilta.

Jämsän kaupunki
Tilojen vuokraus

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liikevaihto	556 547,53	592 943,67
Liiketoiminnan muut tuotot	12 630,55	58,03
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-144 952,65	-167 030,52
Palvelujen ostot	-112 723,94	-154 458,68
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 092,12	-5 012,90
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 156,52	-1 222,26
Muut henkilösivukulut	-148,91	-210,48
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-131 828,91	-161 729,86
Liiketoiminnan muut kulut	-48 165,35	-50 688,73
Liikeylijäämä (-alijäämä)	125 109,68	52 648,26
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	125 109,68	52 648,26
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	125 109,68	52 648,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	125 109,68	52 648,26

Jämsän kaupunki vuokraa tiloja ulkoisille asiakkaille kilpailutilanteessa markkinoilla. Laskelmassa on huomioitu tilahallinnon ja rakennuttamisen tulosityksikkö kokonaan ja liikevaihtoon on sisällytetty vuokratuotot myyntituottojen lisäksi. Molempien vuosien laskelmat on nyt tehty siten, että kustannuksetkin sisältävät myös sisäiset erät, eli vertailuvuoden luvutkin on korjattu. Kustannukset on jaettu laskelmalle eriytetyn liikevaihdon suhteessa.

Jämsän kaupunki
Kiinteistöhuolto ja kunnossapito

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liikevaihto	164 832,81	132 576,52
Liiketoiminnan muut tuotot	467,10	836,09
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-9 487,86	-7 764,85
Palvelujen ostot	-15 277,38	-14 728,65
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-96 152,14	-79 687,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-23 111,47	-19 828,29
Muut henkilösivukulut	-2 811,61	-3 405,37
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-1 133,85	-968,42
Liiketoiminnan muut kulut	-11 929,49	-10 416,44
Liikelylijäämä (-alijäämä)	5 396,11	-3 386,49
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	5 396,11	-3 386,49
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	5 396,11	-3 386,49
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 396,11	-3 386,49

Jämsän kaupunki myy kiinteistöhuoltoa ja kunnossapitopalveluja useille ulkoisille asiakkaille, enimmäkseen yhtiöille, jotka ovat kaupungin vuokralaisia. Kustannukset on jaettu laskelmalle suhteessa eriytettyyn liikevaihtoon. Kustannuksissa on huomioitu myös sisäiset erät, kuten tuotoissakin, korjattu myös vertailuvuoden luvut tämän mukaisesti.

LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS

Jämsän Vesi liikelaitos

Jämsän Vesi liikelaitos on 1.1.2008 alkaen toiminut liikelaitoksena, johon on 1.1.2009 liitetty Jämsänkosken kaupungin taseyksikkönä toiminut vesihuoltolaitos. Jämsän Vesi liikelaitokselle on määritetty uusi aloittava tase vuoden 2008 tilinpäätöksen taseista.

Jämsän Vesi liikelaitoksella on oma johtokunta. Liikelaitosjohtajana ja esittelijänä johtokunnassa toimii vesihuoltopäällikkö.

Jämsän Vesi liikelaitos on palvelulaitos, jolla ei ole viranomaistehtäviä, vaan se hoitaa vesihuoltolain ja liikelaitosmallin mukaisesti vesihuoltopalvelut toiminta-alueellaan periaatteella, että kulut katetaan asiakkailta saatavilla maksuilla. Vesihuoltolain mukaista tiedottamista hoidetaan mm. kaupungin Internet-sivujen kautta, kiireelliset tiedotteet lähetetään tekstiviestipalvelun kautta.

Kuluttajille toimitetaan keskeytyksettä heidän tarpeitaan vastaava määrä, laatuvaatimukset täyttävää talousvettä ja jätevedet johdetaan jätevesiverkostojen sekä pumppaamoiden kautta jätevedenpuhdistamoille. Jätevesipuhdistamojen tavoitteena on kehittynein toimintamuodoin järjestää taloudellinen, vakaa ja lupaehdot täyttävä jätevesien käsittely. Kuitenkin koko ajan pyritään lupaehtoja huomattavasti parempiin tuloksiin, mikäli se on kohtuullisin kustannuksin saavutettavissa.

Jämsän Vesi liikelaitoksen johtokunta

1.1. - 31.12.2024

Jäsenet

Pekka Kataja, puheenjohtaja
Ari Haggrén, varapuheenjohtaja
Sari Jussila
Tommi Sinisammal
Arja Paakkanen

Varajäsenet

Jarkko Salonen
Erja Laaksonen
Tiina Altti
Joonas Valkeajärvi
Ari Paju

TOIMINTAKERTOMUS 2024

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuosi 2024 oli Jämsän Vesi liikelaitoksen seitsemästoista toimintavuosi, jolloin se toimi johtokunnan alaisena kunnallisena liikelaitoksena. Johtokunta piti yhdeksän kokousta vuoden aikana, näistä kolme oli ns. iltakouluja, missä keskusteltiin ajankohtaisista aiheista. Vuoden 2009 alusta lähtien liikelaitokseen on kuulunut myös Jämsänkosken kaupungin taseyksikkönä toiminut vesilaitos.

Vuonna 2024 Jämsän Vesi liikelaitoksen henkilöstössä on ollut mukana hanketyöntekijä Jämsänjokilaakson kaupunkivedet -hankkeessa.

Vesi- ja viemärijohtojen saneerausta jatkettiin vanhoilla rakennetuilla alueilla. Saneerauksessa toimitaan yhteistyössä elinvoimatoimen kunnallistekniset palvelut -tulosalueen kanssa. Vesijohtoverkoston ja viemäriverkoston saneerausta tehtiin pääosin samaan aikaan katujen saneerauksen yhteydessä.

Jämsän Vesi liikelaitoksen toiminta-alueeseen ei kuulu Himoksen alue, mutta liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä tehden alueen investoinnit ja vuokraamalla rakennelmat, laitteet ja putkistot alueen toimijan Himos-Infra Oy:n käyttöön. Vuokralla katetaan pitkällä aikavälillä investointien pääoma- ja rahoituskulut. Himoksen alueen investoinnit eivät käynnistyneet 2024.

Jämsän Veden toimittama talousvesi on täyttänyt talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja -tavoitteet. Jämsän keskuspuhdistamo sekä Länkipohjan ja Hallin jätevedenpuhdistamot ovat koko vuoden toimineet ympäristölupaehtojen mukaisesti. Syksyllä poikkeuksellisen voimakkaat sateet aiheuttivat ohituksia jätevesiverkostossa sekä keskuspuhdistamon prosesseissa.

Kokonaistalouden tarkastelu ja liikelaitosjohtajan arvio

Liikelaitoksen omalla tulorahoituksella tulee kattaa käyttötalous-, korjaus- ja uusinvestointien menot ja vastata toiminnallisesta maksuvalmiudesta. Liikevaihto muodostuu pääosin käyttöveden ja jäteveden laskutuksesta asiakkailta. Laskutettava veden myynti oli tilikaudella 1 065 353 m³ (vuonna 2023 myynti 1 011 903 m³) ja laskutettu jätevesimäärä oli 781 171 m³ (vuonna 2023 laskutettu 795 961 m³).

Tilikauden toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 17,2 % ja olivat 5 472 325 euroa eli 13,5 % enemmän kuin talousarviossa. Toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta 2,2 % ja olivat yhteensä 3 175 213 euroa eli 8,2 % vähemmän kuin talousarviossa. Toimintakate parani edellisestä vuodesta 44 % ollen 2 302 354 euroa eli 60 % enemmän kuin talousarviossa. Tilikauden tulos, 419 545 euroa oli merkittävästi parempi verrattuna talousarvioon, mikä oli 454 955 euroa alijäämäinen. Tilikauden ennakoitua parempaa tulosta selittää vuoden 2024 alusta tehty veden ja jäteveden hintojen korotus sekä ennakoitua pienemmät toimintakulut.

Liittymismaksuja saatiin tilikauden aikana 2 390 euroa. Liittymismaksut eivät ole mukana tuloksessa, koska ne ovat siirto- ja palautuskelpoisia.

Liikelaitoksen peruspääomalle 10,5 milj. euroa maksettava korko oli 1 %. Peruspääomalainalle 3,97 milj. euroa maksettava korko oli 4,0 %. Tämän lisäksi Jämsän Vedellä on lainaa rahoituslaitoksilta 7,2 milj. euroa.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta on järjestetty Jämsän kaupungin sisäisen ohjesäännön mukaisesti. Liikelaitosjohtaja vastaa johtokunnan alaisena Jämsän Vesi liikelaitoksen toiminnan hallinnon sekä taloudenhoidon sisäisen valvonnan järjestämisestä. Sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja muut esimiehet.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Johtosäännön mukaan johtokunnan tehtävänä on laatia tilinpäätös ja tehdä esitys liikelaitoksen tuloksen käytöstä. Tilinpäätöksen vahvistaa ja tili- ja vastuuvapauden myöntää kaupunginvaltuusto. Kuntalain mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat johtokunnan jäsenet ja liikelaitosjohtaja. Johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 419 545,03 euroa siirretään taseen yli- ja alijäämien tilille.

LIKELAITOKSEN TALOUS JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2024

Vuositavoitteiden toteutuminen

Vesilaitos on toimittanut keskeytyksettä kuluttajille heidän tarpeitaan vastaavan määrän ja asetetut laatuvaatimukset täyttävää vettä Jämsän, Jämsänkosken, Länkipohjan, Hallin ja Juokslahden verkostoissa. Yhteensä vedenottoamailta pumpattiin vettä verkostoihin 1 395 535 m³ (vuonna 2023 yhteensä 1 395 790 m³).

Jämsän jätevedenpuhdistamoilla (Jämsän keskuspuhdistamo, Hallin jätevedenpuhdistamo ja Länkipohjan jätevedenpuhdistamo) käsiteltiin yhteensä jätevetä 2 353 629 m³ (vuonna 2023 yhteensä 2 324 382 m³). Syksyn rankkasateiden yhteydessä Keskuspuhdistamolla jouduttiin ohittamaan osittain jäteveden käsittelyprosessia.

Vesijohtokorjauksia tehtiin Jämsässä 5 kpl, Jämsänkoskella 12 kpl ja Hallissa 2 kpl (yhteensä 14 kpl) eli yksi vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vesimittarivaihtoja tehtiin 88 kpl. Vuonna 2024 tehtiin vain pakolliset mittareiden vaihdot, sillä lähivuosina on tarkoitus siirtyä etäluettaviin vesimittareihin. Vesi- ja viemäriverkoston saneerausta jatkettiin yhteistyössä Elinvoimatoimen Kunnallisteknisten palveluiden kanssa.

Himoksen alueella Jämsän Vesi teki yhteistyötä Himos-Infran kanssa tuottaen sille huolto - ja ylläpitopalveluita. Lisäksi Nakkerpohjaan ollaan rakentamassa uutta pumppaamoja Himoksen alueen jätevesiverkoston kapasiteetin lisäämiseksi.

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Putkirikko / toiminnan kannalta kriittisen laitteen rikkoutuminen	3	3	9
Toimenpide	Päivystys.			
Toimenpide	Tiedottaminen.			
Toimenpide	Verkoston ja laitosten suunnitelmallinen kunnossapito.			

Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Sähkökatkot	3	3	9
Toimenpide	Isojen jv.pumppaamoiden ylivuotoaltaat.			
Toimenpide	Kriittisten kohteiden varavoima.			
Toimenpide	Päivystys.			
Toimenpide	Verkoston rakenne (ylävesisäiliöt)			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Turvallisuus ja jatkuvuus	Talousveden saastuminen (mikrobiologinen tai kemiallinen)	4	3	12
Toimenpide	Koulutus / harjoittelu.			
Toimenpide	Päivystys			
Toimenpide	Varautumis- ja tiedotussuunnitelman ajan tasalla pitäminen.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Urakoitsijoiden toimintavarmuus	3	2	6
Toimenpide	Sopimustekniikka hallittava, taustojen selvittäminen ja urakoiden valvonta.			
Tavoite	Riski	Vaikutus	Tod. Näk	Riskitaso
Toiminnan laatu	Viemäritulva tai ylivuoto	3	4	12
Toimenpide	Päivystys.			
Toimenpide	Riittävät resurssit.			
Toimenpide	Tiedottaminen.			
Toimenpide	Ympäristövahinkojen torjunta.			

Tunnusluvut ja niiden toteutuminen

Tunnusluvut	TP 2023	TA+lta 2024	TP 2024
Laskutettava vesimäärä (m³)	1 011 903	1 100 000	1 065 353
Pumpattu vesimäärä (m³)	1 395 790	1 300 000	1 395 535
Laskuttamattoman veden osuus (%)	27,5	15	23,7
Vesimittarivaihdot (kpl)	49	500	88
Laskutettava jätevesimäärä (m³)	795 961	820 000	781 171
Vesimaksu, euroa (alv 0 %) / m³	1,61	1,86	1,86
Jätevesimaksu, euroa (alv 0 %) / m³	2,44	2,81	2,81
Henkilöstö	11	11	12

Käyttötalouden toteutuminen

Jämsän Vesi liikelaitos, ulkoiset ja sisäiset	TA 2024	TA+Lta 2024	TP 2024	Ero € Tp-Ta	Tot-%
Liikevaihto	4 793 000	4 793 000	5 370 549	577 549	112,05 %
Valmistus omaan käyttöön	15 000	15 000	4 241	-10 759	28,27 %
Liiketoiminnan muut tuotot	27 000	27 000	60 376	33 376	223,62 %
Tuet ja avustukset			41 400	41 400	
Materiaalit ja palvelut	-2 606 450	-2 606 450	-2 336 926	269 524	89,66 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 374 500	-1 374 500	-1 041 197	333 303	75,75 %
Palvelujen ostot	-1 231 950	-1 231 950	-1 295 730	-63 780	105,18 %
Henkilöstökulut	-711 105	-711 105	-794 546	-83 441	111,73 %
Palkat ja palkkiot	-575 836	-575 836	-637 288	-61 452	110,67 %
Henkilösivukulut	-135 269	-135 269	-157 258	-21 989	116,26 %
Eläkekulut	-120 007	-120 007	-140 349	-20 342	116,95 %
Muut henkilösivukulut	-15 262	-15 262	-16 910	-1 648	110,80 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 422 200	-1 422 200	-1 418 028	4 172	99,71 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 422 200	-1 422 200	-1 418 028	4 172	99,71 %
Liiketoiminnan muut kulut	-78 200	-78 200	-43 741	34 459	55,93 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	17 045	17 045	883 326	866 281	5 182,32 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-472 000	-472 000	-463 781	8 219	98,26 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunaisia eriä	-454 955	-454 955	419 545	874 500	-92,22 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-454 955	-454 955	419 545	874 500	-92,22 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-454 955	-454 955	419 545	874 500	-92,22 %

Jämsän Vesi liikelaitoksen tulos parani huomattavasti aiemmista vuosista. Vedenkulutus kasvoi hieman edellisestä vuodesta, mutta suurin vaikutus oli vuoden 2024 alussa tehdyillä veden ja jäteveden hintojen korotuksilla. Toimintatuotot olivat noin 17 % paremmat kuin edellisenä vuonna ja talousarvioon verrattuna noin 13,5 % suuremmat.

Palveluiden ostojen osalta kustannukset nousivat edellisestä vuodesta noin 7 %. Suurimmat ylitykset talousarvioon verraten olivat toimisto- ja asiantuntijapalveluissa. Toimistopalveluihin sisältyy toimistohenkilöiden palkkakustannusten lisäksi asiakashallinta- ja laskutusohjelman kustannukset sekä tietojärjestelmien ylläpidon kustannukset. Asiantuntijapalveluihin sisältyy mm erilaisia viranomaismaksuja, vesi- ja jätevesinäytteiden analysointikustannuksia sekä automaatiojärjestelmien ylläpidon kustannuksia. Rakennusten ja alueiden rakentamisen ja kunnossapidon osalta kustannukset pienentyivät edellisestä vuodesta noin 9 %, mutta talousarvio ylittyi 50 %:lla. Rakennusten ja alueiden rakentamisen ja kunnossapidon kustannuksissa näkyvät mm. verkostossa ja laitoksilla tehdyt korjaukset sekä viemäritukoksista aiheutuneiden vahinkojen korjaukset.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta talousarvio alitettiin noin 24 %:lla ja kustannukset olivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 86 000 € pienemmät. Suurin osa tästä selittyy energian ja vedenkäsittelykemikaalien kustannusten alenemisesta. Kaluston osalta kustannukset nousivat edellisestä vuodesta noin 8 % ja talousarvio ylittyi lähes 3,5 kertaisesti. Vuoden aikana uusittiin ja korjattiin useita jätevesipumppuja ja parannettiin entisestään vesilaitoksen kriittisten kohteiden valvontaa.

Toimintakate parani edellisestä vuodesta 45 % ja oli talousarvioon nähden noin 60 % parempi. Korkokustannukset nousivat 6 % ja niiden osalta talousarvio ylittyi 47 %:lla.

Investointien toteutuminen

Investoinnit - Jämsän Vesi liikelaitos

Investointikohteet ovat toteutuneet pääosin talousarvion ja työohjelman mukaisesti. Vesijohtoverkoston saneerauksessa ja jätevedenpuhdistamoiden saneerauksessa talousarvio hieman ylittyi.

Vedenottamoiden ja vesilaitosten rakentamiseen varattuja määrärahoja käytettiin tiedonsiirtopalvelimien siirtoon tietoturvalisempaan paikkaan ja tämän vuoksi suunniteltua alkalointilaitoksen toteutusta siirrettiin eteenpäin.

Muut pitkävaikutteiset menot

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT			
Asiakashallinta- ja vesilaskutusohjelma			
Menot	-50 000 €		
Netto	-50 000 €		
	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT			
Menot	-50 000 €	0 €	0 %
Tulot	0 €	0 €	0 %
Netto	-50 000 €	0 €	0 %

Asiakashallinta- ja vesilaskutusohjelma

Investointi ei toteutunut, sillä alkuvuoden resurssihaasteet eivät mahdollistaneet tällaisen suuren muutoksen valmistelua siten, että ohjelmiston käyttöönotto olisi voitu tehdä tilikauden vaihtuessa. Nyt hankintaa tarkastellaan uudelleen ja toteutetaan mahdollisesti myöhemmin.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
VESILAITOKSEN KIIITEÄT RAKENTEET JA LAITTEET			
Vesijohtoverkoston saneeraus			
Menot	-170 000 €	-176 520 €	104 %
Netto	-170 000 €	-176 520 €	104 %
Vedenottamoiden ja vesilaitosten rakentaminen			
Menot	-100 000 €		
Netto	-100 000 €		
Vedenottamoiden ja vesilaitosten saneeraus			
Menot		-9 732 €	
Netto		-9 732 €	
Jätevesiverkoston saneeraus			
Menot	-220 000 €	-87 726 €	40 %
Netto	-220 000 €	-87 726 €	40 %
Jäteveden puhdistamoiden saneeraus			
Menot	-105 000 €	-124 765 €	119 %
Netto	-105 000 €	-124 765 €	119 %
Himoksen vesihuoltohankkeet			
Menot	-100 000 €	-14 893 €	15 %
Netto	-100 000 €	-14 893 €	15 %
	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
VESILAITOKSEN KIIITEÄT RAKENTEET JA LAITTEET			
Menot	-695 000 €	-413 636 €	60 %
Tulot	0 €	0 €	0 %
Netto	-695 000 €	-413 636 €	60 %

Vesijohtoverkoston saneeraus

Vesijohtoverkostoa saneerattiin Juhalankadulla, missä runkovesijohdon vanhaa putkea vaihdettiin muoviputkeksi. Lisäksi Tiitolanmäen kunnallistekniikan saneerauksen yhteydessä on uusittu vesijohtoa ja Hallissa uusittiin vesijohtoa Vehkaojantien tuntumassa. Syksyllä uusittiin vesijohtoverkostoa Talvialantiellä ja Virkatiellä osana katujen saneerausta.

Vedenottamoiden ja vesilaitosten rakentaminen

Kuluvalle vuodelle varattu vedenkäsittelylaitoksen suunnitteluraha siirrettiin kaukovalvonnan laitteistojen uusimiseen.

Vedenottamoiden ja vesilaitosten saneeraus

Vedenottamoiden ja vesilaitosten saneeraukseen ei ole varattu rahaa, mutta varavoimakoneiden asennus oli kuitenkin välttämätön toimintavarmuuden ylläpitämiseksi.

Jätevesiverkoston saneeraus

Syksyllä uusittiin viemäriverkostoa Talvialantiellä ja Virkatiellä osana katujen saneerausta.

Jäteveden puhdistamoiden saneeraus

Keskuspuhdistamon toisen jälkiselkeytysaltaan laahat uusittiin, samoin Keskuspuhdistamon vanhan osan huopakate. Sakeuttamon laahan vaihde hankittiin valmiiksi uusimista varten, sillä puhdistamon toiminnan kannalta kriittisellä osalla oli 20 kuukauden toimitusaika.

Himoksen vesihuoltohankkeet

Himoksen viemäriverkoston kapasiteetin lisäämiseen liittyen ollaan uusimassa Nakkerpohjan pumppaamaa.

Koneet ja kalusto

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
VESILAITOKSEN KONEET JA KALUSTO			
Kaukovalvonnan uudistaminen			
Menot	-70 000 €	-95 160 €	136 %
Netto	-70 000 €	-95 160 €	136 %
VESILAITOKSEN KONEET JA KALUSTO			
Menot	-70 000 €	-95 160 €	136 %
Tulot	0 €	0 €	0 %
Netto	-70 000 €	-95 160 €	136 %

Kaukovalvonnan uudistaminen

Kaukovalvontaa uusitaan komponenttien saatavuuden mukaan ja vuonna 2024 siirrettiin tietoliikennepalvelimet vesilaitoksen omiin tiloihin.

Yhteensä

	Muutettu TA 2024	TP 2024	TOT% 2024
Investoinnit Jämsän Vesi liikelaitos			
Menot	-815 000 €	-508 796 €	62 %
Tulot	0 €	0 €	0 %
Netto	-815 000 €	-508 796 €	62 %

Rahoitusosan toteutuminen

JÄMSÄN VESI LIIKELAITOS			
RAHOITUSLASKELMA		2024	2023
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä (-alijäämä)		883 325,81	174 904,09
Poistot ja arvonalentumiset		1 418 027,76	1 412 790,71
Rahoitustuotot ja -kulut		-463 780,78	-436 060,32
		1 837 572,79	1 151 634,48
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-508 796,13	-792 711,96
Rahoitusosuudet investointeihin			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 328 776,66	358 922,52
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset		0	0
Lainakannan muutokset		-400 000,00	-440 000,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		-400 000,00	-400 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta			-40 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset		-928 776,66	81 077,48
Vaihto-omaisuuden muutos		7 529,64	4 387,33
Saamisten muutos kunnalta		-933 310,17	172 440,19
Saamisten muutos muilta		-1 466,73	-14 816,72
Korottomien velkojen muutos kunnalta		-19 758,28	20 597,73
Korottomien velkojen muutos muilta		18 228,88	-101 531,05
		-1 328 776,66	-358 922,52
Rahoituksen rahavirta		-1 328 776,66	-358 922,52
Rahavarojen muutos		0	0
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.			
Rahavarat 1.1.			
Rahavarojen muutos		0	0
Rahoituslaskelman tunnusluvut		2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä (1 000 €)		-1 954	-1 876
Investointien tulorahoitus (%)		361,16	145,28
Lainanhoitokate		2,64	1,8
Quick ratio		3,04	2,23
Current ratio		3,15	2,35

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TUOSLASKELMA, Jämsän Vesi liikelaitos

Tuloslaskelma, ulkoinen	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liikevaihto	5 348 093,24	4 581 120,81
Valmistus omaan käyttöön	4 241,01	28 514,31
Liiketoiminnan muut tuotot	53 903,51	47 484,01
Tuet ja avustukset	41 400,45	7 943,20
Muut tuet ja avustukset	41 400,45	7 943,20
Materiaalit ja palvelut	-2 308 237,34	-2 309 258,78
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 025 987,62	-1 111 550,35
Ostot tilikauden aikana	-1 025 987,62	-1 111 550,35
Palvelujen ostot	-1 282 249,72	-1 197 708,43
Henkilöstökulut	-794 306,34	-719 845,10
Palkat ja palkkiot	-637 047,92	-570 024,57
Henkilösivukulut	-157 258,42	-149 820,53
Eläkekulut	-140 348,61	-128 816,83
Muut henkilösivukulut	-16 909,81	-21 003,70
Poistot ja arvonalentumiset	-1 418 027,76	-1 412 790,71
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 418 027,76	-1 412 790,71
Liiketoiminnan muut kulut	-43 740,96	-48 263,65
Liikelylijäämä (-alijäämä)	883 325,81	174 904,09
Rahoitustuotot ja -kulut	-463 780,78	-436 060,32
Muut rahoitustuotot	14 201,76	14 257,59
Kunnalle maksetut korkokulut	-263 910,25	-264 785,58
Muille maksetut korkokulut	-214 072,29	-185 522,57
Muut rahoituskulut	0,00	-9,76
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunaisia eriä	419 545,03	-261 156,23
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	419 545,03	-261 156,23
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	419 545,03	-261 156,23

Tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	3,51	0,74
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto (%)	3,77	0,02
Voitto (%)	7,84	-5,70

TASE, Jämsän Vesi liikelaitos

TASE	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	19 501 580,45	20 410 812,08
Aineelliset hyödykkeet	19 475 760,45	20 384 992,08
Rakennukset	7 613 964,61	8 202 457,69
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 559 098,88	11 795 522,88
Koneet ja kalusto	251 371,18	227 855,44
Keskeneräiset hankinnat	51 325,78	159 156,07
Sijoitukset	25 820,00	25 820,00
Muut saamiset	25 820,00	25 820,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 674 570,22	7 747 322,96
Vaihto-omaisuus	130 990,91	138 520,55
Saamiset	8 543 579,31	7 608 802,41
Pitkäaikaiset saamiset	5 000 000,00	5 000 000,00
Lainasaamiset	5 000 000,00	5 000 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	3 543 579,31	2 608 802,41
Myyntisaamiset	489 263,57	509 972,00
Lainasaamiset	3 023 985,10	2 090 674,93
Muut siirtosaamiset	30 330,64	8 155,48
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 176 150,67	28 158 135,04
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	14 384 240,51	13 964 695,48
Peruspääoma	10 500 000,00	10 500 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 464 695,48	3 725 851,71
Tilikauden yli-/alijäämä	419 545,03	-261 156,23
VIERAS PÄÄOMA	13 791 910,16	14 193 439,56
Pitkäaikainen	12 627 158,24	13 024 227,78
Lainat kunnalta	3 972 756,26	3 972 756,26
Lainat rahoituslaitoksilta	6 800 000,00	7 200 000,00
Liittymismaksut	1 854 401,98	1 851 471,52
Lyhytaikainen	1 164 751,93	1 169 211,78
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat rahoituslaitoksilta	400 000,00	400 000,00
Ostovelat	332 096,26	441 039,25
Muut velat	300 187,72	179 805,36
Siirtovelat	132 467,95	148 367,17
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 176 150,67	28 158 135,04
Taseen tunnusluvut	2024	2023
Omavaraisuusaste (%)	51,05	49,59
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	255,31	306,65
Kertynyt yli-/alijäämä (1 000 €)	3 884	3 465
Lainakanta 31.12. (1 000 €)	11 173	11 573

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, Jämsän Vesi liikelaitos

LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Veden hintaa nostettiin vuoden 2024 alusta 15 %.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot, ulkoiset	2024	2023
Vesilaitos	2 515 061	2 097 745
Viemärlaitos	2 886 984	2 530 823
Muut toimintatuotot	41 352	7 980
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>5 443 397</i>	<i>4 636 548</i>

Korjattu toimintatuottojen taulukossa vertailuvuotta 2023. Kustannuspaikkakohtainen raportti oli antanut väärän summan viemärlaitoksen osalta ja siten myös muiden toimintatuottojen osuus oli väärin. Toimintatuotot yhteensä olivat oikein. Nyt vertailuvuoden luvut on otettu tulosityksikkökohtaiselta raportilta, samoin kuin tilikauden 2024 luvut.

Poistosuunnitelma

Kaupungin poistosuunnitelma 1.1.2009 lähtien (KV 29.12.2008 § 32).

Poistomenetelmät, poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit ovat seuraavat:

Pääryhmittely	Poistomenetelmä	Poisto aika
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
- tietokoneohjelmistot	Tasapoisto	3-5 v
- muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	3-5 v
Ennakkomaksut	Ei tehdä poistoja	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei tehdä poistoja	
Rakennukset ja rakennelmat		
- asuinrakennukset	Tasapoisto	30-50 v
- talous- ja vapaa-ajanrakennukset	Tasapoisto	15-20 v
- hallinto-, liike- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30-50 v
- teollisuus- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20-30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 v
Laiturit, uimalat ja sillat	Tasapoisto	10 v
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	10-30 v
Urheilu- ja ulkoilurakenteet	Tasapoisto	15-30 v
Vedenjakeluverkosto	Tasapoisto	31.12.2015 V 1990 arvoille
Vedenjakeluverkosto	Tasapoisto	30 v V -91 alkaen
Viemäriverkosto	Tasapoisto	31.12.2015 V 1990 arvoille
Viemäriverkosto	Tasapoisto	30 v V -91 alkaen
Vesi- ja viemärikoneet	Tasapoisto	15 v
Ulkovalaistusjohdot ja -laitteet	Tasapoisto	15 v
Muut kiinteät koneet ja laitteet	Tasapoisto	10-15 v
Koneet ja kalusto		
Raskaat koneet ja kalusto	Tasapoisto	10-15 v
Kevyet koneet ja kalusto	Tasapoisto	5-10 v
Alukset ja veneet	Tasapoisto	8-15 v
Kuljetusvälineet ja autot	Tasapoisto	5-10 v
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 v
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3-5 v

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Ei aineettomia hyödykkeitä.

Aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	8 202 457,69	11 795 522,88	227 855,44	159 156,07	20 384 992,08
Lisäykset tilikauden aikana		521 466,34	95 160,08	-107 830,29	508 796,13
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Vähennykset tilikauden aikana					
Siirrot erien välillä					
Tilikauden poisto	-588 493,08	-757 890,34	-71 644,34		-1 418 027,76
Arvonlennukset ja niiden palautukset					
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 613 964,61	11 559 098,88	251 371,18	51 325,78	19 475 760,45
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 613 964,61	11 559 098,88	251 371,18	51 325,78	19 475 760,45

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman muutokset

	2024	2023
Oman pääoman erittely		
Peruspääoma 1.1.	10 500 000	10 500 000
Lisäykset		
Peruspääoma 31.12.	10 500 000	10 500 000
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	3 464 695	3 725 851
Tilikauden ylijäämä/alijäämä 31.12.	419 545	-261 156
Oma pääoma yhteensä	14 384 240	13 964 695

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset velat	2024	2023
Lainat julkisyhteisöiltä	3 972 756	3 972 756
Lainat rahoituslaitoksilta	200 000	600 000
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 172 756	4 572 756

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2024	2023
Siirtyvät korot	10 359	14 930
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	106 822	99 997
Kuntien eläkevakuutusmaksut	12 913	12 108
Palkkojen sivukulut kaupungille	0	0
Muut siirtovelat	2 373	21 332
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	132 468	148 367

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2024	2023
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	12	11

Henkilöstökulut kirjanpidon mukaan

Henkilöstökulut	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	794 306	719 845
Henkilöstökuluja aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	2 994	4 119
Henkilöstökulut yhteensä	797 300	723 964

Tilintarkastajan palkkiot

Ei eroteltu liikelaitoksen osuutta.

ALLEKIRJOITUKSET

Jämsässä 11. päivänä maaliskuuta 2025

Vesa Arvonen
liikelaitosjohtaja

Pekka Kataja
puheenjohtaja

Ari Haggrén

Sari Jussila

Arja Paakkanen

Liikelaitosten vaikutus tilikauden tulokseen

Tuloslaskelma 2024, ulkoiset ja sisäiset	kaupunki, ilman liikelaitoksia	Vesi	eliminoinnit	kaupunki ja liikelaitos eliminoitien jälkeen
Toimintatuotot	25 482 750	5 472 326	-607 087	30 347 988
Myyntituotot	7 020 441	5 370 549	-592 519	11 798 471
Maksutuotot	1 058 492		0	1 058 492
Tuet ja avustukset	2 845 957	41 400	0	2 887 358
Muut tuotot	14 557 860	60 376	-14 569	14 603 668
Valmistus omaan käyttöön	186 836	4 241		191 077
Toimintakulut	72 232 765	3 175 213	607 087	74 800 891
Henkilöstökulut	32 980 630	794 546		33 775 176
Palvelujen ostot	23 093 652	1 295 730	592 519	23 796 863
Aineet, tarvikkeet	5 341 417	1 041 197		6 382 614
Avustukset	2 767 487			2 767 487
Muut kulut	8 049 578	43 741	14 569	8 078 751
TOIMINTAKATE	-46 563 179	2 301 354	0	-44 261 825
Verotulot	50 716 103		0	50 716 103
Valtionosuudet	1 951 626		0	1 951 626
Rahoitustuotot- ja kulut	-27 217	-463 781	0	-490 998
Korkotuotot	199 972			199 972
Korkotuotot liikelaitoksilta	263 910		-263 910	0
Muut rahoitustuotot	427 321	14 202	0	441 523
Korkokulut lainoista	432 372	214 072		646 444
Korkokulut kaupungille		263 910	-263 910	0
Muut rahoituskulut	486 049		0	486 049
VUOSIKATE	6 077 333	1 837 573	0	7 914 906
Poistot ja arv.alennukset	6 404 239	1 418 028	0	7 822 266
Satunnaiset tuotot+/kulut-				0
TILIKAUDEN TULOS	-326 905	419 545	0	92 640
Poistoeron muutos	246 611		0	246 611
Varausten muutos				
Rahastojen muutos				0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-80 294	419 545	0	339 251

Eliminoinnit:

kaupungin ostot liikelaitoksilta

liikelaitosten antolainojen korot

RAHOITUSLASKELMA 2024	kaupunki	Vesi	eliminoinnit	yhteensä
Toiminnan rahavirta	8 480 905	1 837 573	0	10 318 477
Vuosikate	6 077 333	1 837 573		7 914 906
Muut oikaisut				
Tulorahoituksen korjauserät	2 403 571			2 403 571
Investointien rahavirta	-3 130 618	-508 796	0	-3 639 414
Investointimenot	-3 598 288	-508 796		-4 107 084
Rahoitusosuudet investointimenoihin	129 036	0		129 036
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	338 634	0		338 634
Pys. vast. myyntivoitot	0	0		0
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 350 286	1 328 777	0	6 679 063
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset	22 313	0	0	22 313
Antolainasaamisten lisäykset	-421 635			-421 635
Antolainasaamisten vähennykset	443 948			443 948
Lainakannan muutokset	-2 869 226	-400 000	-3 023 985	-6 293 211
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 025 356	-400 000		-3 425 356
Lyhytaikaisten lainojen muutos	156 130		-3 023 985	-2 867 855
Oman pääoman muutokset				0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-846 343	-928 777	3 023 985	1 248 866
Rahoituksen rahavirta	-3 693 255	-1 328 777	0	-5 022 032
Rahavarojen muutos	1 657 031	0	0	1 657 031

eliminoinnit: liikelaitosten lainojen lyhennykset

KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITELAJIT

	Tositenumerot	
	Alkaen	Päätyen
089 Vyörytykset	890001	890001
091 Tilinpäätösstimulointi	910001	910001
101 Muistiotositteet	001001	001285
102 Tilin avaus	006001	006001
106 Jaksotukset	006100	006100
107 Vyörytykset	007001	007001
108 Oikaisut tilinavaussaldoihin	008001	008001
109 Käyttöomaisuusviennit	009001	009021
110 Tilioteviennit	010001	010252
111 Kassatositteet	015001	015322
120 Excel-muistiot kirjanpitoon	200001	100140
220 Myyntireskontran suoritukset	020001	020700
250 Ostoreskontran suoritukset	650001	650406
301 Palkat	030001	030066
302 Populus-matkalaskut	032001	032001
403 Pro Economica -ostolaskut	400001	420653
501 Sonet-keskusvarasto	501001	501010
502 Sonet-keskusvarasto	051000	051009
512 Hankintatoimen varasto	052001	052013
525 Haahtela -sisäiset vuokrat	210001	210001
601 Yleislaskutus/hallintopalvelut	061001	061155
602 Yleislaskutus/talouspalvelut	062001	092167
603 Yleislaskutus/sisäiset palvelut	063001	063001
640 Vesilaskutus Komartek	070001	092376
699 Yleislaskutus/sisäiset laskut	090001	090118
705 Yleislaskutus/sivistyspalvelut	120001	121648
706 Yleislaskutus/yhdyskuntatoimi	130001	132711
710 Hulevesimaksut	150001	150001
715 Jätehuoltolaskutus	550001	567547
720 Priimus/musiikkiopisto	140001	140001
721 Priimus/lukio	148001	148057
741 Rakennusvalvonta	510001	510286
750 Varhaiskasvatus	690001	691755
760 Työväenopiston laskutus Hellewi	850001	851095
765 Timmi-tilavarausjärjestelmä	860001	860091
LT Liitetietotosite	1	27

Tilinpäätöskirja säilytetään pysyvästi kaupungin arkistossa. Tositeaineiston säilytysaika vähintään 6 vuotta.

Lajit 101,110,111,120 ja 501 säilytetään kaupungin arkistossa sähköisessä muodossa, muut paperisena.

Päivä- ja pääkirjat säilytetään sähköisessä muodossa kaupungin arkistossa vähintään 10 vuotta.

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Jämsässä 24. päivänä maaliskuuta 2025

JÄMSÄN KAUPUNGINHALLITUS

Jori Reijula
kaupunginjohtaja

Jorma Poti
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Lotta Ahola

Mika Kyrö

Merja Lahtinen

Ilkka Salminen

Antti Lähdesmäki

Sirpa Rintala

Ulla Patronen

Sanna Rajala

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampereella sähköisen allekirjoituksen päivänä

BDO AUDIATOR OY

Minna Havia-Niemi
KHT, JHT